PCK TRGOVINA
Vse za gradnjo
— keramične ploščice iz uvoza
— fasade
— vodovodni material in material za centralno kurjavo
(pri montaži samo 3% davek)
NOVO MESTO, Srebrniče 1, tel. 068/321-604, fax. 321-611

DOLENJSKI LIST

Št. 32 (2347), leto XLV • Novo mesto, četrtek, 11. avgusta 1994 • Cena: 110 tolarjev

VSAK ČETRTEK DOLENJSKI LIST

Krško polje vse huje pesti suša

Težave pri oskrbi z vodo - Suša pospešuje pokanje cevi - Raven podtalnice v zadnjih dneh skokovito pada - Do zdaj za pol metra - Visoka vsebnost nitratov

KRŠKO - Vroči in sušni poletni dnevi že vplivajo na oskrbo z vodo na Krškem polju. Na peščenih tleh je koruza že začela rjaveti. Vse slabše je tudi z oskrbo s pitno vodo. Že prejšnji teden so uvedli ukrep varčevanja z vodo na območju Kostanjevice, medtem ko drugod v krški občini doslej tako ukrepanje še ni bilo potrebno. V krškem vodovodnem sistemu dopolnjujejo oskrbo z vodo iz globinskega črpališča na Rorah.

• Vodovodna sistema Kostanjevica in Senovo ter tudi številni lokalni sistemi so na kraškem terenu, zato imajo ob dežju in nalivih oporečno vodo in zahtevajo kloriranje. Krški sistem ima za razliko od teh težave s preveliko vsebnostjo nitratov. Za zdaj je v mejah dovoljenih količin, čeprav zelo visoka, s prvim dežjem in gnojenjem pa bi se znala še povišati.

Težave bi se znale zdaj zdaj pojaviti v višje ležečih naseljih kot sta Libna in Senovo, še posebej, če bo prišlo do pokanja cevi. Suša povzroča premike tal in pospešuje pokanje. Delavci krške komunale so zato v teh dneh polno zaposleni, saj se je število napak na ceveh v primerjavi s pomladjo kar podvojilo.Podtalnica na Krškem polju je letos res začela padati dva meseca pozneje kot lani, vendar je od srede julija padec skokovit. Od začetka junija do konca minulega tedna se je nivo podtalnice znižal za pol metra, lansko leto, ko je bila oskrba z vodo izredno kritična, pa se je v enakem času znižal za meter. V najbolj vročih dneh je tudi poraba pitne vode največja, tudi na račun zalivanja vrtov in pranja sodov.

B. D.-G.

SUŠA KLIČE PO NOVI CISTERNI

SEVNICA - Sevniški gasilci so v tem mesecu (do torka do 14. ure) pripeljali 15 cistern pitne vode nekaterim najbolj oddaljenim domačijam Krajnih Brd, Metnega Vrha, Podvrha in nekaterih drugih krajev. Za primerjavo povejmo, da so v juliju cel mesec razvozili 25 cistern vode. Prebivalci, ki najbolj trpijo pomanjkanje vode, tarnajo, ker še niso dobili obljubljenega delnega povračila stroškov s strani občine.

Za eno cisterno s 5 kubiki vode, ki jo gasilci pripeljejo na Podvrh, morajo namreč odšteti 3.740 tolarjev za prevoz in 320 za vodo. Gasilci upajo, da bodo v dogovorjenem roku (15. september) dobili novo cisterno, ker je sedanja že dotrajana. Krajane naprošajo, naj obsekajo drevje in očistijo dostop do vodohramov.

ZAMENJAVA - Dosedanji poveljnik PŠ TO dolenjske pokrajine brigadir Rade Klisarič (na fotografiji v uniformi na levi strani) odhaja na višji položaj v RŠ TO v Ljubljano, zato so za novega poveljnika PŠ TO dolenjske pokrajine imenovali majorja Janeza Butaro (v uniformi na desni). Primopredaja poveljniških dolžnosti je potekala pred najvišjim častniškim zborom. Obrambni minister Kacin je ob tem v svečanem nagovoru dejal: "Morali se bomo navaditi, da je v hitro razvijajoči se vojski potrebno tudi hitro napredovati. Zato bodo častniki, ki bodo prevzemali dolžnosti, morali po nekem sistemu "kolobarjenja" vendarle opravljati zelo različne dolžnosti, zato da bi lahko z vso odgovornostjo prevzemali tudi tiste, ki jim jih nalaga ministrstvo oziroma slovenska država." (Foto: M. Luzar)

Nova vojska z novimi nalogami

Major Janez Butara, novi poveljnik PŠ TO

NOVO MESTO - V vojašnici v Bršljinu v Novem mestu so 5. avgusta opravili svečano primopredajo med dosedanjim poveljnikom pokrajinskega štaba Teritorialne obrambe dolenjske pokrajine brigadirjem Radetom Klisaričem in novoimenovanim poveljnikom tega štaba majorjem Janezom Butaro. Navzoči so bili minister za obrambo Jelko Kacin, državna sekretarja Gorazd Vidrih in Bojan Šuligoj, načelnik RŠTO generalpolkovnik Albin Gutman in namestnik načelnika RŠTO generalmajor Marjan Grabnar ter najvišji častniki TO Dolenjske.

Minister Kacin je ob tej priložnosti napovedal nekatere spremembe vojske, ki jo ima Slovenija. Tako je napovedal preimenovanje Teritorialne obrambe v Slovensko vojsko in nekatere vsebinske spremembe, ki se bodo zgodile hkrati z zamenjavo imena."Slovenska vojska bo dobila tudi nove dolžnosti. Ne samo, da se razvijajo nove zvrsti, novi rodovi v njeni sestavi in nove službe, pripravljati se mora tudi za operacije, ki jih nikoli ni počela. Zato v bodoče ne potrebujemo več republiškega štaba teritorialne obrambe, ampak potrebujemo generalštab. Čakajo nas tudi naloge zunaj meja te države. Bodisi, da bo šlo za sodelovanje v mirovnih operacijah pod zastavo združenih narodov, ali da bo šlo za humanitarne dejavnosti na območjih, kjer so take dejavnosti potrebne," je rekel minister Kacin.

L. M.

STEČAJNI POSTOPEK ZA KOVINARSKO

KRŠKO - 19. julija je šlo v stečajni postopek več podjetij sistema Kovinarska Krško. Krovni sistem, gostinstvo in invalidske delavnice so se ohranile, postopek pa je bil uveden za Ekologijo, Gradbeno opremo in Procesno opremo. Proizvodnja trenutno teče naprej, saj jo je prevzelo celjsko podjetje CPI Procesor, ki se bo zdaj preimenovalo v CPI Kovinarska Krško. Podjetje je prevzelo 230 delavcev, 30 delavcem naj bi zagotovili socialno varnost, 9 pa jih bo ostalo brez dela na Zavodu. Direktor novega podjetja je Stane Jug, bivši direktor Procesne opreme v Kovinarski.

STEČAJ TUDI V KOVINOPLASTU

JESENICE NA DOLENJSKEM - Sredi julija je bil sprožen stečajni postopek za podjetje Kovinoplast z Jesenic. V podjetju so se neuspešno spoprijemali z likvidnostjo in zadolženostjo, njihovi največji upniki pa so delavci, ki že lep čas nimajo plačanega vsega svojega dela.

STAVKA ŠE TRAJA

KRŠKO - Stavka v krški enoti SOP Novolinea se nadaljuje in vse kaže, da bodo delavci varovali lastnino v proizvodnji še najmanj do konca meseca. Sodišče je določilo finančnega izvedenca, ki naj bi stečajnemu upravitelju dal mnenje o upravičenosti stečajnega postopka.

POLEG NUKLEARKE V SAVI OPAZILI TRUPLO

KRŠKO - Varnostniki službe varovanja v krški nuklearki so 2. avgusta zjutraj v Savi opazili truplo. Policisti in kriminalisti so ugotovili, da gre za 30-letnega P. J. iz Krškega, ki je 30. julija odšel na Savo lovit ribe, vendar se z ribolova ni vrnil.

TERMOTEHNIKA
VEČ KOT TRGOVINA
NOVO NOVO NOVO
Poleg materiala za ogrevanje, vodovod in elektroinstalacijo vam nudimo tudi belo tehniko iz programa candy.
Candy je pojem kvalitete na področju pomivanja posode, hlajenja in zamrzovanja živil ter kuhanja hrane.
Vse stroje candy je možno kupiti na več obrokov.
Tel.: 068/322-550, 323-903, 323-933
Fax: 068/322-050
Nagrajenec tega tedna je 0133302 ANTON BAHOR, ŽELEZNIČARSKA 19, 68340 ČRNOMELJ

Danes v Dolenjskem listu

na 3. strani:
● Metliška klet bo odkupila vse grozdje
na 4. strani:
● Odločno preveč obdavčene plače
na 5. strani:
● Kopališča v znamenju rekordov
na 8. strani:
● Mukotrpna obnova lesenih kipov
na 11. strani:
● Toplice kot nadomestilo za morje
na 12. strani:
● Od grofa do samega vraga in Janše
na 24. strani:
● Za »mavričarji« ni ostalo le ogorčenje

Humanitarna pomoč iz Nemčije?

Belo krajino obiskala nemški veleposlanik v Sloveniji dr. Gunther Seibert ter njegova svetovalka - Obisk zbirnega centra za begunce - Pogovor z direktorji

ČRNOMELJ, METLIKA - Pretekli teden sta Belo krajino obiskala nemški veleposlanik v Sloveniji dr. Gunther Seibert in svetovalka na nemškem veleposlaništvu Inge Trautluft, sicer zadolžena za kulturo, begunce in tisk. Spremljal ju je generalni sekretar Rdečega križa Slovenije Mirko Jelenič. V Črnomlju so si gostje ogledali zbirni center za begunce, v Metliki pa so se sestali s predsednikom občinske skupščine Brankom Matkovičem in direktorji večjih podjetij ter si ogledali vinsko klet.

Ob ogledu begunskega centra je Mirko Jelenič opozoril, da je Slovenija izpadla s prednostnega seznama za humanitarno pomoč. To pomeni znatno manj denarja, a izpada Slovenija ne bo mogla nadomestiti sama. Samo za primerjavo: lani je visoki komisariat za begunce namenil Sloveniji 12 milijonov DEM pomoči, za prihodnje leto jih napoveduje le še poldrugi milijon. Nemčija je doslej že veliko pomagala Sloveniji, ki si želi, da bi ji v prihodnje Nemčija del pomoči namenila neposredno. Begunska problematika se v Sloveniji rešuje tudi z združevanjem zbirnih centrov. S tem se zmanjšajo stroški, ne pa tudi življenjski standard. Tako je tudi v Črnomelj prišlo nekaj beguncev iz centra z Roške, ki ga ukinjajo. Predsednik Matkovič je, ko je predstavil občino, dejal, da je v njej zaposlenih 3.500 ljudi, kar je več, kot imajo aktivnega prebivalstva. Približno četrtino delovne sile uvažajo iz Hrvaške, a tako s temi delavci kot tudi s pripadniki drugih narodnosti v občini živijo v zglednem sožitju. Veleposlanik je pohvalil, ker niso prekinili sodelovanja s Hrvaško. Predvsem pa ga je veselilo, da se pripradniki različnih narodnosti dobro razumejo med seboj. Veleposlanika je predvsem zanimalo, kako je z lastninjenjem v večjih podjetjih, kako so konkurenčni z drugimi državami ter kako gledajo na sovlaganje tujega kapitala. V Beti, kjer je 1.540 zaposlenih, so polovico letošnjega prometa ustvarili z izvozom, od katerega gre 30 odst. v Nemčijo. Prav konkurenčnost drugih držav, zlasti Češke in Madžarske, jih je usposobila, da se

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ford Paič
PRODAJNO SERVISNI CENTER
Krška vas 28/e
68262 Krška vas, Brežice
Tel./Fax.: 0608/61-450

KMEČKA DRUŽBA
vestno in pošteno
CERTIFIKATI

EVROPSKI PRVAK JE ROB BAREL - Novi evropski prvak v srednjem triatlonu Nizozemec Rob Barel je za 2.500 m plavanja, 80 km kolesarjenja in 20 km teka potreboval natanko 3 ure, 48 minut, 19 sekund in 75 stotink. To je čas, ki ga je pokazala velika ura na cilju pred rotovžem na Glavnem trgu v Novem mestu, kjer je prvaka pozdravila nepregledna množica ljudi. Veliko tekmovanje, ki ga je pripravil novomeški triatlonski klub pod taktirko Andreja Šventa, je popolnoma uspelo. Več o prvenstvu na športni strani in v Prilogi. (Foto: Marko Klinc)

VREME

Jutri se bo vreme poslabšalo in prineslo težko pričakovane padavine in ohladitve.

Vsa ta naša prijateljstva

Novomeška občina se na vse kriplje trudi, da bi z nekaterimi tujimi mesti okrepila prijateljske stike in utrdila vsestransko sodelovanje. Pogodba o sodelovanju med Novim mestom in Vilafranco del Penedes, podpisana nedavno, dokument o partnerstvu z Langenhagnom, dokumentarno gradivo o uradnem iskanju poti na Kitajsko, napovedana pogodba o sodelovanju s Stordom in Brescio dopuščajo možnost, da je Novo mesto na tej poti mednarodnega povezovanja že precej daleč. Čeprav je karavana novomeškega prijateljstva na poti mednarodne izmenjave sestavljena času primerno, zasedba v njej še ni popolna. V najlepših kočijah spredaj se peljejo seveda diplomati, ki sejejo bratstvo in pletejo prijateljske vezi. V preostalih kočijah novomeške karavane mednarodnega prijateljstva se gnetejo folkloristi, pevci, godbeniki in nogometaši. Občasno prisedejo tudi predstavniki gospodarskega področja. Kajti ljubezen in bratstvo ne delujeta sama po sebi, ampak potrebujeta trgovanje, kot je ob podpisu pogodbe med Novim mestom in Vilafranco rekel visokim predstavnikom obeh prijateljskih občin jezični Drago Vovk iz radia Sraka.

Vsekakor je razveseljivo, če za diplomatskimi kočijami po poti mednarodnega sodelovanja že veselo ropotajajo tudi tovorni vozovi, ali vsaj cize, naložene z blagom "made in Slovenija". Ali pa je za take otipljive posle še prezgodaj, saj nas evropska skupnost na skrivaj še vedno poriva skupaj z našim blagom iz bleščečih evropsko nadišavljenih kočij v zasvinjani, donedavna naš balkan-ekspres?!

MARTIN LUZAR

naša anketa

Kako do šolskih knjig?

Še dobra dva tedna in počitniških radosti bo konec. Mladež poleti najbrž bolj malokrat pomisli na prve septemberske dni, ko se je treba s polno torbo novih zvezkov, knjig, pisal... odpraviti novim učenostim naproti. Zato pa imajo več skrbi s tem njihovi starši. Pred knjigarnami in papirnicami je v drugi polovici avgusta že opaziti vrvež. Družinske delegacije se s polnimi rokami zavitkov odpravljajo iz trgovin s šolskimi potrebščinami. Takih "izletov" v mesto pa morajo opraviti kar nekaj, kajti malo verjetno je, da že prvič dobijo vse, kar njihov šolar potrebuje. Vedno je največ težav z učbeniki. V novomeški knjigarni Mladinske knjige so nam povedali, da do 20. avgusta ne bodo dobili še polovice potrebnih šolskih knjig. In zakaj? Preprosto: ker še niso izšle. Če gremo še naprej, pa stvar ni več tako preprosta. Knjige še niso izšle, ker jim je država določila ceno, ki se je zdela založbam prenizka in jih pač niso hotele izdati. Ob koncu avgusta naj bi učbeniki na police knjigarn vendarle prišli, zamudo pa naj bi imele le novosti, ki bodo letos izšle prvič. Starši si ob vsem tem pač skušajo pomagati vsak na svoj način.

MILENA BLAŽIČ, gospodinja iz Otovca pri Črnomlju: "Dva osnovnošolca imam, v 2. in 8. razredu. Knjige si med seboj otroci sposojajo in dokupujejo le nove učbenike, tako da stroški niso veliki. Zato pa so toliko večji z ostalimi potrebščinami. V knjigarnah je toliko privlačnih stvari in otroci bi želeli imeti vse, a to ni mogoče, saj je pri hiši le ena plača. Zato nakupujem kar sama in sicer celo poletje, tako da se stroški porazdelijo."

STANE KRNC, delavec iz Križevske vasi pri Metliki: "Imamo dva šolarja v osnovni šoli, za katera smo kupili rabljene knjige, delovne zvezke pa naročili v knjigarni. Tako se ne bojimo, da bi ostali brez učbenikov. Ostale potrebščine kupujemo postopoma, od konca minulega do začetka novega šolskega leta. Ko vse zložimo na kup, vidimo, da je predrago. Na srečo je založenost s potrebščinami kar velika, tako da pogledamo, kje je moč dobiti kaj bolj poceni."

NEVENKA KAPŠ, prodajalka v Kočevju: "Imam dva otroka v osnovni šoli. Ne vem, koliko bo treba odriniti za šolske potrebščine, a bo nekako že šlo. Knjig v knjigarni še nimajo. V Kočevju je le ena knjigarna in zato ni konkurence. Enkrat sem kupila preko Modrega Janeza, ki pa so ga nato ukinili. V Kočevju sta dve osnovni šoli, a zahtevajo za isti razred in isti predmet v nekaterih primerih različne knjige. Razen tega pa se nasploh učne knjige prehitro menjajo, saj po treh letih - toliko je razlike v starosti mojih otrok - nobena ni več dobra in moram kupiti nove."

MIRJANA ČEŠAREK, trgovka, doma iz Dolenje vasi pri Ribnici: "Prodaja in nakup rabljenih šolskih knjig sta dobro organizirani v trgovini ‚Šolarček' v Ribnici in ‚Mojca' v Dolenji vasi. Tja nosim prodajat šolske knjige celo od svojih sodelavk in tam knjige tudi kupim. Nekaj knjig pa dobe učenci na posodo tudi v šoli in jih ob koncu šolskega leta vrnejo. Zato ne bo težav s knjigami. Tako organizacijo prodaje oziroma izposojanja knjig moram pohvaliti, saj je bil nakup preko ‚Modrega Janeza' kar drag."

JOŽE ŽURA, novinar "Republike" iz Novega mesta: "Imam hčer, ki bo šla v tretji razred. Knjige, ki jih potrebuje, bodo menda v knjigarni dobili ta teden. Kupiti bomo morali le štiri učbenike oziroma delovne zvezke, zato to niti ne bo tako drago. Več nas bodo stale ostale šolske potrebščine in denarni prispevki v prvih tednih pouka."

JOŽE MIHELIN, nadzorni varnostnik z Bizeljskega: "Imamo drugošolca. Lani smo knjige kupili pri ‚Modrem Janezu', letos ga ni, zato je žena že kupila vse potrebno v knjigarni. Kot slišim, ni težav, saj se kar dobi. Zadnjič sem v Novem mestu kupil šolsko torbo za 4.000 tolarjev, sicer pa imamo v družini delo porazdeljeno tako, da jaz nimam opravka z nakupom šolskih potrebščin. Kupljeno samo pripeljem domov."

NEVENKA ČERNELIČ z Zdol pri Krškem: "Vse potrebno sem, tako kot že prejšnja leta, kupila v knjigarni Opus. Všeč mi je, ker pred novim šolskim letom daje popust za zvezke in ostale šolske potrebščine. Kupila sem rabljene knjige, tiste, ki jih nisem dobila, pa sem šla iskat v Državno založbo. Imamo tri šoloobvezne otroke, enega srednješolca in dve osnovnošolki, pa vendar se mi stroški za šolske potrebščine ne zdijo pretirani."

JOŽICA VILČNIK, doma z Blance, stanujoča v Orešju pri Sevnici: "Zdi se mi, da so na blanški osnovni šoli dobro poskrbeli za nabavo šolskih učbenikov. Omogočiliso nam, da za svoje otroke lahko kupimo rabljene učbenike in sicer v treh obrokih. Obrabnina za učbenike za sina, ki naj bi šel v drugi razred, znaša v prvem delu plačila 2.000 tolarjev. Kako bo s plačilom naprej, ne vem natanko, vem le, da bo treba celoten dolg poravnati v septembru."

BARICA KRALJEVSKI, učiteljica iz Gorenje vasi pri Mirni: "Doslej smo učbenike naročali preko ‚Modrega Janeza'. S storitvami smo bili zadovoljni, saj ni bilo treba čakati v vrstah. Lani je ostalo precej otrok brez delovnih zvezkov. Zdaj smo zvedeli za ugodno ponudbo in možnost obročnega plačevanja učbenikov v knjigarni DZS v Trebnjem. Za otroka v 4. razredu bo znašal izdatek okrog 9.600 tolarjev. Učbeniki so na voljo ta mesec."

Ker ni predpisa, si vsakdo vzame svoj del Kolpe

Bela krajina ni pripravljena na turistični naval

METLIKA, ČRNOMELJ - Kolpa je v teh pasjih dneh eno samo veliko kopališče. Na tisoče ljudi išče v njej osvežitev, čeprav je le za nekaj stopinj hladnejša od zraka. Urejena kopališča so natrpana, nič bolje ni na divjih. Kjer koli je le možen dostop do reke, si ljudje pognejo brisačo. Pri iskanju lepih kotičkov ob reki so celo bolj kot domačini iznajdljivi prišleki z vseh koncev Slovenije.

Kopanje je vzdolž reke zastonj, kampiranje pa seveda ne, če bivate v urejenem kampu. Teh je iz leta v leto več. A nekaterim, ki so prihajali na taborjenje v Belo krajino že pred leti, ko še ni bila popularna in je bilo moč zastonj postaviti šotor, kjer se jim je zazdelo, sedaj ne gre v glavo, da bi morali plačati. Kako bi si sicer lahko razlagali, da si kljub temu, da je v kampih prostor, ljudje postavijo šotor tik ob ograji kampa, na zunanji strani, seveda. Težko je najti drugo pametno razlago, kot da se jim zdi škoda odšteti nekaj cvenka za uporabo kampa in turistično takso. V kampe pa hodijo kljub temu po vodo in uporabljajo sanitarije. Le na elektriko se ne morejo priključiti. Postavlja se vprašanje, kje so tisti, ki bi morali narediti red in postaviti takšne ilegalce tja, kamor sodijo. Ne nazadnje je Kolpa tudi mejna reka in nekomu gotovo ne bi smelo biti vseeno, kdo tabori tik ob mejni črti in kakšne namene ima. A tudi tistih, ki bi morali narediti red, ne gre preveč obsojati. Saj se lahko izgovorijo, da nimajo "predloge", po kateri bi delali red. Čeprav v Beli krajini vsaj od vojne sem vedo, da bo vsako poletje bolj oblegana, še vedno namreč niso sprejeli predpisa, ki bi v kopalni sezoni urejal red ob Kolpi. In dokler bo tako, si bo očitno lahko vsak vzel delček Kolpe in njene obale po mili volji.

M. BEZEK-JAKŠE

ŠTIRI SO ŽE, ZDAJ ŠE ŠTIRI DRUGE

BREŽICE - Brežičani zdaj izbirajo izvajalca za sanacijo treh plazov na cesti Bojsno-Brezje-Orehovec in plazu na cesti Ravne-Križe. Ocenjujejo, da bo samo popravilo prvih treh omenjenih plazov stalo okrog 15 milijonov tolarjev. Letos so že obdelali 4 druge plazove in za to porabili 5 milijonov tolarjev. Sicer je v občini zdaj zabeleženih še čez 50 plazov, katerih temeljito popravilo naj bi po nekaterih ocenah stalo kar milijardo tolarjev.

●●●

NOVA BENCINSKA ČRPALKA V REKORDNEM ČASU?

KRŠKO - Krško bo ob vhodu v mesto, v neposredni bližini sedanje Petrolove črpalke (poleg pokopališča), dobilo še en konkurenčni bencinski servis, ki ga bo gradilo podjetje OMV. Pogodbo o izvajanju del bo s to firmo sklenil krški Kostak, ki se bo obvezal, da bo zgradil servis v rekordnem roku - v štirih mesecih, da bi bil gotov za dan samostojnosti.

Humanitarna pomoč iz Nemčije?

(Nadaljevanje s 1. strani)

znajo hitro prilagoditi povpraševanju trga, a tudi kakovost je vse boljša. Ker niso zadolženi, je vrednost podjetja velika, zato se ne bodo mogli lastniniti le interno, ampak tudi z javno prodajo.

V Kometu s 430 zaposlenimi, od katerih jih je 120 iz Hrvaške, izvozijo 80 odst. proizvodnje v Nemčijo, večinoma v obliki uslug. Z lastninjenjem so že končali, 70 odst. lastnine pa je v rokah sedanjih in nekdanjih delavcev. Na veleposlanikovo vprašanje, kaj pričakujejo delničarji od podjetja, je direktor Anton Tomc odgovoril, da pričakujejo dobiček, čeprav ne bo zelo velik, nekateri pa bodo delnice tudi prodali. V podjetju imajo sicer rezerviran denar za naložbe, ne bi pa se branili denarja iz tujine. Tudi direktor Beti Miroslav Štimac je priznal, da ne bi vzeli bančnih posojil, bi se pa bili pripravljeni nasloniti na trdnega partnerja iz tujine.

V Kolpi z 220 zaposlenimi in tremi proizvodnimi programi (Kolpa san, kuhinjska pomivalna korita, kerrock program) se približujejo prometu, kakršnega so imeli pred slovensko vojno. Po izgubi jugoslovanskega trga so veliko denarja in truda vložili v raziskavo drugih trgov in ta naložba se jim že vrača, saj izvažajo v 27 držav. Po vojni so imeli težave z obratom v Radatovičih, vendar sedaj dobro sodelujejo in tudi vnaprej računajo na to tovarno, ki je sodobno opremljena in dobro dela. Kar pa se tiče lastninjenja, je direktor Peter Henčič povedal, da bodo zaposleni obdržali večinski delež v podjetju.

M. BEZEK-JAKŠE

VELEPOSLANIK MED BEGUNCI - Nemški veleposlanik v Sloveniji dr. Gunther Seibert si je med obiskom v Beli krajini natančno ogledal črnomaljski zbirni center za begunce ter se zanimal za njihovo življenje. Obiskal je tudi mizarsko delavnico v centru, ki so jo opremili dobrodelneži in v kateri begunci opravljajo vzdrževalna dela v centru. Prav ob njegovem obisku so popravljali dotrajana okna. (Foto: M. B.-J.)

SKD o skrbi za obmejne občine

Predsednik skupnosti obmejnih občinskih odborov SKD Vlado Starešinič pojasnil vlogo skupnosti

ČRNOMELJ - Vlado Starešinič, predsednik regionalnega odbora SKD za Belo krajino in tudi predsednik skupnosti obmejnih občinskih odborov SKD, je imel pretekli teden v Ljubljani tiskovno konferenco, na kateri je govoril o delu skupnosti. Ta združuje 32 občinskih odborov ob vsej slovenski meji.

Dejal je, da bodo obmejni občinski odbori SKD pri občinskih upravnih organih preverili, v kolikšni meri so pripravljeni projekti, vključno s prostorsko-ureditvenimi načrti. Če imajo projekte pripravljene, bo SKD od občin zahtevala, da jih posredujejo ustreznim ministrstvom. Če pa jih še ni, bodo morali občinski organi čim prej izdelati celovito dokumentacijo, da se bodo lahko v prihodnjem državnem proračunu potegovali za namenska sredstva za naložbe zaradi slabih komunikacij. Nekaj rezultatov je že vidnih. Na primer gradnja ceste od Vinice proti Staremu trgu ter od Osilnice skozi Borovec do Kočevske Reke, ki pomeni prvo normalno povezavo osilniške doline z matično državo.

Skupnost načrtuje tudi več srečanj s sosednjimi hrvaškimi županijami, da bi uredili obmejne probleme. Tako se bo belokranjski regionalni odbor SKD kmalu sestal z županijskim odborom HDZ karlovške županije.

Skupnost bo po Starešiničevih besedah pripravila seznam vseh možnosti financiranja projektov, ki ga ponujajo država, mednarodni skladi in ustanove. To bo koristilo tistim, ki iščejo pomoč. V obmejnih občinah bodo evidentirali tudi vse projekte, ki predvidevajo skupna vlaganja Slovenije, Avstrije, Italije in Hrvatske. Ocenjujejo, da bi uresničevanje skupnih projektov in izkušnje, ki bi iz tega izšle, pozitivno vplivale na hitrost sprejemanja Slovenije v evropsko skupnost.

• Kot je poudaril Starešinič, se v skupnosti zavzemajo za strpno, trezno in razumno reševanje nerešenih zadev z vsemi sosednjimi državami. Po njihovem vsak incident ali provokacija, ki se zgodi ob meji, ovira pogajalska izhodišča. Vendar pa so trdno odločeni, da Slovenija ne bo prodajala lastnega ozemlja in pri tem tudi ne bo popuščala pri pogajanjih.

M. BEZEK-JAKŠE

Opozorilo vsem porabnikom vode in onesnaževalcem

Ob pomanjkanju vode

Pomanjkanje vode se je ponovilo tudi v letošnjem poletju. Močno so zmanjšani površinski pretoki rek, načete pa so tudi že zaloge podzemnih voda.

V skladu z uredbo o začasni omejitvi porabe vode iz vodotokov, ki je izšla v UL RS št. 50 z dne 27.8.1993, Republiški vodnogospodarski inšpektorat opozarja, da jo je treba upoštevati. Pomemben je zlasti 2. člen, kjer je prepovedana uporaba vode za vse namene, razen za gašenje požarov, pitje, napajanje živine, kopanje, osebno rabo in uporabo vode v okviru pogojev izdanih vodnogospodarskih soglasij in dovoljenj. Zmanjšati je potrebno porabo vode in onesnaževanje voda na minimum.

Opozorilo je poslano tudi vsem pristojnim občinskim in medobčinskim vodnogospodarskim inšpektorjem, da se vodi poostren nadzor nad večjimi porabniki in onesnaževalci vode, zlasti v mesecu avgustu, po potrebi pa še dalje, dokler ne bo večjih padavin.

REPUBLIŠKI VODNOGOSPODARSKI INŠPEKTORAT

• OPOZORILO RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE - "V vročinskem in sušnem obdobju, ki vpliva na vse večji del Slovenije, prosimo državljane in druge prebivalce, da čim bolj varčujejo z vodo. Pri tem mislimo predvsem na vodo iz površinskih vodotokov, akumulacij in jezer. Posebej naj bodo prebivalci pozorni na potencialna onesnaženja, saj je samočistilna sposobnost voda ob zmanjšanem vodostaju močno znižana. Predvsem naj ne pretiravajo z zajemanjem vode iz potokov za potrebe zalivanja vrtov ali celo namakanja velikih površin. Na račun nekaj večjega pridelka ni upravičeno uničevati življenjskega okolja prostoživečim vodnim organizmom!"

MARKO KORAČIN
sekretar RZS

Shod Kočevarjev na Gačah

Odkrili spominsko ploščo, pripravljajo pa tudi gradnjo kapelice, ki bo spominjala na staro domovino

GAČE - 4. avgusta se je na slovesnosti, ki jo je pripravilo Društvo Kočevarjev, zbralo okoli 150 ljudi. Kočevarji in njihovi potomci so prišli iz Avstrije, Nemčije in Združenih držav Amerike, pridružili pa so se jim še iz Slovenije in domačini.

Zbrane so pozdravili predstavniki Kočevarjev po svetu in predsednik Društva Kočevarjev Hans - Ivan Jaklitsch. Sledila je maša v slovenskem in nemškem jeziku, ki so jo vodili župniki iz Dolenjskih Toplic, Semiča in Avstrije. Pela sta Mladinski pevski zbor Vavta vas - Straža in Kočevarski pevski zbor iz Clevelanda.

Župnik g. Zajc iz Avstrije je odkril spominsko ploščo, ki je vzidana na ostankih nekdanje kočevarske domačije in postavil temeljni kamen za kapelico sv. Marije, za katero denar že zbirajo izseljeni Kočevarji. Predsednik društva je povedal, da bodo pri gradnji kapelice sodelovali s smučarskim centrom Gače, ki se tudi zanima za ta projekt. V načrtu imajo še ureditev Kočevarskega spominskega parka, ki bi se raztezal na površini enega hektarja in bi vključeval kapelico in v tradicionalnem slogu obnovljeno kočevarsko hišo. Za to so že dobili dovoljenje od črnomaljske občine.

Društvo Kočevarjev je bilo ustanovljeno junija 1992 in vključuje okoli 50 članov, večinoma staroselcev, ki se radi vračajo v domovino, kot pravijo Kočevski. Namen društva je ohraniti, kar je še ostalo od Kočevarjev, ki so se tu naselili pred okoli šest sto leti. Tako so leta 1989 obnovili obeležje na Gačah, ki je bilo postavljeno že leta 1930. S spominskim parkom bi se ohranilo vsaj nekaj, kar bi opozarjalo, da so tu dolga stoletja živeli posebni ljudje, saj kočevarski jezik, kot pravi predsednik Jaklitsch, vedno bolj izginja.

P. MRVAR

Ljubljansko pismo

Oblast je vedno znala kupovati prilagodljivost

Malo drugače o pridobitniški "aferi R+3"

LJUBLJANA - Dr. France Prešeren je res globoko videl v nrav ljudi, ki živimo na križpotju Evrope, in neukrotljivost človekove težnje, da se naglo dokopljemo do bogastva, in z grenkobo v srcu zapisal: "Še včeraj je prodajal trak na vatle, danes kupi si grašino..." Kdor koli je kasneje s prstom (po)kazal na temne lise v značaju Slovencev, ga je vsakokratna oblast zrinila v revščino, v nenehno moledovanje za košček kruha, mu javno zagrozila kot ljubljanski župan Costa Franu Levstiku: "Pogine naj pes!"

Oblast je bila že od nekdaj (in postaja danes spet) "od boga", vselej dobrohotna in razumevajoča za težnje in apetite bogatih, ter posluha za revne in trpeče, še posebno, če jih ne vidi pred seboj na kolenih. Znala je kupovati prilagodljive slovenske "razumnike" in zna jih še danes. Berite Cankarjeve Hlapce - uporabno in poučno čtivo tudi za današnje čase.

Tako je bilo sredi povojnih let nekaj slovenskih pisateljev in pesnikov brez strehe nad glavo in je njihova delegacija potrkala pri funkcionarju Borisu Kraigherju ter mu "poročala" o svojih tegobah. Zasmilili so se mu. Čeprav takrat še ni dobro vedel, ali gre za "pošteno inteligenco" ali za disidente, je Društvu slovenskih pisateljev omogočil kar nekaj deset stanovanj. A dobili so jih - kdo drug kot tudi današnji najbolj glasni kritiki prejšnjega režima: Niko Grafenauer, Andrej Inkret, Dane Zajc itd.

Tudi dandanes ni nič drugače: oblast je na strani prilagodljivih, iznajdljivih in ubogljivih, to je "naših". Tako je bil celoten "stanovanjski fond", ki je bil do nedavnega v družbeni lasti, zgrajen z obveznim stanovanjskim prispevkom vseh zaposlenih Slovencev, od države in drugih lastnikov pa so ga lahko odkupili le tisti (nosilci stanovanjske pravice), ki jim je do leta 1990 uspelo priti do najemnega družbenega stanovanja; vsi drugi vplačevalci denarja za to skupno stanovanjsko gradnjo pa so se obrisali za svoje deleže pod nosom. A kar se je nabralo denarja od te prodaje, gre spet le za kredite izbranih ljudi po edino veljavnem kriteriju: ali je "naš" in nam koristi ali ni. Tako je razdeljeval stanovanjske kredite Demos in letos LDS kot najmočnejša vladna stranka. Na občinah pa je vsak dan večja grmada prošenj za socialna stanovanja, saj zanje ni od kje vzeti denarja.

VINKO BLATNIK

IZLETA KMETOV V GORNJO RADGONO

SEVNICA - Sevniški govedorejci si bodo ogledali letošnji kmetijsko-živilski sejem v Gornji Radgoni v petek, 26. avgusta. Avtobus bo odpeljal s sevniške avtobusne postaje ob 7. uri. Cena strokovne ekskurzije je 1.900 tolarjev, vključuje pa prevoz, vstopnino in kosilo na kmetiji, ki se ukvarja s kmečkim turizmom. Prijave sprejema do 19. avgusta sevniška kmetijska svetovalna služba. Društvo vinogradnikov Sevnica-Boštanj pa bo krenilo na sejem v Gornjo Radgono s klimatiziranim avtobusom že v torek, 23. avgusta, ob 6.30 s sevniške avtobusne postaje. Za ceno 1500 tolarjev bodo vinogradniki dobili še kosilo in četrtinko vina. Prijave sprejema do zasedbe avtobusa Slavica Krmelj v sevniški Železnini.

SERVISIRANJE SILOKOMBAJNOV

SEVNICA - Strokovnjaki šempetrske tovarne kmetijske mehanizacije SIP bodo v torek, 16. avgusta, servisirali silokombajne po krajih sevniške občine. Zainteresirani lastniki silokombajnov se lahko prijavijo na sevniški kmetijski svetovalni službi na Glavnem trgu 27 do četrtka, 11. avgusta, da se bodo dogovorili za kraj in čas servisiranja.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Kljub bogato obloženim stojnicam v ponedeljek na novomeški tržnici ni bilo prav dosti kupcev. Sadje in zelenjavo so branjevke in branjevci ponujali po naslednjih cenah: hruške od 120 do 150 tolarjev za kilogram, breskve od 100 do 150, lonček malin od 130 do 170 tolarjev, jabolka 120, lubenice 100, grozdje od 250 do 280, pomaranče od 160 do 180, banane od 100 do 200, slive 220 tolarjev za kilogram, čebula, rdeča pesa in paradižnik so bili po 150 tolarjev za kilogram, paprika od 120 do 200, krompir 60, jajce 15 ali 16 tolarjev, buče in zelje 100, fižol 200, koleraba in korenje od 100 do 150, zelena solata od 200 do 300 ter šopek peteršilja 30 tolarjev. Liter medu je stal 400, lonček smetane pa 600 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 155 do tri mesece starih in 50 starejših prašičev. Prvih so prodali 95 po 230 do 300 tolarjev, drugih pa 30 po 210 do 280 tolarjev kilogram žive teže.

Klet bo odkupila vse grozdje

Metliška klet bo prevzela ponujeno grozdje od vseh, tudi od nečlanov - Od 15. avgusta celotno plačilo za grozdje lanskega letnika - Opozorilo pred novim zakonom

GRABROVEC - Metliška podružnica društva vinogradnikov Bele krajine je v nedeljo na Grabrovcu pri Metliki pripravila tradicionalno srečanje svojih članov. Na njem so vinogradniki dobili veliko strokovnih napotkov o pripravi na trgatev in predelavi grozdja, o čemer je govoril vodja vinske kleti Anton Pezdirc, inž. Jože Maljevič pa jih je seznanil o zaščiti vinske trte v tem času.

ZADOVOLJNI Z NAPOTKI - Vinogradnike je že nekaj časa najbolj zanimalo, ali bodo letos lahko vse presežke iz vinogradov prodali vinski kleti in prav oddahnili so si, ko so na nedeljskem srečanju zvedeli, da za to ni ovir.

Najbolj je vinogradnike zanimalo, kako bo z letošnjim odkupom grozdja. Ivan Kure, v.d. direktorja metliške kmetijske zadruge je zagotovil, da bo vinska klet odkupila vse ponujeno grozdje, tako od članov kot od nečlanov, vendar o ceni še ni mogel reči nič določnega. Upravni odbor in strokovne službe zadruge pa so se odločile, da bodo do 15. avgusta izplačale vse grozdje lanskega letnika. Eden od vinogradnikov je opozoril, da krožijo slabe vesti o vinski kleti: da jo lastninijo, razprodajajo, "mrcvarijo". Zanimalo ga je, kaj se v resnici dogaja ter opozoril vodstvo, naj opusti nepoštene namene, saj je bila klet zgrajena v potu belokranjskih vinogradnikov.

Kure je pojasnil, da sta zadruga in vinska klet že olastninjeni in sta v lasti kmetov. "Ne glede na to, kaj se bo dogajalo v prihodnje, ne bo nihče dovolil, da bi prišli v roke komu drugemu kot kmetom," je dejal Kure ter pristavil, da so vinogradniki steber zadruge. "Morda vsi vinogradniki zadruge in kleti ta trenutek ne potrebujejo, prepričan pa sem, da ju bodo prej ali slej. Zato morajo vinsko klet varovati kot del zadružne lastnine."

M. BEZEK-JAKŠE

• Vinogradniki so spomnili na nov vinogradniški zakon, ki je v pripravi. Po njihovem je uperjen proti vinogradnikom, kakršni prevladujejo v Beli krajini. Ti namreč okrog 95 odst. vsega vina prodajo neustekleničenega, v novem zakonu pa je zapisano, da ga je moč prodajati le ustekleničenega. Pred dobrim desetletjem je vinogradnikom uspelo preprečiti sprejem takšnega zakona, zato so se vprašali, ali ne bi morda poskusili tudi tokrat. Sicer pa se bodo morali odločiti ali bodo jeseni prodali grozdje ali pa se bodo morali pripraviti na steklenčenje.

Cviček je samo dolenjski

Upoštevanja redno mnenje izkušenega dolgoletnega vinogradnika in trsničarja Ivana Pungerčarja z Malkovca

MALKOVEC - "Ni prav nobene potrebe, da imenujejo naše vino dolenjski cviček, ker cvička ni nikjer drugje kot na Dolenjskem. Niti okolica Šentruperta zame ni problematična, kakor slišim, da poudarjajo nekateri drugi, ko opredeljujejo vinorodni okoliš za cviček," razlaga 64-letni vinogradnik Ivan Pungerčar z Malkovca.

Ivan je bil dolgoletni vodja nekdanje vinske kleti na Malkovcu, s svojo družino skrbno obdeluje hektar vinograda na treh pretežno terasastih parcelah na Kompolci in v Pavli gori. Pungerčarjevi pridelajo dve tretjini cvička in tretjino belega vina. Imajo svojega stalnega kupca in nimajo težav s presežki kot številni vinogradniki, ki močno pogrešajo klet na Malkovcu oz. klet novomeškega Hmelijnika, kjer so prevzeli vse te količine vin. Zdaj so vinogradniki odvisni od vinske kleti krške kmečke zadruge v Leskovcu, kjer se pa vinogradnikom iz bolj oddaljenih krajev zdi kar razumljivo, čeprav ne ravno najbolj sprejemljivo, da najprej poskrbijo za "svoje", bližnje vinogradnike.

Pungerčarja, ki je tudi trsničar, veseli, da cviček počasi spet dobiva večjo veljavo. Niso tako daleč časi, ko nekateri cvička zaradi majhne vsebnosti alkohola, kar je njegova odlika, skorajda niso priznavali za vino. Cviček, poleg terana edino avtohtono slovensko vino, je preživel tudi take nizke udarce. To vino je zahtevno za kletarjenje in navkljub temu, da Pungerčar meni, da je še dosti napak pri kletarjenju, poudarja, da se je v zadnjih 22 letih, odkar obstaja Društvo vinogradnikov Dolenjske s podružnicami (po novem spet s samostojnimi društvi), z organizacijo strokovnih predavanj, ekskurzij in degustacij vin, zelo popravilo kletarjenje.

P. PERC

Ivan Pungerčar

Še podaljšana mučeniška pot domačih živali

Najostreje protestiram

Veterinarska služba od 1. avgusta ne bo več delala na mejnem prehodu med polnočjo in sedmo uro, je poročalo Delo 30. julija. To se pravi, da bo živina, natovorjena na tovornjakih, ki so že sicer brez napajalnih naprav, prisiljena čakati in se mučiti na meji Dolga vas, dokler naslednjega dne veterinarska inšpekcija ob 7. uri zjutraj ne bo nastopila službe in začela s pregledom. Živina prihaja iz vzhodno evropskih držav, Poljske, Belorusije itd. natovorjena, da ne rečem natrpana ter ostaja v kamionih brez počitka tudi po več dni na nogah v tej neznosni tropski vročini, ko temperature dosegajo tudi 35 stopinj v senci.

Že vsak premik živine, ki prihaja iz mirnih hlevov na tako dolgo mučeniško pot do zakola, je velik stres in fizični napor, da o dehidraciji zaradi pomanjkanja pitne vode niti ne govorim. Med potjo prihaja tudi do prerivanja živali in s tem do padcev in pohojenih, pomečkanih, hlipajočih živali, ki se ne morejo več pobrati. Teh živali pa tudi kadavrov, pohojenih od živih živali, naša veterinarska služba ne izloča tako kot v Nemčiji, ampak jih pušča v tovornjakih do iztovarjanja. Tako se glasi tudi ena od odločb Ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo Slovenije, seveda s podpisom republiških veterinarskih inšpektorjev, ki dobesedno pravi: "Raztovor poginulih živali v pošiljki, ki je prispela na mejni prehod Republike Slovenije, je prepovedan."

Kot predstavnica Svetovne zveze za varstvo živali protestiram proti ukinitvi nočnih veterinarskih pregledov na mejnem prehodu Dolga vas in pozivam odgovorne, da takoj organizirajo nepretrgano 24-urno nadzorno službo za nemoten pretok živinskih transportov!

LEA EVA MÜLLER

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Bolezni vina

Grenkoba rdečih vin je tudi bolezen. Na začetku se pokaže odtenek v rdeči barvi, okus je posebno prazen, s stopnjevanjem bolezni pa postane izjemno grenak. Včasih se pojavi rjavkast ton v barvi, vino se zmoti in pojavi se rjava usedlina. Včasih sploh ni sprememb v barvi in bistrosti vina, toda vseeno je vino s to boleznijo neužitno.

Ta bolezen napade predvsem rdeča vina, ne samo v sodih, ampak tudi v steklenicah. Povzročitelji so bakterije, a sodelujejo lahko tudi plesni in celo kvasovke. Kemijska reakcija sprememb si sledi v dveh stopnjah. Po biološki poti nastane iz glicerina acrolein. V drugi fazi se acrolein kemično veže s polifenoli (ob istočasni oksidaciji vina) in tako nastanejo te grenke snovi, ki so značilne za zbolela vina. Te grenke snovi so kemijsko sorodne z grenčicami hmelja. Preučevanja te bolezni so pokazala, da v glavnem zbolijo s taninskimi snovmi bogata rdeča vina. Zdravljenje je možno z večjimi količinami aktivnega oglja (od 100 - 250 g/hl), toda tako oster poseg pobere tudi vso rdečo barvo. Kaj narediti z vinom, ki je brez barve in ima vinski okus? Če imamo intenzivno obarvano rdeče vino, lahko obe vini zvrstimo. Pred zvrščanjem tako ozdravljenega vina svetujem ostro filtracijo, da se iz vina odstranijo drobnoživke, povzročitelji te bolezni.

V tej "nadaljevanki" sem opisal bolezni vina in svetoval, kako vino usposobimo za porabo. Včasih vino nima samo ene bolezni, ampak več od opisanih. Obravnavati ga moramo kot živo bitje, kot človeka, da bi ga razumeli in lažje usmerjali njegov razvoj. Za sebe vemo, da se bomo prehladili, zato se pred to nevarnostjo zavarujemo z obleko in obutvijo. Kaj pa vinu najbolj škodi? Zrak in nečistoča. Mikroorganizmi, ki povzočajo naštete bolezni, večinoma potrebujejo za svoje delovanje zrak, ki ga je dovolj v nedotočenem sodu. Bakterije, ki so nevarne za te nezaželjene spremembe vina, potrebujejo tudi toploto. Bakterijsko kvarjenje vina se težko sproži pri temperaturi vina pod 16° C.

Nevarni so poletni meseci, ko se dvigne temperatura v sodih nad 20° C in so skoraj praviloma nedotočeni. Če je vino vsaj en mesec skladiščeno v takih razmerah in če je v njem prostega SO_2 manj kot 15 mg/l, bodimo prepričani, da je vino zbolelo vsaj delno, čeprav tega ne zaznamo, če ga vsak dan uživamo. Vsa vina niso enako odporna proti boleznim. Tista z višjimi skupnimi kislinami, recimo nad 7 g/l so manj občutljiva. Alkohol nad 11 volumskimi odstotki tudi delno ščiti vino, prav tako taninske snovi pri rdečih vinih. Stanovitnost vina pred boleznimi povečamo s pravočasnimi pretoki. Prvi pretok mora biti opravljen najmanj v dveh mesecih po končanem alkoholnem vrenju, drugi pa 6 tednov po prvem. Vino, ki je bilo do maja samo enkrat pretočeno, bo zagotovo zbolelo, najverjetneje za zavrelico.

Mnogokrat je težko dati odgovor na vprašanje, zakaj je vino zbolelo. Skrbno branje vseh teh 6 člankov, ki sem jih napisal, daje odgovor na podobna vprašanja.

Dr. JULIJ NEMANIČ

P.S. V prejšnjem članku je tiskarski škrat spremenil smisel razlage bolezni vlečljivost. Na začetku drugega odstavka bi moralo biti zapisano: Vlečljivost nastopi skoraj izključno pri mladih vinih, ki imajo malo skupnih kislin in takih...

• Politika je umetnost omogočati to, kar je potrebno. (Valery)

• Jesen bo čas razdora. (poslanec Zagožen)

• Moški si želi biti prva ljubezen ženske, žene si žele biti zadnja ljubezen moškega. (Wilde)

Nenadejan "udarec" ogrščici

Ob sporočilu dveh ministrstev, da ne bosta več podpirali pridelave oljne ogrščice in jamčili odkup

LJUBLJANA - Pridelovalce oljne ogrščice obveščamo, da sta Ministrstvo za kmetijstvo ter Ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj sklenila, da v tržnem letu 1994/95 država ne bo podpirala pridelave oljne ogrščice in jamčila za odkup letine 1995.

Razlogi za tako odločitev so kopičenje negativnih razlik, ki vsako leto nastajajo pri odkupu in predelavi oljne ogrščice v surovo olje, ki jih ni mogoče upravičiti in pokrivati iz sredstev proračuna, nepomemben delež doma pridelane oljne ogrščice v prehranski bilanci Slovenije ter omejene in tehnološko zastarele predelovalne kapacitete.

Če bo ukrep povzročil opuščanje te pridelave, to ne bo dobrodošlo. Oljna ogrščica ima namreč izredno ugodno delovanje v kolobarju.

Inž. T. STRNIŠA

CERKLJE: SPET SREČANJE VINOGRADNIKOV

CERKLJE - Pri zidanici Ivana Praha v Kozelcu bo društvo vinogradnikov priredilo v soboto, 13. avgusta, ob 15. uri tradicionalno srečanje vinogradnikov. Ob tej priložnosti bodo podelili odličje z letošnjega ocenjevanja vin.

Agro d.o.o.
Prodajalna SEJALEC

Cesta kom. Staneta 3
Novo mesto, tel.: (068) 24-132

vam nudi:

- vrtno orodje in sistem za zalivanje vrta GARDENA
- cevi za zalivanje: 15, 20, 25 in 50 m
- vrtna semena - domača in uvožena iz Italije
- strniščne posevke: ajdo, mnogocvetno ljulko, inkarnatko, sudansko travo, krmno ogrščico, oljno redkev, krmno repico, ozimno grašico, repo in kolerabo
- vreče za krompir ter mrežo proti pticam in toči
- kosilnice na laks - bočne in nahrbtne
- kadi PVC z a testom od 110 do 1000 l
- mline - ročne in motorne
- stiskalnice za grozdje, črpalke za pretok vina ter ostale pripomočke za vinogradnike.

KMEČKA DRUŽBA

kmetijski nasveti

Pri škrlupu še kaj nemočni

Jablanov škrlup ali fuzikladij je najhujša glivična bolezen jablan. Če hočemo imeti sadeže zdrave, potrebujemo na leto kar 12 do 16 škropljenj, kar je z ekološkega stališča vse bolj problematično. Da ne naredi v plantažnem sadjarstvu večje škode, morajo biti rastline in plodovi pred škrlupom trajno zaščiteni, to pa dosežemo le z vestnim preventivnim škropljenjem.

Ali bi veliko število takih škropljenj lahko zmanjšali z dobro prognostično službo in manjšim številom kurativnih, zdravilnih posegov? Na to vprašanje skuša odgovoriti fitopatološki strokovnjak dr. Stojan Vrabl v reviji Sad, ki jo izdajajo v Krškem. Ugotavlja, da v Sloveniji že 28 let sistematično spremljamo vsakoletni pojav bolezni in da sorazmerno dobro poznamo biologijo te glive, kljub temu pa v deževnih letih težko obvladamo okužbe in ohranimo listje ter plodove povsem zdrave. Opazovanja kažejo, da so za pojav bolezni odločilne dve do tri okužbe na leto in to tiste, ki sovpadajo z dolgotrajnejšim deževjem in močnim prirastom listja na jablanah.

Če bi hoteli preventivno škropljenje nadomestiti s kurativnim, bi morali biti povsod sodobno opremljeni za natančno določanje okužb in imeti tako škropilno tehniko, ki bi omogočila poškropiti (ob razmočenih tleh po dežju!) tudi največje nasade v enem samem ali kvečjemu dveh dneh. Tega pa zaenkrat še nimamo. Kurativno škropljenje je poleg tega vezano skoraj izključno na uporabo sistemičnih fungicidov, ta enoličnost pa lahko privede do hitrejšega pojava odpornosti škrlupa.

Zato dr. Vrabl meni, da je v naši humidni klimi kombinirano preventivno in kurativno škropljenje še vedno najbolj zanesljivo. Torej, števila škropljenj v plantažnem sadjarstvu zaenkrat ni mogoče bistveno zmanjšati, saj je treba v nasad s škropilnico v bolj ali manj rednih presledkih. S kurativnim škropljenjem posežemo v sadovnjak tedaj, ko nas preseneti dež ali okužba ob koncu delovanja preventivnega fungicida.

Inž. M. L.

HELENA MRZLIKAR **gospodinjski kotiček**

Žeja v tej pasji vročini

Ob vročih poletnih dneh se vedno znova pojavlja vprašanje: naj pijemo veliko ali malo? Je bolje piti toplo ali mrzlo? Človek, ki dela ves dan na vročem soncu, bo prav gotovo pil več kot tisti, ki dela v klimatiziranem prostoru. V vsakem primeru pa žejo potolažimo le, kadar spet vzpostavimo ravnotežje med solmi in vodo v telesu. Organizem do določene mere skladišči vodo. Potrebe po vodi uravnavamo po občutku žeje, ki se poraja v živčnih jedrih tistega dela možganov, ki ohranja telesu konstantno temperaturo in je prek živcev povezan s hipofizo. Ta žleza je občutljivo krmilo. V krvi in tkivu so soli, ki privlačijo vodo, ta pa sledi natriju.

Če se v telesu poveča koncentracija natrija, veže ta tudi več vode. Pri boleznih srca, jeter in ledvic se poveča količina vode v telesu. S sredstvi za odvajanje pa lahko nastanejo tudi ekstremi in telesu začne primanjkovati soli. Natrij lahko nadomestimo s kuhinjsko soljo, ki jo dodajamo hrani. S potenjem zgubi telo tudi do enega litra vode na dan, pri visokih zunanjih temperaturah pa še dosti več. Zato je pod takšnimi pogoji ščepec soli proti žeji prav tako pomemben kot tekočina.

In kako naj se ravnamo poleti? V vsakem primeru moramo telesu dovajati dovolj tekočine, soli in rudninskih snovi, da obdržimo ravnotežje. Dobro se lahko odžejamo s toplo, rahlo začinjeno juho, s toplimi in zakislenimi čaji ter kompoti.

Ledeno mrzle pijače, ki jih priporočajo razne reklame, niso primerne, ker poleg tega, da slabo odžejajo, povzročajo še vnetje ustne, žrelne in želodčne sluznice. Prav tako ne pridejo v poštev alkoholne in močno gazirane pijače. Pri delu s kmetijskimi stroji pa se odrecite tudi pitju mrzlega piva, da preprečite možno nesrečo.

IZ NAŠIH OBČIN

Odločno preveč obdavčene plače

"Podjetje lahko rešuje samo prodaja izdelkov lastne kreacije," trdi Andrej Kirm, direktor Laboda - Tekstilci neenakopravni - Prodaja doma je tudi uspeh

NOVO MESTO - "Podjetje lahko rešuje samo prodaja izdelkov lastne kreacije in konstrukcije bodisi na domačem trgu bodisi v izvozu, ne pa več "lohn" posli. "Lohn" posli so nujno zlo. Propadajo predvsem proizvajalci, ki se ukvarjajo s poceni plačilom, ki ne vgrajujejo toliko lastnega znanja v svoje izdelke. Na dolgi rok tisti s plačilom ne bodo pristali. "Lohn" moraš imeti, da zapolneš svoje kapacitete, ampak to ni perspektiva." Tako zatrjuje diplomirani ekonomist Andrej Kirm, generalni direktor novomeške tekstilne tovarne Labod.

Labodov dolgoročni razvojni načrt zato temelji na lastnih blagovnih znamkah, ki jih je tovarna nekaj že uveljavila, druge pa še razvija. Poleg tega bodo širili svojo ponudbo. Več bodo izdelovali težje konfekcije, torej vrhnjih oblačil, zato pa bodo nekoliko skrčili program lahke konfekcije, kot so srajce in bluze. Svetovni trend je namreč, da se proizvodnja srajc in bluz seli v države vzhodne Evrope in Azije.

Razmere v tekstili panogi so po Kirmovih besedah, gledano globalno, zelo slabe. "Položaj je slab, ker je to delovno intenzivna panoga, država pobira velike davke, ker so osebni dohodki tako zelo obdavčeni. Zaradi tega se podjetja v Sloveniji dnevno rušijo. Če ne bo vlada tega odnosa spremenila, lahko računa, da ne bo več tistih 30.000 delovnih mest, kolikor jih zagotavlja tekstil, ampak jih bo dosti manj. Kajti v državah Azije in Vzhodne Evrope rastejo tekstilne tovarne kot gobe po dežju in so stroškovno in po kakovosti izdelave zelo konkurenčne," pravi Kirm. Vlada bi po njegovih besedah morala tekstilce postaviti v enak položaj kot ostale dejavnosti. "V tujini se davke ne zbira samo na ta način, da se obdavčuje osebne dohodke. Pri nas je to večinski vir. V sedanjih razmerah nekatere tovarne uspevajo bolj, nekatere manj. Potrebno je vedeti, da v številnih tovarnah niso zastavili v preteklosti dolgoročne strategije in zato niso finančno uspešni. Zato so te tovarne na slabšem, niso toliko finančno močne in ne morejo prebroditi težav, pred katerimi so," je pesimist direktor Kirm.

V Labodu so pred časom imenovali projektno skupino za pridobitev kakovostnega standarda ISO 9.000. "Kvaliteta je tisto, kar bomo zahtevali na vseh področjih dela, saj se le-ta ne dosega samo v proizvodnji", je odločen Kirm. Za doseganje zastavljenih ciljev bodo po njegovih besedah morale brezhibno delovati vse službe v podjetju. Vsa delovna področja bodo razvijali, posebej marketing, saj je uspešna prodaja izdelka nekako pika na i vsemu prej.

Andrej Kirm

Kar zadeva prodajanje izdelkov, velja kot merilo za dobro opravljeno delo izvoz. Kirm na te zadeve gleda po svoje. "Domači trg je zame enako pomeben kot izvoz. Enaka kakovost je priti na domači trg. Čudim se razpravljanjem, češ ta toliko in toliko izvaža. Kajti če prideš na slovenski trg, je to dokaz, da se uspešno kosaš z uvozno konkurenco. Se pravi, da so tvoji izdelki enako konkurenčni, kot so uvoženi. In če si ti nekaj plasiral na domači trg - potrošnja je taka, kot pač je - to pomeni, da bo država za toliko manj uvozila. Se pravi, da si ti praktično zmanjšal uvoz. In to je enako kot sam izvoz," opozarja na enak končni učinek direktor Laboda Andrej Kirm.

L. MUZAR

Spoštljivo do minulega dela

S srečanja upokojencev v Dol. Toplicah - Zahvala poslanke dr. Čadoničeve - F. Borsan o cerifikatih

DOLENJSKE TOPLICE - Na jasi v Dolenjskih Toplicah je bilo 7. avgusta srečanje približno 3.000 dolenjskih upokojencev. Predstavili so se pevski zbori posameznih društev upokojencev, podelili pa so tudi posebna priznanja.

Najprej se je predstavil združeni pevski zbor upokojencev pod vodstvom Sonje Pirc, nato pa je prisotne pozdravil predsednik Zveze društev upokojencev Novo mesto Adolf Šuštar. Na srečanje so upokojenci povabili poslanko v Državnem zboru dr. Vido Čadonič-Špelič, ki se jim je zahvalila za njihovo minulo delo in poudarila njihov pomen pri izgradnji samostojne Slovenije. Dotaknila se je tudi trenutnih političnih razmer in dejala, da ne smemo dovoliti, da bi afere in zdrahe ločevale slovenski narod. Zagotovila je tudi, da bosta "vlada in državni zbor morala prisluhniti problemom upokojencev."

O naložbi certifikatov v investicijske sklade je spregovoril Franci Borsan, direktor Dolenjske banke, ki je bila glavni pokrovitelj prireditve. Predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije Stanko Hvale je podelil posebna priznanja za 40-letno delo društvoma upokojencev Škocjan in Dvor ter Miru Reparju. Dejal je, da upokojenci želijo sodelovati pri vprašanjih družbenega razvoja in da bodo po svojih močeh pomagali mladi slovenski državi, da se postavi na trdne ekonomske temelje, od katerih je odvisna socialna varnost. "Socialne pravice upokojencev je potrebno dograjevati ob spoštovanju minulega dela." Stanko Hvale se je zavzel, da se višina pokojnin, tako kot do sedaj, spreminja glede na plače.

V kulturnem programu so se predstavili pevski zbori društev upokojencev iz Škocjana in Šentjerneja, Straže in Novega mesta. Sodelovali so tudi učenci iz Dolenjski Toplic in Škocjana, fantje iz Žužemberka pa so zapeli Dvanajst razbojnikov. Popoldanski zabavni program so pripravile žužemberške upokojenke.

P. MRVAR

Avtobusi postajajo "preveliki"

S 1. septembrom nov avtobusni vozni red - Za petino manj potnikov

NOVO MESTO - Podjetje Gorjanci Avtobusni promet Novo mesto bo s prvim septembrom, ko se začne novo prometno leto, uvedlo nov vozni red, ki bo nekoliko drugačen od sedanjega. Avtobus, ki pelje iz Novega mesta skozi Mokronog v Ljubljano, bo od septembra vozil od ponedeljka do sobote, medtem ko zdaj vozi vsak dan. Po uvedbi novega urnika ne bo več možno potovati v soboto iz Novega mesta v Brežice z avtobusom, ki odpelje iz Novega mesta ob 5.30, saj bo avtobus na tej relaciji vozil samo od ponedeljka do petka. Avtobus, ki z odhodom ob 14. uri vozi ob nedeljah iz Novega mesta skozi Trebnje v Ljubljano, bo po novem odpeljal iz Novega mesta ob 16.40.

Po novem voznem redu ne bosta več vozila avtobusa med Črnomljem in Žuniči ter Črnomljem in Gribljami, ki odpeljeta ob 22. uri. Gorjanci Avtobusni promet ukinjajo sobotne avtobusne vožnje med Podbočjem in Novim mestom ter progo Sevnica-Mokronog-Novo mesto. V bodoče bo manj sobotnih voženj med Novim mestom ter Dolenjskimi in Šmarješkimi Toplicami. Tako iz Novega mesta v Dolenjske Toplice ne bo vozil avtobus z odhodom ob 9.30, 15.30, 18.30 in 22.30. Do Šmarjeških Toplic iz Novega mesta se potniki ne bodo mogli več voziti z avtobusom, ki zdaj odpelje iz Novega mesta ob 9.30, 10.30, 11.30 in 19.30.

Medtem ko avtobus med Trebnjem, Mirno Pečjo in Novim mestom zdaj vozi tudi ob sobotah, po novem redu ne bo več, saj bo na poti samo od ponedeljka do petka. Vožnjo med Novim mestom in Šentjernejem z odhodom avtobusa ob 20.30 bodo ukinili. Prav tako ne bo več vozil avtobus, ki zdaj odpelje ob 20.15 iz Brežic v Novo mesto. Sedanjo progo Novo mesto-Brežice, na kateri vozi avtobus z odhodom ob 22.10 z novomeške avtobusne postaje, pa bodo skrajšali, tako da končna postaja ne bodo več Brežice, ampak bo Kostanjevica. Avtobusi, ki zdaj vozijo skozi središče Novega mesta, pogosto ne morejo nemoteno pripeljati na Glavni trg, zato so Gorjanci Avtobusni promet spremenili lokalno progo Bršljin-Šmihel. Tako bo avtobus vozil iz Bršljina na novomeško glavno avtobusno postajo in naprej v Šmihel. Od tu bo odpeljal nazaj na glavno postajo in nadaljeval vožnjo skozi Kandijo in Ločno v Bršljin. Potniki, ki zdaj čakajo na avtobus na Glavnem trgu, bodo tako vstopali v Kandiji.

• Če bi Gorjanci Avtobusni promet ukinili vse vožnje, ki se ne izplačajo, bi ukinili še katero progo. Toda podjetje, ki mu občinski proračun ali drug vir ne daje denarja za plačilo nepokritih stroškov prevozov, za zdaj namerava ljudem še zagotavljati javne potniške prevoze tudi v številnih primerih, ko se mu to ne izplača.

Po ugotovitvah podjetja Gorjanci Avtobusni promet se je število potnikov na avtobusih zmanjšalo od lani do letos skoraj za petino. Pozna se, da obratuje manj podjetij in da tovarne ukinjajo posamezne izmene. V takih razmerah so avtobusi postali nekako "preveliki", mnoge proge pa nedonosne.

L. M.

OBVESTILO OB BARVI V TEMENICI

NOVO MESTO - Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto bo v teh dneh opravil raziskovalno sledenje podzemeljskih voda reke Temenice med Ponikvami, Mirno Pečjo in Prečno. Raziskovalci bodo uporabili zeleno barvilo natrijev fluorescein. Reka Temenica, lahko pa tudi Bršljinski potok, bosta zato neobičajno zeleno obarvana. To barvilo ni škodljivo, saj se uporablja za barvanje živil in v tekstilni industriji, zato ni potreben noben preplah. O rezultatih raziskav bomo poročali v naslednjih številkah.

KAJ VSE BO NA OTOČCU

OTOČEC - Od petka do nedelje se bo na jasi na Otočcu dogajalo marsikaj. V petek bodo znani Slovenci, med drugimi tudi Jožica Puhar, Silvo Teršek in Šerbi, poskusili skuhati golaž, pomerili pa se bodo tudi v jahanju, kolesarjenju in petju. Ob tem bo igral Agropop. V soboto bo nastopil ansambel Henček, Dolenjske pekarne bodo razrezale kruh orjak, KZ KRKA Predelava mesa pa salamo velikanko. V nedeljo se bodo gasilska društva iz Novega mesta in okolice pomerila v "vodnem" nogometu, igral pa bo ansambel Franca Miheliča.

V AJDOVCU NOVA BRIZGALNA

AJDOVEC - V nedeljo, 14. avgusta, bodo v Ajdovcu slovesno krstili novo motorno brizgalno, sledila pa bo gasilska veselica, na kateri bo igral ansambel Ivana Puglja.

CERTIFIKAT CERTIUSU - Prejšnji torek so v prostorih nekdanje lekarne na Rozmanovi odprli prostore novomeške enote družbe za upravljanje Certius. Na otvoritvi družbe, katere polovični lastnik sta uspešni novomeški zasebni podjetji Bas in Feniks, so lastniki in vodstvo poudarili, da bodo za vsak vloženi certifikat skrbeli kot za svoje. "Da znamo skrbeti za denar, dokazujemo v naših lastnih podjetjih," pravijo. Certius bo vlagal zbrana sredstva od lastninskih certifikatov v uspešna podjetja, predvsem v donosna in perspektivna mala in srednja izvozno usmerjena podjetja, v katerih bodo poskrbeli tudi za kadre. Naložbena politika družbe pa bo usmerjena v manj tvegane naložbe. Na sliki: takoj po otvoritvi so začeli sprejemati certifikate. (Foto: A. B.)

DOMLES NA POGANCIH - Na prostoru bivšega vojaškega skladišča, je od sobote čudovit salon pohištva in stanovanjske opreme "Domles". Lasatnik Rajko Vavtar, ki ima še nekaj salonov "Domles" v drugih slovenskih krajih, pravi, da so se za še enega v verigi odločili potem, ko so raziskali trg in ugotovili, da v Novem mestu podobne ponudbe primanjkuje. V "Domlesu", kjer imajo naprodaj proizvode celotne slovenske industrije te vrste, lahko najdete opremo za vsak košček vašega stanovanja, dobite pa jo lahko s 50-odstotnim gotovinskim popustom ali na kredit z nizko obrestno mero. (Foto: N. Stublar)

Krajevni uradi se ne skrivajo

Novomeški sekretariat za notranje zadeve odgovarja na poslansko vprašanje - Delavni čas uradov kar najbolj po meri uporabnikov - Bolj kot ime pomembna strokovnost

NOVO MESTO - V novomeški občinski skupščini je poslanec poslanskega kluba SLS pred časom postavil vprašanje v zvezi s poslovanjem krajevnih uradov, ki delujejo v sestavi Sekretariata za notranje zadeve občine Novo mesto.

Ta sekretariat v zvezi s tem navaja, da ima skupno 11 krajevnih uradov, v katerih je zaposlenih 9 delavk. Predstojnik sekretariata je pristojen za organizacijo delavnega časa in uradnih ur v omenjenih uradih. Z delavnim časom krajevnih uradov je skušal čim bolj ustreči krajanom na območju, za katero je posamezni urad pristojen. Pri tem je sekretariat upošteval tudi pravilo, da mora poslovati s čim manjšimi stroški.

V krajevnem uradu v Šentjerneju sta zaposleni dve delavki. Tri uslužbenke "pokrivajo" po dva krajevna urada; in sicer prihaja ena izmenično v Brusnice in Stopiče, druga dela v Dolenjskih Toplicah in Straži, tretja pa skrbi za nemoten potek dela v krajevnem uradu v Žužemberku in Hinjah. Uradne ure imajo praviloma trikrat tedensko in najmanj dvakrat na teden, če uslužbenka dela v dveh krajevnih uradih. Novomeški sekretariat poleg tega navaja, da je pri vhodu vsakega krajevnega urada praviloma razločno navedeno, kdaj so v krajevnem uradu uradne ure. Toda včasih ima kateri od krajevnih uradov uradne ure drug dan, kot je sicer določeno. To se lahko zgodi, če je uslužbenka upravičeno odsotna in jo v tem času nadomešča uradna oseba iz drugega urada.

L. M.

• Kot je razvidno iz navedbe sekretariata za notranje zadeve, je šlo v poslanskem vprašanju tudi za to, da naj bi uslužbenci v uradih imeli pri okencu nekako označeno svoje ime in priimek, da bi uporabniki vedeli, kdo iz upravnega organa jim ureja zadevo. Sekretariat meni, da je delovno mesto delavcev na sekretariatu stvar notranje organizacije dela, skladne s predpisom o sistemizaciji del in nalog. Meni tudi, da za stranko ni pomembno, kdo zaseda delovno mesto, ampak strokovnost in zakonitost uradnikovega dela. Sekretariat tudi navaja, da občani lahko uporabijo ustrezna pravna sredstva, če imajo pomisleke v zvezi s strokovnostjo in zakonitostjo dela posameznega uslužbenca. Navaja tudi, da lahko občani pripombe o delu upravnih delavcev zmeraj sporočijo uradnikovemu nadrejenemu.

Novomeška kronika

VSE ZA ŠOLO - Miška d.o.o. Trgovina Podgorje se je pred nedavnim hvalila naokoli, kaj vse prodaja. Na listku, ki ga je v ta namen dala trositi po svetu, je pisalo, da prodaja tudi "gospodinske pripomočke - direktan uvoz", "majice srajce", "zveske" in druge šolske potrebščine. Namesto da vse to prodaja, naj bi kaj obdržala zase. Predvsem ji ne bi škodilo kaj šolskih potrebščin, na primer kakšna knjiga o tem, kako se prav piše po slovensko.

ČRKE - Zdravstveni dom ima bogato računalniško opremo, kot kaže pa mu je na koncu zmanjkalo sape in zadeve ni pripeljal do konca. Njegova elektronska mašinerija namreč noče pisati č, đ, š in ž.

PTIČJI DAN - V času, ko je novomeška občina podpisovala z Vilafranco del Penedes pogodbo o medsebojnem bratstvu, se je po viteškem salonu otoškega gradu raznesla novica, da neka dama vidi tiča. Pozneje se je izkazalo, da je v salonu le vrabcu podoben ptič ali neznan vrabec osebno. Dan, ko se je to zgodilo, je bil na splošno nekako ptičji. Na Glavnem trgu v Novem mestu so tega dne videli kuro, ki je še sama hodila, na grajskih mizah pa se je gnetlo nekaj negibnih primerkov te vrste.

DIRKAČ - Dagmar Šuster ni le dober dirkač, ampak je tudi dober "nakladač"; slednje je dokazal zadnjič na ustanovitvi združenja podjetnikov na Otočcu. Sicer pa ni nič čudnega, če je na Otočcu nakladal. Dolgovezil je že kot mladinski funkcionar, kar je povedala že njegova mama.

Ena gospa je rekla, da je bila pečenka na upokojenskem srečanju v Dolenjskih Toplicah sicer neslana, vendar so bile zato toliko bolj zasoljene cene.

SUHOKRANJSKI DROBIŽ

• OVIRE - Na Loki v Žužemberku bodo motoristom in drugim, ki jim dela težave hoja ter se morajo zato pripeljati na tako zelo oddaljeno kopališče, od zdaj naprej vsaj malo ponagajale ovire, ki jih predstavljajo količki in vrv. Čeprav ne ravno estetska in učinkovita, je nova "infrastruktura" znak, da so še nekateri, ki tudi kaj storijo in ne le kritizirajo.

• CESTA - Regionalna cesta ali, bolje rečeno, makadamska pot med Žužemberkom in Trebnjem bo končno v celoti asfaltirana, vendar le na trebanjski strani do meje z občino Novo mesto. Tako bomo lahko še vedno uživali v prašni vožnji vsaj na delu te slavne ceste.

• INCIDENT - Med kopalci, ki tudi od drugod pridejo na žužemberško Loko, je veliko takih, ki s sabo pripeljejo pasje prijatelje, ki svoje naravne potrebe opravijo kar v travi in na mestih, kjer se igrajo otroci. Poleg tega pa so začeli še pustošiti med domačimi živalmi. Tako je v nedeljo neka mrcina zadavila mačko, v dogajanje pa je odločno posegel domačin, ki je obračunal z gospodarjem in mu dal vedeti, da Suhokranjčani niso kar tako.

P. M.

65 LET GASILSTVA V SMOLENJI VASI

SMOLENJA VAS - V nedeljo, 14. avgusta, bo v Smolenji vasi dvojni praznik: žegnanje in še gasilska prireditev ob 65-letnici delovanja domačega gasilskega društva. Slovesnost se bo pričela ob treh popoldan z mašo v smolenjski cerkvi Marijinega vnebovzetja, nadaljevala pa s sprevodom od cerkve do gasilskega doma, kjer se bo ob štirih pričel kulturni program s tehničnim zborom gasilske opreme GD Smolenja vas in poklicne gasilske enote Novo mesto ter podelitvijo priznanj zaslužnim članom. Po uradnem delu bo velika vrtna veselica z ansamblom Rubin.

PLANINCI NA ŠPIK

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto bo 20. avgusta organiziralo izlet na Špik. Odhod bo ob pol petih zjutraj izpred novomeške avtobusne postaje. Hoje bo približno za 10 ur, izlet, ki ga bo vodil Mladen Živkovič, pa je zahteven in primeren le za izkušene in utrjene planince. Cena izleta je 1.500 tolarjev, ki jih plačate ob prijavi. Do 16. avgusta jih zbirata Rezka Moretti, tel. 23-862 ter Rudi Skobe, tel. 49-040.

Črnomaljski drobir

TOVOR - Črnomaljci se razburjajo, ker se pogosto tovor s tovornjakov zaradi tega, ker je nepravilno ali malomarno naložen, siplje po cesti, avtomobilih, pešcih. Zato je eden izmed delegatov postavil vprašanje ki se je na to nanašalo, a z odgovorom ni bil najbolj zadovoljen. Tovor je še naprej padal s tovornih vozil. Ko je na to opozoril na skupščini, je dobil odgovor, da pristojni ne morejo ukrepati proti neznanemu storilcu in bi zato moral delegat navesti ime kršitelja. Človek bi pomislil, da so pristojne službe zato, da ugotavljajo, kdo je tisti, ki naredi prekršek, ne pa, da tistemu, ki na nepravilnosti opozori, naprtijo še detektivsko delo.

HITROST - In ko smo že pri cestah: (nekatere) Črnomaljce motijo tudi prehitri vozniki, zlasti skozi mesto. Saj včasih merijo hitrost celo z radarjem, a kaj, ko plača le nekaj voznikov, potem pa si veselo med seboj požmignejo in dokler policisti ne premaknejo radarja, je red. Toda ta red je kratkotrajen. Zato nekateri predlagajo, da bi napravili po tleh ležeče policaje. Zlobneži ob tem natolcujejo, da so marsikje po črnomaljski občini že "namestili" ležeče policajke in to brez dodatnih stroškov.

REKLAMA - Po reklami, ki smo jo pretekli teden naredili v tej rubriki Toniju Gašperiču - zanjo se nam najlepše zahvaljuje - se boji, da ne bo imel več pravega miru pred dekleti. Njegova žena, sicer vrla Črnomaljka, pa nič. Že ve, zakaj.

POMERILI SE BODO BELOKRANJSKI ORAČI

ČRNOMELJ - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj vas vabi na ogled regijskega tekmovanja Bele krajine v oranju. Tekmovanje bo v soboto, 13. avgusta, s pričetkom ob 8. uri na posestvu Kmetijske zadruge Črnomelj na Lokvah.

Sprehod po Metliki

KLJUB SPLOŠNEMU DVIGU ekološke zavesti se še vedno najdejo ljudje, ki se obnašajo do narave pobalinsko. Poleti jih je zlasti opaziti ob Kolpi, njihova neotesanost pa se kaže v metanju steklenic v vodo, v puščanju smeti za seboj, v kurjenju ognjev, kjer se jim zljubi, v tarzanskem skakanju v vodo, živalskem dretju, navijanju tranzistorskih sprejemnikov ter izkopavanju tujega krompirja. Prej ne bo miru niti reda, dokler ne bo kdo udaril po žepu takšne in podobne brezvestneže.

POSEBNA VZNEMIRLJIVOST VSAKE POLETNE kulturne pri-reditve na metliškem grajskem dvorišču je žrebanje vstopnic, za kar so nagrade prispevali: Klemen, Barbi, Krokar, Breza, Teksas, Mercator, Kolpa, Shop, Beti, Komet, Konfekcija Anka Rus ter Petrol. Slednji se je izkazal z dvema tranzistorskima sprejemnikoma: v obliki motornega rezervoarja oz. v podobi bencinske črpalke. Prvega je odnesla domov upokojena učiteljica Nada Gačnik, drugi pa bo izžreban na enem od večerov 4. Okarino etno festivala.

Trebanjske iveri

KOPALIŠČE - Mirenčani ne bi imeli nič proti, če bi se našel kakšen stric iz Amerike in jim prinesel vrečo želencev, da bi si končno lahko primerno uredili kopališče na mestu dveh nekdanjih grajskih bajerjev. Niso jim mar prejšnji o tem, kdo je bolj ali manj zaslužen ali kriv za to, da se že nekaj let lahko bolj namakajo kot plavajo v zanemarjenem bajerju, pa še to na lastno odgovornost. Navzlic temu se naj bi v letošnjem poletju neko nedeljo zbralo celo 1000 kopalcev. Ta številka se zdi nekaterim hudo pretirana, a če se ve, da so semkaj na začetku radi zahajali celo Zagrebčani in Ljubljančani, redni gostje čudovitega naravnega okolja pa so še Litijani, pa morda le ni vse tako za lase privlečeno.

CERTIFIKATI - Gospa, ki se spozna na finance, saj v večjem trebanjskem podjetju dela na tem področju, je bila precej razkačena, ko je zvedela, da jih je v nekaterih vaseh okoli Trebnjega zbiral akviziter Atene. Gotovo je to nedopustno početje, kakršnega omenjena gospa ne bi odobravala niti v primeru, če bi to počela kakšna druga družba, celo če bi bila to tista, za katero se navdušuje.

PIJAČA - Pregovor, da je kovačeva kobila najbolj bosa, drži kot pribito. Kot poročamo na tej strani, so v Dani prejeli na ocenjevanju za bližnji sejem Vino Ljubljana 94 kopico kolajn za svoje brezalkoholne in alkoholne pijače. Obiskovalci, poslovni partnerji Dane pa te dni zaman pričakujejo, da jih bodo sicer gostoljubni Mirenčani počastili z novim limoninim likerjem, ki ga bodo predstavili v Ljubljani.

IZ NAŠIH OBČIN

Bodo obljube končno uresničene?

V občini pripravili 46 projektov za prezaposlovanje rudarjev - Odobrenih za dobrih 115 milijonov tolarjev subvencij, izplačanih le tretjina - Zahteva predsednika IS

ČRNOMELJ - Septembra lani je bil razpisan natečaj za kreditiranje prezaposlovanja zaposlenih v Rudnikih rjavega premoga Slovenije s subvencioniranjem obrestne mere. Denar je bil namenjen predvsem projektom za ustvarjanje novih razvojnih možnosti in delovnih mest v občinah, kjer obratujejo ti rudniki, torej tudi v črnomaljski občini, kjer je rudnik rjavega premoga Kanižarica.

V črnomaljski občini so se na razpis temeljito pripravili tako na izvršnem svetu kot v podjetjih, na banki in tudi podjetniki. Prijavljenih je bilo 46 projektov v predračunski vrednosti 493,6 milijona tolarjev, subvencij pa bi bilo za dobrih 115 milijonov tolarjev. Projekti, ki zagotavljajo 300 delovnih mest, so bili povsod dobro ocenjeni. Toda pri črnomaljskih projektih je bilo do sredine letošnjega junija izplačanih le za slabih 32 milijonov subvencij, kar pomeni, da je dve tretjini projektov oz. subvencij ostalo neuresničenih.

Predsednik črnomaljskega izvršnega sveta Anton Horvat, ki je tudi član vladne komisije za prestrukturiranje rudnikov, je na ta pereč problem nenehno opozarjal tako na sejah komisije kot tudi državnega sekretarja v ministrstvu za gospodarske dejavnosti Soviča ter tiste, ki so s tem projektom neposredno povezani. Toda žal se sklepi vladne komisije ne upoštevajo, kot je zapisal Horvat v zahtevi ministru za gospodarske dejavnosti Maksu Tajnikarju, v kateri ga prosi za posredovanje pri reševanju vlog za prezaposlovanje rudarjev.

Za črnomaljsko občino z več kot tisoč nezaposlenimi in 14,6 odst. stopnjo brezposelnosti po Horvatovem mnenju ni sprejemljivo takšno neodgovorno "administriranje" posameznikov. Predvsem pa poudarja, da morajo pravila natečaja veljati od objave do uresničitve. Zato je od ministra zahteval posredovanje pri sklenitvi pogodb ter nakazilo subvencij do konca letošnjega julija. Denarja do takrat sicer še ni bilo, iz republike pa so Črnomaljcem obljubili, da bodo vse vloge, ki so jih odobrili, v avgustu tudi rešili. Ali je bila tudi tokrat zgolj obljuba ali pa bodo v Ljubljani mož beseda, se bodo v Črnomlju lahko že kmalu prepričali.

M. B.-J.

GNEČA OB TOPLI KOLPI - Kolpa je, za razliko od preteklih let, še vedno zelo čista, četudi ima celo do 28 stopinj Celzija. Zaradi tega in ker je kopanje ob njej zastonj, je gneča na uradnih kopališčih nepopisna ne le ob koncu tedna, temveč tudi med tednom. Takole so se minuli teden gnetli kopalci na podzemeljskem kopališču. (Foto: M. B.-J.)

PLATNO, PESEM, PISANICE

JANKOVIČI PRI ADLEŠIČIH - V galeriji Raztresen v Jankovičih pri Adlešičih poteka od ponedeljka, 8. avgusta, do petka, 12. avgusta, od 19. ure naprej prireditev z naslovom "Platno, pesem, pisanice". Na njej prireditelji predstavijo starodavni način obdelovanja lanu, pisanje pisanic ter pojejo belokranjske pesmi. Obiskovalci se lahko tudi sami poskusijo v teh opravilih. Zaključek prireditve bo v petek, 12. julija, ob 21. uri z nastopom tamburašev, slavnostni govornik pa bo svetnik v državnem svetu in predsednik skupščine občine Metlika Branko Matkovič. Obiskovalci si lahko vsak dan ogledajo tudi galerijo.

Jeseni spomenik žrtvam revolucije v Šentrupertu

Odbor vodi Janez Livk - Arhitekt Blaž Slapšak - Predračun 7 milijonov tolarjev

ŠENTRUPERT - Na predlog tukajšnjega krajevnega odbora krščanskih demokratov so oblikovali odbor za postavitev spomenika - obeležja žrtvam revolucije med in v povojnem obdobju. Njegov predsednik je Janez Livk s Homa, člani pa Malči Kostevc (Straža), Alojz Gričar (Dol. Jesenice), Peter Pavlin (Zaloka) in Lado Grozde (Vrh).

Spomenik naj bi postavili jeseni letos na šentruperškem pokopališču, ki ga je zasnoval sloviti arhitekt Jožef Plečnik, za obeležje pa je naredil projekt domačin, arhitekt Blaž Slapšak. Predračun znaša 7 milijonov tolarjev.

"Na obeležje z imeni okrog 230 žrtev revolucije bomo kasneje dodali še okrog 120 imen padlih v 1. svetovni vojni. Ta seznam še ni popoln. Vabimo vse prizadete krajane in ostale, da tudi s finančnimi prispevki pomagajo pri postavitvi obeležja. Denarne prispevke bo pobirala Malči Kostevc vsako nedeljo, od 9. ure do 10.30, v šentruperški knjižnici. Možno pa je tudi plačilo na žiro račun 52120-625-6093 pri Zadružni posojilnici in hranilnici. V tujini bodo zbirali sredstva za spomenik Franc Mavsar, Feliks Breznikar in Stanko Lamovšek. Sorodnike žrtev, ki imajo rojake v tujini, prosim, da jih seznanijo o teh naših pooblaščenih predstavnikih, da bi lahko pomagali po svojih močeh," poziva predsednik KO SKD Šentrupert Janez Livk.

P. P.

SERVISIRANJE SILOKOMBAJNOV

METLIKA - Ker se bliža siliranje koruze, so se na metliški svetovalni službi odločili, da organizirajo servisiranje in nastavitev silokombajnov. Servisiranje bodo opravili serviserji iz podjetja Sip iz Šempetra in sicer v četrtek, 18. avgusta, na Krasincu in ob 13. uri v Mestnem logu v Metliki. Zaradi urnika servisiranja se prijavite na kmetijsko svetovalno službo, tel. 58-585.

110-LETNICA GD TREBNJE

TREBNJE - Gasilsko društvo Trebnje praznuje v nedeljo, 14. avgusta, ob 17. uri častitljiv jubilej - 110-letnico. Gasilci jubilanta in številnih društev iz trebanjske občine ter gostje od drugod bodo krenili od občine v mimohodu do gasilskega doma, kjer bo prizorišče osrednje proslave visoke obletnice. Ob tej priložnosti bodo podelili tudi državna odlikovanja. Na predvečer praznične nedelje pa bodo trebanjski gasilci v nekoliko ožjem krogu obeležili jubilej to soboto, ob 20. uri v tukajšnjem gasilskem domu. Na slavnostni seji društva bodo podelili priznanja občinske gasilske zveze Trebnje in društva zaslužnim posameznikom in organizacijam.

Umrl je Martin Janžekovič

Zahrbtna bolezen je pred dnevi prekinila življenjsko pot človeku, strokovnjaku in politiku, ki je vse svoje življenje posvetil ljudem Bele krajine, predsedniku občine Črnomelj Martinu Janžekoviču, dipl. inž. agronomije.

Rojen je bil 26. avgusta 1934 v Radovici, v številni kmečki družini. Po končani osnovni šoli v domačem kraju, gimnaziji v Črnomlju in študiju na Agronomski fakulteti v Ljubljani se je zaposlil v Kmetijski zadrugi v Črnomlju in se posvetil svojemu osnovnemu poklicu. A mu v njem ni bilo usojeno delati dalj časa, saj so ga takratne razmere, predvsem pa sposobnost njega samega delovati na širšem področju, potegnile tudi v politično delovanje. Na volitvah 1969. leta je bil izvoljen za predsednika Skupščine občine Črnomelj, kjer je zaradi svojih organizacijskih sposobnosti in priljubljenosti pri ljudeh opravljal to funkcijo dve mandatni dobi. Nato pa je bil po 12-letnem službovanju kot direktor LB TDP poslovne enote v Črnomlju ponovno izvoljen za predsednika Skupščine občine Črnomelj in to funkcijo je, kot vse dosedanje, uspešno opravljal do prezgodnje smrti.

Bil je pokončen mož, preudaren in energičen pri svojih odločitvah, odprt za razgovore, rad je prisluhnil ljudem, poznal je njihovo dušo. Bil je Belokranjec v pravem pomenu, zato si je tudi toliko prizadeval za razvoj občine in boljše življenje njenih ljudi. V mnogočem je uspeval. Do zadnjih dni življenja je vztrajal pri svojem delu, čeprav ga je bolezen že močno ovirala. Do zadnjega je spodbujal sodelavce, opozarjal na potrebo po uresničitvi tega in onega, prijateljsko nevsiljivo, a z vso svojo avtoriteto, ki ni bila majhna. Spominjali se ga bomo kot dobrega gospodarstvenika, prijatelja in človeka odprtega srca, pripravljenega nevsiljivo prenašati na ostale veliko svojih bogatih, delavnih in človeških izkušenj.

Našega predsednika ni več med nami. Prezgodaj je umrl. V uteho nam ostaja le dejstvo, da je mnogo dobrega zapustil v korist prebivalcev občine Črnomelj in Bele krajine kot celote. Prav zato nam bo ostal v trajnem spominu.

JOŽE STRMEC

pogovori o družini
ob ponedeljkih od 18. do 20. ure
na telefonu (068)26-005

Kopališča v znamenju rekordov

Kopališči s kampi v Podzemlju in na Primostku je letos obiskalo rekordno število gostov, na metliškem kopališču pa jih je bilo rekordno malo - Prevladujejo Slovenci

METLIKA - V metliški občini so ob Kolpi tri urejena kopališča s kampi, v Podzemlju, Metliki in na Primostku. S prvima dvema upravlja metliško podjetje GTM, z zadnjim pa tovarna Iskra iz Semiča. Medtem ko so tako v Podzemlju kot na Primostku zelo zadovoljni z letošnjo turistično sezono, lahko v Metliki le nemočno opazujejo, kako bo šla po zlu še ena kopalna sezona.

Kljub temu, da je prostora za kampiranje na metliškem kopališču dovolj in da je bil to nekdaj priljubljen kamp predvsem med prehodnimi turisti, že nekaj let tam ne kampira nihče, a tudi kopalci so redki. Poglavitni razlog je v tem, da morajo na slovensko kopališče mimo carinske in policijske kontrole na tamkajšnjem mednarodnem mejnem prehodu. Od leta 1991 je podjetje GTM naslovilo na številna ministrstva in druge pristojne ustanove prošnje, da bi rešili ta problem, a se ni nič premaknilo niti za ped.

Veliko boljše je na kopališču s kampom v Podzemlju. Kot je povedala direktorica GTM Vera Pešelj, so letos tam zaključili prvo stopnjo gradnje. Uredili so elektriko, vodo, kanalizacijo, javno razsvetljavo, dovozno pot na kopališče in v kamp, ki so ju tudi ogradili. V kampu, ki sprejme 50 kamp enot oz. 200 gostov, imajo le-ti na voljo električni tok, kemični WC, tekočo vodo in tuše. V drugi stopnji bodo zgradili v kampu še sanitarni objekt, v projektu pa je tudi gradnja recepcije, manjše trgovine ter obnova gostinskega lokala. Po besedah Pešljeve želijo v Podzemlju urediti manjši kamp višje kategorije. Letošnje poletje je bil kamp, v katerem je tudi oskrbnik, v povprečju zaseden 70 odst., ob koncu tedna pa celo 95 odst. Gostom nudijo še ogled Bele krajine, jahanje, pripravijo pa tudi piknik. Vendar med gosti ni bilo tujcev.

V rekreacijskem centru semiške Iskre na Primostku so letos opravili mnoga vzdrževalna dela ter ga ogradili. Izdelali so tudi projekt, kako naj bi v prihodnje izgledalo kopališče s kampom, ki ga bodo urejali postopoma. Razširili naj bi restavracijo, zgradili sanitarni objekt ter igrišča. Na Primostku imajo v brunaricah 40 ležišč, v kampu pa je prostora za okrog 200 kamp enot. Po besedah upravnika Zvoneta Vidmarja se je na kopališču letošnje poletje zvrstilo rekordno število kopalcev, prav tako v kampu, v katerem pa je še vedno dovolj prostora. Vendar tudi tu prevladujejo Slovenci, od tujcev je kampirala le družina z Nizozemske. V gostišču poleg pijače ponudijo tudi kosila in druge jedi po naročilu. "Trudimo se, da bi zadovoljili goste in da bi bilo kopališče urejeno, toda mnogi se še vedno niso naučili osnov olike. Pričakujejo čisto kopališče, sami pa za seboj puščajo nesnago, tako da imamo vsak večer čistilno akcijo," potarna Vidmar.

M. BEZEK-JAKŠE

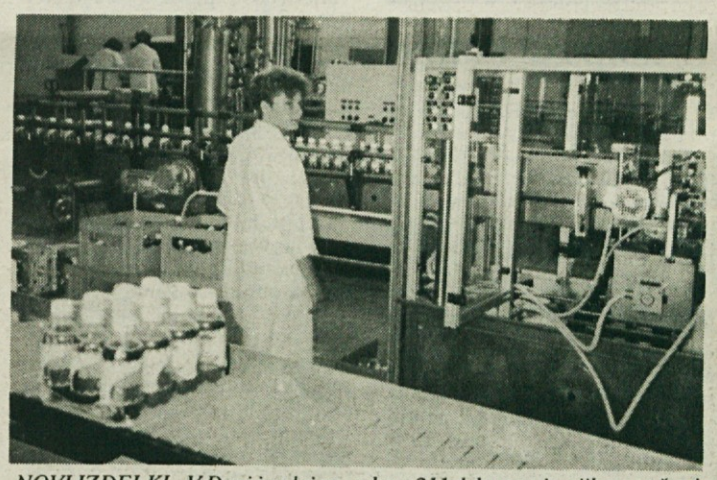

NOVI IZDELKI - V Dani je zdaj zaposleno 211 delavcev, in njihovega števila pa ne nameravajo več zmanjševati. Za tekočim trakom, kjer polnijo Indian River osvežilne pijače, imajo v tem vročem poletju polne roke dela (na posnetku). Letos naj bi v Dani naredili okrog 3 milijone litrov osvežilnih brezalkoholnih pijač Indian River iz sadnih baz oz. z okusi manga, oranž, cole, kivi banane in bitter lemona v poldrugi liter in 0,33 litra velikih plastenkah iz pet embalaže. V promet naj bi šel vsaj poltretji milijon litrov sadnih sirupov, okrog 2 milijona litrov sokov in vsaj 1.8 milijona litrov alkoholnih pijač. Da bo na voljo vedno dovolj okolju prijaznih pet plastenk, ki jih sami izdelujejo, bodo še letos zgradili novo halo, vredno okrog 10 milijonov tolarjev. Na ljubljanskem sejmu bodo prvič predstavili limonin liker. Za kakovostne izdelke so potrebne tudi dobre surovine. Marelice denimi uvažajo iz Grčije in Turčije. (Foto: P. P.)

Dana dobila v Ljubljani šampiona

Vseh 16 pijač mirenske Dane na letošnjem sejmu Vino Ljubljana 94 prejelo odličja - Izvoz pretežno v sosednje države - Lastninjenje septembra?

MIRNA - Na ocenjevanju za letošnji sejem Vino Ljubljana 94, ki bo potekal na Gospodarskem razstavišču od 29. avgusta do 4. septembra, so vsi izdelki mirenske Dane dobili visoka priznanja. Najvišje - šampion za brezalkoholno pijačo Indian River Mango, zlati kolajni pa sta iz te Danine ponudbe River prejela še okusa oranža in bitter lemon.

Direktor Dane Božidar Pernarčič zadovoljno komentira, da je skupaj 16 osvojenih medalj za 16 izdelkov na ljubljanskem sejmu verjetno največji uspeh doslej, gotovo pa v teh letih, odkar on vodi to podjetje.

Mirenčani prodajo največ svojih izdelkov v Sloveniji in na Hrvaškem, precej so jih izvozili tudi v Makedonijo, kjer pa so se ob že tako visokih transportnih stroških, nedavno močno podražile, in skrčile izvoz, višje carine. Hrvati so sicer uvedli trošarino tudi na brezalkoholne pijače (za domače proizvajalce je 50-odstotna, za tuje pa dvakrat večja), direktorju Dane Pernarčiču pa se zdi bolj urejeno kot pri nas, ker imajo Hrvati za vse pijače enak prometni davek. Precej alkohola, največ likerjev, izvozijo Mirenčani na Madžarsko, s Čehi pa skušajo vzpostaviti sodelovanje z izvozom arom oz. esenc za sirupe, sokove in Indian River pijače.

Pri lastninjenju v Dani stvari ne potekajo tako tekoče kot kaže pri pijačah. Opredelili so se za interni nakup, predhodno so zbrali za okrog 120 milijonov tolarjev lastninskih certifikatov, saj so se skoraj vsi delavci odločili, da bodo sodelovali pri lastninjenju. Dober odziv je bil tudi pri upokojencih in bivših zaposlenih. Seveda pa bo imela končno besedo agencija za privatizacijo, od katere pričakujejo dovoljenje za lastninjenje po svojem programu v septembru. Pernarčič zatrjuje, da je višina regresa za letni dopust povsem v skladu s panožno kolektivno pogodbo, izplačali so ga v dveh delih. Po njegovih besedah pa z višino plač celo presegajo panožno kolektivno pogodbo, kar vse je v nasprotju z govoricami o slabih plačah in visokem regresu.

P. PERC

Najprej hotel, zdaj Grajski hram

Kostel je spet dobil gostišče - M-KG ima poslovno enoto Turizem in gostinstvo - Videokasete in nekatere nove zamisli o turistični predstavitvi Kočevske

KOČEVJE, KOSTEL - Pred kratkim je M-KG odprl v Kočevju hotel Valentin (prenovljeni bivši hotel Pugled), ki ima 55 ležišč, minulo soboto, 6. avgusta, pa še gostišče Grajski hram pri gradu Kostel, kjer obiskovalci tega kulturnega spomenika 1. kategorije dobe hrano in pijačo, razen tega pa so uredili v nekdanji turistični koči še 23 ležišč, tri pa še v bližnjem manjšem objektu.

Direktor mag. Vinko Pintar je povedal, da s to otvoritvijo poslovna enota M-KG Gostinstvo in turizem postopno zaokrožuje svojo turistično ponudbo. Odprli so prenovljeni hotel v Kočevju in zdaj še Grajski hram v Kostelu. V Kočevju obnavljajo gostišče "Janez", kjer bodo spodnji del spremenili v pivnico, v zgornjem pa razširili ponudbo na divjačino in ribe.

V prvih desetih dneh hotel Valentin uspešno posluje, računajo pa, da bodo zmogljivosti zasedene tako, kot je načrtovano, že v septembru. Prihajajo in so še naročene skupine petičnih gostov iz tujine.

Cilji so, da naj bi se motel Jasnica lastninil v okviru hotela, saj je prej sodil pod hotel Pugled. Z novim letom bo hotel spet sprejel pod svoje okrilje tudi brunarico v Dolgi vasi, kjer je smučišče. Bo pa hotel prizadet zaradi napovedane denacionalizacije nekaterih lokalov-gostiln.

M-KG tako uresničuje zamisel o ponudbi turistom "od njive do mize". Pri tem orje ledino na področju turizma in gostinstva. Ob tem ugotavljajo, da Kočevska navzven ni dovolj turistično predstavljena, kar je posledica nekdanjega zaprtega območja. Tako primanjkuje prospektov in drugega gradiva, nujno potrebno pa je oživiti delo turističnega društva, poudarja mag. Pintar. Žal pri občinski skupščini primanjkuje denarja za te namene. V hotelu pripravljajo gostom predstavitev Kočevske z videokasetami, vodstvo hotela pa ima še nekatere druge zamisli o izboljšanju turistične predstavitve Kočevske.

J. PRIMC

OKREPČEVALNICA OB JEZERU

KOČEVJE - Ribiški dom ob Rudniškem jezeru je Ribiška družina Kočevja dala v najem Marjanu Zajcu, ki pravi, da bo v njem uredil okrepčevalnico, v kateri bo možno dobiti hrano in pijačo. Zdaj zbira potrebna soglasja za to preureditev. Okrepčevalnica bo odprta predvidoma v dveh mesecih. Kasneje namerava pod okrepčevalnico urediti še plažo, izposojevalnico čolnov in še kaj. Okrepčevalnica bo še vedno tudi dom za ribiče, v njej pa bodo razstavljene tudi ribiške trofeje. Marjan Zajc se je priporočil ribičem tudi za bodoče trofeje, saj so prav v jezeru velike ribe in tudi raki - jelševci.

OBČINSKA POSOJILA

KOČEVJE - Potekel je rok za prijavo na razpis občinskih posojil, za katere so pogoji manj ugodni, kot so za republiška posojila, posebno velja to za kmetijska posojila, saj je obrestna mera 12-odstotna. S področja malega gospodarstva je prispelo 30 vlog za skupno 120 milijonov tolarjev posojila, s področja kmetijstva pa 4 vloge za 6,7 milijonov tolarja posojila. Na razpolago je za malo gospodarstvo 16 milijonov tolarjev za kmetijsko pa 4 milijoni. Zdaj bo o prošnjah najprej razpravljala ustrezna občinska komisija, nato pa še občinski izvršni svet.

Z MINISTROM DR. VOLJČEM O VODAH

RIBNICA - V Ribnici so pred kratkim razpravljali o nekaterih naravovarstvenih zadevah, predvsem o vodah, njihovi čistoči in ribištvu. Ugotovili so, da je potrebno urediti jezove, loviti naplavljeni pesek, poskrbeti za večji vodostaj in za čistočo voda. V sami Ribnici odplake iz gospodinjstev še niso povsod speljane na novo čistilno napravo. Pri razgovoru je sodeloval tudi minister dr. Božidar Voljč, nekdanji "zeleni" in direktor Zdravstvenega doma Ribnica, navdušen ribič, znani ribiški strokovnjak in ljubitelj narave.

Ribnica bo slavila dva dni

Pred proslavo 100-letnice slovenskega lovstva od Turjaka do Kolpe in tradicionalnim ribniškim sejmom

RIBNICA - Že po tradiciji je vsako prvo soboto v septembru v Ribnici semenj suhe robe in lončarstva ter obrti. Letos bo že 19. tovrstni semenj. Dan pred njim, v soboto, 3. septembra, bodo slovenski lovci praznovali 100-letnico slovenskega lovstva od Turjaka do Kolpe, že v petek pa bo v Ribnici svečana seja Lovske zveze Slovenije.

V petek zvečer bo ob 20. uri v letnem gledališču v ribniškem gradu predstava dramske skupine domačega KUD Jakob Petelin-Gallus "O zlatorogovem kraljestvu", ki jo je napisala oz. priredila domačinka Vesna Poštrak.

Glavno lovsko slavje pa bo v soboto. Ob 9. uri bo najprej parada lovcev iz vse Slovenije z lovskimi praporji, lovskimi pevskimi zbori, rogisti, kinologi z lovskimi psi, v njej pa bodo sodelovali še polharji, gobarji, narodne noše in drugi. Pol ure kasneje se bo začela glavna proslava. Ob tej priložnosti bo prvič javno predstavljena pesem Ribniška dolina, ki bo himna ribniške lovske družine, njen avtor pa je sam predsednik LD Ribnica Andrej Klemenc. Predstavili bodo še lovski zbornik, ki je izšel za to priložnost.

Od 10. do 13. ure bodo na raznih krajih v Ribnici odprli več razstav in sicer slikarsko (dela J. Mikuletiča) v Miklovi hiši, lovske edicije, lovske trofeje, razstavo gob, lovskih psov, čebelarskih pripomočkov ter dokumentov, na Marofu pa bodo kmečke igre, živinorejska razstava, itd.

Koncert bo ob 13. uri. Na njem bodo nastopili lovski pevski zbori iz Grobelnega, Medvod in Škofje Loke ter rogisti iz Zasavja, Idrije in z Notranjske. Vmes, med temi prireditvami, pa bo od 9. do 14. ure potekalo mednarodno strelsko tekmovanje v Otavicah pri Ribnici.

Po Ribnici bo razpostavljenih okoli 200 stojnic, na katerih bodo prodajali blago od vsepovsod. Obiskovalcem bodo poleg običajne gostinske ponudbe na razpolago še lovske specialitete.

Zabava se bo nadaljevala v nedeljo, ko bodo v Ribnici odprli 19. semenj suhe robe, lončarstva in obrti. Na ta dan bodo odprte še nekatere razstave, ob 10. uri pa bo v ribniškem gradu prikaz veščin športnih psov.

J. P.

Iz kolpske doline

KAJAKAŠKA ŠOLA NA KOLPI bo od 16. do 19. avgusta v Vasi pri trgovini Ofak. Prijave sprejemata Turistično-športno društvo Kostel in ZTKO Kočevje. Udeleženci bodo opravili izpit s sodelovanjem na turistično-rekreativnem spustu, ki bo 20. avgusta in sicer od Vasi do Žlebov.

GOSTIŠČE GRAJSKI HRAM pod kostelskim gradom so odprli v soboto, 6. avgusta. Ima 50 sedežev in 25 ležišč. Otvoritve so se udeležili številni domačini in gostje, ki sta jih nagovorila direktor M-KG Kočevje inž. Janez Žlindra in predsednik Turističnega društva Kostel dr. Stanko Nikolič.

V MAKADAMSKI IZVEDBI SO UREDILI BLIŽNJICO Kostel-Žaga in s tem skrajšali pot od Kočevja do Žage (ker ni treba skozi Faro) za okoli 15 km. To pot so popravili minuli teden.

ŽE NA SV. ANI - Kljub veliki vročini gradnja ceste od Srobotnika prek Sv. Ane lepo napreduje. Mehanizacija se je že prebila do sedla na Sv. Ani in je prevoz do Mirtovičev in naprej proti Osilnici že možen s terenskimi vozili, v slabih dveh mesecih pa bo cesta dograjena in bo možen dostop po slovenski zemlji vse do Osilnice in okolice. Pri obsekavanju trase so pomagali delavcem Lesdoga tudi krajani Mirtovičev in Osilnice.

V SOBOTO BO V POTOKU pri trgovini Ofak gasilska veselica, in sicer na teniškem igrišču.

DELAVCI CLANNA ZVEČINE ŠE NA ZAVODU

SEVNICA - Prav nič ne kaže, da bo 94 delavcev, ki so po zaprtju loške tovarne obutve Clann, klavrno, a ne po svoji krivdi, pristalo med brezposelnimi na zavodu za zaposlovanje, kaj kmalu dobilo redno zaposlitev. Po podatkih sevniške enote republiškega zavoda za zaposlovanje je od 64 bivših delavcev Clanna iz Posavja redno zaposlitev našlo le 13 delavcev, večinoma le za določen čas, še največ pa v sevniški Kopitarni.

Tone Krkovič

Obisk "Pri grofu"

KAPTOL PRI KOČEVJU - Pred 90 leti je ded Tone Krkovič dozidal v Kaptolu domačijo in v njej odprl tudi gostilno. Skoraj natančno 90 let kasneje je tu Tone Krkovič, brigadir in bivši poveljnik Morisa spet odprl gostilno, ki je vsa v zelenju in cvetju.

Gostilna je obdržala ime "Pri grofu", ker je bil en izmed Tonetovih prednikov nezakonski sin kostelskega grofa in so zato od nekdaj tej hiši rekli "Pri grofu". Tone Krkovič je povedal, da so tu nameravali imeti cvetličarno, ker je žena cvetličarka, vendar so otroci odločili drugače, saj je hči letos dokončala gostinsko šolo, kuharsko usmeritev. Tako so uresničili rezervno možnost in odprli gostilno. Na to so mislili že pred mnogimi leti, ko za to mejno območje z zaprtim prostorom Kočevske Reke ni bilo dovolj soglasje občinske skupščine, ampak tudi direktorja Snežnika Kočevska Reka zdaj že pokojnega Maksa Šteblaja. Ta dokument še hrani.

Gostišče nudi gostom zelo široko izbiro hrane in 27 vrst vin. Prilagajali se bodo lovski sezoni in lovskim gostom. Za ureditev gostišča so najeli za 98.000 DEM posojila (R plus 15), zdaj pa so pri občinskem izvršnem svetu zaprosili še za 80.000 DEM, da bodo v podstrešnem delu uredili 6 do 8 sob za tujce oz. turiste. V dolgoročnem načrtu imajo še gradnjo in odprtje trgovine z lovsko in ribiško opremo ter drugim. Prav tako tudi dograditev bencinske črpalke.

J. P.

• Na pripombe, zakaj ima poleg zastave gostišča stalno izobešeno tudi državno zastavo, pa je odgovoril, da je podobno videl tudi v ZDA, kjer je bil nekajkrat na obisku. Gre za ponos o pripadnosti državi, ki ga tako izkazuje.

Pričakovali so asfalt, vendar ga še ne bo

Prekategorizacija mejnega prehoda Podplanina

DRAGA - Kot je znano, že od vsega začetka mednarodni mejni prehod Podplanina pri Čabru v celoti ne služi svojemu namenu. Regionalna cesta Sodražica-Čabar je namreč prav pred mejnim prehodom v dolžini 4,5 km neprevozna za težja vozila. Na nenehne pozive KS Draga je ministrstvo za promet končno le pridobilo minimalni projekt. V postopku pa je bil tudi že javni razpis, tako da bo izvajalec že ta mesec začel s pripravljalnimi deli.

Domačini in še nekateri so pričakovali asfalt, vendar načrt predvideva samo sanacijo odvodnjavanja, udorov in plazov, namestitev varovalnih ograj, ureditev izogibališč, nasip in grediranje ceste. Ta dela bodo veljala 10 milijonov tolarjev, cesta pa kljub tem delom ne bo sposobna prevzeti težjih tovorov. Taki odločitvi gre gotovo pripisati tudi odločitev države, da prekategorizira sedanji mednarodni v medržavni prehod, saj je omenjeno cestišče šele na 22. mestu od 75 podobnih in nujnih posegov in je prava cesta vključena šele v štiriletni načrt. Ministrstvo za promet obljublja izpolnitev v letu 1997.

Krajevna skupnost Draga je nameravala položiti asfalt med vasema Stari in Novi Kot, saj pričakujejo, da bo v tem delu kmalu odprt maloobmejni prehod. Vendar je kočevski župan dr. Petrovič mnenja, da teh del ne bo mogoče še kmalu opraviti, saj so sredstva, ki jih ima na voljo občina, usmerili v asfaltiranje ceste Kočevje-Onek do Koprivnika, ki je tako rekoč v neposredni bližini mesta. Prebivalci omenjenih vasi v KS Draga pa lahko upajo, da bodo dobili nekaj gramoza vzporedno z deli na odseku Trava-Čabar.

A. KOŠMERL

VELIKO PROŠENJ, MALO DENARJA

KOČEVJE - Za posojila na demografsko ogroženih območjih, ki jih je razpisala republika, so v kočevski občini prejeli 31 vlog za skupno 170 milijonov tolarjev, medtem ko naj bi republika imela teh sredstev na razpolago za kočevsko občino le okoli 16 milijonov tolarjev ali slabih 10 odst. Vendar upajo, da ta številka ni dokončna in da bo republika še kaj primaknila.

Odlična kakovost sevniških jabolk

Sevniški Mercator naj bi v hmeljišču v Loki pridelal okrog 60 ton hmelja, v sadovnjakih, največ na Blanci, pa okrog 2700 ton odličnih jabolk - Težave s sezonci

SEVNICA - Letošnja letina jabolk v sadovnjakih sevniškega Mercatorja na Blanci, v Loki in Sevnici sicer ne bo rekordna kot lani, zato pa bo kakovost nadpovprečna. V hmeljiščih v Loki in na Kompolju pa bo letina nekoliko slabša zaradi suše. Nekaj škode je v loškem sadovnjaku in hmeljišču povzročila toča ponoči 19. julija. Večina hmelja in precej jabolk bo zanesljivo našla pot do tujih kupcev. V obeh primerih pa se sevniški Mercator pri obiranju jabolk in hmelja ubada že s kar kroničnim pomanjkanjem domače delovne sile za ta sezonska dela, zatorej so znova prisiljeni poiskati pomoč onkraj Sotle.

- Letos naj bi v Sloveniji pridelali 4.000 ton hmelja, sevniški pridelek "zelenega zlata" na 43 hektarih pa naj bil od 50 do 60 ton. To je vsaj dvakrat manj kot v najboljših letih, ko so se hmeljišča raztezala na mnogo večjih površinah kot zdaj. V Šentjanžu že drugo leto ni več hmeljišča, površine Mercatorja pa so se zaradi denacionalizacije skrčile tudi na Kompolju. Kot pravi inž. Martina Koritnik, direktorica profitne enote proizvodnja pri sevniškem Mercatorju, je pri hmelju poglavitni problem listna uš, letos pa se pojavlja še rdeči pajek, a zaradi karence ne smejo več škropiti. Upajo lahko le, da bo mati narava rešila to zagato.

Koritnikova in vodja obrata Loka Ivan Možic pa posebej poudarjata zapleten postopek na sevniškem zavodu za zaposlovanje za pridobivanje sezonskih delavcev iz Hrvaške in pretirane davčne obremenitve pogodbenega dela sezoncev.

Za obiranje hmelja potrebujejo 91 delavcev, s sevniškega zavoda so na razgovor prišli le trije. Eden se je raje odločil za manj zahtevno obiranje jabolk. In tako so morali spet, tokrat 89 delavcev, ki zelo radi pridejo v Slovenijo po dodatni zaslužek, povabiti iz Hrvatskega Zagorja.

Možic pravi, da so morali zaprositi za začasni "uvoz delovne sile", za vsakega delavca pridobiti posebno dovoljenje in od objave potreb do realizacije je preteklo 40 dni, kolikor po njegovih informacijah drugje po Sloveniji ni potrebno čakati. To pa je zelo neprijetno za organizatorje obiranja hmelja in delavce, kajti nekaj so jih morali obvestiti, da bodo le "v rezervi", če bi se morda v tem času kdo izmed njih poškodoval.

P. PERC

• "Ne smemo si privoščiti, da bi zaradi izpada delavcev stroji stali. Če stoji stroj Braff, izgubimo 295 mark na uro, brez cene dela strojnika in drugih," poudarja Možic. Direktorica Koritnikova pa je bolj kritična do sistemske obdavčitve pogodbenega dela. "Tega posebnega 25 odstotnega davka na pogodbeno delo kmetijstvo enostavno ne prenese, saj gre za tipično sezonsko delo, ne pa za neko redno obrtno dejavnost. To ugotavljamo vsi, ki delamo v kmetijstvu in storili bomo vse, da tak neživljenjski predpis spremenijo."

• Bogati oplajajo kapital, revni ženske. (Fridauer)

• Pravičnost je v tem, da se nikomur ne vzame ničesar, kar je njegovo. (Hobbes)

LETOS OKROG 35.000 KOPALCEV? Po temeljitem popravilu sevniškega kopališča, ko so med drugim okoli olimpijskega bazena naredili kineto in preprečili ogromne izgube vode, bo kot vse kaže letošnja kopalna sezona rekordna. Do konca sezone naj bi našteli okrog 35.000 kopalcev. Lani je bilo 50 kopalnih dni, do prejšnje nedelje jih je bilo že 46! Prodali so 1.009 sezonskih kart. Seveda gre tudi letos zelo na roko vodji kopališča Borutu Bizjaku in kopalcem (na posnetku) vroče vreme in se tako voda v olimpijskem bazenu segreje tudi do 28 stopinj Celzija, v otroškem pa precej čez 30. Predvsem pa je voda zdaj zelo čista, zato se v sevniških bazenih radi osvežijo tudi kopalci iz bolj oddaljenih krajev, iz Laškega, Brežic, Krškega, Hrastnika in z Mirne. (Foto: P. Perc)

Drobne iz Kočevja

KOČEVARJI PRIHAJAJO - V zadnjih tednih je prišlo na obisk Kočevske več skupin tujcev, med njimi minuli teden avtobus Kočevarjev iz Celovca in okolice. Vodil jih je g. Herceg, ki je bil rojen na Kočevskem v Rajhenavu. Napovedani so tudi obiski novih skupin Kočevarjev.

KAKOVOSTNA ROBA - V prenovljenem hotelu so v sredo minuli teden spet odprli prodajalno Gala, ki ponuja kakovostne izdelke za gospodinjstva in gostinstvo, primerne tudi za darila. Zelo velika je ponudba raznih nožev, tudi lovskih in ročno izdelanih.

OBNAVLJAJO STAVBE - Lepo vreme v Kočevju koristi predvsem pri obnovi raznih stavb. Med večjimi so že obnovili in odprli bivši hotel Pugled, zdaj pa obnavljajo cerkev, ki bo dobila bakreno streho, in nekdanji hotel Trst, v katerem so bila po vojni stanovanja in obrtna delavnica.

POŠKODOVANA TABLA - Pri signaliziranem križišču sredi mesta so neznanci zvili in skoraj uničili tablo, ki kaže, kje in kako se pride do policijske postaje. V bližini pa je most prek Rinže, na katerem je že okoli 10 let zvita ograja, pa to očitno nikogar preveč ne moti.

Ribniški zobotrebci

PO KOLIKO PLAČATI? - Poročali smo o zapletu pri obnovi ceste Žlebič-Sodražica v naselju Sušje. Prišlo pa je tudi do zapleta na samem križišču v Žlebiču, kjer lastnik zahteva, naj mu 120 kv.m zemlje plačajo po 10 DEM, medtem ko so vsi ostali lastniki zemljišč dobili zemljo plačano po 3 do 5 DEM za kvadratni meter. Na občini pravijo, da bi tako plačilo sicer zmogli, vendar to ne bi bilo pošteno.

ZAMENJANA SLIKA - Pri fotografijah se rado kaj zaplete in tako se je tudi pri prispevku ob 100-letnici organiziranega lova na Zahodnjem Dolenjskem, objavljenem v Prilogi našega lista. Podpis pod fotografijo je bil namreč narejen za fotografijo, za katero je bilo dogovorjeno, da jo bodo lovci poslali na uredništvo v Novo mesto, ti pa so poslali kar tri fotografije, urednik pa je izbral tisto, na kateri ni uniformiranih oficirjev, o katerih govori podpis. Za spodrsljaj se opravičujemo.

BOLJŠE MLEKO - Kmetijska svetovalna služba ugotavlja, da se je kakovost odkupljenega mleka izboljšala. V vročih poletnih dneh pa se mleko hitreje kvari, tako pri 10 do 15 vzorcih oddanega mleka v mesecu dni ugotovijo, da vsebujejo preveč bakterij. Tako mleko je uvrščeno v 4. kategorijo in slabše plačano.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Zakaj v obeh občinah te dni delo odlično poteka?

- Ker so glavni šefi na letnih dopustih.

Sevniški paberki

LUCIA - Sevniško trgovsko podjetje Lucia je zelo dinamičen organizem. Samopostrežnica, ki so jo s precejšnjim pompom še ne tako davno odprli v Šmarju, se je pridružila tistim trgovinam nadebudnega podjetnika Milana Senice, ki svojim delavcem ne nudi več kruha, ker so jo pač zaprli zaradi nedonosnosti. Jasno je, da se kapital seli tja, kjer pričakuje večji dobiček. In to je Lucia zaslutila ob pritisku hrvaških kupcev na naše trgovine, zato popestruje ponudbo ob Sotli. Taka dinamika pa prav nič ne radosti delavcev, ki niso iz tamkajšnjih krajev, saj imajo raje delo bliže domu.

JUGO - Tisti, ki naj bi jim bil sevniški podjetnik srbskega porekla Jugo dolžan okrog 140.000 mark, precej stiska pri srcu, ker svojega dobrodušnega dolžnika ni na spregled že lep čas. Možak, ki se je očitno dobro znašel med sevniško srenjo, saj je pristal celo med t.i. Truberji (ti veljajo ali pa se morda imajo kar sami za elitno druščino pretežno podjetnikov in politikov), je odpotoval v Srbijo z, na leasing nabavljeno, limuzino. In če se simpatični Jugo ne vrne kaj kmalu z Juge, ne bo šlo brez - tuge.

KAČE - Resničnim pripetljajem v sevniškem kačjem poletju nekateri pripisujejo tudi naslednjega. Ena gospa je rekla: "Na Okroglicah, v vasici pod obronki Lisce, ima nek Sevničan farmo kač. Te prodaja farmacevtskim tovarnam zaradi strupa. Na farmi je tudi prikolica polna miši, da podjetni gospod lahko nahrani okrog 500 kač." Po sledeh teh govoric smo ugotovili, da je za popestritev za novinarje obdobja "kislih kumaric" poskrbel Milan Kuleto iz Račice pri Loki. Sevničani ga bolj poznajo po servisu za popravilo pralnih strojev Gorenje. Šegavi Milan je iz čistega veselja razširil tole mini bombico o kačji farmi, da bi se pač ljudje imeli v teh pasjih dneh ob hladni pijači sploh o čem pogovarjati.

Krške novice

VSE TEČE - V naši deželi se kljub večnemu nerganju nekaj dogaja, a žal vse teče mimo Posavja. V regiji se veliko število ljudi preživlja s prodajo vina, imajo tudi zadruge in podjetja, ki se s tem ukvarjajo ter nekaj uglednih vinskih kleti. Ne glede na to je Zakon o vinu šel mimo, ne da bi v Posavju razpravljali o njem. Kar tako mimo jim je ušla tudi Strategija razvoja turizma (verjetno bi o tem kdo imel kaj razpravljati), Strategija racionalne rabe energije in verjetno še kakšna druga strategija. Če so že ceste šle mimo regije, kako naj torej sem pripotujejo strategije?

JUMA - V Krškem se v teh vročih poletnih dneh ne dogaja kaj dosti. Kljub temu smo nedavno od tam prejeli telefonsko obvestilo o nenavadnem dogodku, ki grozi, da bo vznemiril Krčane in jim razburkal spokojne počitnice. Gospod Juma se je nepreklicno odločil, da stori konec in to kmalu. Vse skupaj ne bo navadno, saj ne bo uporabil vrvi niti pištole ali plina. Napoveduje, da bomo priča samomoru na grozovit način. Namenil se je skočiti s skale nad mestom. Točno uro in datum tega nenavadnega dogajanja nam bo menda sporočil naknadno.

RAZTROS - Po prvem novembru bo na razširjenem krškem pokopališču možen tudi raztros. Nekateri so si pod tem zgroženi že predstavljali raztros v kosih, zato smo o tem povprašali strokovnjake. Zvedeli smo, da je z raztrosom mišljen poseben obred pokopa, pri katerem raztrosijo pokojnikov pepel. Tisti pepel, s katerim se nekateri posipajo, če jim je žal za storjeno dejanje, menda ne pride v poštev. Sicer pa takega pepela ni ravno dosti.

Novo v Brežicah

PRILOŽNOSTNO - Brežičani, pri tem jim dobro pomagajo tudi krški sosedje, se ukvarjajo s problemom namakanja priložnostno. V sušnih poletnih mesecih, ko teče voda v grlo, zbobnajo vse staro in mlado vkup in kličejo po nujnih namakalnih sistemih. Jeseni, ko jih začno zalivati poplave, na lepo govorjenje pozabijo. Slovenija pa kljub temu pripravlja projekt namakanja v naši državi. Če obe občini ne bosta združili moči in se zavzeli zase na državni ravni, se bo zgodilo, da bo brežiška in krška ravnina vse do Šentjerneja popolnoma izpadla iz projektov. Potem se bodo lahko samo še jokali skupaj.

GREŠNIKI - Bizeljanec se je oni dan hudo razburjal, kakšni da so to ljudje, ki ne dajo svoje zemlje za splošno dobro. Menil je, da je greh še toliko večji, ker gre za prenovo ceste skozi njihov kraj, ki je že popolnoma uničena. Zdaj država grozi, da bo zaradi nekaj posameznikov preusmerila denar na kakšno drugo cesto. Tja pač, kjer se ljudje znajo dogovoriti. V neznanskem razburjenju bi našega znanca morda celo zaneslo predaleč, a se je obvladal. Iz enega samega razloga. Nekdo mu je pod nos pomolil kos papirja, na katerem je bil jasno izpisan seznam vseh grešnih krajanov. Med tistimi, ki še niso podpisali, je bil tudi sam.

ŠE DOLGO - Mesto Brežice ima pred sabo najmanj dve pomembni in zahtevni nalogi, ki sta terjali oblikovanje dveh gradbenih odborov, enega za sanacijo starega mostu in drugega za prenovitev Ceste prvih borcev. Obema predseduje Stane Ilc, nekdanji brežiški župan in direktor Agrarie Brežice. Na prvi pogled bi se zdelo, da mora biti gospod Ilc zelo zadovoljen, ker je Cesta prvih borcev že dobila asfaltno prevleko. To naj bi namreč v vseh normalnih gradnjah pomenilo zaključek del. Očitno je v tem primeru drugače. Gradbeni odbor je namreč za nalogo dobil izgradnjo popolne rekonstrukcije ceste z vgradnjo podzemne kinete. Zdaj kaže, da take obnove še dolgo ne bo, zato člane gradbenega odbora čaka še dolga služba.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 23. do 31. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Jožica Težak iz Krške vasi - Majo, Darinka Brajdič iz Šentjerneja - dečka, Sabina Nemec z Bizeljskega - Saro, Hermina Cirnski iz Sevnice - Roka, Melita Lepšina iz Brežic - Lucijo, Marjanca Jeler iz Leskovca - Sento, Irena Kranjec iz Lokev - Mojco, Valerija Veble iz Črnca - Tjašo, Erna Šestovič iz Leskovca - Marka, Alvira Hukanović iz Dednje vasi - Selmo, Martina Stipič iz Podbočja - Aleša, Liljana Rožman iz Mrzlave vasi - Kajo, Marija Kržan iz Brežic - Anjo, Darja Jamnik iz Šentlenarta - Jana, Sonja Debogović iz Brežic - Sandija, Metka Fabjančič iz Senovega - dečka, Vesna Knezić iz Slogonskega - Mateja, Marija Kovačič iz Sremiča - Mitjo, Natalija Krulc iz Mosteca -Gašperja.

IZ NAŠIH OBČIN

Več prostora za poslednji dom

Do dneva mrtvih naj bi razširili krško pokopališče in uredili žarni zid s ploščadjo - Bo mrliška vežica že naslednje leto? - Stiska tudi v Leskovcu in Brestanici

KRŠKO - Če bi umiranje lahko prepovedali z občinskim odlokom, potem bi tudi krška občina imela manj težav. Ne bi se nekaj let ubadala s pomanjkanjem prostora na mestnem pokopališču. Da je vsa stvar še bolj zapletena, je stiska s prostorom poleg tega tudi na bližnjem leskovškem pokopališču. Tri tamkajšnje pokojnike so že morali položiti k zadnjemu počitku na krško pokopališče.

Krško pokopališče je zadnji dom za pokojnike iz krajevnih skupnosti: Dolenja vas, Gora, Krško in del Trške gore, medtem ko na leskovškem pokopališču počivajo pokojniki vasi celega Krškega polja. Stiska je bila tudi na pokopališču v Brestanici, ki so ga nameravali najprej preseliti, vendar ga zdaj usposabljajo, da bo zdržalo še za nekaj let.

Pred dvemi leti so Krčani začeli s prvo začasno širitvijo pokopališča, s katero so za lanskoletni dan vseh svetih pridobili 42 grobnih polj. Zdaj jih je na razpolago samo še deset in še to zgolj zato, ker so lep čas popolnjevali opuščene grobove na že prej obstoječem delu pokopališča. Zdaj tam prostora ni več, zato se bo prazen prostor hitro zapolnil. To kliče po takojšnji novi širitvi pokopališča.

Kot je povedala direktorica krškega Kostaka Silvana Mozer, je v obravnavi zazidalni načrt za pokopališče, razpis za izvajalca del pa je že izveden. "Nujno bi bilo z deli začeti s 1. septembrom in končati še pred jesenskim dežjem, vsekakor pa bi bilo potrebno za dokončno ureditev poskrbeti pred 1. novembrom. Zemljišče je odkupila občina. Pokopališče bo dobilo tudi žarni zid v smeri nove bencinske črpalke, kjer bo plato z lepo arhitekturo, ki bo oblikovan estetsko, da bi dal pečat vhodu v mesto. Poleg klasičnih grobov bomo pridobili tudi prostor za talne žarne grobove, s čimer bomo zadostili zakonu, ki predpisuje,

• Na razširjenem pokopališču naj bi v naslednjem letu začeli graditi tudi novo mrliško vežico, za katero je že izdelan idejni projekt, ki ga je treba še uskladiti s krajevnimi skupnostmi. Sedanja vežica bo potem postala gospodarski objekt, v kateri naj bi se razvijale dejavnosti povezane s pogrebi, kot je npr. cvetličarstvo. V zadnjem delu bo še garaža za mrliško vozilo, secirnica in prostor za pokopališke delavce.

da je treba zagotoviti klasični in žarni pogreb, raztros pepela, anonimni pogreb in prostor za pokope v primeru katastrofe," je povedala.

B. D.-G.

Silvana Mozer

Koliko za dekomisijo NEK?

Za zdaj je predvideno, da gre od vsake kilovatne ure iz Krškega 0,61 tolarja v posebni sklad

KRŠKO - Na prvem jesenskem zasedanju naj bi poslanci državnega zbora po tretji obravnavi odločali o zakonu o Skladu za dekomisijo Jedrske elektrarne Krško. Osnovni namen sklada je, da pravočasno zbere sredstva za zagotovitev zapiranja in razgradnje NEK, shranjevanje srednje in nizko radioaktivnih odpadkov ter iztrošenega goriva. S sistemskim urejanjem tega področja naj bi preprečili, da bi breme dekomisije padlo samo na ramena Slovenije, ali pa bi elektrarno zaprli kar brez postopka razgradnje.

Višino stroškov za razgradnjo elektrarne je težko natančno določiti, saj se ocene strokovnjakov razlikujejo med seboj in segajo od nekaj sto milijonov do milijarde mark. Po drugem branju zakona je predvideno, da se bo v sklad zbiralo 0,004 ekuja za kilovatno uro v NEK proizvedene električne energije. Na ta način bi se letno zbralo 16 milijonov ekujev ali približno 30 milijonov mark (2,4 milijarde tolarjev). Prodajna cena električne energije naj bi se na ta račun povišala za okrog 2 odst.

Poslanci niti po pojasnjevanju dr. Lea Šešerka, da bi z znižanjem sredstev dekomisijo NEK zavlekli, niso sprejeli predlaganega zbiranja 8 tisočink ekuja od kilovatne ure. Sprejeli pa so dopolnilo, da mora vlada v 15. mesecih po uveljavitvi tega zakona pripraviti program zapiranja NEK. Ob njem naj bi prikazala možne načine njene razgradnje, mnenje o potrebnih sredstvih in časovni razpored zapiranja.

Na koncu razprave so sprejeli sklep, da mora vlada še pred koncem leta pripraviti zakon o renti zaradi posredne in neposredne škode, nastale zaradi obratovanja jedrske centrale v Krškem. Poleg tega naj bi vlada pripravila tudi podzakonske akte k zakonu o varovanju okolja. Poslanci so se namreč po večini strinjali, da obratovanje jedrske elektrarne znižuje vrednost nepremičnin in vpliva na slabo okolje.

B. D.-G.

Bizeljsko je najstarejše

Letno umre trikrat več ljudi, kot se jih rodi - Telefoni, ceste in voda - nič več odseljevanja?

BIZELJSKO - Tudi na Bizeljskem je pokopališče premajhno, a ne zaradi priseljevanja, temveč zaradi vse večjega staranja prebivalstva. Bizeljsko je najbolj demografsko ogrožen kraj v Sloveniji, saj ima povprečno najstarejše prebivalstvo. Kar 70 odst. krajanov je starih več kot 60 let.

Najslabše je v Bračni vasi tik ob Sotli in hrvaški meji, ki premore 21 hiš, od tega pa je kar vsaka druga prazna. Ker tamkajšnji prebivalci niso imeli od česa živeti, so se odseljevali. Doma so ostajali le ostareli, zato je tu le pri malokateri hiši slišati otroški živžav. Tudi sicer se v celi krajevni skupnosti Bizeljsko, ki ima v vseh vaseh okrog 2.000 prebivalcev, vsako leto rodi samo 15 do 20 otrok. Istočasno na leto umre od 40 do 60 krajanov, tako da so pred nekaj leti zabeležili celo rekordno število pokopov - kar 73!

Danes odseljevanja ni več toliko kot nekdaj, vendar starostna struktura prebivalstva ostaja neugodna. V krajevni skupnosti so sami ter tudi s pomočjo občine in države v preteklih letih poskrbeli, da je tistim, ki so v bizeljskih vaseh še ostali, življenje lepše. Ravno zdaj končujejo vodovodno omrežje Bukovje - Orešje, ki prinaša vodo prebivalcem Orešja in Bizeljske vasi. S tem so dobila vsa gospodinjstva v krajevni skupnosti možnost, da se priključijo na vodovod s kakovostno vodo iz pišeškega Dupla.

Po desetletju čakanja so Bizeljanci dobili tudi nove telefonske priključke. S samoprispevkom, ki se je nedavno iztekel, so urejali krajevne poti, dobili so nove prostore za pošto ter prenovljen zdravstveni dom, v katerem bo tudi lekarna. Konec avgusta naj bi se končala dela na 2 km dolgem odseku regionalne ceste proti Bizeljskem, ki so ga začeli prenavljati spomladi. Zdaj zbirajo odstopne izjave lastnikov zemljišč ob cesti skozi naselje Bizeljsko, da bi Republiška uprava za ceste lahko čim prej začela s prenovo tudi tu, kjer je cesta najbolj uničena.

Zdaj, ko so v krajevni skupnosti poskrbeli za večino osnovnih komunalnih dobrin, so spet obudili staro idejo o napeljavi plina. V Orešju je namreč puščena možnost za priključitev Bizeljskega na hrvaški plinovod, ki oskrbuje Kumrovec in sosednji Klanjec. Jeseni se bodo v krajevni skupnosti resno pogovorili o tem in pretehtali, kakšne so možnosti za priključitev na plinovod zdaj, ko je med Slovenijo in Hrvaško državna meja. Vsekakor bo potrebna usklajena akcija; pomoč države in tistih, ki so zadolženi za meddržavno dogovarjanje.

B. D.-G.

BIZELJSKI FRU FRU - Po bizeljskih vaseh je sicer malo otrok, a so zato ti bolj živi. To dokazujejo tudi člani ansambla Fru fru (na sliki), ki so domačo osnovno šolo zastopali že na marsikateri prireditvi in jih nekateri uvrščajo med najboljše osnovnošolske ansamble. Med drugim so zaigrali tudi ob otvoritvi novih prostorov pošte in priključitvi novih telefonskih naročnikov na Bizeljskem. (Foto: B. D.-G.)

Čatež praznuje letošnji praznik v Sobenji vasi

ČATEŽ OB SAVI - Krajevna skupnost Čatež je ena redkih, ki že dolga leta z veliko truda skrbi za dostojno proslavo krajevnega praznika. Krajani imajo navado, da vsako leto praznik obeležijo v drugi vasi. Letos bo krajevni praznik, posvečen izgnanstvu, v Sobenji vasi.

Za ogrevanje prizadevnih organizatorjev je že minulo nedeljo poskrbel nogometni turnir, na katerem so se pomerili najboljši žogobrci iz vasi v čateški krajevni skupnosti. To soboto, 13. avgusta, ob 20. uri bo v gasilskem domu v Sobenji vasi svečana seja skupščine krajevne skupnosti, na kateri bodo med drugim podelili krajevna priznanja. Osrednje dogajanje ob prazniku bo v nedeljo, ko se bodo ob 14. uri pred že omenjenim gasilskim domom začeli zbirati izgnanci v letih 1941-1945 na svojem srečanju. Le pol ure pozneje bodo pripravili vse bolj priljubljene kmečke igre, ob 15. uri pa bo še promenadni koncert Gasilske godbe na pihala iz Loč pri Dobovi.

V nedeljo ob 16. uri bodo poskrbeli za svečano vključitev 180 novih telefonskih priključkov, ki bodo razveselili prebivalce Čateža, Dvorc, Prilip, Cerine, Žejnega, Mladin, Dobenega, Sobenje vasi in Globočic. Še isti dan bo tudi otvoritev prenovljenega gasilskega doma in novega športnega igrišča v Sobenji vasi.

B. D.-G.

65 jih je to poletje plesalo v Nerezinah

Krčani uspešno zaključili 3. Poletno plesno šolo

KRŠKO - Društvo za plesno dejavnost iz Krškega je letos že tretjič zapored organiziralo Poletno plesno šolo in peljalo tokrat svoje plesalce v naselje Občinske zveze prijateljev mladine v Nerezine. Strokovni in organizacijski vodja društva Dušan Vodlan je tudi strokovnjak za počitniške plesne dejavnosti, zato so se plesne šole udeležili tudi plesalci ljubljanske Kazine. Program ni bil samo počitniški, saj je vključeval kondicijske treninge, treninge tehnike za športne in jazz plesalce ter plesne in družabne igre za najmlajše plesalce.

Poletne plesne šole, ki je potekala od 27. julija do 5. avgusta, se je udeležilo 65 plesalcev in vaditeljev. Plesalci so bili različnih starosti (od 7 do 19 let), zato so bili razdeljeni v otroško in jazz skupino ter skupino za športni ples. Udeleženci so v 10 dneh naštudirali tudi nove programe, ki so jih med drugim prikazali na zaključnem večeru v enournem programu, ki ga je občinstvo z navdušenjem sprejelo.

Društvo se ob izteku uspešne poletne šole zahvaljuje Marku in Šani Vodnik za njuna predavanja ter izvedbo tehnike in osnov športnih plesov, Vesni Vučajnk in Damjani Jazbec za vodenje in izvajanje jazz tehnike in koreografskih delavnic, Romani Korber za simpatično koreofrafijo z najmlajšimi ter mentorjem Anici Antolič, Anici Ivačič in Milanu Semcu za skrb za plesalce v njihovem prostem času.

NOVA PODOBA - Cesta prvih borcev v Brežicah je že dolgo cesta spotikanj. Tudi dobesedno. Ker je načrtovana temeljita sanacija s prenovo vseh podzemnih vodov zaenkrat za Brežice prevelik zalogaj, se je izvršni svet odločil le za začasno sanacijo. Glavna mestna ulica bo v kratkem prenovljena od cerkve sv. Roka do gradu, kar naj bi po predvidevanjih stalo 15 milijonov tolarjev. Še najmanj dva milijona bodo porabili za prepotrebno ureditev in asfaltiranje pločnikov. Dela (na sliki) se bližajo h koncu, na občini pa v teh dneh tehtajo možnosti, da bi z deli nadaljevali še na Prešernovi cesti vse do starega mosta. (Foto: B. D.-G.)

Kdaj promet spet po starem mostu?

Na vrsti je vmesni del med že prenovljenima lokoma mostu - Sanacija na osnovi predhodnih raziskav - 7 ali 70 milijonov? Občina sama takega zalogaja ne bo zmogla

BREŽICE - Pred leti je medobčinski inšpektor za promet zaprl stari brežiški most čez Savo in Krko. Potrebno je bilo precej časa pa tudi iznajdljivosti, da je brežiška občina uspela obnoviti oba loka železnega mostu, ki je z izgradnjo novega nedaleč stran postal občinska skrb. Predlog za rušenje so v občini zavrnili in namesto njega razglasili to znamenitost mesta za tehnični spomenik.

Z zaprtjem mostu so prebivalci kranjske strani občine izgubili bližnjico v mesto in morali tja po dva kilometra daljši poti. Še posebej je to prizadelo obiskovalce sobotnega prašičjega sejma. Brežičani so izgubili vpadnico v mesto in nekdaj najpomembnejši del mesta, kjer so cvetela gostišča, je danes samo slepo črevo. "Kdaj bo most spet prevozen?" se sprašujejo tisti, ki živijo v tem predelu in tudi ostali občani.

Brežičani so letos iskali ponudbe za izvajalca del za sanacijo vmesnega dela med obema lokoma mostu in bili zelo presenečeni, ko sta prispeli dve ponudbi: ena v vrednosti 7 milijonov tolarjev in druga skoraj desetkrat več. "Tukaj nekaj ne bo v redu," so si rekli in povprašali za mnenje Zavod za raziskavo materiala. Ta bo v naslednjih mesecih opravil praktični pregled vmesnega dela in na osnovi ugotovitev predlagal način in obseg sanacije.

Raziskava bo stala nekaj čez milijon tolarjev, vendar je nujna, saj ne gre, da bi samo z olepševanjem površine zapravili 7 milijonov, ali vlagali v obnovo, ki morda sploh ni potrebna. Zavod bo preveril tudi stanje srednjega opornika na mostu čez Savo, ki je poškodovan na delu pod vodo. Nekje v oktobru naj bi bile ugotovitve znane, zato bodo Brežičani, če bodo zbrali denar, čez zimo pripravili projektno dokumentacijo za obnovo.

Po prenovi naj bi po mostu spet stekel promet. Zaenkrat se bolj nagibajo k dvosmernemu prometu, če bo ta zaradi obremenitev možen. V naslednji gradbeni sezoni naj bi bilo vse pripravljeno za začetek del. Občina sama potrebnega denarja ne bo zmogla zbrati, zato bo poskušala k sodelovanju pridobiti tudi državo. Kot pravi sekretar za urejanje prostora Bogdan Matjašič, nameravajo državo spomniti, da bo ob odprtju mostu in prometa potrebno popraviti križišče z republiško cesto na kranjski strani. Opomnili jo bodo tudi, da je že čas, da popravi škarpe ob republiški cesti od Krške vasi proti Čatežu, ki grozijo, da bo lepega dne pobočje zdrsnilo na cesto.

B. D.-G.

K kultura

KONCERT IN OKARINO ETNO FESTIVAL

METLIKA - V okviru metliških poletnih kulturnih prireditev pod naslovom "Pridi zvečer na grad" bo v soboto, 13. avgusta, ob 21. uri koncert del francoskih ustvarjalcev, ki jih bosta izvajala Tomaž Lorenz na violini in Mojca Zlobko na harfi. Od ponedeljka do srede pa bo tridnevni Okarina etno festival. V ponedeljek, 15. avgusta, bo ob 21. uri keltski večer, na katerem bosta nastopili skupini iz Irske in Francije. V torek bo ciganski večer, nastopili pa bosta skupini Šukar iz Slovenije ter skupina z Madžarske. V sredo bo večer sosedov, predstavili pa se bodo skupina Tolovaj Mataj iz Slovenije ter gostje iz Italije. Prireditelji pripravljajo tudi presenečenja.

FILM "MED DOLENJSKIMI GRIČI"

TREBNJE - 15-minutni video film "Med dolenjskimi griči" o občini Trebnje, njenih krajih in ljudeh v objemu Temenice in Mirne, za katerega je pripravil scenarij mag. Marko Koščak, besedilo pa spisal France Režun, je požel precej zanimanja na mednarodnem sejmu Alpe Jadran "Svoboda gibanja" in še nekaterh drugih javnih predvajanjih. Videokaseta (producent je skupščina občine Trebnje, založnik Center za izobraževanje in kulturo - CIK Trebnje, film je posnel in režiral Matjaž Fistravec) gre dobro v promet, predvsem kot darilo sorodnikom in prijateljem ob raznih priložnostih, posebej še tistim Trebanjcem, ki žive v drugih krajih po Sloveniji in svetu. Nekaj izvodov je še na voljo na CIK-u, v trebanjskem turističnem informacijskem centru pri avtobusni postaji in v prodajalni DZS.

• *V današnji umetnosti je srečen konec le laž. (Marcuse)*

• *Niso slabi časi, temveč človek. (Beaumont)*

Predstava z umetniki in športniki

Trije zadnji problemi duha ob otvoritvi evropskega prvenstva v srednjem triatlonu - Namesto artistov poklicni igralci - Atrakcija Tomljetov Lamborgini Diabolo

NOVO MESTO - Petkova predstava Matjaža Bergerja Trije zadnji problemi duha je bila posvečena evropskemu prvenstvu v triatlonu in se v svoji zasnovi ni bistveno razlikovala od Bergerjevih predstav, kakršnih smo vajeni zadnje čase. Ista glasba, isti ali podobni teksti, nastop slovenske padalske reprezentance in predstava gimnastov na konju z ročaji so pri Bergerju že zvezde stalnice.

V nečem pa se je tokratna predstava le razlikovala od dosedanjih. Medtem ko naj bi na dveh predstavah pred državnim padalskim prvenstvom nastopili mladi artisti Oddelka za špektakelske umetnosti Novo mesto 1917, pa so sodelovanje v zadnjem trenutku odpovedali, so tokratno predstavo vodili poklicni umetniki - Sebastijan in Boris Cavazza ter gost Aristarh Lentunov iz Moskve. Poleg gimnastov in padalske reprezentance so predstavo z nizkimi preleti tik nad strehami Novega trga popestrili piloti aerokluba Novo mesto in Matjaž Tomlje - prvi Slovenec, ki je dirkal na legendarni avtomobilistični dirki 24 ur Le Mansa. S svojim krvavo rdečim športnim prototipom Lamborgini Diabolo je na prizorišče pripeljal mlajšega Cavazzo. Za marsikaterega gledalca, med njimi je bilo tokrat največ športnih navdušencev, ki so prišli pozdravit najboljše evropske triatlonce, je bil največja zanimivost predstave ravno Tomljetov avtomobil, medtem ko so se Novomeščani že nekoliko naveličali padalcev in vedno istih dveh telovadcev na konju z ročaji. Tudi policijske sirene nanje ne napravijo več takega vtisa, kot so ga naredile v deževnem polmraku ob proslavi Štukljeve 95-letnice.

I. V.

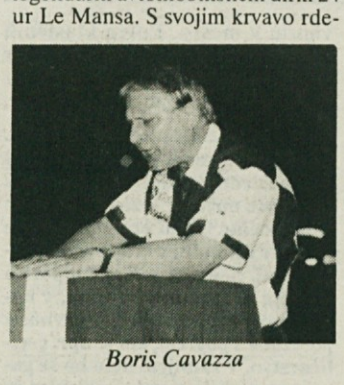

Boris Cavazza

PIKNIK ZA SLOVO - V soboto so bili med letošnjimi počitnicami slovenski otroci iz avstrijske Koroške zadnjič skupaj s svojimi dolenjskimi gostitelji. Končale so se tritedenske "Jezikovne počitnice", med katerimi so se med mladimi Korošči in Dolenjci stkala prava prijateljstva. Organizatorki, Krščanska kulturna zveza iz Celovca ter novomeška Osnovna šola Grm, sta jim za konec pripravili še piknik v gozdičku nad Šmarješkimi Toplicami. Otroci so sebi in staršem, ki so prišli tudi iz Avstrije, pokazali delček tistega, kar so v treh tednih na Dolenjskem počeli. Recitirali so, peli in plesali belokranjske plese. Potem, ko jim je spregovoril dr. Franc Vrbinc, profesor na realni gimanaziji v Velikovcu, so za potrditev znanja materinega jezika dobili še čisto prava spričevala. (Foto: Nataša Stublar)

USPEŠNA POLETNA GLASBENA ŠOLA

OTOČEC - Poletna klavirska šola Alenke in Igorja Dekleve, ki so jo pripravili na Otočcu, je zelo lepo uspela, prav tako glasbena delavnica za klasično kitaro, ki jo je vodil mladi priznani kitarist Tomaž Rajterič. Po zaključku so mentorji s tečajniki na Otočcu pripravili koncert, ki se ga je udeležilo lepo število ljudi. Organizatorji so dokazali, da se da take poletne glasbene šole uspešno izvesti in ob močnejši podpori Krke se na Otočcu lahko izoblikuje zelo dobra poletna glasbena šola.

ČEZ 30 POKROVITELJEV

KRŠKO - K nedavnemu nastopu krškega Pihalnega orkestra Videm na mednarodnem tekmovanju v Španiji in k njihovi dobri uvrstitvi so mnogo prispevali tudi številni pokrovitelji. Poleg štirih, ki smo jih že navedli v našem poročilu s festivala, je orkestru pomagalo še čez 30 drugih pokroviteljev. Glasbeniki se jim iskreno zahvaljujejo za razumevanje, posebej pa se jim nameravajo zahvaliti tudi v lokalnem časopisu Naš glas.

OBRADINOVIČEVI KIPI IN SLIKE - Minuli petek je bila v Ganglovem razstavišču v metliškem gradu otvoritev razstave kipov in slik Novomeščana Igorja Obradinoviča. Na razstavi, ki jo je pripravil Belokranjski muzej, je govoril njegov ravnatelj Zvonko Rus. Pohvalil je pestro kulturno poletje, a hkrati kritiziral odziv nanj v slovenskih medijih. "Težko je pač biti jug, še posebno, če ima beseda jug negativni prizvok," je pripomnil. O Obradinovičevem delu je spregovoril kustos v Dolenjskem muzeju Jožef Matijevič. (Foto: M. B.-J.)

Življenje Galerije Otočec

Razstavno-prodajna galerija v otoškem gradu - Te dni na Otočcu ustvarjata L. Koporc in H. Krnec

OTOČEC - V razstavno-prodajni Galeriji Otočec, ki ima od srede junija svoje prostore v otoškem gradu, razstavljajo slikarji Leon Koporc, Jože Kotar, Jože Marinč, Mira Uršič-Šparovec in Henrik Krnec. V tej prijetni galeriji, ki je odprta vsak dan od 12. do 20. ure, je moč dobiti tudi spominke z motivi Otočca ter pridelke kartuzije Pleterje. Obiskovalci te galerije so v prvi vrsti gostje Otočca, turisti in izletniki, tako domači kot tuji.

Vodja Galerije Otočec, prizadevni Janez Rozman, pravi, da bo skušal doseči, da bo vedno kdo od slovenskih slikarjev ustvarjal na Otočcu, da bodo tako tu nastajale umetnine z motivi Otočca, Krke, Dolenjske, kar bo nedvomno lepa pridobitev galerije in popestritev kulturne ponudbe Otočca in Dolenjske sploh. Te dni ustvarjajta na Otočcu slikarja Leon Koporc in Henrik Krnec, ki bosta teden dni bivala in delala na Otočcu. V kratkem pričakujejo še znanega slikarja krajinarja Rada Jeriča iz Maribora.

A. B.

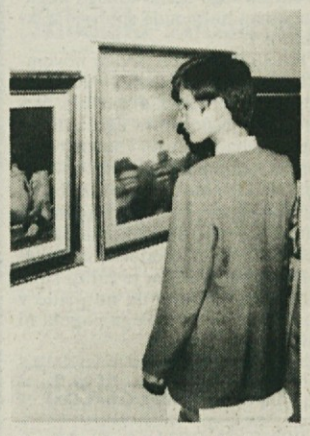

V GALERIJI - Med obiskovalci Galerije Otočec je največ gostov Otočca, domačih in tujih turistov in izletikov. (Foto: A. B.)

Obnova farne cerkve teče po načrtih

Upoštevajo zahteve stroke

LOŠKI POTOK - Potoška farna cerkev dolga desetletja ni bila deležna zadostne obnove. V 70-tih letih je bila sicer obnovljena fasada, toda zaradi izredne izpostavljenosti vremenskim neprilikam, slabi strehi in takrat neprimernim materialom bi bila zopet potrebna obnove, saj zdaj zlasti ponoči, ko je osvetljena, kaže kaj klavrno podobo. Pred nekaj leti so streho solidno prenovili in nabavili veliki zvon.

Sedanji župnik, g. Vidmar, z zanesenjaško vnemo spodbuja dela predvsem v notranjosti, seveda pod budnim očesom arhitekta, ki mora upoštevati pravila zavoda za spomeniško varstvo.

Kar nekaj stvari je že uspešno postorjenih. Prenovljena je električna napeljava, vgrajena nova okna in izredno lepo poslikana, kar je bilo za župnijo velik zalogaj, prav te dni, natančno 23. julija pa so končali beljenje notranjosti, ki ga je opravil mojster Janez Jaklič iz Kranja. Barve so podobne prejšnjim, mojster pa pravi, da je predvsem upošteval strokovna navodila arhitekta.

Naslednji obnovitveni korak bo najbrž prenova tlaka in prezbiterija. Sicer pa nujna, delna prenova poteka na več sakralnih objektih. Nujna bi bila celostna prenova najstarejšega sakralnega objekta cerkve sv. Florijana, ki ima poleg umetniške vrednosti tudi velik zgodovinski pomen.

A. KOŠMERL

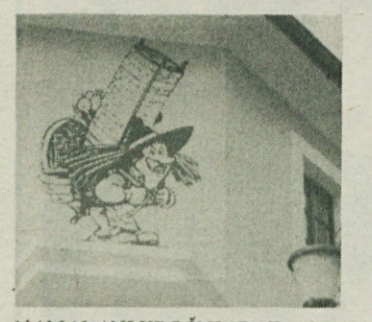

NAMALANI KROŠNJAR - Zasebna trgovina "Vitra" v Ribnici, ki jo vodi Marija Gril, je pred kratkim dobila dve novosti. Nad vhodom so dali namalati ribniškega krošnjarja (na fotografiji), v notranjosti pa so postavili še "ribniško drevo", ki sicer ima nekaj pravih vej, ostale pa nadomeščajo kuhalnice, značilni ribniški suhorobarski izdelek. (Foto: J. Primc)

Zbornik občine Grosuplje

Z vzhodnim delom sega sedanja občina Grosuplje tudi na ožje območje Dolenjske in Suhe krajine. Zato bom uvodoma predstavil prispevke, ki zanimajo tudi naročnike in bralce Dolenjskega lista, zlasti pa študente, raziskovalce, kulturnike in strokovnjake iz raznih delovnih področij. Letošnji ZbOG je presegel vse dosedanje letnike po obsegu, vsebini, številu prispevkov in piscev: 39 člankov, 24 avtorjev in 273 strani, v prikazu pa bom teme razvrstil na krajevno-dolenjske ter vseslovenskega in domačega pomena.

V prvem članku svetovalka Arhiva Slovenije Majda Ficko predstavlja rezultate merjenj v 18. stoletju z opisom vasi in naselij vzhodno od Višnje Gore, med njimi Malo Hudo, Drago, Mleščevo, Šentvid in Stično, dolino Temenice, Ambrus, Krko in Dobrepolje. Prof. Jakob Müller je objavil več člankov: v prvem obravnava nastanek, razvoj, lastnike, delavce in proizvodnjo Fužina pri Zagradcu ob Krki, v drugem prispevku predstavlja Kovače in kovačije od Ivančne Gorice do Ambrusa; opisuje ljudi, kovače, kovaške naprave in izdelke iz preteklega obdobja, zlasti pa poudarja vlogo in pomen kovaštva za kmetijstvo, promet z vpregami in način preživetja. Müller objavlja v zborniku kroniko, ki jo je pisal Josip Švigelj O gospodarskih razmerah v župniji Polica do začetka 20. stoletja.

Leopold Sever v razpravi Rudarstvo v naših krajih razčlenjuje zgodovino rudarstva, geološko podlago, rudarsko tehnologijo, delovno silo, socialno in gospodarsko podobo ter rudokope pri Stični, v Bojanjem Vrhu, Zagradec, Ambrus, Šmihel pri Žužemberku in še deset drugih rudišč v tem prostoru. Slikovno predstavi rudarsko orodje in pripomočke ter železarske izdelke, zemljevidno preglednico, krajevna in ledinska imena rudarske in fužinarske dejavnosti. Franc Kolar in Leopold Sever opisujeta furmanske gostilne, kovačije, "forajtarske" postaje po klancih in križiščih od Medvedjeka do Peščenika, v potopis pa vpletata zanimive dogodke in anekdote, srečanja s podobami stavb. Cvetko Budkovič nadaljuje z razvojnimi vprašanji šolstva, to pot predstavlja Ljudsko šolo v Šentvidu pri Stični za obdobje od 1900 dalje; arhitekt Vladimir Brezar opisuje graditev in dosežke Nove cerkve v Ivančni Gorici, arhitekt Tone Zaleznik predstavlja Družbeni center Krka v očeh projektanta, profesor Edo Škulj poroča o obnovljenih orglah v cerkvi Šentvid pri Stični. Sledi prikaz znamenitih in zaslužnih občanov starejše generacije, med katere se po izboru Franceta Adamiča uvrščajo: Žiga Višnjegorski, Luka Dobrepoljski, Janez Čandek, Jurij Dalmatin, Marko Gerbec, Jožef Ambrožič, Janez Kopač, Pashal Skerbinc, Janez Primic, Franc Ksaver Kutnar, Josip Korban in Anton Hren, med jubilante-sodobnike iz Dolenjske pa Jože Kastelic in Tone Kozlevčar. Drago Samec je napisal spominski zapis o življenju in delu cistercijana Jožefa Grebenca, p. Mavra, z navedbo njegove za zgodovino in kulturo zelo pomembne bibliografije.

Za širši slovenski prostor je pomembnih več prispevkov, med njimi Domoznanska bibliografija knjig iz 1991-1992 avtorja Draga Samca, ki navaja 84 gesel, in Bibliografija občine za 1992 in 1993, ki jo že več let zapisuje prejšnji glavni urednik zbornika.

Nemške pesmi višenjske baronice Rozalije Codelli je prevedel Ciril Ahlin. Sledita dva prispevka, povezana z imenom Louisa Adamiča: Mihael Glavan objavlja Osebne stike Louisa Adamiča z Edvardom Kocbekom v letih 1945-1949, Nika Kocjančič pa ocenjuje Adamičev prevod Cankarjevega Hlapca Jerneja. Henry A. Christian objavlja (v prevodu Tineta T. Kurenta) Kolaž Maksimiljana Vanke o Videnju druge svetovne vojne.

O razvoju občine Grosuplje v letih 1992-1993 poroča predsednik IS Franc Ahlin. Isti avtor je leta 1990 ustanovil Društvo alternativnih letalcev Albatros Grosuplje; za zbornik je napisal članek Zmaji na grosupeljskem nebu. Ivan Ahlin je obdelal statistične podatke iz popisa 1991 ter v številkah in komentarju prikazal strukturo prebivalstva, stanovanjske razmere in podjetja. Stane Valentinčič obravnava organizacijo Lova in lovstva v občini, Marjan Ahlin pa 40-letni jubilej ABC-Tabor v Grosupljem z devetimi poslovnimi enotami v treh občinah. Ivan Grandovec prikazuje Geomorfološki razvoj površja občine, navaja mineralne surovine, zgodovino nastajanja površja in razvoj reliefa. Ob koncu naj omenim jubilejne zapise ob 80-letnici Staneta Valentinčiča in Jožeta Galeta ter ob 70-letnici Tineta Kurenta. Zbornik je uredil prof. Mihael Glavan.

Dr. FRANCE ADAMIČ

Mukotrpna obnova lesenih kipov

Pri mojstru Mihi Leganu, rezbarju in polzlatarju v Žužemberku, ki obnavlja nabožne in druge lesene izdelke - Med deli tudi oltar za obnovljeno cerkev

ŽUŽEMBERK - Čeprav je v Sloveniji le nekaj ljudi njegovega poklica, ga še v domačem kraju ne poznajo vsi. Mojster Miha Legan iz Žužemberka je rezbar in pozlatar ter ima status samostojnega kulturnega delavca, saj se ukvarja tudi z restavriranjem. Izhaja iz rodu Piltavarjev in njegov prapraded je izdelal številne oltarje. Izučil se je za mizarja in že takrat je rad rezbaril, vendar šole, v kateri bi se tega naučil, ni bilo. Zaposlil se je v Novolesu in skupaj z Lojzetom Rakom, rezbarjem iz Sevnice, sta delala vzorčno pohištvo in oblikovala ornamente zanj. Rak ga je naučil osnov rezbarjenja in oblikovanja. Učil se je še pri mojstru Jožetu Lapuhu iz Ljubljane, ki je rezbar, kipar, pozlatar in restavrator, v kratkem pa bo začel obiskovati 1.200-urno restavratorsko šolo.

Najprej je začel popravljati stare predmete, zdaj pa že tri leta doma rezbari, pozlatuje in restavrira. Postal je znan po rezljanih florentinskih okvirjih, izdeluje pa še vitrine, skrinje in oltarje. Za rezbarjenje uporablja češnjev in orehov les ter lipovega, če namerava izdelek še pozlatiti. Veliko dela za starinarje in ljubitelje starin ter tudi za hotele. Njegovi izdelki so tako dobri, da jih celo poznavalci včasih zamenjajo za originale. S svojim delom se je predstavil že na razstavah Obrtne zbornice in nedavno v Cankarjevem domu. Njegove stranke prihajajo celo iz Avstrije in Italije.

V sodelovanju z Zavodom za spomeniško varstvo in Restavratorskim centrom obnavlja oltarje in poškodovane kipce. Pri tem sodeluje z akademskim slikarjem in restavratorjem Matjažem Vilarjem. Tako je obnovil delno požgan oltar v Beli Cerkvi, očistil oltar v Ambrusu, zdaj pa restavrira oltarja iz cerkve v Kronovem in Naklem pri Črnomlju. Skupaj s slikarjem Perkom bo tudi izdelal oltar za novo farno cerkev v Žužemberku ter obnovil kipe iz te cerkve, ki so se ohranili: več kot dva metra visok kip Marije z angelčkom, dva kipa škofov in kip sv. Barbare. Vsi so stari več kot dvesto let in zato zelo dragoceni.

Pri restavriranju najprej z insekticidi uniči lesne zajedalce, nato pa les zaščiti. Postopek pozlatitve se začne, ko na kip v treh plasteh nanese kuhano kredo, ki jo v vodni kopeli kuha skupaj z lepilom. Končna plast krede mora biti tako trdna, da se kasneje zlato lahko polira, hkrati pa tako gladka, da se nanjo lahko nanese polimet, ki je neke vrste barva in je za vsakega pozlatarja poslovna skrivnost, saj si jo vsak izdela sam. Les se namaže še z alkoholom, najboljša je domača slivovka, nato pa se nanese lističe 23 karatnega zlata, ki se v les kar vsrka. Na koncu se zlato še spolira z ahatom.

Obstaja še en postopek zlatenja, ki pa je preprostejši: z oljem in umetnim zlatom. Les se utrdi z lakom, ki vsebuje alkohol, in se namaže s posebnim oljem, ki mu v pozlatarski obrti pravijo mixtion, nato pa se nanesejo lističi umetnega zlata. S tem postopkom pozlatitev na predmetih zdrži dlje, zato se uporablja za tiste, ki so postavljeni na prostem.

Mojster Miha Legan živi v že na pogled drugačni hiši, vsa je v rezljanem lesu in tudi v njej so vidne sledi njegovih spretnih rok. Upamo, da bo s svojim restavratorskim delom ohranil še mnogo dragocenih umetnin.

POLONA MRVAR

KIP SV. BARBARE - Restavrirala ga bosta mojster Miha Legan in slikar Matjaž Vilar.

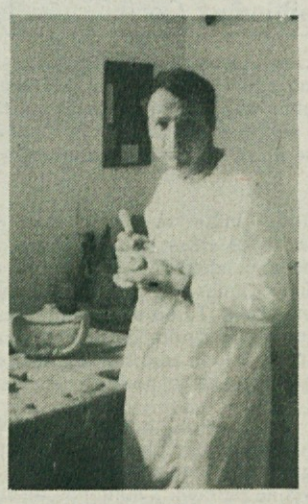

ZAMUDNO ROČNO DELO - Rezbar, polzlatar in restavrator Miha Legan v delavnici.

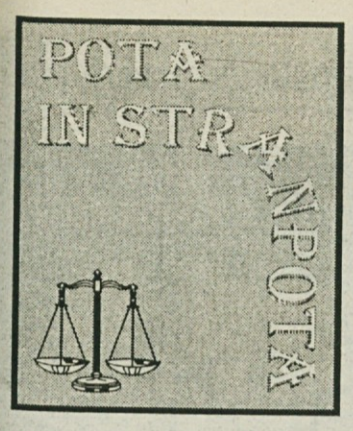

dežurni poročajo

OB DENARNICO - 2. avgusta je neznani storilec vlomil v osebni avtomobil Vanje A. F. in iz njega vzel moško denarnico z osebnimi dokumenti ter več nemških mark. Lastnico je oškodoval za okrog 250.000 tolarjev.

TAT V TOPLIŠKI GARDEROBI - 2. avgusta je neznanec v prostorih notranjega bazena zdravilišča Dolenjske Toplice vzel manjšo torbico, v kateri so bili osebni dokumenti in nekaj denarja. Franca R. je oškodoval za okrog 30 tisočakov.

IZ KNJIŽICE VZEL LE NEKAJ DENARJA - 29. julija je neznanec vstopil v stanovanjsko hišo Martina Š. iz Škocjana in iz hranilne knjižice, v kateri je bilo zloženih 80.000 tolarjev, vzel 7 tisočakov, ostali denar pa je pustil v knjižici.

OBSOJENCA STA SE STEPLA - 3. avgusta je v KPD Dob pri Mirni prišlo do fizičnega obračunavanja med dvema obsojencema, pri čemer je Silvester H. težje poškodoval Franca D. z udarcem po glavi.

POPRAVLJANJE ŠIVALNEGA STROJA JE BILO USODNO

JABLANICA - Krški kriminalisti in sevniški policisti so v začetku avgusta obravnavali delovno nezgodo, v kateri je umrl 32-letni M. V. iz Jablanice. Ugotovili so, da je M. V. popravljal namizni šivalni stroj, ki je bil pod električno napetostjo. Pri tem je uporabljal izvijač, ker pa se je z roko dotikal neizoliranega dela, je prišlo do stika z električnim tokom. Takoj so ga odpeljali v sevniški zdravstveni dom, vendar je kljub pomoči podlegel poškodbam.

PEŠEC JE BIL NA MESTU MRTEV

ČRNOMELJ - V soboto, 6. avgusta, zvečer se je 33-letni Jurij Starešinič iz Črnomlja peljal s cliom po regionalni cesti od Vinice proti Ziljam. Ko je pripeljal po klancu navzgor, je opazil 40-letnega Franca Grivca iz Ivančne Gorice, ki je hodil po desni strani ceste. Starešinič je močno zavrl, vendar je pešca vseeno zadel. Grivca je pri tem odbilo na pokrov motorja in vetrobransko steklo ter na cesto, kjer je obležal mrtev. Voznik clia ni bil poškodovan, na vozilu pa je nastalo za okrog 150 tisočakov materialne škode.

Pred diskom se je tepel s polosjo

Pri tem je enega hudo poškodoval - V Raki se je možakar spravil kar nad domače - Medtem ko se eni tepejo, si drugi premeteno sposojajo denar, npr. kot Ivo G. iz Hudej

NOVO MESTO, KRŠKO - Vročina še naprej pritiska, zaradi nje pa nekaterim zraste pritisk preko meje in pretepi ter prometne nesreče so tu. Tudi v minulih dneh je bilo vsakovrstnih pripetij tako v Posavju kot tudi na Dolenjskem in v Beli krajini veliko. Eni so se pretepali, drugi sposojali denar, ki ga kasneje seveda niso vrnili, tretji pa so sekali kar v tujem gozdu; skratka za tatove, pretepače in podobne "ptiče" ni počitnic.

Konec prejšnjega meseca se je 23-letni Darko L. iz Kanižarice pri Črnomlju z avtomobilom pripeljal pred metliško diskoteko Ghetto in se tam sprl s skupino ljudi, ki so bili pred lokalom. Darka je prepir tako razvnel, da je iz svojega avtomobila vzel polosovino od fička in z njo tako močno udaril po glavi 25-letnega Sandija Š. iz Črnomlja, da je na tleh obležal v nezavesti. Vendar mu tudi to ni bilo dovolj, z njo se je lotil še 23-letnega Sandijevega brata Marjana.

V Posavju pa se je 3. avgusta popoldan 35-letni V. M. z Rake seveda malce "pod gasom" spravil nad domače, v hiši pa je začel razbijati tudi opremo. Poklicali so policiste, vendar se je, še preden so se pripeljali, odpeljal s traktorjem v neznano. Ker pa so policisti pričakovali, da bo možakar še razgrajal, so se zvečer vrnili in ga odpeljali.

Možakar, ki je pred kratkim prišel v roke policistom, pa je bil prej hladnokrven kot vročekrven, saj si je lani poletni od več ljudi sposodil denar, za vračanje pa se ni zmenil. 36-letni Ivo G. iz Hudej je tako osumljen, da naj bi si lani junija od 29-letnega Željka M. iz Novega mesta sposodil 3.700 nemških mark in mu obljubil, da mu bo za protiuslugo priskrbel igranje nogometa v tujini. Lani junija naj bi si sposodil 2.300 nemških mark tudi od 55-letnega Milana M. iz Novega mesta, kateremu je obljubil, da bo denar vrnil v enem tednu. Približno v istem času pa naj bi si sposodil denar tudi od Slavka M. iz Hudej in sicer 1.900 nemških mark, z izgovorom, da bo odprl podjetje. Seveda se je Ivo posojevalcev ves čas izogibal in jim denarja še do danes ni vrnil.

Nekaj lepih denarcev pa so neznancu, ki je drvaril v vznožju Gorjancev v predelu gozda imenovan Kobile, prinesla posekana bukova drevesa. Nekje v prvi polovici maja je posekal 14 bukovih dreves in jih odpeljal neznano kam. Zavod za gozdove republike Slovenije je oškodoval za okrog 150.000 tolarjev.

• DIVJI LOV NA SRNO - V gozd se je pred kratkim odpravil tudi Sevničan, vendar ne s sekiro, ampak z lovsko puško. 27-letni L. J. iz sevniške občine naj bi 2. avgusta zvečer v gozdu v bližini Podboršta s puško ustrelil srno, ki jo je odnesel na dom prijatelja Z. A. iz Sevnice, kjer sta jo skupaj odrla in kožo zakopala v neposredni bližini lesenega hrama. Pravi lovec seveda tega v tem času ne bi storil, saj Zakon o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč dovoljuje lov na srno šele od 1. septembra do 15. januarja, vendar to očitno velja le za lovce. Policisti so v lesenem hramu Z. A. zasegli še enocevno puško, rusko petelinko in dva šiberna naboja, pri L. J. pa so našli zračno puško, ki je bila predelana za izstreljevanje malokalibrskih nabojev. Z odstrelom srne sta možakarja lovsko družino oškodovala za 100.000 tolarjev. Sledi kazenska ovadba.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Hudo je, če človek nima denarja da bi dal v popravilo razbit avto. Nekateri se pri tem znajdejo po svoje, vendar zavarovalničarji ne nasedejo več vsaki zgodbi in marsikdaj sumljive nesreče še enkrat raziščejo. Tako sta Trebanjca, ki sta prejšnji mesec pri zavarovalnici Tilia prijavila prometno nezgodo z večjo premoženjsko škodo, ostala brez premije, ki sta si jo obetala. Tilijini ljudje so namreč ugotovili, da prijavljene prometne nesreče sploh ni bilo, in da sta Trebanjca na ta način hotela priti do denarja za popravilo poškodovanih vozil.

• Trije neznanci, ki so pred dnevi na poti proti domu v Šmarjeških Toplicah napadli Alojza A. ga zbili na tla in mu ukradli denarnico z 8.000 tolarji in dokumenti, najbrž niso imeli v mislih popravila avtomobila, verjetno pa si bodo za ukradene tolarje spet lahko privoščili obisk katere izmed gostiln, ki jih v tistem koncu ne manjka, in tam ob kozarcu nabirali korajžo za nove podvige.

• Korajže pa ni manjkalo lopovu, ki se je vtihotapil v hišo Vide R. iz okolice Trebnjega. Iz kovinske škatle je vzel 40.000 tolarjev in 200 nemških mark, kar bi bilo vsekakor dovolj za manjše popravilo avtomobila, za kaj pa je ropar porabil svoj plen, pa bo povedal sam, ko ga policija izsledila in ga pripeljala pred sodnika. Če ne sedaj, ga bodo dosegla roka pravica kdaj kasneje pri kakšnem drugem "podvigu".

Privlačnost posavske meje

Vsak teden poskuša kdo na črno čez mejo - Prav tako pa policisti vsak teden odkrijejo tudi orožje

KRŠKO - Prometni policisti so 2. avgusta ponoči na magistralni cesti Gmajna - Obrežje izven Jesenic na Dolenjskem pregledali 25-letnega državljana BiH. Ugotovili so, da je prestopil državno mejo izven mejnega prehoda in sicer ob reki Savi na Jesenicah na Dolenjskem. Vrnili so ga na Hrvaško. Istega dne so policisti zalotili pri ilegalnem prehodu 35-letnega hrvaškega državljana K. B., ki je peš prestopil državno mejo preko betonskega mostu čez reko Bregano pri gostilni Kalin na Obrežjem. Za svoj prekršek se bo moral zagovarjati pred sodnikom. - 3. avgusta pa so policisti na železniški postaji Dobova legitimirali 32-letnega državljana BiH H. A. Ugotovili so, da je dopoldan ilegalno prestopil mejo preko Ključkega mostu v Rigoncah, nakar je pot nadaljeval peš ob železniški progi proti Dobovi, kjer so ga ustavili policisti. Zaradi kršitve so ga predlagali brežiškemu sodniku za prekrške.

4. avgusta dopoldan pa so policisti na mednarodnem mejnem prehodu Obrežje pregledali avtomobil 37-letnega hrvaškega državljana P. Ž. in v avtomobilu našli pištolo znamke F. B. Radov, kal. 9 mm., nabojnik z 9 naboji in dve škatli z 20 naboji. Proti potrdilu so mu orožje zasegli, zoper P. Ž. pa napisali predlog sodniku za prekrške.

Glavno je, da poči, zasmrdi in ni podvržen embargu...
Karikatura: DRAGO SENICA

SPET NAPAD NA POLICISTA

KOČEVJE - 5. avgusta okoli pol ene ponoči je prometna policija iz Ljubljane ustavljala voznika osebnega avta G. F. iz Kočevja, ki pa je vozil kar naprej. Policisti so odpeljali za njim in začela se je divja vožnja proti Strugam, med katero voznik ni pustil policistom, da bi ga prehiteli, vozili sta nekajkrat trčili, a končno je policistom le uspelo ubežnika prehiteti. Policisti so ga ustavljali, a jih je hotel G. F. kar povoziti. Končno pa je zapeljal s ceste na mokro travo in ni mogel naprej, nakar so ga obvladali in napisali proti njemu kazensko ovadbo.

ČE JE POLNA KANTA, SMETI V VREČKE!

KRŠKO - Občani so doslej izredne količine odpadkov, ki niso šle v kanto za smeti, običajno odlagali v kartonske škatle. Ker za te vemo, da ob dežju in mokroti rade razpadejo in s tem povzročajo preglavice komunalcem, so si le-ti omislili posebne vrečke za odvoz smeti. Nanje so odtisnili tudi znak svojega podjetja in jih zdaj ponujajo vsem občanom. Prodajajo jih vsi inkasanti in tudi na upravi Kostaka.

LAŽNA PRIJAVA VLOMA?

ČRNOMELJ - 26. junija je T. D. iz Črnomlja policistom naznanil vlom v igralnico Jožeta Ž., kjer naj bi nekdo odnesel 480.000 tolarjev. V toku raziskave pa so policisti ugotovili, da do vloma ni prišlo. T. D. naj bi s prijavo poskušal prikriti primanjkljaj oziroma tatvino denarja.

GROZIL Z UMOROM IN SE UPIRAL POLICISTOM

BREŽICE - 6. avgusta je h G. A. iz Bukoška prišla soseda S. A. in ji povedala, da ji S. V. iz Starega Grada grozi z umorom. Ko sta na kraj dogodka prišla policista, je S. V. skušal zbežati. Pozvala sta ga, naj se ustavi, vendar ju ni upošteval. Dohitela sta ga in S. V. je moral odvreči kol, zato pa je izza pasu potegnil nož. Policist mu je zbil nož in uporabil strokovni prijem, vendar se je S. V. še vedno upiral in poškodoval policista. Zato ga je le-ta uklenil. Policist je poiskal zdravniško pomoč v ZD Brežice, zoper S. V. pa bo podana kazenska ovadba zaradi preprečitve uradnega dejanja.

ALKOHOL IN HITROST TERJALA ŽRTEV

RAKOVNIK - 7. avgusta se je na regionalni cesti Trebnje - Mokronog zaradi neprimerne hitrosti in vožnje pod vplivom alkohola zgodila prometna nesreča s smrtnim izidom. V. K. iz Mokronoga je z neprimerno hitrostjo in pod vplivom alkohola vozil osebni avto iz Mokronoga proti Mirni. V Rakovniku je s prednjim desnim delom vozila zadel pešca A. L iz Rakovnika, ki ni bil opremljen s svetlečim telesom in je zaradi poškodb podlegel na kraju nesreče.

Kočevska stranpota

ROMI OROPALI OTROKA - Trije kočevski Romi so 1. avgusta dopoldne na Trati oropali otroka, saj so mu vzeli zlato verižico, zlat uhan in ročno uro. Policisti so storilce kmalu polovili in ugotovili, da je bil en celo na prostem izhodu iz zapora, zato so mu vikend skrajšali in ga vrnili, kamor sodi.

KROŽNO ŽAGO, vredno 160.000 tolarjev, so ukradli neznani storilci iz kamnoloma pri Kočevski Reki.

TRČENJE NA KRIŽIŠČU - Na signaliziranem križišču pri Zdravstvenem domu v Kočevju sta avtomobilsko trčila H. A., ki je zavijal levo in Z. B., ki je vozil naravnost. Škode je za 150.000 tolarjev. Noben ni bil poškodovan.

GORELO NA SMETIŠČU - 5. avgusta je gorelo na smetišču v Koblarjih. Gasilci so ogenj pogasili. Zaradi suše je kurjenje na prostem prepovedano, zato bodo policisti proti kršiteljem ukrepali.

PREVEČ ALKOHOLA IN TABLET je 6. avgusta zaužil L. L. iz Banjaloke pri Fari. Obležal je doma na tleh. Policisti so morali vlomiti, da so prišli do njega. Po odločitvi zdravnice so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

HUDO POŠKODOVANI MLADI MOTORIST

SENOVO - 16-letni U.B. je 8. avgusta vozil neregistrirano motorno kolo po regionalni cesti iz Brestanice proti Koprivnici. Ko je pripeljal do dovoza iz parkirišča pred trgovino v Senovem, je voznica, 42-letna M.L. zapeljala na vozišče in prišlo je do trčenja med njenim vozilom in motornim kolesom. V nesreči se je voznik motornega kolesa hudo poškodoval, zato so ga odpeljali v brežiško bolnišnico.

KRIŽIŠČE LE PRIŠLO NA VRSTO

METLIKA - Minuli teden so pričeli, sicer z enomesečno zamudo, z urejanjem križišča Vinogradniške ceste s Cesto bratstva in enotnosti. Denar za delo, ki ne bo lahko, saj so se morali stroji temeljito zagristi v kamen, da bodo križišče lahko razširili, bo prispevala država. Hkrati bodo asfaltirali tudi odsek ceste od omenjenega križišča proti "staremu Pildu", ki je že precej zorana.

"HRVAŠKA" NESREČA V SLOVENIJI

OSILNICA - Šofer avtobusa V. V., hrvaški državljan, je vozil 4. avgusta hrvaški avtobus proti Čabru in ob 16.25 ustavil na slovenskem delu te mednarodne ceste v vasi Grintovec. Izstopila je R. H., hrvaška državljanka iz sosednje hrvaške vasi Turki. Ko je voznik speljal, se je ženska znašla pod prednjim kolesom avtobusa, ki jo je potiskal po cesti še več kot 5 m. Poškodovanko so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer je podlegla poškodbam. Ta "hrvaška" prometna nesreča na slovenski cesti je bila za policijsko in zdravstveno obdelavo precej zapletena, saj je morala slovenska policija do kraja nesreče prek hrvaške in prav tako tudi zdravnik.

KRONIKA NESREČ

ZARADI PREHITRE VOŽNJE ZADEL V KAMEN - 27. julija je 33-letni Jožef J. iz Zastave vozil kolo z motorjem po regionalni cesti iz Črnomlja proti Gribljam. V križišču z lokalno cesto Črnomelj - Griblje je zavil proti Gribljam. Pri zavijanju ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo na bankino, kjer je trčil v obcestni kamen in hudo poškodovan obležal na cesti. Odpeljali so ga na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

S FIČKOM IZSILJEVAL PREDNOST - 3. avgusta zvečer se je 28-letni M. F. iz sevniške občine peljal s fičkom po dovozu od stanovanjske hiše v Blanci proti Pokleku. Ko se je pripeljal do prednostne lokalne ceste Sevnica - Brestanica, je zapeljal nanjo v trenutku, ko mu je iz smeri Brestanice pripeljal s kolesom z motorjem 23-letni K. B. iz sevniške občine. Prišlo je do trčenja, pri čemer se je K. B. hudo poškodoval. Na vozilih je nastalo za okrog 7 tisočakov škode.

PO PROMETNEM ZNAKU OPLAZILA ŠE DREVESI - 4. avgusta zjutraj se je 18-letna K. T. iz Koprivnice peljala z neregistriranim fičkom iz smeri Drnovega proti Krški vasi. Ko je pripeljala v Drnovo, je zaradi neprimerne hitrosti in vožnje pod vplivom alkohola zapeljala čez rob ceste, se zaletela v prometni znak in nato oplazila še drevesi. V nezgodi se je hudo poškodoval 16-letni sopotnik Ž. D. iz Senovega, voznica pa je bila le lažje poškodovana.

KOLESAR SI JE POŠKODOVAL GLAVO - 4. avgusta ob 8.45 se je na lokalni cesti Globoko - Kapele zgodila prometna nesreča. Tega dne se je 59-letni B. V. iz Brežic peljal s kolesom proti Kapelam. Ko je pripeljal po klancu navzdol, je izgubil oblast nad krmilom in padel, pri tem pa je dobil pretres možganov, si presekal glavo in se odrgnil po telesu.

POLNO ZAPOSLENI PAJK - Po poskusnem delu sposojenega pajka so se odločili, da bo po Novem mestu sedaj red delal stalni pajk, in to domači. Možaku iz Mirne Peči, ki se je odločil, da bo "pajkiral" po mestu, dela odčitno ne bo zmanjkalo, saj so navade voznikov pri parkiranju v mestu take, da bi infarkt doživelo še kakšno prometno bolj propustno mesto, kot je srednjeveško mestno jedro Novega mesta. Samo nekaj korakov naprej od tam, kjer je pajek odpeljal katrco, je voznik parkiral svojega volkswagna tako, da je zaparkiral štiri druge avtomobile. (Foto: A. B.)

Dolgo vroče sevniško (kačje) poletje

V avto podtaknili modrasa, umetnik se kaže s pitonom

Zgrožen obrtnik domneva, da je za nevarno šalo kriva nevoščljivost, ker si je kupil nov avto

SEVNICA - Zadnjič se je nek sevniški obrtnik v razbeljeni pločevini svoje nove limuzine ravno pripeljal do križišča v Celju, ko je začutil na nogi pri pedalu za plin prijeten hlad. Toda, o groza! Šokiran je opazil, da se mu plazi po nogi kača. V hipu ga je zmrazilo, a je še bil toliko priseben, da je ustavil avto, čeprav v križišču, in skočil iz avta. Prometni policist je voznika opozoril, naj vendar avto umakne iz križišča, a ta je rekel, da ne gre v svojega jeklenega konjička za noben denar, ker je v avtu pol metra dolg modras. Policist, ki je sprva mislil, da je kaj narobe z voznikovim razumom, da mu je slabo zaradi vročine in sparine, je poklical še kolega. Ko sta zagledala rep strupenjače, sta se prepričala, da gre zares. Policist je pogumno, a vseeno precej trd od groze, sedel v avto in ga odpeljal do bližnje avtomehanične delavnice. Tam sta s kolegom in še z nekom iz avta z drogom zbezala strupenjačo in jo ubila. Res je bil modras, kako je prišel v avto sevniškega obrtnika,pa je in bo verjetno ostala uganka. Obrtnik domneva, da je posredi nevoščljivost, ker je pred kratkim zamenjal avto za novo limuzino in si je nekdo privoščil hudo neslano in nevarno šalo.

V tem dolgem vročem sevniškem poletju pa precej vznemirja javnost mlajši sevniški umetnik, ki si je omislil za spremljevalca sila nenavadnega sopotnika. V avtu prevaža zanj verjetno ljubkega pitomčka, za večino, ki jih je groza kač, pa gre za ostudno plazečo prikazen. Slikar seveda kačo večkrat vzame tudi iz avta in jo na ogled razstavi kar na kakšen gostilniški šank. Nedavno je za tako atrakcijo, ki je na naglo izpraznila gostilno, birt zagrozil ljubitelju kač s policijo, če pri priči ne odstrani pitona iz gostilne. To je zaenkrat zaleglo.

P. PERC

Šport

OPTIMISTIČNA KEGLJAŠKA PRIČAKOVANJA

ČRNOMELJ - Novinci v medregijski kegljaški ligi, ekipa Rudarja, bo v vzhodni skupini igrala z moštvi: Konstruktor-Branik, MTT, Korotan, Šoštanj, Krilato kolo, Elektrarna Dravograd, Dadas Rudar II, Rudnik Hrastnik in Litija. Cilj ekipe je obstanek v ligaški skupini, kar je po prestopu Popovića in Muslimovića tudi pričakovati.

TREBNJE - Igralke Mercatorja, ki so v prejšnji sezoni zasedle solidno četrto mesto, v naslednji pričakujejo še boljši dosežek, saj imajo v svojih vrstah najboljšo igralko Mileno Veber, ki ima povprečje 399,81 podrtih kegljev.

N. G.

Gaj je začel s točko v gosteh

Uspela premiera kočevskega Gaja v prvi nogometni ligi - Kočevci so imeli vse možnosti za zmago - Po izključitvi Smajiča so tekmo končali le z desetimi igralci

KOČEVJE - Točka osvojena v gosteh v Dekanih je po prvem krogu tekmovanja v prvi nogometni ligi za nogometaše kočevskega Gaja lepa spodbuda in obenem dokaz, da so se na prvo sezono v družbi najboljših dobro pripravili. Celo tekmo v Dekanih so silovito napadali, vendar jim ni uspelo doseči zadetka.

Kočevci so v prvem polčasu poskušali ogroziti domačega vratarja Štefančiča predvsem s streli od daleč. Najlepšo priložnost je imel v 33. minuti mladi domačin Pavič, ki je iz prostega strela zadel stičišče vratnice in prečke, odbito žogo so Kočevci prenesli v protinapad, Komočarjev strel pa je domači vratar odbil preko vrat.

Tudi v drugem polčasu so bili Kočevci boljše moštvo na igrišču. Lepe priložnosti za dosego zadetka sta imela najprej Jolič in Komočar, Vujičič pa je nekoliko kasneje zadel celo vratnico. Kočevski nogometaši so igrali precej grobo. Sodnik jim je zaradi tega pokazal kar šest rumenih kartonov, v 49. minuti pa je izključil Smajiča, ker je s komolcem udaril Škulca, ko slednji ni imel žoge. Čeprav z igralcem manj so Kočevci še naprej napadali, vendar bi Jadran kaj lahko osvojil obe točki, če ne bi kočevski vratar Škodlar po močnemu Koradinovemu strelu žogo s težavo izbil iz vrat.

Po prvem krogu so Kočevci skupaj z Jadranom na 8. mestu. V naslednjem krogu se bodo nogometaši Gaja v nedeljo, 14. avgusta, doma pomerili z Izolo, ki je to nedeljo z 2:0 izgubila z letošnjim prvakom, moštvom ljubljanske Olimpije.

TURNIR V PODBOČJU

PODBOČJE - Klub malega nogometa Podbočje bo v soboto, 13. avgusta, v počastitev 20. obletnice ustanovitve kluba pripravil nočni turnir v malem nogometu. Začetek turnirja bo ob 19. uri, prijave sprejemajo še eno uro pred pričetkom tekmovanja, nagradni sklad znaša 120.000 tolarjev, dodatne informacije pa posredujejo na telefonu (0608) 78-341 vsak dan po 18. uri.

PRED ŠTARTOM V EKVADORJU - Slovenska mladinska kolesarska reprezentanca je na svetovnem prvenstvu v Ekvadorju ponovno dokazala, da ne zaostaja za najboljšimi na svetu. Najboljši Novomeščan Martin Derganc, od katerega so vsi potihem pričakovali medaljo, je zaradi zastrupitve želodca vozil slabše kot bi sicer; na cestni vožnji je bil trideseti, na kronometru pa dvajseti. Med najboljšimi desetimi je bil le Kranjčan Tadej Valjavec, ki je bil na cestni vožnji osmi. Na sliki z leve proti desni: Klemenčič, Kelnar, nekdo izmed organizatorjev, Derganc (v beli majici), Valjavec in Bergant. (Foto: Janez Jagodic)

JADRALNO-PADALSKI TABOR "PARA LISCA 94" - Društvo za letenje z jadralnimi padali Kondor Radeče je pripravilo od 4. do 7. avgusta nadvse uspešen jadralno-padalski tabor na Lisci (na posnetku). Kot je povedal predsednik društva Iztok Gospodarič, se je tabora udeležilo okrog 200 jadralnih padalcev, pretežno iz Slovenije, prišli pa so tudi Avstrijci in Italijani. Med 4-dnevnim taborom je bilo v prekrasnem vremenu nebo nad in okoli 948 m visoke Lisce prekrito s številnimi raznobarvnimi jadralnimi padali. Nekatera so letela celo 1500 metrov nad Lisco, pristajala pa na Kompolju, pri sevniškem kopališču, še mnogo dlje. Tabor je imel pač poglavitni namen popularizirati jadralno letalstvo. In ker je bilo letenje, ki so ga spremljali številni radovedneži, varno, je bilo najbolj poskrbljeno za predstavo tega lepega športa drznih fantov in bolj redkih a tudi pogumnih deklet. Tabor pa so seveda udeleženci izkoristili za druženje, izmenjavo izkušenj in opreme, strokovna predavanja in video projekcije ob večerih. (Foto: P. Perc)

Bo Rokavec zmagal tudi enajstič?

Motoslalom na Mirni

MIRNA - Motoklub AMD Trebnje bo v nedeljo, 14. avgusta, ob 13. uri na cesti Zapuže - Stan pripravil 11. gorski supermotoslalom za nagrado Mirna 94. Tudi letos se bodo motoristi na 2.000 m dolgi progi s 15 slalomskimi stožci pomerili razdeljeni v več kategorij. Motoristi stari do 12 let bodo tekmovali v juniorskem razredu, starejši pa v razredih 125 SP, 250 SP in GP, enduro in cross, superbike, prikoličarji in veterani. Vsi razen juniorjev bodo morali progo prevoziti dvakrat. Zanimivo bo že dopoldne. Do 9. ure bo čas za prijave in tehnične preglede, med 9. in 12. uro pa bo uradni trening.

Zmagovalec vseh desetih dirk do sedaj je bil domačin Brane Rokavec, ki se je letos sicer poslovil od dirkalnih stez, a bo na supermotoslalomu kljub temu poskusil še enajstič osvojiti lovorjev venec, ki poleg medalje in pokala pripade zmagovalcu.

Kolpi domači mednarodni turnir

V finalu je Kolpa premagala Belo krajino

PODZEMELJ - Nogometni klub Kolpa je v soboto in nedeljo na igrišču poleg podzemeljske osnovne šole pripravil mednarodni nogometni turnir, na katerem se se pomerile enajsterice domače Kolpe, Mengša, karlovškega Ilovca in Bele krajine. V soboto je Mengeš po streljanju enajstmetrovk s 5:1 premagal Ilovac - v rednem delu se je tekma končala z izidom 1:1 - Kolpa pa z 1:0 moštvo Bele krajine. Turnir so popestrili pionirji obeh belokranjskih klubov, več sreče pa so tokrat imeli mladi nogometaši Bele krajine, ki so vrstnike iz moštva Kolpe premagali z 1:0.

V nedeljo so najprej odigrali srečanje za tretje mesto, na katerem je Ilovac s 3:1 premagal Belo krajino, zmagovalec turnirja pa je bila domača Kolpa, ki je v finalu z 1:0 premagala Mengeš. Najboljši strelec turnirja je bil Ivica Forič (Ilovac), najboljši vratar je bil Trampuž iz Mengša, sodniki Zadravec, Horvat in Zirojevič pa so svoje delo opravili zelo dobro. Oba dneva je tekme spremljalo več kot 500 gledalcev.

Zmaga Šuštariča

Gorsko prvenstvo in pokal Frutabela

TRŠKA GORA - Na dokaj zahtevni gorski progi na Trško goro je v soboto kolesarsko društvo Krka pripravilo gorsko prvenstvo in tekmovanje v kategoriji dečkov A in B za pokal Frutabela. Na dva in pol kilometra dolgi progi se je pomerilo okoli 140 mladih kolesarjev iz številnih slovenskih klubov.

Po pričakovanjih sta zmagala favorita: pri dečkih A Matevž Šuštarič iz novomeške Krke, pri dečkih B pa Matic Strgar iz ljubljanske Astre. Šuštariču sta sledila Divjak iz krškega Master Teama ter Meglič iz kranjske Save, Strgarju pa Kastelic iz novomeške Krke ter Krevs iz Styrie Lenart. Šuštarič in Strgar sta po 13. tekmovanjih najboljša tudi v končni razvrstitvi; Šuštarič je zbral 103, Strgar pa 118 točk. Pri dečkih A sledita: Marin iz Perutnine Ptuj s 77-imi in Divjak iz Master team Krško s 67-imi točkami.

• Na dirki po nemški pokrajini Hessen, ki se je končala v nedeljo, so slovenski kolesarji s tretjim mestom Roberta Pintariča in šestim v ekipni razvrstitvi dokazali, da so na svetovno prvenstvo, ki bo konec avgusta na Siciliji, dobro pripravljeni. Pintarič si je visoko uvrstitev zagotovil s tretjim mestom na petkovem kronometru, Gorazd Štangelj pa je njegov uspeh dopolnil v soboto, ko je zmagal na 182 kilometrov dolgi etapi od Schottna do Hanaua. Štangelj je pospešil pet kilometrov pred Hanauom in v ciljnem sprintu premagal tri najbolj vztrajne tekmece. V nedeljo je bil Rovšček tretji, Pintarič in Štangelj sta ciljno črto prečkala v glavnini, Mervar pa je zaradi padca odstopil, vendar se ni poškodoval.

Pri dečkih B pa: Zrimšek s 106-imi in Kastelic s 79-imi, oba iz novomeške Krke.

Ekipno je pri dečkih A najboljši Rog, za njim Krka in Perutnina Ptuj, pri dečkih B pa: Krka, Astra in Styria.

J. B.

TURNIR NA MOKREM POLJU

MOKRO POLJE - Nogometni klub Mokro Polje bo v soboto, 13. avgusta, na igrišču na Polhovici pripravil turnir v malem nogometu. Začetek turnirja bo ob 8. uri, prijave sprejemajo do začetka tekmovanja, nagradni sklad znaša 120.000 tolarjev, dodatne informacije pa lahko dobite telefonski številki 42-619. Mokropoljski nogometaši bodo s turnirjem proslavili 15. obletnico delovanja kluba. Ob tej priložnosti so izdali knjižico v kateri so zbrani vsi podatki s tekem, ki so jih odigrali, predstavljeni so mnogi igralci, ne manjka pa tudi drugih zanimivosti. Eni izmed pokroviteljev turnirja so lovci iz Orehovice, ki bodo prispevali meso za lovski golaž, s katerim se bodo nogometaši okrepčali med napornim tekmovanjem.

Izidi Evropskega prvenstva v srednjem triatlonu

Moški: 1. Barel (Niz) (plavanje: 0:31:18,03, kolesarjenje: 1:58:59,97, tek: 1:16:24,32) 3:48:19,75, 2. Mauch (Švi) 3:50:37,81, 3. Kropko (Madž) 3:51:13,33, 4. Hellriegel (Nem) 3:52:56,54, 5. Venderbosch (Niz) 3:56:01,77,... 20. Žepič (Slo) 4:08:21,77, 30. Kregar (Slo) 4:26:55,84

Ženske: 1. Mouthon (Fra) (plavanje: 0:31:22,71, kolesarjenje: 2:17:08,43, tek: 1:27:45,26) 4:17:45,26, 2. Badmann (Švi) 4:20:27,60, 3. Mortier (Nem) 4:22:16,99, 4. De Ruysscher (Bel) 4:24:01,35, 5. Anisimova (Rus) 4:26:02,16... 12. Nakrst-Kosmač (Slo) 4:34:13,00, 21. Hribar (Slo) 5:18:44,35, 24. Rajgelj (Slo) 5:54.33,47.

Moški - ekipno: 1. Nizozemska, 2. Rusija, 3. Belgija

Ženske - ekipno: 1. Nizozemska, 2. Nemčija, 3. Belgija

Veterani - od 40 do 44 let: 1. Thys (Bel) 4:18.13,04; do 49 let: 1. Knol (Niz) 4:30:39,05; do 59 let: 1. Koelbl (Avs) 5:35:38,13; do 64 let: 1. Tellarini (Ita) 7:05:29,42

Veteranke - od 45 do 49 let: 1. Fuchs (Nem) 5:55:08,32; do 54 let: 1. Berger (Nem) 5:44:09,20; do 59 let: 1. Pelz (Nem) 6:23:28,04

Državno prvenstvo - moški: 1. Kovač 4:08:21,77, 2. Janežič 4:30:04,44, 3. Glavnik 4:39:30,14,... 7. Prah (Novo mesto) 5:04:33,63.

KOGOJ IN BAREL - Igor Kogoj, ki zaradi poškodbe vratnega vretenca ni mogel tekmovati, je na tekmovanju nastopil v vlogi komentatorja in svojo nalogo opravil več kot odlično. Dobro pozna vse najboljše triatlonce, o njih ima ogromno podatkov in zmagovalec Rob Barel se je po prihodu na cilj začudil, ko mu je Igor med prvim intervjujem povedal, da je to njegova stota zmaga.

Fotokronika evropskega prvenstva

(Foto: I. Vidmar)

POLITIKI NA OTVORITVI - Veliki športni dogodki vedno pritegnejo tudi pozornost politikov. Predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek je bil predsednik častnega odbora evropskega prvenstva, med ogledom otvoritvene predstave Matjaža Bergerja Trije zadnji problemi duha pa so ga spremljali predsednik novomeške občinske skupščine Franci Koncilija, poslanka v državnem zboru Vida Čadonič - Špelič, predsednik novomeškega izvršnega sveta mag. Boštjan Kovačič in predstavnica gospodarstva direktorica Krke Kozmetika Metka Wachter.

FAVORITINJE - Tako kot na vseh velikih tekmovanjih so bile tudi pred začetkom evropskega prvenstva vse oči uprte v športnike in športnice, od katerih so vsi pričakovali uvrstitve na najvišja mesta. Na otvoritveni slovesnosti so skupaj stopila tri dekleta, ki so pred tekmo sodila med kandidatke za uvrstitev na sam vrh, njihova usoda pa je bila popolnoma različna. Francozinja Isabelle Mouthon (levo) je brez težav zmagala, njena sestra dvojčica Beatrice je z desetim mestom nekoliko razočarala, za Danko Susanne Nielsen, ki naj bi se edina lahko borila z Isabelle za zmago, pa je bila novomeška sobota prevroča in preveč soparna, tako da je med tekom izčrpana odstopila.

POHVALA LJUDEM OB PROGI - Večina tujih tekmovalcev, s katerimi smo se pogovarjali, je izjemno pohvalilo prijaznost ljudi, s katerimi so se srečali. Vsi so jim bili pripravljeni pomagati, na vsakem koraku ob progi so jim domačini nudili svežo hladno vodo, jih tako kot možakar na sliki tuširali s cevjo, vse uradne okrepčevalne postaje pa so bile dobro opremljene z osvežilnimi pijačami in hrano. Nataša Nakrst - Kosmač nam je povedala, da na vseh tekmovanjih skupaj ni imela na voljo toliko osvežitve, tako da kljub vročini sploh ni bilo težko tekmovati.

POGOSTO POTREBNA POMOČ - Zdravniške ekipe so morale med tekmovanjem triatloncev kar nekajkrat posredovati. Že med plavanjem je popolnoma omagala Nemka Annamarie Schuster, na kolesarski preizkušnji je v ostrem ovinku pri Kremenu pred Mokrim Poljem grdo padel Ukrajinec Bogdan Mikhalus, ki se mu je krmilo zarilo globoko v stegno, a nam je zvečer, ko smo ga zašitega in povitega srečali pred hotelom Metropol, že vneto razlagal svoje načrte za prihodnost. Nekaj dni naj bi počival, potem pa se bo začel pripravljati na tekmovanje v dolgem (Ironman) triatlonu, ki bo 27. avgusta na Nizozemskem. Precej tekmovalcev je zdravniško pomoč potrebovalo na cilju. Desetim so nudili infuzijo, kar precej se jih je moralo kljub vročini greti pod debelimi odejami. Na sliki: Novomeščan Andrej Prah, ki je uspešno končal preizkušnjo za odprto prvenstvo Slovenije, si je na cilju, tako kot večina tekmovalcev, privoščil masažo.

31 Priloga
Novo mesto, 11. avgusta 1994

Toplice kot nadomestilo za morje

Vse, kar ste želeli vedeti o Dolenjskih, Šmarjeških in Čateških Toplicah ter Otočcu

Dolenjske Toplice

ZDENKA LUŠIN iz Ribnice: "V Dolenjskih Toplicah smo prvič in ker ni nobenih oznak, smo bazen zelo težko našli. Sem smo prišli, ker nam je najbližje. Zelo nam je všeč in sedaj, ko vemo, kje bazen je, bomo prišli še večkrat."

JOŽE VELKAVRH iz Polhovega Gradca: "Ob nedeljah je preveč razgrajačev, redarji svojega dela ne opravljajo dobro. Čistoča je zadovoljiva in okolica lepo urejena, le smetnjaki so včasih preveč polni. Manjka iger za otroke, npr. trampolin."

Bazen je odprt od sedme ure zjutraj do sedme zvečer. Vstopnina je ob sobotah, nedeljah in praznikih 600 tolarjev, čez teden 500, otroška karta pa stane 350 tolarjev.

Največ kopalcev na bazenu je enodnevnih gostov, veliko jih pride iz Ljubljane in iz Kočevskega. Seveda so tu še hotelski gosti in počitnikarji v kampu, ki pa je letos slabše zaseden kot prejšnja leta. Vodja prodaje Andrej Radešček je povedal, da obisk od leta 92' pada, saj je bil le-ta letošnjega junija od 25 do 30 odst. manjši kot lani. V Dolenjskih Toplicah menijo, da je vzrok za to vračanje turistov na jadransko obalo, pa tudi slabo finančno stanje podjetij, ki so lastniki večine počitniških prikolic v kampu.

Ne moremo trditi, da si turistični delavci v Dolenjskih Toplicah ne trudijo pridobiti čim več gostov. Ena od njihovih akcij je žrebanje vstopnic za zunanji bazen. Prvo nagarado, vstopnico za dve osebi za kopanje v zunanjem bazenu do konca letošnje kopalne sezone, je na sobotnem žrebanju dobila Branka Viktorovski iz Metlike. V naslednjem žrebanju, 20. avgusta, pa bo prva nagrada vstopnica za dve osebi za notranji bazen do konca letošnjega leta.

Če se po bolj ali manj napornem čofotanju v bazenu odpravite napolnit želodec v restavracijo Rog, kjer imajo posebno ponudbo sladoledov in solat za vroče dni, boste na podlagi vstopnice za bazen pri kosilu deležni pet odstotnega popusta. Ob sobotah živa glasba, ob sredah piknik na jasi, izlet po topliški dolini z zapravljivčkom in še marsikaj drugega vas čaka v Dolenjskih Topicah, pa še za prenočišče vam ni treba skrbeti, saj imajo v avgustu še nekaj prostih mest.

FOTO: JERCA BOŽIČ

Dolenjske kapljice "morja": Dolenjske, Šmarješke, Čateške Toplice ter Otočec

Šmarješke Toplice

ANA, IRMA in DARJA iz Novega mesta: " Bazen je velik, najbolj pa sta nam všeč "jurčka". Lepo je, ker se lahko igramo. Smo na počitnicah pri stari mami, ki živi tu v bližini in ker nam je zelo všeč, bomo prihajale sem skoraj vsak dan."

DAMJANA RIHTARŠIČ iz Škofje Loke: "Tu imamo vikend, prišla sem za en teden in imam za kopanje tedensko karto. Letos, ko so bazen prenovili, tu ni več tako pusto. Osebje je zelo prijazno, voda v bazenu in okolica pa sta zelo čisti."

Bazen je prav tako kot v Dolenjskih Toplicah odprt od sedme zjutraj do sedme zvečer. Tudi vstopnina je enaka: čez teden 500, ob vikendih in praznikih 600, otroška karta pa je 350 tolarjev.

Letošjo kopalno sezono se v Šmarjeških Toplicah lahko pohvalijo z marsičem: prenovljen bazen z večjo zmogljivostjo menjavanja vode, dve atraktivni vodni gobi, popolnoma obnovljena kopališka stavba, nov vhod, za otroke lesena igrala in trampolin, za okrepčilo pa poleg običajne ponudbe še pizze, sadna juha, sladoledni bar... Kopališki mojster pravi, da so še največja pridobitev dezinfekcijski bazeni, mimo katerih do "pravega" bazena nikakor ne morete.

Gostov in kopalcev v primerjavi s prejšnjimi leti ni nič manj: ob vikendih jih je v enem dnevu v in ob bazenu tudi do 1900.

Terme Čatež

MOJCA ROPOTAR iz Ljubljane: "Tu smo bili že večkrat. Letos smo v kamp prišli za deset dni. Kar v redu je, nimam nobenih pripomb. Že sama voda je nekaj posebnega. Zelo so mi všeč masažni bazeni."

ANTON BENEDIKT iz Velenja: " V kamp smo prišli za dva tedna, bili pa smo tu tudi že prej. Všeč nam je prav vse. Sonca je dovoj, senco si pa sam narediš."

Kar v enajstih bazenih se lahko osvežite: osem jih je na termalnli rivieri, dva sta hotelska, odprta pa je tudi zimska termalna riviera. Poleg tega pa se lahko kopate ali vozite s pedalini še v sladkovodnem jezeru. Vstopnina med tednom je 500, ob vikendih 600, za otroke pa 400 tolarjev. V letošnji kopalni sezoni vam prvič ni več potrebno posebej plačevati toboganov in podobnih radosti, ki jih v Čateških Termah res ne manjka. Zunanji bazeni so odprti od osme ure zjutraj do osme zvečer, zimska termalna riviera, ki ima tudi odprti del, pa od devete zjutraj do devete zvečer. Da ne boste lačni, pa bodo poskrbeli kar v štirih gostinskih objektih.

K temu, da je letos kar za dvajset odstotkov več obiskovalcev, pa gotovo pripomore tudi "Poletni živ-žav", kakor v Termah imenujejo aktivnosti in prireditve, kot so: skupinska rekreacija, otroški vrtec, kanu safari, nastop čarovnika, piknik pod kostanji, izlete v Mokrice, obisk šampanjske kleti, predavanja (npr. o prekomerni teži, o vrednosti termalnih in mineralnih voda,..). Športna igrišča vseh vrst ter živa glasba in plesi pa so tu že tako samoumevni.

Otočec

ZVONKO HAZIMALE s Ptuja: "V kamp smo prišli za en teden, letos že drugič. Moti nas, ker cesta ponoči ni zaprta. Velik hrup je ob vikendih. Glede sanitarij, hladilnikov in podobnega je v kampu vse tako, kot naj bi bilo."

JANEZ ZORMAN iz Ljubljane: "Prišli smo za štirinajst dni in všeč nam je. Motijo nas Romi, ki se potikajo tod okoli. Najbolj pa nam ustreza mir, ker v kampu ni gneče."

Kamp na Otočcu je odprt od začetka julija do približno 15. septembra, odvisno od vremena. Zabeležen je tudi v Evropskem registru kampov, zato ga obiskujejo tudi tuji gostje, predvsem Nizozemci in Nemci.

Na kopališču morate vstopnino, ki je namenjena čiščenju in ureditvi okolja, plačati le, če se nanj odpeljete z avtomobilom. Na prostoru, ki je poleg kopanja in sončenja namenjen tudi raznim prireditvam, nastopom glasbenih skupin in podobnemu, so ravno pretekli teden urejali tudi kuhinjo, tako da bo otoško kopališče še privlačnejše.

Podatek Zavoda za zdravstveno varstvo, da je reka Krka na Otočcu kemijsko in bakteriološko neprimerna za kopanje, "zagriženih" turističnih delavcev, pa tudi gostov, ki lahko na jasi ob dolenjski lepotici počnejo še marsikaj drugega, najbrž sploh ne moti.

JERCA BOŽIČ

evropsko prvenstvo v triatlonu

Najbolj jeklena Isabelle in Rob

Ko je ciljni trak pretrgal 61-letni italijanski veteran Antonio Tellarini iz Milana, si je skoraj tisočglava množica organizatorjev evropskega prvenstva oddahnila. Tekma je uspela v vseh pogledih, z organizatorji so bili najbolj zadovoljni prav tisti, ki jim je bila namenjena, tekmovalci namreč. Pa ne le z organizatorji. Z vsemi ljudmi, ki so se zbrali ob tekmovalni progi.

Na zmagovalnih stopničkah so stali športniki, za katere se je že pred tekmovanjem vedelo, da so najboljši, slovenski triatleti pa se ob odsotnosti Igorja Kogoja niso mogli vmešati v boj za mesta blizu vrha.

V soboto, natanko ob 11. uri je trobenta dala znak za začetek velike dirke. Gladina motno rjave Krke na Loki se je zapenila od zaveslajev stotnije najboljših evropskih triatloncev. Le dva med njimi naj bi čez približno štiri ure postala evropska prvaka. Strokovnjaki so največ možnosti pripisovali Nizozemcu Robu Barelu, ki je do tekmovanja v Novem mestu na triatlonskih tekmah zmagal že natanko devetindevetdesetkrat, in Francozinji Isabelle Mouthon, ki je v Novem mestu zmagala že lani in naj bi bila letos celo najbolj pripravljena triatlonka na svetu.

Med prvimi, ki so pred gostiščem na Loki končali poltretji kilometer dolgo plavalno preizkušnjo, Roba Barela ni bilo. Iz vode je prilezel šele kot 13. in imel za najhitrejšim plavalcem rojakom Lucom Huntjensom več kot dve minuti zaostanka. Isabelle Mouthon je med ženskami plavala najhitreje in za Barelom zaostala le tri sekunde. Kolesarjenje je dalo že nekoliko bolj zanesljivo napoved, kdo izmed tekmecev bo v soboto med najboljši. Rob Barel se je ves čas prebijal naprej in dosegel tretji čas 80-kilometrske kolesarske preizkušnje ter na glavni trg pripeljal skupaj z Nemcem Thomasom Hellrieglom in Švicarjem Christophom Mauchom.

20-kilometrska tekaška proga je bila očitno pisana na kožo Roba Barela, ali pa je Nizozemec najbolj racionalno razporedil svoje moči. Že po prvih kilometrih teka je prevzel vodstvo in ga ves čas povečeval ter na cilj prispel v času 3 ur 48 minut in 19 sekund, drugouvrščeni Švicar Mauch je za njim zaostal 2 minuti in 16 sekund, z neverjetnim, daleč najhitrejšim tekom pa se je na tretje mesto prebil Madžar Peter Kropko, ki je zrinil Hellriegla na 4. mesto.

Medtem ko med moškimi ni prišlo do nikakršnega presenečenja in so bili med prvimi na cilju prav tisti tekmovalci, od katerih se je največ pričakovalo, smo bili med ženskami priča prvovrstnemu presenečenju. Isabelle Mouthon je med kolesarjenjem sicer izgubila vodstvo - prehitela jo je Nemka Simone Mortier - vendar si je izkušena Francozinja na teku zlahka zagotovila končno zmago, medtem ko je bilo drugo mesto odprto za celo vrsto tekmovalk. Druga favoritinja tekmovanja Danka Susanne Nielsen, po mnenju mnogih opazovalcev najlepša udeleženka prvenstva, je plavalno preizkušnjo končala med najboljšimi, na kolesu ji je že šlo nekoliko slabše, med tekom pa je morala priznati premoč hude vročine in odstopiti. Tretja favoritinja Nemka Ute Schaefer je po najboljšem času v kolesarjenju dosegla šele 18. tekaški izid in se je morala zadovoljiti z zanjo skromnim 9. mestom.

Švicarke Natasche Badman ni nihče štel v ožji krog potencialnih zmagovalk, a je na cilju presenetila prav vse. Po devetem mestu v plavanju in četrtem času kolesarjenja je tekla več kot odlično, dosegla drugi najboljši čas in nekaj kilometrov pred ciljem prehitela Mortierovo, ki se je morala zadovoljiti s tretjim mestom. "Natašinega" veselja ni bilo ne konca ne kraja. Že pred ciljem je dobila v roke švicarsko zastavo, na cilju pa je od veselja vpila, jokala in se smejala obenem. Novo mesto - mesto njenega največjega uspeha najbrž ne bo pozabila kmalu, saj se ji po tekmovanju nikakor ni mudilo domov. V ponedeljek je skupaj z Igorjem Kogojem nastopila na novomeški televiziji, zvečer pa smo jo lahko videli na večerji v gostišču Breg.

Slovensko zastopstvo je doseglo popolnoma pričakovane uvrstitve. Nataša Nakrst Kosmač, ki je po tekmi tarnala, da je imela med tekom ves čas prenizek srčni utrip, je kljub težavam med plavanjem, ko so ji zbili kapico in plavalna očala, in med kolesarjenjem, ko se ji je pokvaril zadnji menjalnik in je lahko vozila le v dveh prestavah, svojo nalogo opravila dobro, saj je 12. mesto zanjo vseeno lep dosežek. Čeprav sta Kamničanka Nataša Hribar in Kranjčanka Melita Rajgelj časovno precej zaostali, je zanju 21. oziroma 24. mesto lep uspeh. Nekoliko drugače je bilo pri fantih. Od reprezentantov sta videla cilj le Kranjčan Damjan Žepič, član novomeškega kluba, ki je osvojil 20. mesto, in Kamničan Miro Kregar, ki je bil 30. Jani Tomšič je odstopil že med kolesarjenjem, Gregor Hočevar, Matija Medvešek in Šentjernejčan Janez Avsec pa med tekom. Evropsko prvenstvo na domačih tleh je bilo zanje prevelika obremenitev, hoteli so preveč, prehiter začetek pa se v triatlonu običajno kaznuje z odstopom.

Po mnenju organizatorjev je zlato medaljo zaslužilo tudi osebje hotela Metropol. "Zaradi tekmovanja so predčasno prenovili 4. nadstropje, pripravili so bogate in raznovrstne jedilnike, tako da tekmovalcem ni bilo težko najti jedi po njihovem okusu. Upoštevali so vse želje in potrebe tekmovalcev in organizatorjev, s podjetnostjo in profesionalnim odnosom do dela pa se je še posebej izkazala direktorica Vanja Munih in prav zaradi njene gostoljubnosti smo imeli pri njih tudi sedež vseh pomembnih služb evropskega prvenstva."

IGOR VIDMAR

Od grofa do samega vraga in Janše

Moja prva postaja je bila v gostišču "Pri grofu" v Kaptolu, ki je poslovalo šele kratek čas, a je že bilo deležno hvale, saj edino tu na vsem Kostelskem dobiš ob vikendih tudi toplo hrano. Lastnik Tone Krkovič, bolj znan kot nekdanji poveljnik specialne brigade Moris, je povedal, da je tu, blizu gostilne nekdaj potekala meja med kočevskim in kostelskim gospostvom, danes pa prav tu poteka meja lovišč LD Snežnik in LD Poljanska dolina. Gostilni je dal ime "Pri grofu" zato, ker je bila ena izmed njegovih praprababic noseča s sinom kostelskega graščaka. Grof jo je naselil v Suhorju, ki je okoli 3 km od Kaptola. Ko je otrok zrastel, ga je grof imenoval za župana in se pri tisti hiši še danes reče "Pri županovih". Pred približno sto leti pa bi se moral njegov praded poročiti z neko domačinko, a je na predvečer poroke pobegnil v Crikvenico, se tam poročil in po desetih letih vrnil. Ker je bil tisti pobeg velika sramota, ni ostal v domači vasi, ampak si je sezidal hišo v Kaptolu in je v njej pred devetdesetimi leti, takoj po dograditvi, odprl tudi gostilno. Tej domačiji so vedno rekli "Pri grofu" in zato je Tone Krkovič tako ime ohranil tudi za svojo gostilno.

Ribiški strokovnjak o Kolpi

Pot me je nato vodila po colnarskem klancu (col, carina) mimo gradu Kostel, ki je edini grajski kompleks na Slovenskem, kjer znotraj obzidja v svojih hišah še žive ljudje, mimo Krkovega (ustanovitelji uskoki Krkoviči) slapu Nežice in kraja, kjer je bila nekoč skala "Kurja glavca" (na njej so Turki sekali ukradenim kokošim glave), do Vasi, kjer že od 1. julija letujeta Nada in Stojan Jakovljevič iz Novega mesta. On je znani ribiški strokovnjak in je med drugim vodil ribogojnico na Dvoru. Že leta 1962 je naredil tudi načrt za obnavljanje rib v Kolpi, ki pa še danes ni uresničen. Ribiške družine so zanj navdušene, denarja za uresničitev pa nimajo. Povedal je, da je Kolpa precej prazna, nekaj zaradi krivolova, nekaj zaradi kormoranov. Ko so uničene ribe, ki dajejo ikre, je ribji zarod zelo težko obnoviti. In prav to preti Kolpi. Tam bi kazalo postaviti obrat za proizvodnjo lipanov in sulcev. Žal pa imamo zakone, ki ne dovoljujejo, da bi se društva, tudi ribiške družine, ukvarjale z gospodarsko dejavnostjo.

Zakonca Jakovljevič, ki imata okoli 70 let, sta prišla letovat ob Kolpo zato, ker sta zvedela, da je tu najprimerneje za srčne bolnike. Tu namreč poleti temperatura v primerjavi z drugimi letovišči zelo malo niha. Ob Kolpi jima je tako lepo, da bosta ostala dva meseca. Ocenila sta, da je dolina Kolpe turistično še neurejena, podobno kot dolina Krke. Menila sta, da bi se lepo podal urejen kamp na nekdanji asfaltni bazi, pri šoli Fara. To zemljišče je že pred mnogimi leti odkupil Kompas in nameraval tu urediti kamp, potem pa se je prikazala Marija v Medjugorju v Bosni in so investirali tja, nato pa je prišla vojna in je vse vrag vzel.

Raj za turiste in kopalce

Pravi raj za kopalce in turiste, predvsem tabornike, se začne že v Zavrtkah, kjer je ob obali Kolpe obilo proda, da se kopalci počutijo kot na morju. Kopalcev je bilo tisto jutro še malo, med njimi pa je bil predsednik KS Kostel mag. Stanislav Južnič, ki sem ga takoj seznanil s pripombami o zabojih za odpadke. Povedal je, da imajo v vsej KS le tri, dva pri pokopališčih, enega pa so pred kratkim postavili pri tabornikih pod Žago. Praznjenje enega zabojnika stane do 20.000 tolarjev, kar je za KS predrago in si jih ne more privoščiti več.

Dalje pri Brsniku že drugo leto posluje v prikolicah itd. gostišče "Štor" (mize so narejene v obliki štorov), ki ga vodi Ivica Zdravič na zemljišču, ki ga je podedoval. To gostišče (ali kar koli že je, saj tega imena še ne zasluži) vsi zelo pohvalijo. Spretni Ivica in njegova žena nahitro skuhata v priročni kuhinjici kosila tudi za cel avtobus. Zdaj imata točilnico v dveh prikolicah, ločeno imata kuhinjo, še posebno privlačno pa je kopališče na otočku sredi Kolpe, do katerega sta postavila brv. Prav te dni so za dostop na to kopališče po sklepu Turistično-športnega društva Kostel uveljavili plačevanje vstopnine, ki znaša za stare nad 12 let 200 tolarjev, vendar to ni prava vstopnina, saj si za ta denar postrežen še s steklenico piva in sokom. Gostilničar je v nedeljo pred našim obiskom kasiral le 6.300 tolarjev, čeprav so se kopalci pripeljali sem kar z okoli 100 osebnimi avtomobili. Za njimi je ostalo za več vreč smeti in odpadkov, ki sta jih počistila zakonca Zdravič.

Med taborniki pri Žagi

Ob potoku pred naseljem Žaga je urejen tabor, v katerem je ob našem obisku letovala že tretja izmena tabornikov iz rodu "Jadranski stražarji" iz Izole. Taborovodja Gregor Basiaco je povedal, da prvič letujejo tu, na Bartolovem zemljišču, da so letovali že marsikje, a jim je tu najlepše. Pogovoru je prisluhnila medicinska sestra, ki jo imajo taborniki s seboj, in je pohvalila dr. Stanka Nikoliča iz Fare, ki jim je vedno na razpolago, če so potrebna zdravila ali kaj drugega. Pohvalili so tudi trgovino Ofak in še nekatere.

Zakonca Nada in Stojan Jakovljevič

V okrepčevalnici Samsa na Žagi je bilo tisti dan nekoliko bolj mirno. Sicer pa so v Samsovem kampu prikolice zasebnikov in podjetij v glavnem vedno zasedene, pa tudi nekaj šotorov postavijo tu. To je edino in najbolj urejeno šotorišče-kamping v tem delu kolpske doline. Najbolj je zasedeno ob vikendih.

Pod Žago, pri treh mostovih, pa je šotorišče tabornikov roda "Dveh rek" (Sore in Save) iz Medvod. Pohvalili so se, da imajo vodo, sanitarije in agregat za elektriko, a ga ne uporabljajo, ker se morajo pravi taborniki znajti tudi brez elektrike. V treh izmenah bodo tu letovali do 15. avgusta, sta povedala vodja tabora Rado Malnar in ekonom Miro Bobnar. Pohvalila sta vse, kot že Izoljani, posebno še trgovino Ofak. Tudi tu sprejmejo na prenočevanje in hrano starše tabornikov in druge mimoidoče. Tu so drugič in bodo še prišli.

Kjer je vrag čez Kolpo skočil

Pot sem nadaljeval proti Žlebem, Grglju in Bilpi. Že pri Lobeč malnu sta bila na cesti dva avtomobila s prikolicama, na katerih je bilo kakih 15 do 20 čolnov. V Žlebeh živita le zakonca Janežič. Povedala sta, da na Kolpo že dve leti prihajajo ptiči kormorani, ki velike ribe podavijo, majhne pa požro. Pred dvema letoma jih je bilo vse črno, lani pa le okoli 40. Pridejo le pozimi. Posebno sta pokritizirala cesto, ki ni asfaltirana. Zato je solata prašna, da je ni moč jesti, perila ne moreš obesiti, da bi se po pranju posušilo; trave niti koze ne marajo, v neurejeni kamniti škarpi so se zaredile kače, za turisti ostajajo le smeti itd. - pa je bilo ob gradnji ceste pred dobrima dvema letoma za sveto obljubljeno, da bodo vso cesto asfaltirali.

Taborniško naselje roda "Dveh rek" iz Medvod.

Še malo in sem že v Bilpi, pod slovito Bilparsko steno, kjer je vrag čez Kolpo skočil. Steno je naslikal v obliki vragove glave sam Janez Vajkart Valvasor in jo tudi opisal. Zgodba o vragu pa je taka: Vrag je prebival v luknjah v tej steni in nagajal mimoidočim. Potem pa ga je nekoč z blagoslovljeno vodo poškropil menih, da je vrag zatulil, skočil iz luknje, se močno odrinil, da je v kamnu ostal odtis vragovega kopita in človeške noge, preskočil Kolpo in na hrvaškem bregu polomil vse drevje in se zato vasema tam še vedno reče Zgornja in Spodnja Lamana draga. Previdno sem splezal pod priročno rampo in krenil proti Verderberjevi kovačiji, ki edina ob Kolpi še dela, če je dovolj vode in kaj naroči. Včasih je vrag staremu kovaču nagajal tako, da mu je zapiral vodo, ki bi morala poganjati norca, veliko kladivo. Pričakoval sem, da bom tudi jaz morda zagledal samega vraga, pa sem videl le prejšnjega obrambnega ministra Janeza Janšo, ki je tam letoval z družino in s sorodniki. Povedal je, da je začel čolnariti po Kolpi pred šestimi leti, zdaj pa že tretje leto po teden dni letuje tu pod šotorom. S seboj ima računalnik in piše napovedano knjigo Okopi.

... In že je prišel mimo Janez Piber, tisti, ki ga sumijo nekaj v zvezi s trgovino z orožjem, a mu niso še nič dokazali. Pozdravila sva se, saj sva se spoznala že pred kakimi 8 leti, ko sem tudi jaz tu taboril s svojo prikolico. Kasneje mi na vprašanje o orožju sicer ni odgovoril, je pa povedal, da je videl pred nekaj dnevi tu tudi Mitjo Klavoro, ki je prišel obiskat svojega otroka. Letoval je namreč s taborniki Dveh rek iz Medvod. V bližnjem Dolu pa je videl še tajnika slovenskih SKD, ki je imel na avtu bicikle... Skratka: Kolpa je raj za take in drugačne...

Na domu sem obiskal še nabritega Rudija Verderberja, kovača in lastnika tiste kovačnice. Rekel je, da ne verjame, da bi Janez z orožjem prekupčeval, saj bi mu - kot dobremu prijatelju - prinesel vsaj eno puško, da bi imel za "raubšicat". Potem je dodal, naj nikar to ne zapišem, saj bo še kdo posumil, da misli resno. Prinesel je domače vino pa sva razdrla še kakšno bolj ali manj bistroumno, saj sva stara znanca in prijatelja. Potožil je zaradi luknjaste ceste in ker ni asfalta, čeprav je to glavna povezava z Belo krajino. Posumil je, da bi bila potrebna podkupnina, pa bi cesto asfaltirali in potožil: "Poštenja ni bilo prej, zdaj ga je pa še manj." Dodal je še: "Kakšen turizem naj bo ob taki cesti? Bližnji Dol pa je poln turistov. Pravi Teksas, saj prihaja kočevska banda, tisti, ki imajo velike križce za vratom in izzivajo pretepe," je še povedal in dodal, da sta z ženo obnovila kapelico. Hkrati se je vprašal: "Le kaj bodo ljudje rekli, da Rudi Verderber, bivši komunist, zdaj kapelice popravlja." Pa je žena povedala po pravici, da je on, mož, le vrata naredil, ostalo pa ona.

Za konec mojega popotovanja le tole: Posebne propagande za kolpsko dolino ne bom delal. Kdor želi videti še kolikor toliko neokrnjeni del narave, naj pride sem. A svoje odpadke naj odpelje nazaj domov, v mesto. To je vse.

JOŽE PRIMC

naše korenine

"Peli smo od glada, ne od sitosti!"

Johana ve, kaj je kmečko delo. Spoznala ga je v rani mladosti in spremljalo jo je do pozne starosti. In ve, kaj je revščina, saj je je sama okusila dovolj. Zdaj jih ima devetdeset. Ni ji treba več garati in ne živi več v pomanjkanju. A če bi bilo treba, še danes bi si dala bariglo na glavo in jo mahnila v breg po vodo. Nič kolikokrat je morala opraviti to pot, da so imeli otroci vodo za pitje. Barigla pa je bila težka in pot do zdenca pri Fučkovcih dolga. A Johana bi jo zmogla še zdaj, tako jo je ukalilo življenje. Vsega je vajena, ali kakor je rekel njen sin Tone: "Tako hudo ne more biti, da bi bilo Romškovim hudo!" S tem je povedal vse.

Kadar hoče Johana dopovedati nekomu, ki nima predstave o tem, kaj se pravi garanje od zore do mraka, da bi dobila zase in za družino nekaj za pod zob, potem pove naslednjo zgodbo. "Tri sosede iz Pribincev smo šle v Bojance na dnino. Delale smo cel dan, zvečer pa nam je gospodar rekel, naj drugi dan pridemo samo dve. Kaj naj bi storile? Beda je bila velika, mlajši dve pa sva vedeli, da starejši sosedi ni taka nuja. Pol noči sva prebedeli v stelji v bližini Bojancev in zjutraj, ko so zamukale krave - ure seveda nisva imeli - odšli na njivo. Tako smo se pehale za vsakdanji kruh," pravi Johana.

Tisti čas je bil za revnejše kmečke ženske to edini način, da so nahranile številna usta. V Bojance so hodile na dnino iz okoliških vasi, kajti Bojančani so se ukvarjali bolj s kupčijo, njihove ženske pa so gospodinjile in niso delale toliko na polju. Johana pa je imela kar nekaj ust za prehraniti. Ko se je dvaintridesetega leta poročila s Francetom Romšekom, je imela že dvoje otrok, potem jih je privekalo na svet še sedem. Družina je živela v leseni kolibici v Pribincih, ki jo je dobila Johana za doto. Saj France ni bil slab človek, a ko je šlo za preživetje, je glavno breme nosila Johana. Kmečkega dela je bila vajena od mladih nog. Rodila se je v vasi Bedenj pri Lenkinih, kakor se je po domače reklo Jankovičevi kmetiji. Bila je postrganček, kakor so imeli navado reči zadnjemu otroku. In pred Johano je zares bila že dolga vrsta: trije bratje in šest sester, ona je tako bila deseta. Dela pa je ostalo dovolj tudi za Johano in lotiti se ga je morala že v rani mladosti. Komaj je pričela hoditi v šolo v Adlešičih, že je morala goniti ovce. Čez trideset jih je bilo v tropu. Oče Mate Jankovič je bil namreč gospodar na trdni kmetiji in poleg ovac je redil še krave, vole in konje. Polja je bilo pri hiši dovolj, pa gozda in trtja na Plešivici. Johana se spominja žetve, mlačve in ravnanja slame v škopnike, ki so jih potem krovci uporabili za pokrivanje streh. Spominja se tudi pridelovanja in obdelave lanu za domače platno. Dolga pot je bila od rastline do belega platna in mnogo pridnih rok in znanja je bilo potrebnega za to. Johana je vse to počela že v rani mladosti in še sedaj natančno ve, kako se taki stvari streže. Prava zakladnica ljudskega dela in običajev je, saj je tudi sedaj, pri devetdesetih, njen um in spomin odličen, dar govora je ni zapustil pa tudi glas ima še močan, tako da so na krajevnem srečanju starostnikov dolgo čakali, kdaj se bo prikazala. "Romškovi so vedno radi peli. Od glada, ne od sitosti," poudari Johana in hoče s tem povedati, da jim je petje pomagalo pozabiti na lakoto. No, Johane na srečanju niso dočakali, kajti bila je na Vrhniki na obisku pri eni od hčera.

Johana Romšek iz Pribinec

FOTO: T. JAKŠE

Pa se vrnimo nazaj v Johanino mladost in poglejmo, kaj jo je speljalo od dobro stoječe domače kmetije. Saj rok je bilo doma pri Lenkinih precej, le sreča je nekako zatajila. Brat Peter, ki je prevzel kmetijo, je bil vpoklican na fronto v prvi vojni in se ni več vrnil iz Galicije. Vdova, ki se s taščo ni najbolje razumela, se je drugič poročila in Johana je tedaj odšla od hiše. Služila je pri sestri v Dolencih. Za tri leta dela je dobila šivalni stroj. Še tega je vzela s težkim srcem, kajti sestra Kata je imela kopico otrok. A Johana ni imela druge izbire. Šivalni stroj ji ni dosti koristil. Morala ga je prodati, da je nahranila lastne otroke. Tako je bilo tisti čas za ženske na kmetih: delo od jutra do večera, zraven pa še otroci. Johana se še v porodniški postelji ni imela časa odpočiti. Hitro je bilo treba naprej na delo. Mala koliba se je hitro polnila. Po štirje so spali v eni postelji. Plenic tedaj ni bilo, se spominja Johana, in tudi z drugo preobleko je bilo bolj slabo, zato je bilo s čistočo, kakor je pač bilo. Tekoča voda je bila daleč in čeprav jo je bila Johana vajena nositi, ni bilo vedno časa za to. Še s pitno vodo je bil križ. Spominja se poletja, vročega in sušnega, kot je letošnje. Doli v gozdu je še delal izvir, iz katerega je v korito curljal tanek curek. Johana se je k izviru napotila že sredi noči, da bi vodo zagotovo dobila. A pot skozi temen gozd je bila zaman, kajti nekdo je bil še bolj zgoden. Do jutra je prečepela ob tankem curku, da je napolnila posodo. Tedaj je prišla soseda, ki je tudi imela majhne otroke. Johana ji je odlila pol posode in skupaj sta odšli proti domu. Kako naj bi človek skrbel za higieno, ko pa je bilo vode še za žejo in za v lonec komaj dovolj? To danes težko razumemo, ko nam teče voda sama iz pipe in se lahko v poletni vročini ohladimo pod osvežilno prho.

"Danes imajo ženske po enega ali dva otroka, pa še teh ne morejo podojiti," pravi Johana, "pri meni pa jih je zraslo mojih devet, pa še dva druga sem spravila pokonci ob mojem mleku." Zatem pove tudi zgodbo, kako so prebivalci obkolpskih vasi morali na vrat in na nos zbežati pred ustaško ofenzivo. Ona je ravnokar rodila, a že je morala vstati iz postelje in stopiti z detetom v naročju v kolono beguncev. Dež je lil in Johana se je opotekala z otrokom, ki mu je voda zalivala oči. "Ta pa ne bo preživel," je rekla partizanka, ko je videla otroka vsega mokrega. Vinko je bil to, danes je živ in zdrav v daljnji Avstraliji.

Tudi Johana je preživela. Še sedem otrok ima živih, pa sedem vnukov in enajst pravnukov. In obilo dobrih sosedov v Pribincih ter v drugih vaseh naokoli. Ti vidijo v njej simbol delavne in trdožive kmečke ženske, ki je zmogla vse, kar ji je naložilo življenje. To v časih med prvo svetovno vojno in po njej ni bilo ravno prijazno. A Johana nikogar ne krivi za to: "Sama sem si bila veliko kriva," pravi, ko komentira svojo usodo. Da bi se zgovarjala na druge, ni ravno njena navada. Pri devetdesetih spije še kako pivo, šilček domačega ter uživa zdravo domačo hrano. Življenje je na starost milo z njo: zdaj skrbi le sama zase, a v njenih letih zmore to le še malokdo.

TONE JAKŠE

NAGRADI NA RAKO IN V KOČEVJE

Žreb je med reševalci 29. nagradne križanke izbral **MARIJO MALENŠEK z Rake** in **dr. FRANCA RUPNIKA iz Kočevja.** Malenškovi je pripadla denarna nagrada, F. Rupnik pa bo prejel knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 22. avgusta na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom **KRIŽANKA 31.** Lahko pa križanko v pisemski ovojnici brez poštne znamke oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 29. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 29. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: PRT, ATENA, RIL, NOPAL, ITERATIVA, SISIFOS, CANKAR, KOC, GINA, LOBODA, KORAK, DIPOL, EBEN, OSVIT, AG, MOGOČNOST, AKA, ITO, IASI, ŠTER, KER, KNAP, TORY.

prgišče misli

Vsakdo je, kar je. In nihče ne sme zaničevati drugega.
A. BASTOS

Objektivnost je moč preveriti, realnosti ne.
R. PANIKKAR

Naše življenje ni presenetljivo samo zato, ker je v njem tako rodovitna in debela plast vsakovrstne živalske nesnage, marveč tudi zato, ker skozi to plast vendar zmagoslavno poganja, kar je svetlega in ustvarjalnega; raste žlahtna človečnost, ki zbuja nezatrto upanje na naš preporod v svetlo, človeka dostojno življenje.
M. GORKI

NAGRADNA KRIŽANKA 31

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST
RASTLINA, IZ KATERE SO NEKOČ DELALI PAPIR
KILA
SULTANOV PISMENI UKAZ
LOVLJENJE
AVTOR: JOŽE UDIR
ANGLEŠKI PESNIK (JOHN, 1608-1674)
VERDIJEVA OPERA
GORA PRI SANKT MORITZU
LUKA V IZRAELAU
IME AMERIŠKEGA POPEVKAR J COLLINSA
KLIMAKTERIJ
TOVARNA V CELJU
AZIJSKA DRŽAVA / BRIT. OTOČ. V ROKAV. PRELIVU
CELOTA PRAVIL ZA OPRAVLJANJE KAKE ORGANIZI. DEJAVNOSTI
AZIJSKI VELETOK / OKRAJŠAVA. ZA TEGA LETA
PTIČJA SAMICA / STALNI NALOG V BANČNEM POSLOVAN.
OBIČAJ
RAZTELEŠEVALEC
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST
MALHA
NAJSVETLEJŠA ZVEZDA V ORLU
ŽIVALSKA MAŠČOBA / AMER. TEH., IZUMITELJ TELEGRAFA
ZGODNJE VINO / FR. FILOZOF (HIPPOLYTE 1826-1893)
MARIBORSKA TOVARNA AVTOMOBILOV
VRAG / DOLINA V JULIJSKIH ALPAH
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST
ANTON NANUT / DRŽAVNA BLAGAJNA
Z VODO OBDANO KOPNO
PRIPADNIK BALKANSKEGA NARODA
POGAN
PRVA ŽENSKA / DOBA
MORSKI RAK
NAZNANILO V ČASNIKU / POVRŠINSKA MERA
PREBIVALCI BISTRE
IME SLOV. PRIPOVEDNIKA MURNIKA
SMUČARSKI CENTER NA ŠVEDSKEM
SODOBNI SLOVENSKI SKLADATELJ (UROŠ)
IME ARMENSKEGA SKLADATELJA HAČATURJANA

balkanska krčma danes

Iz Slovenije do Srbije in nazaj

Dopisnik Dolenjskega lista in še nekaterih drugih časopisov Milan Glavonjič iz Ribnice večkrat potuje v Srbijo k sorodnikom. Zaprosili smo ga, naj za naše bralce pove, kako je danes sploh možno priti v Srbijo, kakšni so morebitni zapleti, kakšno je danes življenje v Srbiji in kaj menijo ljudje o vojni in Sloveniji.

Avtobusni prevoz med Slovenijo in t.i. Zvezno republiko Jugoslavijo ni bil nikoli prekinjen. Šele po zasedbi avtoceste se je preusmeril prek Madžarske, skozi mejni prehod v Dolgi vasi. Iz Slovenije vodi na Madžarsko 10 rednih avtobusnih linij na dan. Tam potnike za Srbijo prevzamejo srbski avtobusi. Vzrok za prestopanje je v tem, da bi bilo treba za slovenski avtobus pri prehodu srbske meje plačati 2.000 DEM takse, srbskim avtobusom pa vstop v Slovenijo ni dovoljen. Potnik lahko v Ljubljani vplača povratno karto, ki stane do Beograda 6.000 tolarjev, do Kraljeva pa 8.000 tolarjev. Vožnja prek Madžarske je za okoli 150 km daljša, kot je bila prej po avtocesti bratstva in enotnosti, traja pa 15 ur, če na meji ni zapletov. Izhod iz Slovenije je enostaven, vhod na Madžarsko in izhod iz nje pa je nekoliko nenavaden, saj madžarski cariniki pričakujejo razna drobna darila, sicer je treba čakati na prehod meje tudi uro in pol.

Vhod v ZRJ s slovenskimi potnimi listi in vizami poteka brez težav. Cariniki običajno pogledajo le zunanjost slovenskega potnega lista. Slovenski državljani, ki so rojeni v Srbiji ali Črni gori, dobe vizo na meji in ne potrebujejo garantnega pisma. Slovenci, rojeni v Sloveniji pa potrebujejo garantno pismo in vizo, ki jo lahko dobe na konzulatu SFRJ (ne imenuje se konzulat ZRJ!) v Trstu, Gradcu ali na Dunaju. (Tudi novi potni listi, ki jih izdajajo v Srbiji, se glasijo na SFRJ in ne na ZRJ!). Viza velja en mesec.

Državljanom Hrvaške na meji poberejo potne liste in dobe potrdila za vstop v ZRJ, ob povratku pa jim potne liste vrnejo. Seveda pa lahko tujec pride v ZRJ tudi z osebnim avtomobilom, a mora na meji za vsak teden bivanja v ZRJ plačati 160 DEM (za zeleno karto in zavarovanje). Za izhod iz ZRJ plača tudi državljan Srbije ali Črne gore po 10 DEM zase in 30 DEM za vozilo, ostali državljani pa nič. To izkoriščajo Madžari, ki vozijo gorivo v Srbijo. Ta trgovina je dobro organizirana in tak "prodajalec" gre prek meje večkrat na dan. Madžari pa so za spodbujanje take prodaje zgradili ob srbski meji nanovo več bencinskih črpalk.

V Srbiji stane liter bencina 3 DEM, toliko kot kilogram telečjega mesa!, liter dizel goriva pa 2 do 2,5 DEM. Goriva je dovolj, a ne na bencinskih črpalkah, pač pa na črnih prodajalnah ob cesti.

V Srbiji se vse plačuje le v dinarjih. Razmerje dinar:DEM je 1:1, vendar v trgovinah ne sprejemajo DEM, ampak jih moraš prej zamenjati v dinarje, kar lahko storiš v bankah ali drugih menjalnicah, ki so ponekod tudi v trgovinah. Državne trgovine so slabše založene kot zasebne, vendar veliko bolje, kot so bile konec minulega leta, ko v njih nisi dobil tako rekoč ničesar. Kupiš lahko vrhunsko ameriško ali italijansko blago, pa tudi slovensko kozmetiko, ki je zelo cenjena. V trgovini dobiš tudi rezervne dela za proizvode Gorenja, na katerih je oznaka Made in Slovenija. Ves blagovni promet s tujino pa poteka prek Makedonije, pri čemer zaslužijo Makedonci več kot Srbi.

Življenje v Srbiji je danes veliko slabše, kot je bilo pred vojno. Najbolj se to pozna v mestih, manj pa na podeželju. Kmetom manjka le goriva za kmetijske stroje, saj je Srbija kmetijska država. Mesa imajo ogromno, ker pa ni izvoza, so njegove cene zelo nizke.

O vojni menijo, da ni bila potrebna in bi zadeve lahko rešili drugače. Ocenjujejo, da bi bilo dobro, če bi takrat sprejeli slovenski predlog o konfederaciji, vendar tega predloga ljudem niso pravočasno in pravilno pojasnili. Tako ne bi prišlo do grozot, ki se zdaj dogajajo v Bosni.

O Miloševiću preprosti ljudje v glavnem menijo, da je velik in močan politik. Poseben vtis je nanje naredilo dejstvo, da so v času najhujše krize k njemu v Beograd prihajali in se skoraj po kolenih plazili pred njim najbolj znani svetovni politiki, tudi Američani in Rusi.

Milan Glavonjić

Sankcije pa so prinesle Srbom veliko slabega, pa tudi nekaj dobrega. Tako se med drugim zdaj Srbi obnašajo bolj delovno in varčevalno, kot so se prej. Kljub vsemu so gostilne polne ljudi, mladi pa se zbirajo v nočnih klubih. Navidez so vsi sproščeni in zadovoljni. Vprašanje pa je, kaj čutijo v duši. Res pa se vsi boje vojne. Če bi bilo spet treba na bojišče, večina mladih ne bi šla rada. To svoje mnenje podkrepijo s podatkom, da je v Beogradu kar okoli 600.000 beguncev iz Bosne in naj bi se oni borili na fronti, če imajo res tako radi svoje domove v Bosni. Tako pa tja pošiljajo mlade iz Srbije. Med begunci so Srbi in Muslimani, med njimi npr. Neda Ukraden, Branko Čolić in mnogi znani umetniki in športniki.

JOŽE PRIMC

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Črevesne okužbe

Driske na potovanjih

Nenadna obolenja z drisko na potovanjih so čedalje bolj pogostna. Ocenjujejo, da letno potuje približno 20 miljonov oseb iz razvitih dežel v nerazvite in do 50% teh oseb tudi zboli. 30% jih zboli tako hudo, da morajo ostati v postelji, 40% pa jih mora spremeniti svoje potovalne načrte.

Povzročitelji nenadnih obolenj z drisko na potovanjih so številni - bakterije, virusi in tudi zajedalci. Najbolj pogosti povzročitelji so sevi Echerichiae coli, ki izločajo toksin (povzročajo do 70 % drisk na potovanjih), sledijo šigele (do 15 %), salmonele (do 10 %).

Izvor okužbe je najpogosteje presna zelenjava, presno meso, presna morska hrana, neprekuhana voda, sladoled ali pa neoprano sadje. Inkubacija pa je kratka (od nekaj ur do tri dni).

Bolezen se začne hitro z drisko, krči v trebuhu in splošno utrujenostjo. Tretjina bolnikov ima vročino. Do 25% bolnikov bruha ali ima slabost. Driska traja 3 do 4 dni, le pri redkih izjemah več kot en teden oziroma en mesec.

Zdravljenje driske na potovanjih

Pri nenadno nastali driski na potovanjih zdravimo le bolezenske znake. Izgubo tekočine nadomeščamo s pitjem rehidracijske raztopine. Raziskave so pokazale, da so učinkoviti v zdravljenju tudi nekateri kemoterapevtiki. Z antimikrobnimi preparati zdravimo le hujše potekajoče driske na potovanjih (na primer 3 ali več iztrebljanj v 8 urah). Kemoterapevtiki lahko skrajšajo bolezen, ki traja povprečno 3 do 4 dni. Trajanje bolezni skrajšajo tudi zdravila, ki zmanjšujejo pogostnost iztrebljanj.

V preprečevanju nenadno nastale driske na potovanjih je najbolj pomembna skrbna izbira živil in pijač.

Salmoneloza

Bolezen povzroča bakterija iz rodu salmonel. Danes poznamo več kot 1800 različnih tipov salmonel. Človek je lahko le prenašalec bacilov brez bolezenskih znakov, lahko pa zboli za hudo drisko, tifusom ali celo splošno zastrupitvijo z zunajčrevesnimi žarišči.

Povzročitelji - različni tipi salmonel so razmeroma odporni na zunanje vplive.

Vsaka salmonela lahko povzroči bolezen pri človeku. Naravni rezervoar salmonel pa so domače živali, divje in druge prosto živeče živali, ptice, mrzlokrvne živali in tudi členonožci. Pri širjenju salmonelnih okužb med domačimi živalmi imajo pomembno vlogo industrijsko pripravljene krmilne mešanice, ki so pri industrijskem načinu reje živali nujno potrebne in so pogosto okužene s salmonelami. Tako se že živali na farmah okužijo z njimi. Med domačimi živalmi na farmah in pri zasebnikih so najpogosteje okuženi perutnina in prašiči, veliko manj pa govedo.

Salmoneloze povzročajo pri rejnih živalih veliko ekonomsko škodo. Krmilne mešanice pa niso edini vzrok za veliko razširjenost salmoneloz med domačimi živalmi. Živina nima vedno in povsod urejene preskrbe z zdravo pitno vodo. Bolne živali niso vedno ločene. Veterinarska služba ne išče na videz zdravih okuženih živali. Staje, ograde in hlevi niso vselej higiensko urejeni. Transportna sredstva niso povsod primerna. Živina, živila in krma niso vedno zaščiteni pred glodalci, insekti in pticami, ki so vsi možni prenašalci salmonel. Postopki v klavnicah in prehrambeni predelovalni industriji niso vedno ustrezni, kar velja tudi za postopke pri pripravi končnih obrokov.

Največ okužb s salmonelo je v vročih poletnih mesecih. Obolevajo vse starostne skupine in oba spola. Predvsem pa obolevajo otroci do petega leta starosti.

(Se nadaljuje)

praktični praktični praktični praktični KRIŽ KAŽ

Bivalno udobje in varčevanje z energijo

Na porabo energije v zgradbah bistveno vplivajo tudi bivalne navade stanovalcev. Poraba toplote je bistveno odvisna od temperature v prostoru. Dve stopinji (med 20 in 22) sta na prvi pogled nepomembni, a pomenita do 12% dodatne porabe toplote. Zato je zelo priporočljiva vgraditev termostatskih ventilov na radiatorje, saj ti vzdržujejo konstantno nastavljeno temperaturo v prostoru in tako kompenzirajo toplotne dobitke. Pametno ravnate, če preko noči z regulacijo znižate temperaturo prostorov na 16 stopinj. V ogrevalni sezoni ne smete popolnoma izključiti ogrevanja, ker ponovno kurjenje zahteva več energije. Porabo energije bistveno poveča zastiranje ogreval z zavesami, ki jih zakriva. Pomembno je tudi pravilno prezračevanje!

Za boljši domač kis

Zadnja leta je spet slišati veliko hvale na račun doma pridelanega jabolčnega kisa, ki ni ne le okusen temveč tudi zdravilen. Obstaja celo vreta receptov in nasvetov, kako priti do njega. Vsekakor je mogoče pridobiti dober izdelek le iz dobre surovine, iz zdravega, dobro dozorelega in čistega sadja. Za dober jabolčni kis so najbolj primerne stare sorte jabolk, kot so različne renete in bobovec. Za kis namenjena zmleta jabolka se ne sme preveč stlačiti, da v tropinah še ostane sok in da vrenje bolje poteka. Kis je najbolj spraviti v zaprte posode, kjer se počasi krepi in postaja po okusu vse boljši. Zanimiv je nasvet gospe Rovan iz Cerkelj bralcem Nedeljca, ki priporoča, da jabolčnik najprej nalijemo v večjo posodo, mu dodamo žličko sladkorja, pokrijemo z gazo in pustimo v primerno toplem prostoru 2 do 3 mesece, da zavre in se izčisti. Nato ga prelijemo v steklenice in seveda zamašimo. Dober tek!

Banane v srajčki

Kadar imate dopust lahko za otroke pripravite zanimivo in dobro sladico z bananami, pa še veliko dela ni z njo. Za pripravo banan v srajčkah potrebujete: zamrznjeno listnato testo, 5 srednje velikih banan, sok ene limone, raztopljeno jedilno čokolado. Listnato testo odtajamo, razvaljamo in razrežemo na kvadrate. Banane olupimo, razpolovimo in pokapljamo z limono (da ne potemnijo). Na kvadrat testa položimo polovico banane diagonalno. Nasprotna vogala testa zgrnemo preko banane in dobro stisnemo. Pečemo na pekaču, obloženem s peki papirjem, v pečici pri 200 stopinjah Celzija 15 minut. Pečeno pecivo oblijemo s tankim curkom stopljene čokolade.

Adijo avto!

Vse več je lastnikov avtomobilov, ki so ob svojega konjička ravno na potovanju po tuji deželi in takrat se z veliko gotovostjo lahko za vedno poslovijo od avtomobila in vsega, kar je bilo v njem. Precejšen del Evrope obvladujejo namreč dobro organizirane mafijske tolpe, ki z ukradenimi avtomobili oskrbujejo vzhodnoevropske, bližnjevzhodne, afriške in celo japonske trge. Do sedaj so izginjali predvsem boljši avtomobili, zdaj pa gredo "v promet" tudi slabši avtomobili. Nekaterih sredozemskih držav, med njimi je tudi Italija, se avtomobilisti zato raje izogibajo in vse več takšnih turistov izbira varnejši sever, predvsem Skandinavijo. Avtomobilski tatovi računajo namreč, da se bodo avtomobilisti vedli kot brezskrbni turisti in ker je ponavadi res tako, jim je lahko priti do živega. Kako ostati na preži, pa prihodnjič.

Ne pozabimo na vzdrževanje ogrevalnih naprav!

Prav tako kot vaš avto, ki mora od časa do časa na pregled, potrebujejo ogrevalne naprave stalni nadzor in vzdrževanje. S pravilno nastavitvijo in regulacijo ogrevalnega sistema lahko privarčujete tudi do 20% energije, ki jo porabite za ogrevanje. Nadzorovati je potrebno emisijo dimnih plinov ter redno pregledovati kotel in gorilnik. Zato pokličemo serviserja, ki nam bo pred vsako sezono pravilno nastavil gorilnik. Tudi obloge iz saj v kotlih povečajo porabo energije do 15%, zato kotel redno čistite. Rezultate pregleda in opis opravljenih del je potrebno zabeležiti v obliki zapisnika, prav tako redno beležite tudi porabo goriva. Ko kotel ne obratuje, zaprite dimno loputo. Tako boste preprečili, da bi zaradi prepiha skozi kotel in dimnik izgubili veliko toplote; na ta način privarčujete veliko goriva, saj se kotel manj ohlaja. Nekateri gorilniki imajo podobno loputo že vgrajeno. Lahko pa se jo vgradi tudi kasneje, in sicer na dimnično tuljavo. V kurilnici morate toplovodne cevi, armature in kotel toplotno izolirati. Za ta dela je zdaj še čas, kurilna sezona pa se bliža.

preteklost v gostih

Foto: iz arhiva Posavskega muzeja Brežice

BREŽIČANI V ČOLNU - Fotografija nam kot bogati del naše kulturne dediščine izpoveduje skrivnosti preteklega časa. Na njej se razkriva oblačilni videz, uporaba nakita in modnih dodatkov z oblikovanjem pričesk in spremljajočim damskim psičkom. Pričujoča fotografija je nastala ob koncu 19. stoletja v domiselno urejenemu fotografskemu ateljeju J. Martinija v Celju, v čoln pa sta se vkrcali Brežičanki, sestri Anna Maria in Viktoria Granner, hčeri brežiškega trgovca in vnukinji graščinskega logarja. (Pripravila: Ivanka Počkar, etnologinja)

Iz Tedinovih zapiskov

Pokvarili so jih Čatežani *– Potuhnjeni in zviti, da jim ne more se verjeti in ne nanje zanašati le premnogi Dolenci in ta napaka menda še zmirom napreduje. Kapelan Lah pravil je o njeni razširjenosti v Dolini na hrvaški meji. Župnik mu je spričeval da pomni ondi bolji stan nravnosti, ljudje so se tako pokvarili še le od kar združeni so v eno župnijo s Čatežem, tu ni bil narod nikoli dosti vreden in tako spridil je hudobnik poštenjaka. Dolinjani so zdaj žalostno popačeni. Razun zvijačnosti in potuhnjenosti vlada posebno baharija. Dedec hodi bos, nima na sebi druzega ko srajco čez gate, ali je strašno domišljav, drugemu ne izkazuje nikake časti, sam pa bi hotel, da mu odkrivajo se duhovni.*

Greh jih ne odvrača od kavsarije *– Kavsarije ogibljejo se Dolenjke (NB. ktere se je) edino le radi otrok - za voljo greha nobena.*

Robcev ne rabijo *– Robcev za nos nimajo ali saj ne rabijo mnogi Dolenjci ali tudi Gorenci.*

VAŠA ZGODBA

FINCA FUHELJ

RDEČI BALON IZ FRANCIJE

Bila sem v četrtem razredu osnovne šole. Neko nedeljo v mesecu maju sem pasla kravo pod pleterskimi vinogradi. Naenkrat zagledam v vinogradu nekaj velikega, belega. Bil je balon, na katerem je po francosko pisalo z rdečimi črkami DAN FRANCIJE. Na balonu je bila pritrjena kartica z navodilom, naj najditelj nanjo napiše svoj naslov in jo odda v poštni nabiralnik.

Po štirinajstih dneh sem dobila pismo iz Languel Sainte Marie, pisal pa mi je Bernard Jacoby, moj vrstnik. Ob dnevu Francije so učenci v šoli spuščali balone in čakali, kdo bo dobil kartico iz najbolj oddaljenega kraja. Njegov balon je naredil najdaljšo pot in je dobil za nagrado kolo. Tudi jaz sem mu odpisala. Najina pisma je ljubeznivo in brezplačno prevajal gospod pater Lanuin. Kmalu sva prenehala z rednim dopisovanjem in si pisala samo še za božič in novo leto. Leta so tekla, oba sva se poročila in si ustvarila družino.

Na pošti, kjer sem delala, smo vsako leto med počitnicami jemali na delo dijake, da so nadomeščali naše delavce za čas dopustov; sedaj so pravniki, arhitekti, kuharji, privatniki, vzgojiteljice, učiteljice, farmacevtke. Vsi so bili zlati otroci.

Nekega poletja leta mi je eden od njih pripovedoval, da bi šel rad v Francijo na avtostop, pa nima nikjer nikogar poznanega. Takoj sem se spomnila Bernarda in mu dala njegov naslov. S prijateljem Silvom sta prištopala točno do njegove hiše. Bila sta lepo sprejeta in pri Bernardovi družini sta preživela nekaj čudovitih dni. Peljal ju je v Pariz in ga jima razkazal.

Naslednje leto smo mi povabili Bernardovo družino k nam na dopust. Bilo je prav zanimivo, kako so prišli vsi prestrašeni od zahodne propagande, kako strašno je pri nas v socializmu, kako smo zatirani, kako revni, kako so vse cerkve porušene itd. Ko si je ogledoval Slovenijo in naše hiše, ko je videl same vesele in srečne ljudi, ko je poskusil dobrote iz naših kuhinj, je večkrat rekel: "V Sloveniji ste vsi kapitalisti".

V nedeljo sem jih peljala k deseti maši. Bila je polna cerkev ljudi in vsi so brezskrbno molili in prepevali. "Ali niste zaprti, če greste v cerkev? Ali ti smeš hoditi v cerkev, ko si v javni službi?" "Veš, Bernard, moje prepričanje je krščansko, moji vodilni to vedo in nimam težav. Res pa je, da dam v službi vse od sebe, da promet lepo poteka, včasih so to nadčloveški napori. Vedno in povsod imam pred očmi ugled svojega podjetja.

Polni lepih vtisov in doživetij so se vrnili v Francijo. Naslednje leto pa so povabili nas, da jih obiščemo v njihovi domovini.

KNJIŽNA POLICA

Dotikanje s pesmijo

Pri Mohorjevi družbi v Celju je to poletje izšla pesniška zbirka NAJ SE TE S PESMIJO DOTIKAM, pesniški knjižni prvenec 79-letnega Jožeta Cukaleta, vrhniškega rojaka, ki že od maja 1945 živi in deluje v zdomstvu, od leta 1950 kot slovenski misijonar na indijskih tleh, v Bengaliji. Pesmi je izbral in uredil Ciril Bergles, ki je tudi napisal spremno besedo, knjiga pa je obogatena z nekaj avtorjevimi ilustracijami - Cukale se namreč umetniško izpoveduje tudi kot slikar.

Pesmi misijonarja Jožeta Cukaleta so zanimiv prispevek k slovenskemu zdomskemu pesništvu v zadnjih desetletjih. Nastale so iz pesnikove notranje nuje po izpovedovanju, rodile so se v tihi samoti ali sredi vsakdanjega vrveža, kot pogovor ali samogovor, kot prošnja ali hvalnica, kot čudenje stvarstvu; pravzaprav kot plaho dotikanje sveta in njegovih skrivnosti. Kajti poezija pomeni pesniku možnost, da se dotika Stvarnika in njegovega stvarstva, možnost, da se njegovih duhovnih strun dotika Stvarnik, ki je tudi stvarnik harmonije. To obojestransko dotikanje je skrivnost, ki se razodeva samo pesniku - "sinu skrivnosti", kakor pravi Cukale.

Največ pesmi, uvrščenih v to knjigo, je nastalo v Indiji, razodevajo pa naravne in duhovne lepote tega sveta, a tudi njegove socialne stiske. Zdi se, kot da je spregovoril slovenski Tagore. Indiji, zlasti še ljudem v Bengaliji se je Cukale približal z odprtim srcem in neobremenjeno mislijo. Novo pesnikovo domovino pooseblja najlepša žena njegove vere - Marija; za njo postavlja Indiro kot simbolno žrtev političnih in socialnih razmer Indije, ob njiju pa še siromašno ženo s kalkutske ulice. Ne nazadnje pooseblja to domovino številni pesnikovi sobratje in sosestre, ki so prišli sejat božjo besedo na indijska tla.

Veliko pesmi govori o pesnikovi rodni domovini Sloveniji. Pesnik živi in deluje daleč od domovine, a je z njo duhovno nenehno povezan. Slovenije in slovenstva se dotika s pesmijo, z najtišjo govorico svojega srca. In ves radosten je ob spremembah, ki so se zgodile v zadnjih letih. Čeprav je nova Slovenija na stežaj odprta za vse, ki so jo morali nekoč zapustiti, se sam ne namerava za stalno vrniti. Kot misijonar bo ostal v Bengaliji, a do zadnjega diha z rodno deželo v srcu. Zato "ne joči za menoj, Slovenija, / saj te nosim po vseh žilah / svoje krvi, kakor Ganges jadrnico", "... v deželi sanj / si moja prva državljanka".

Jože Cukale pa je, kot že rečeno, tudi slikar. "Res barvam platna, v njih sem skrit", pravi sam v neki pesmi, in potem utemelji, zakaj slika. Zato, ker ljubi "sonce, sence, svet" in tako še bolj krepi svojo duhovnost. Morda je prav zato, ker je slikar, tako barvita tudi njegova poezija.

IVAN ZORAN

Bolj samotno od samote

Grosuplje je čedalje bolj opazen kraj na slovenskem založniškem zemljevidu. Nove in nove edicije, ki prihajajo iz tamkajšnje Mondene, mu ime še povečujejo. V mislih imamo predvsem leposlovne knjige, ki naletavajo na ugoden odmev ne le pri bralcih, marveč tudi pri kritikih. Uredniki so na široko odprli vrata že uveljavljenim avtorjem in tudi začetnikom, zato knjižni prvenci v Mondeni niso nikakršna posebnost ne redkost.

Tudi pesniška zbirka, ki smo se jo namenili pogledati malo bolj od blizu, je tak prvenec. Gre za pesmi PROSOJNA GALEJA POTEPUŠKA mlade pesnice Magdalene Svetina Terčon, ki je bržčas doma nekje na Sežanskem; tako vsaj lahko sodimo po navedenih pokroviteljih iz tega konca, ki so pomagali pri izidu zbirke. Avtorica se je do zdaj oglašala po revijah in drugih publikacijah, a tako poredko, da je pustila komaj opazno sled za sabo. Tako se z njeno poezijo lahko soočimo šele zdaj, ko imamo pred sabo knjigo njenih pesmi.

Prvi vtis po branju je, da je pesmi, ki so razvrščene v zbirki Prosojna galeja potepuška, težko označiti za zvrst postmodernizma. Kot je zapisal recenzent Ciril Zlobec, se poezija Magdalene Svetina Terčon, nekako upira splošnim oznakam, še posebej, če gre za izrazitejšo avtopoetiko, kot je v tem primeru. Zato je sploh bolje govoriti o značilnosti individualne poetike, to je o njeni drži. Ta drža z občutjem, ki ga izžareva zbirka kot celota, je v osnovi sodobna, moderna. Razpoloženje je ponazorjeno z verzom "sem bolj sama od samote" in to utopljenost v samoto in osamljenost je čutiti celo v ljubezenskih pesmih. Poudarjena je nemoč, občutek izkoreninjenosti, morebiti hotene izrinjenosti, da se potem lahko izrazi malone absurden eksistencialni položaj oz. izpove malodušje, vseenost, kot beremo v verzih: "takrat ne bo več / pesmi na robu oblakov / ... / takrat bo pomlad / ker ji tako rečemo".

V pesmih Magdalene Svetina Terčon je malo takega, da bi jim lahko rekli ženska lirika. Tako imenovano žensko prvino v njih pa lahko odkrije v nežnosti, v izjemnem občutku za stvari, ki se zdijo zanemarljive, za tisto, kar običajno obtiči na neopaznem obrobju, kar pa ženska tenkočutnost hitro zazna. To pa je že iskanje in če dodamo še metafore, ki so vse prej kot obrabljene in konvencionalne, je povedano skoraj vse o tej poeziji. Pesnica se v iskanje ne podaja zato, da bi kaj za vselej odkrila in pristala v gotovosti. Še tedaj, ko se zdi, da bi ji gotovost pomenila prijetno ugodje, se zavestno odloči za slast iskanja: "... raje bom smeh razposlala / na več strani in ga / potem znova iskala".

IVAN ZORAN

ŠTEFAN PREDIN

2

Ribniška lekarna in zdravstvo

Tej vlogi je bila priložena osebna prošnja Carla Fabianija, ki je za koncesijo v Ribnici zaprosil. Prav tako je bilo vlogi priloženo mnenje ribniških okrajnih oblasti, ki so Fabianijevo namero o ustanovitvi lekarne v Ribnici pozdravile kot dobrodošlo za tamkajšnje prebivalstvo in okoliške gospoščine, vendar so tudi opozorile, da se Ribničani in okoličani poslužujejo domačih zdravil. Posebno preprosto ljudstvo si zdravniško pomoč le redko privošči in prav tako lekarniška zdravila. Prav iz teh razlogov je lekarna, ki je bila tam že pred 30 leti, morala prenehati z delom.

V vlogi piše naprej, da glede na vse te in še ostale okoliščine, ki jih je Fabiani pretehtal, in ker razpolaga tudi s potrebnim denarjem, okrožni urad preslavnemu guberniju predlaga, naj prosilcu dovoljenje za lekarniško koncesijo v Ribnici milostno podeli. Zanimiva je pripomba o odredbi z dne 12. januarja 1832, št. 388, s katero je gubernij Aleksandru Masovitzu dovolil v Novem mestu urediti drugo lekarno.

Iz besedila vloge moremo razbrati, da je v Ribnici že obstajala lekarna, vendar doslej še ni bilo mogoče odkriti dokazov o tem. Tudi pripomba v zvezi z dovoljenjem za ustanovitev druge lekarne v Novem mestu, ki ga je gubernij izdal, in da ta ne more biti ovira za ustanovitev kakšne druge lekarne v novomeškem okrožju, nas navaja na misel, da je nekdo - hote ali nehote - nasprotoval Fabianijevi nameri odpreti lekarno v Ribnici. To domnevo lahko podkrepimo že po besedilu akta, s katerim je gubernialni uradnik za sejo pristojnega sanitetnega organa sestavil poročilo. V njem piše, da je izprašani lekarnar Carl Fabiani že 31.1.1831 prosil za dovoljenje, da na območju tega gubernija uredi lekarno in da je seznanjen z vsemi pogoji, ki jih mora za ustanovitev javne lekarne izpolniti.

Glede na to, da s Fabianijevo prošnjo soglašajo tudi ribniške oblasti, se ga obvesti, da tudi gubernij soglaša s predlogom, le da lekarno pred njeno otvoritvijo pregleda še okrožni fizik. Če bo ta ugotovil, da je lekarna urejena po predpisih in tudi temu ustrezno oskrbljena z zdravili, se sme lekarna odpreti. Ta sklep je bil sprejet 23.2.1832.

Medtem ko se je Fabiani skrbno pripravljal na otvoritev lekarne, je ribniški okrajni ranocelnik Jožef Lehnhard (tako se je sam podpisal) poslal guberniju prošnjo za zvišanje svoje letne plače okrajnega ranocelnika, ki jo je utemeljil s številnimi razlogi.

Že pred 19 leti, piše Lehnhard, je bil tukaj nastavljen kot okrajni ranocelnik z letno plačo 30 goldinarjev Doslej se ni pritoževal in je svoje delo vedno častno opravljal ter si z njim pridobil velike zasluge. Splošna blaginja pa tudi drugi stroški, ki so se zelo povečali, so ga prisilili, da se je obrnil na okrožni urad s prošnjo, da mu povišajo plačo, pa so ga vedno zavrnili. Zato se sedaj obrača naravnost na preslavni gubernij, saj smatra, da je v svojih zahtevah upravičen!

V tukajšnji službi je Lehnhard v teh 19 letih pustil svoje najboljše moči, saj je neumorno delal, naloženo pa mu je bilo tudi mrtvoogledništvo, ki sicer ne spada v ranocelniško dejavnost pa ga je vseeno opravljal, čeprav nadomestilo, ki ga je za to prejemal, ni zadoščalo niti za stroške za njegovega konja. Tudi nadzorstvo nad ribniškim lončarstvom, ki mu je bilo zaupano, mu je jemalo mnogo prostega časa in zaradi tega ranocelniška dejavnost niti najmanj ni trpela. Zato je Lehnhard predlagal, da mu k njegovi plači 30 goldinarjev letno pridodajo še 30 iz ribniške blagajne, ki to zmore in zaradi tega ne bi bil tudi nihče oškodovan.

Ali je Lehnharda prav Fabianijeva namera dokončno pripravila do tega, da je tako odločno zahteval povišanje plače, ni nikjer izrecno omenjeno. Nedvomno pa se je zavedal, da bo del dohodka na račun izdanih zdravil iz svoje priročne lekarne izgubil.

Lehnhardova prošnja je doživljala svojo birokratsko usodo, medtem pa se je Fabiani zelo trudil, da bi čimprej odprl lekarno.

Že avgusta leta 1832 je Fabiani, kakor mu je bilo 23. februarja po gubernijski odredbi naloženo (da mora namreč lekarno pregledati okrožni zdravnik, predno jo sme odpreti) okrožni urad v Novem mestu za ta pregled zaprosil.

Pregled nove lekarne naj bi opravil okrožni fizik dr. Laschan, ki pa je tako zbolel, da pregleda ni mogel narediti, zato je novomeški okrožni urad zaprosil gubernij, naj ta po svoji presoji izvoli za to nalogo drugega zdravnika.

Pregled naj bi se opravil čim prej, da bi Fabiani urejeno lekarno lahko tudi čim prej odprl. Lahko si zamislimo Fabianijevo nestrpnost, ko je z urejeno lekarno čakal, če bodo našli zdravnika, ki bo pregled izvršil in mu dovolil lekarno odpreti. Gubernij je za to nalogo zaprosil okrožni urad v Ljubljani in mu prepustil, da sam odredi preglednika. Ta je odredil namestnika okrajnega fizika dr. Lippicha, ki naj k pregledu pritegne še ribniško oblast. Če bo pregled pokazal, da lekarna ustreza vsem predpisom, jo sme dati tudi takoj odpreti. O tem je obvestil Fabianija in ribniške oblasti. Vse to je bilo sestavljeno za obravnavo na guberniju 13. septembra 1832.

"Lekarna je lepo urejena"

Fabiani pa je postopal malo po svoje. V Ribnico je prav tedaj prišel mokronoški okrajni zdravnik dr. Ershen pregledat bolnike s Škerljevo boleznijo, kakor so tedaj imenovali lues. Fabiani ga je zaprosil, naj v smislu predpisov opravi pregled lekarne, da bi jo lahko čim prej odprl. Erchen se ni dal dolgo prositi in je pregled lekarne opravil takoj ter 20. septembra o tem poslal okrožnemu uradu v Novo mesto naslednje poročilo:

"Slavni cesarsko kraljevi okrožni urad

Podpisani je med svojim potovanjem, ko je obiskal bolnike s Škerljevo boleznijo tudi v Ribnici, natančno pregledal lekarno, ki jo je Carl Fabiani z dovoljenjem visokih oblasti na novo uredil, in to ne samo lekarne v vseh njenih sestavnih delh, temveč tudi celotno zalogo zdravil, pri čemer je našel vse v stanju, kot to zahtevajo predpisi, kakor sledi:

a) Klet je za hranjenje vodic primerno hladna, suha in čista; v njej se hrani tudi primerna količina sveže destilirane vode, ki je dobro zavarovana.

b) Podstrešje je čisto, suho in založeno s potrebno količino dobro posušenih zeli in korenin.

c) Laboratorij je dovolj prostoren, zračen in opremljen z vsemi potrebnimi aparaturami, ki so popolnoma nove, čiste in v najboljšem stanju.

Trdijo, da kočevski župan vznemirja javnost

Neutemeljeni očitki prof. dr. Zvonku Pojetu

Vaščani Podplanine so že preteklo leto, največ s prostovoljnim delom, zgradili približno 500 m ceste proti izviru Čabranke. Kot trdijo, predvsem zaradi izkoriščanja gozdov, ker jim je pot prek hrvaškega ozemlja zaprta. Na koncu te poti, gradnji je nasprotovalo tudi gozdno gospodarstvo, ima svoje domovanje oz. bolje rečeno vikend dr. Zvonko Poje, priznani ortodont in stomatolog ter profesor na zagrebški univerzi.

Ob izjavi kočevskega župana, da Hrvatom ne bodo gradili cest, se je oglasil g. Poje, ki pravi, da odločno nasprotuje podtikanjem, da je gradnja predvsem namenjena njemu. Še bolj pa je ogorčen ob izjavi, ker mu podtikajo hrvaško narodnost in državljanstvo, kar seveda ni res. Prav takšno mnenje, kot ga ima profesor Zvonko Poje, imajo tudi na KS Draga, kjer menijo, da takšne izjave vznemirjajo javnost, še zlasti ob občutljivosti porabe pičlih sredstev.

Kajpak je profesor Poje pristen Slovenec, sam pa pravi, da kmalu ne bo več mogel domov. Slovenci mu podtikajo še nedograjeno cesto, Hrvatje pa mu pri ribji restavraciji največkrat zaparkirajo pot in prehod prek Čabranke.

A. KOŠMERL

NESREČA UROŠA MURNA

NOVO MESTO - Mladi kolesar novomeške Krke Uroš Murn se je v nedeljo poškodoval v avtomobilski nesreči na dolenjski avtocesti. Kljub temu, da poškodbe niso hude, Uroš ne bo mogel nastopiti na državnem prvenstvu, ki bo v nedeljo na Retnjah pri Tržiču.

Prišepetaval vam je komunizem

Iz odprtega pisma ministru za kmetijstvo in gozdarstvo krščanskemu demokratu dr. Jožetu Ostercu: protestiramo zoper komunistično pojmovanje lastnine

Ocenjujemo, da je Predlog obvezne razlage 1. odstavka 72. člena Zakona o denacionalizaciji (ZDEN) tendenciozno protidenacionalizacijski konstrukt iz vašega ministrstva, ki ste gá razširili še na druga ministrstva. Vse to verjetno z namenom, da bi skupaj z zavezanci kmetijskimi organizacijami - katerih protidenacionalizacijske "argumente" poznamo - na osnovi prvega odstavka 72. člena ZDEN posledično izničili tudi 44. in 85. člen ZDEN, ki dovolj jasno opredeljuje osnovno načelo ZDEN, ki se glasi: "Vrednost podržavljenega premoženja se določi po stanju premoženja v času podržavljenja in ob upoštevanju njegove sedanje vrednosti" (!)

Protidenacionalizacijski konstrukt iz vašega ministrstva hoče prikazati, da so izplačane odškodnine presegale 30 odst. tedanje vrednosti nasilno odvzete zemlje.

Ta vaša trditev ima korenine v priznavanju tedanje komunistične ideologije, ki prave vrednosti ukradene in naropane zemlje sploh ni priznavala. Totalitarni komunistični režimi so zemljo najprej razvrednotili (plansko socialistično gospodarstvo) zato, da so jo potem za bagatelno ceno lastnikom lahko nasilno odvzeli. Pri tem oblastniki pač niso upoštevali, da kmečki človek zemljo ni kupil po nekakšni planski ceni, temveč jo je moral - v potu svojega obraza - plačati po tržni vrednosti!

Zato protestiramo, da se vaši strokovnjaki pri pisanju Predloga za obvezno razlago 72. člena ZDEN še po skoraj treh letih od sprejetja ZDEN (še pred prejšnjo Vlado RS!) opirajo na komunistično pojmovanje lastnine. Obravnavani predlog je v vašem ministrstvu lahko napisala le s komunistično ideologijo obremenjena oseba, ali pa mlajša oseba, ki so ji travme oropanega in okradenega ter do skrajnosti ponižanega kmečkega življenja pred 45. leti španska vas!

Protidenacionalizacijski konstrukt iz vašega ministrstva se s trditvijo, da so bile odškodnine za odvzeta zemljišča plačane v višini 70 odst. in celo nad 100 odst. vrednosti opira na trditve, katere zahodni svet, ki ni izvajal nacionalizacij zasebnega premoženja državljanov po drugi svetovni vojni, lahko označi le kot komunistične floskule najnižje vrste.

Kot navajate, je vaše ministrstvo 10.12.1993 obvestilo predsednika Vlade RS in predlagalo, da se o tem vprašanju razpravlja na politični koordinaciji. Takšen predlog več kot jasno dokazuje vpliv miselnosti iz preteklega totalitarnega režima, ki je strokovne zadeve urejal politično. Politična koordinacija naj bi torej izničila še tisto, kar je dobrega v Zakonu o denacionalizaciji.

V vašem dopisu pravilno navajate, da Predlog lahko umakne le Vlada RS in ne minister. Zaradi tega, ker so Predlog obvezne razlage prvega odstavka 72. člena ZDEN izdelali ravno strokovnjaki iz vašega ministrstva, pa nujno priporočamo, da Vladi RS vi sugerirate umaknitev Predloga, z utemeljitvijo, da ni bil dovolj vsestransko obdelan.

Posebno poudarjamo, da vaša razlaga posledično udari predvsem kmečko populacijo z neslutenimi posledicami, saj bo le-te nosil predvsem taisti kmečki človek, ki je bil po vojni najbolj surovo razlaščen in do skrajnosti ponižan.

ZLRP Slovenije
za Predsedstvo:
FRANC IZGORŠEK

Mala ukana, toda veliko nezadovoljstva

Pripetljaj v Dolenjskih Toplicah

Pred vhodom v kopališki kompleks v Dolenjskih Toplicah je v sredo, 3. avgusta, stal pano, na katerem kopalcem ponujajo 10-odstotni popust pri hrani v bližnji restavraciji. Na panoju je bil prilepljen jedilnik, ki je tisti dan ponujal tri menuje in še kaj po dokaj sprejemljivih cenah. Žal pa je gost, še zlasti, če je prvič tam, nekoliko razočaran nad ponudbo, če se odloči za kosilo. Šele ko želi plačati kosilo in ko v dokaz, da je kopalec, ponudi vstopnico, zve od natakarja, da popust velja le, če kosilo plačate pri vstopu v kopališče. Pojasni tudi, da to jasno in glasno piše na postavljenem panoju.

To pa seveda ni res, ali pa je bil to slučajni spodrsljaj omenjenega dne. Po kosilu smo si namreč skrbno ogledali pano in nikjer ni bilo sledu o kakšnem obvestilu. Morda je dolžan to pojasniti prodajalec kart, kateremu, morda po krivici, je namenjenih kar precej žolčnih besed. Torej gre pri vsem za malo ukano, denar pri tem ne igra vloge in velika črna pika gre tistemu, ki si je potegavščino izmislil. Sicer pa vsa pohvala kopališču in vzporednim storitvam.

A. KOŠMERL

• Na pobudo gospe Marije Stritar Ustavnemu sodišču RS (glej Ur. l. št. 42 - 13.7.1994) je z odločbo Ustavnega sodišča RS U-I-169/93-20 z dne 30.6.1994 ugotovljeno naslednje: Razlaščencem, ki vstopajo s svojim lastninskim deležem v svoje bivše podjetje, v kolikor se za to odločijo, je dana možnost, da se njihov delež oceni po enakih kriterijih kot preostali družbeni kapital podjetja. S tem so razlaščenci v enakopravnem položaju pri lastninjenju podjetja. Preprosto povedano, za vse, bodisi za razlaščence kot tudi upravljalce družbenega premoženja mora biti ocenjevanje pri lastninjenju opravljeno po istih merilih. Na to dejstvo opozarjamo razlaščence kot tudi zavezance, še posebno, ker se bliža čas intenzivnega lastninjenja.

Poslanci so pobrali šila in kopita ter odšli

Nove negativne točke

Z zadnjimi premetenimi, zakonsko vprašljivimi in nedemokratičnimi potezami si je Liberalna demokracija Slovenije, naslednica nekdanjih partijskih struktur, zapravila kar dosti naklonjenosti volilcev. To potrjuje tudi zadnja TV anketa. Pričakoval sem, da bo LDS (stranka brez liberalistične idejne platforme) s svojimi koalicijskimi partnerji še pred parlamentarnimi počitnicami elegantno popravila vsaj nekaj svojih najbolj kričečih spodrsljajev in tako poskrbela za uravnoteženo naklonjenost volilcev. Ob izteku politične sezone sem, še pred odhodom na "zaslužene" počitnice, od poslancev in vlade pričakoval temeljito analizo o njihovem dosedanjem delu. Toda naši izvoljeni oblastniki zlepa ne morejo iz svoje kože: sredi dela so pobrali svoja šila in kopita ter odšli. Brez slabe vesti so pustili nepredelanih 15 točk dnevnega reda, vrsto nesprejetih zakonov, nezaključenih afer... Pozabili so tudi pogledati v svoj poslovnik, v katerem je zapisano, koliko manjšo plačo dobi poslanec, ki je neopravičeno izostajal od dela. Seveda pa ob slovesu niso pozabili dvigniti čaše z željo, da bi ga še dolgo skupaj pili.

Dogajanja v današnji skupščini, vladi in še posebej v vladajoči stranki ponujajo volilcem domnevo, da pri nas ne gre več za zrelo in spoštovano vladno ustanovo in parlament, pač pa za moralno oporečno združbo, ki deluje politično in strokovno sporno in ki večji del energije posveča utrjevanju svoje oblasti in dvigu materialnega blagostanja posameznih funkcionarjev in poslancev. Domoljubno skrb za našo očetnjavo zemljo nosi v svojem srcu le peščica od nas izvoljenih politikov.

Sicer pa naša mnenja, predlogi in kritike politične voditelje ne ganejo veliko; še posebej ne sedaj, ko se v turističnih okoljih visoke kategorije (ob vedno večji socialni bedi mnogih sodržavljanov!) prepuščajo vsem mogočim poslanskim ugodnostim. Nam volilcem pa ne preostane drugega, kot da našim političnim izvoljencem pripišemo nove negativne točke.

IVE A. STANIČ

Obsojamo vandalizem, ki je na pohodu

Izjava SKD Loški Potok

Kljub grozotam vojn celo v naši neposredni bližini, raznim krizam, zdraham in zahrbtnim sovraštvom, se med nami dogaja nekaj nerazumljivega.

Pred nekaj dnevi so, do danes neznani storilci v naši bližini, v gozdu Ogenca razbili lovsko kočo, last lovske družine Loški Potok in spominsko kočo NOV bolnice Ogenca. Kaj je privedlo storilce do tega vandalskega dejanja? Ali se ne zavedajo, da so uničili last splošnega ljudskega premoženja, da so se posamezni ljudje zelo trudili in žrtvovali za to imetje. Naj bi se ti storilci in tudi tisti, ki še kaj takega nameravajo, zavedali občutka, ki te prevzame ob uničenju tistega, kar si sam s težkim trudom zgradil v dolgih letih, nato pa je to v trenutku uničeno.

Zato jih pozivamo, če so se izkazali tiste noči kakor veliki junaki, naj se izkažejo tudi veliki junaki pri belem dnevu in razkrijejo ozadje tega zahrbtnega dejanja.

Ne uničujmo s težkim trudom že zgrajenega, ampak delajmo s skupnimi močmi za dobrobit kraja.

Zato najostreje obsojamo ta vandalizem, ne glede, kdo ga je napravil in s kakšnim namenom.

Krajevni odbor SKD Loški Potok
predsednik: ALOJZ STERLE

• VELIKA ŠKODA TUDI V LOVSKI KOČI - V 29. številki Dolenjskega lista smo poročali o vlomu v spominsko brunarico, ki stoji na mestu leta 1942 požgane partizanske bolnice na Ogencah, prevrnjenem in poškodovanem spomeniku potoškim učiteljem. Nekaj pozneje pa so lovci ugotovili, da so nepridipravi vdrli tudi v lovsko kočo, ki stoji nekaj sto metrov od brunarice. Vse kaže, da gre za iste storilce in prav lovcem so napravili največ škode. Razbili so okna, štedilnik, razna orodja in odtrgali skoraj ves opaž. Sledi kažejo, da so uporabili sekiro. Če se dejanja prekrivajo in zamegljujejo eno z drugim, bo pokazala preiskava, ki je v teku.

A. K.

• Najlepši pogled na svet je s konjskega hrbta.

• Javno mnenje je vlačuga med mnenji. (Eschenbach)

RIBE SO POGINILE - Pri mostu na Krki v vasi Otočec se je v zadnjih dneh nabralo toliko nesnage, da je nastal precej velik zelenkasto rjav madež. V njem so v petek opoldne in še v soboto zjutraj plavale tudi poginjene ribe. Bilo jih je najmanj 15, nekatere od njih so do tega časa že razpadle. Fotografija na levi: umazanija, ki se je ustavila pri mostu. Fotografija na desni: med ribami, ki so poginile, so bile nekatere precej velike. (Foto: M. Luzar)

Slovenci končno zvedeli za Kolpo, kaj pa domačini, so pripravljeni?

Z nedeljskega potepanja po bregovih "našega nadomestila za morje"

Zadnja nedelja v juliju, popoldne, pritiska pasja vročina. V hiši je prijetno hladno, zato ni nič čudno, da žena raje izbere kavč in knjigo namesto Kolpe. Sam pa se podam na kratek potep od mejnega prehoda Petrina do Žlebov, da vidim kakšno je vzdušje ob tej zeleni in zaenkrat čisti reki. Ustavljam se, pokramljam malo s kopalci in štejem avtomobile, kolikor se jih pač vidi ob cesti. Približno 200 jih naštejem na tej 10 kilometrski poti. Zares veliko. Registrske tablice mi povedo, da je tu moč najti ljudi iz cele Slovenije. Povsod je mnogo kopalcev in nehote se mi pred očmi zrcali počasna vožnja ob jadranski obali. Na posameznih mestih, kjer je za kopanje bolj primerno, je že prava gneča. Po moji oceni si je to popoldne pomagalo s pomočjo hladne vode premagovati neprijetno vročino okoli 800 kopalcev. Tukaj nisem štel tabornikov, ki jih je 120 in taborijo ob Kolpi.

Zares je vroče, zato se odločim, da se v bifeju ob vodi poskušam malo ohladiti. Hladno pivo in prijetna senca sta tisto pravo. V tako prijetnem okolju se nehote spomnim na sanje Kostelca zapisane v eni izmed številk Dolenjskega lista leta 1992. Brskam po njih... kopalcev in kajakov je zares veliko... lahko se vozim po cesti proti Dolu oz. proti Kuželju po slovenski strani..., v Fari je nova šola, vsaj del, ostalo se še gradi..., pod kostelskim gradom se že vidijo obrisi novega turističnega naselja..., "Ali je to mogoče?" se vprašam.

Težka roka pade po mojih ramenih. Malo se prestrašim, toda v hipu se zberem in pred seboj zagledam znanca iz okolice Celja. Po krajšem klepetu in hvaljenju Kolpe me povabi na vožnjo s kanujem. Voda me prijetno hladi, sam pa opazujem obrežje. In nekaj zanimivega je bilo moč opaziti. Na slovenski strani je bilo zares živahno, a na hrvaški le tu in tam peščica kopalcev. Tudi znanec je bil z vožnjo zelo zadovoljen in je ob slovesu dodal, da se bova kmalu spet videla.

Sonce se približuje Kuželjski steni, kamor hodi spat, ko se ustavim pri prijateljih v bližini Fare, ki so prvi počistili divje zarasle bregove in uredili prijeten prostor. Tam je sedaj možno uživati vse lepote, ki jih narava nudi. To je bil nekakšen začetek in temu sta sledila oba soseda. Prepričan sem, da se bo krog sosedov tako hitro širil. Tik ob tem prostoru pelje cesta. Ker je sonce ravnokar zašlo, se obiskovalci Kolpe vračajo proti Kočevju, Ribnici. Promet je zelo gost, avtomobili brzijo eden za drugim in vse to me spominja na leta nazaj, ko so se po "naši ma-gistralki" valile kolone proti Kvarnerju ali obratno.

Dobro razpoložen se vrnem domov in svojim domačim opišem svoje občutke. Skupno ugotovimo, da so Slovenci zvedeli za Kolpo in da so jo začeli obiskovati v velikem številu. Toda, ali so občina, turistično-športno društvo in domačini na to pripravljeni?

FRANC CIMPRIČ

pogovori o družini
ob ponedeljkih od 18. do 20. ure
na telefonu (068)26-005

VREDNO POHVALE

LOŠKI POTOK - Za vaščane Malega Loga smo letos že zapisali, da so veliko prispevali za postavitev TV pretvornika in naredili velik nadstrešek pred vhodom gasilskega doma. Prav v teh dneh pa na pobudo vaškega odbora postavljajo leseno uto na avtobusnem postajališču na Križpotju ob regionalki Loški Potok - Ribnica. Kar avtobusnim prevoznikom ni uspelo v skoraj 50. letih, je ducatu vaščanov v nekaj dneh. Material jim je delno ostal od nadstreška pri gasilskem domu, del lesa so prispevali vaščani, nekaj je dodala KS Loški Potok, delajo pa prostovoljci. Pobudnike in delavce velja pohvaliti.

A. K.

ZAKOTNA GOSTILNA ALI KMEČKI TURIZEM?

Kje določeni ljudje vidijo smisel kmečkega turizma? Ali je vse usmerjeno v dobičkarstvo, postranski zaslužek in prilaščanje tuje lastnine? Nekateri ljudje (Turizem Pod gradom - Pucelj) si kmečki turizem razlagajo tako, da nakupijo v trgovini alkoholne pijače, postavijo kočo in imajo, odvisno od prodaje, odprto dolgo v noč. V primeru, da pa je prodaja premajhna, naložiš v osebni avto nekaj zabojev piva in ga odpelješ na prvo cerkveno prireditev. Uspeh je zagotovljen, saj je prireditev množična, prav tako pa tudi zaslužek. V času javne prireditve (nočni turnir) poskrbijo, da imajo odprto do 5. ure zjutraj, potem pa organizatorju (NK Žužemberk) prepovejo igranje nogometa na zato dovoljenem prostoru, češ da moti turizem in goste. Zmerjanje strank je vsakdanje in tudi postrežba si ne glede na stranke ne zasluži tega imena. Gotovo je pravi kmečki turizem vse nekaj drugega kot to. Za zgled bi si lahko vzeli svoje sosede, ne pa kakšne zakotne, pokvarjene gostilne.

JANEZ PASAR ml.
Žužemberk

Bil je velik dan za Cerino

V soboto je ta vas v KS Čatež ob Savi dobila terenski avto Riva, posebno sireno in kip sv. Florjana

Vas Cerina leži v krajevni skupnosti Čatež ob Savi. Znana je po nekdanjem cestircijanskem samostanu, ki je bil dolga stoletja podružnica kostanjeviškega samostana. Poleg Cerine se razprostira vinska gorica z imenom Straža in v številnih vinogradih raste dobra vinska trta. Ob pogledu na samostan in sam kraj je neznani potopisec že pred 80. leti zapisal: "Ne vem, če je kje kak lepši kraj za letovišče, kot tale cerinski kotiček. Pojdite pogledat!"

Že pred drugo svetovno vojno so v vasi Cerina ustanovili gasilsko društvo, ki ima močno tradicijo. V vseh teh letih se med ljudmi goji medsebojna solidarnost in pripravljenost pomagati pri raznih skupnih projektih. Tako so v zadnjih letih zgradili nov gasilski dom, ki se ponaša z veliko dvorano, kuhinjo in sanitarijami. Vse to vaščanom služi ob svatbah in drugih družinskih praznikih, sama dvorana pa je primerna še za druga družabna srečanja. Poudariti je treba, da je bilo skoraj vse opravljeno s prostovoljnim delom.

V soboto, 6. avgusta, je bil za vaščane Cerine še posebej velik praznik. Bogatejši so za nov terenski avto Riva, specialno sireno in kip sv. Florjana, zaščitnika gasilcev, ki so ga gasilci po blagoslovu odnesli na častno mesto v dvorano. Gasilska veselica pa je bila obogatena s pestrim programom v katerem je sodeloval tudi cerkveni moški zbor iz Čateža, gasilska godba iz Loč, mažoretke iz Radeč, ansambel Zasavci, revija jahalnih konj last Antona Zevnika, plesna skupina iz Radenc ter znani pevec Alberto Gregorič. Vse to so tudi omogočila razna podjetja od Term Čatež, Petrola, Agrarie in drugih, katerim so krajani zelo hvaležni za njihovo pomoč.

Nova pridobitev in pristno veselje, ki je potekalo pozno v noč, bo gasilcem in vsem krajnom v spodbudo, da bodo tudi v bodoče radi delali pri razvoju domačega kraja. Velika pridobitev jih čaka že v nedeljo, 14. avgusta, ko bo v večini hiš zazvonil nov telefon.

JOŽE PACEK

KUPCA MOTIJO PRODAJALČEVE ROKE

Že več primerov je bilo, ko so se stranke v trgovini Viktor Ob Težki vodi 63 (Regrča vas pri Novem mestu) pritoževale zaradi prodajalca, češ, da jih motijo njegove roke. Prodajalec ima namreč luskavico, ki občasno dela na koži spuščaje. Bolezen ni ozdravljiva, zato je prodajalec nemočen in si ne more pomagati. Opozoriti pa je treba, da je bolezen popolnoma nenevarna za druge - NI NALEZLJIVA!!! To dobro vedo sanitarni inšpektorji in zdravniki, ki niso delali nobenih problemov pri izdaji živilskega in zdravniškega spričevala. Ne bodimo bolj pametni od njih!

TATJANA JENIČ,
lastnica trgovine

• Javno mnenje ni nič drugega kot to, kar ljudje mislijo, da drugi mislijo. (Austin)

• Javno mnenje je največja laž na svetu. (Carlyle)

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki je začel veljati 23. aprila, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom *"Odgovori in popravki po § 9..."*, vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Čigav bo slovenski biser Otočec?

Dol. list št. 29, 21. julija

"Slovenija - moja dežela" s tem geslom smo te začeli ustvarjati Slovenija, naša država. In smo te ustvarili, izbojevali, ponosno neodvisno z vsemi naravnimi lepotami, z vsem "bliščem in bedo", pripravljeni premagovati vse težave, ki jih je prinesla osamosvojitev. Bili smo polni zanosa, rekli smo "da" prepričani, da bomo odslej popolni gospodarji na svojem ozemlju. Da bo samo naše, kar smo ustvarjali dolga leta s trdim delom in odrekanjem.

Očitno se tega ne zavedajo ali hote pozabljajo iz svojih ali strankarskih interesov, tisti veljaki, ki so največ govorili o demokraciji, pravičnosti in neodvisnosti in so si za to pripisovali velike zasluge. Sedaj jih vprašujemo, kje so si vzeli pravico, da dolenjski turistični biser Otočec dobesedno ponujajo tujcu, ki nikoli doslej ni imel tukajšnjega državljanstva. Sedaj pa so mu dali to pravico, s katero maha in zahteva v svojo last naš Otočec in pripadajoča zemljišča. Otočec je bil po drugi svetovni vojni ena sama razvalina (kje je bil tedaj cenjeni gospod grof?). Desetletja so bila potrebna, da je dolenjski človek ustvaril iz ruševin to, kar danes vidimo. Številni rodovi delavcev Otočca so garali za majhne plače in še manjše pokojnine, saj je večina sredstev šla za obnovo gradu in okolice, še preden ga je prevzela tovarna Krka, ki ga je nato posodobila in zanj porabila velika sredstva, ki so se jim odrekli njeni delavci.

In sedaj gospodje, čigav je Otočec? Ali od tistih tujcev, ki so ga zapustili, sovražno razpoloženi do Slovencev in njihove vojske, ki je branila svojo grudo in odšli v naročje svoje domovine Nemčije, ko si je ta prilaščala našo lepo Slovenijo? Ali od tistih, ki so svojo zemljo ubranili in obnovili vse, kar je bilo porušeno po zaslugi njihovih zavojevalcev? Zaradi njihovega ravnanja jim je bila odvzeta tedanja lastnina, pravno stanje tega pa je država Jugoslavija uredila z meddržavno pogodbo in s tem zapečatila vse pravice tujcev do odvzetega premoženja. Če Slovenija zahteva izvrševanje vseh meddržavnih pogodb bivše Jugoslavije, se bodo morali sedanji oblastniki držati tudi te pogodbe. Zakaj pa ni pobegnil lastnik gradu Gracarjev turn? Najbrž zato, ker se je čutil zraščenega s Slovenci in jim tudi ves čas osvobodilne vojne stal ob strani.

Velika ironija in posmeh pa je bila promocija grofovega prihoda na grad, ki je potekal ob navzočnosti nekaterih predstavnikov oblasti in cerkve. Snovalci tega zagotovo niso napravili usluge visokim cerkvenim dostojanstvenikom, ko so jih potisnili v scenarij, kjer so sodelovali z ramo ob rami z morilcem graščakinje Schoeppl, ki še ni odslužil svoje kazni. Prav bi bilo, da bi on predhodno naročil mašo za pokojno graščakinjo, ki se je vseskozi čutila Slovenko in skupaj z nami delila dobro in zlo, in se pokesal pred bogom ter ga prosil odpuščanja, preden je uprizarjal scenarije graščinskih navad iz dobe fevdalcev. Saj samo bog ve ali ni Schoepplova pred smrtjo trpela tudi Kristusove muke. Namesto kesanja pa nam taisti prestopnik v časopisu pridiga o poštenju in pravičnosti do bivših graščakov in grofov. Kakšna morala?

In da je mera polna, gospod grof v intervjuju pojasnjuje slovenski srenji, da je Krkin problem, kako bo vložena sredstva v Otočec izterjala od države, on pač zahteva vrnitev gradu, kakršen je sedaj. Koliko predrznosti - torej naj slovenski davkoplačevalci odkupimo grad od Krke in ga podarimo grofu.

Da je bilo podeljeno državljanstvo neupravičeno, je vsakemu preprostemu človeku jasno kot beli dan. Saj so se, po dvakratnem neuspelem poskusu, grof in njegovi moderatorji spomnili nekih štipendij (Sobotna priloga Dela), katerih boter (če) naj bi bil grof in si s tem prislužil posebne zasluge za Slovenijo. Povejte gospodje moderatorji, kdo so ti štipendisti. Že sedaj pa jih, čeprav anonimne, javno pozivamo, naj se nemudoma odpovedo štipendijam, saj menda ne mislijo, da je njihova pamet toliko vredna, da bi jo plačevali z najlepšimi kosi naše zemlje. Naj nikar ne prevzamejo tega bremena na svoja pleča.

Dolenjci - ne dajmo se! Nočemo ponovno biti "hlapci Jerneji" na svoji zemlji, kajti svoje pravice smo si izborili s krvjo in znojem. Rezultati našega dela so samo naši. Ne, gospodje iz Ljubljane in Novega mesta, nismo vas pooblastili, da se klanjate tujcem, jim neupravičeno podeljujete državljanstva in barantate z našimi žulji, znojem, odrekanjem in manjšate življenjski prostor bodočim rodovom Slovencev!

Ne potrebujemo tujcev, ki ste jim omogočili, da so se prelevili v Slovence iz koristoljubja - to niso nikoli bili in nikoli ne bodo. Ne potrebujemo grofov in njihovih valptov. Upamo, gospodje, da se boste pravočasno streznili, da ne bo potrebno obnavljati spomina na "Boj za staro pravdo".

Slovenija, moja dežela, mati domovina, ne postani nam mačeha, saj smo ti dali veliko svoje vere in ljubezni.

FRANC TABORSKI in J. P.
v imenu večje skupine krajanov
Novega mesta in okolice

PA ŠE TO - Gospod, ki se je čutil prizadetega s predhodnim prispevkom novinarke Zdenke Lindičeve v zadnji Sobotni prilogi Dela, ocenjuje ravnanje Novomeščana, ki je zbral pogum in prisotnim na Otočcu v brk povedal, kaj misli o odtujevanju slovenske zemlje. V tej oceni ga imenuje maškaro in maskoto. Kot tak naj bi celo popestril prireditev v stilu "deželice sonca in grozdja" - beri vina, saj nato namiguje na vinjenost "maškare", (kako neki je izmeril maligane). Ta gospod si dovoli očitati dolgoletni novinarki Dolenjskega lista neresnično pisanje in ji deli nauke, kako naj piše, da bo pravilno uporabila svoj talent.

Takemu omalovaževanju naših občanov in novinarjev odločno oporekamo. Hvaležni smo novinarki za objektivno poročanje, poleg tega pa se je potrudila odkriti tudi del ozadja celotne zadeve, kar marsikaj razjasni.

Žal so za nekatere človeška življenja le maskote, to so že tudi dokazali z dejanji.

Novomeška kronika

Dol. list št. 30, 28. julija

V Dolenjskem listu št. 30, z dne 28. julija, je bil v rubirki "Novomeška kronika" objavljen prispevek z naslovom Pismo. V njem je opisan primer nepravilne dostave pisma, ki kar nekaj časa ni našlo poti do pravega naslovnika.

Ta primer smo v PE PTT Novo mesto raziskali in ugotovili, da je dejansko prišlo do napake v dostavi, ki pa k sreči ni imela hujših posledic za naslovnika. Verjetno pa je pri marsikaterem uporabniku omajala zaupanje v brezhibnost delovanja pošte. Za ta spodrsljaj se prizadetemu gospodu iz Škrjanč javno opravičujemo, hkrati pa obljubljamo, da do takih spodrsljajev v dostavi pošte ne bo več prihajalo.

Ko smo preverjali usodo te poštne pošiljke, smo ugotovili, da naš redni dostavljač sicer zelo dobro opravlja svoj posel, do napake je namreč prišlo v času njegove odsotnosti. Tedaj je raznašal pošto v omenjenem naselju mlad in ne dovolj izkušen dostavljač, ki je opravljal počitniško delo. Take oblike dela se poslužujemo zato, ker imamo zelo obremenjeno poštno mrežo. Ob dopustniških konicah smo prisiljeni vršiti dostavo tudi s pomočjo fantov, ki so na počitnicah. Le-ti pa so sicer pridni in prizadevni, vendar ne dovolj izurjeni pri izročanju pošiljk. Zato je tudi prišlo do navedene neljube napake, ki pa je pri nas redka.

Ob tej priliki naj omenimo še to, da sicer lični nabiralniki z oznako zavarovalnic ne ustezajo poštnim predpisom, ker ne zagotavljajo varnosti poštnih pošiljk. V ta namen pripravljamo v našem PTT podjetju tipske poštne nabiralnike, ki jim bo pošta zagotavljala zavarovanje poštnih pošiljk.

ALFONZ ŠTERBENC
nam. pom. gen. direktorja
Poslovna enota PTT Novo mesto

Življenje se je uprlo oblasti

Dol. list št. 30, 28. julija

V Dolenjskem listu št. 30 je v članku pod tem naslovom, avtorja M. Luzarja, med drugim zapisano: "Sicer Bizjak zatrjuje, da je Ribnica dejansko ena sama vas, ki so jo v preteklosti administrativno razdelili med obe krajevni skupnosti."

Ker je dejanski potek nastajanja Ribnice v sedanjem območju bil precej zapleten in drugačen, čutim kot bivši šef bivšega Krajevnega urada Velika Dolina potrebo, da v interesu prave in popolne obveščenosti dodam naslednje. V letu 1953 je na podlagi Uredbe... objavljene v Uradnem listu LRS št. 2/53 prišlo do združitve Zgornje in Spodnje Ribnice ter manjšega dela vasi Podgračeno, v Ribnico, ki obstaja tudi danes. Ne glede na to združitev je treba ugotoviti, da je življenje potekalo po svoje naprej. Tako je Zgornja Ribnica tudi po tej združitvi ostala neformalno, toda dejansko vključena v izvajanje svojih lokalnih samoupravnih pravic v bivši Krajevni odbor Velika Dolina. Zapletlo se je že pri nastajanju sedanjih krajevnih skupnosti, ker je Ribnica kot celota pripadla KS Jesenice. Prebivalci bivše Zg. Ribnice s to odločitivjo niso soglašali in so zahtevali, da tudi v bodoče ostanejo v sestavu KS Velika Dolina. To je povzročilo določene težave pri razmejitvi obeh KS. V obeh KS je bilo namreč potrebno o tem doseči soglasje, kar ni bilo težko in v oba statuta vnesti hišne številke, ki so bile na ta način izvzete iz KS Jesenice ter priključene KS Velika Dolina. Osebno se ne strinjam, da je bila s tem narejena napaka, saj je bila upoštevana volja velike večine prebivalcev Zgornje Ribnice. Tisti, ki s tem niso soglašali, so ostali v KS Jesenice. Vse to je seveda možno preveriti tako v zapisnikih zborov volilcev, kjer so se krajevne skupnosti ustanavljale, statutu KS; pa tudi pri takratnih družbenopolitičnih aktivistih, ki so izvajali politične naloge. Mnogi še živijo in se, prepričan sem, dobro spominjajo časov pred tridesetimi leti, ko se je to dogajalo.

Glede na vse povedano, se seveda ne strinjam s trditvijo g. Bizjaka. Bolj bi se nagibal k zaključku, da je bila združitev dveh Ribnic v eno napaka. Sicer pa o tem vprašanju, vse do razprave o novih občinah ni nihče postavljal. Tudi KS Jesenice ne. Brez dvoma je bila taka odločitev sprejemljiva za vse "prizadete".

MIHA ŠKRLEC

TELOVADNICA DO KONCA AVGUSTA? - Člani gradbenega odbora za izgradnjo telovadnice pri sevniški Osnovni šoli Sava Kladnika so se po svoji seji na lastne oči lahko prepričali (na posnetku), kako napreduje izgradnja objekta, ki se ga ne bodo ob novem šolskem letu razveselili le številni učenci največje osnovne šole v občini, ampak so pravcate športne dvorane lahko veseli tudi številni sevniški športniki, predvsem rokometaši. Na 1630 m2 površine bo šola lahko smotrno organizirala pouk športne vzgoje in številne prireditve, tam bodo igrišča za odbojko, košarko in rokomet. Dobra poteza gradbenega odbora je bila, da je vztrajal pri tribunah, ki bodo lahko sprejele okrog 400 gledalcev. Za prvo stopnjo naložbe je občina zagotovila 98 milijonov tolarjev in ker je ministrstvo za šolstvo in šport obljubilo polovico denarja, tega ne bi smelo zmanjkati za dokončno ureditev pritiklin, kot so garderobe in drugo. Trboveljski Rudis naj bi s svojimi podizvajalci, med temi je poglavitno sevniško SGP Posavje, končal dela konec avgusta. (Foto: P. P.)

POMOČ BEGUNCEM - Kljub temu, da so počitnice, v črnomaljskem zbirnem centru za begunce delajo v okviru kulturne delavnice "Sonce" različne dejavnosti. Med njimi tudi likovna (na fotografiji), katere člani prav te dni rišejo embleme na majice, ki jih bo dobilo vseh 55 udeležencev kulturne delavnice. Pri tem delu beguncem pomagajo humanitarni delavci iz Italije, ki so prinesli s seboj majice in ves material, begunce pa bodo tudi vpeljali v delo, da ga bodo poslej lahko opravljali samostojno. (Foto: M. B.-J.)

IZLOV RIB IZ SEVNIŠKEGA RIBNIKA - Ko so lani sevniški ribiči iz Slivniškega jezera odkupili 800 kg rib, predvsem kapitalnih krapov, je na cesti ob vračanju domov avtobus zadel cisterno, da jo je razneslo. Ribji živelj, namenjen za pododbore RD na Mirni, v Krmelju in Sevnici, je bilo treba naglo pripeljati v najbližji ribnik, in to je bil sevniški. Letos so ribiči iz tega ribnika že po enkrat opravili izlov za Štritsko jezero in za Loke, po dvakrat pa za ribnik Krmelj in Bruna vas. Gospodar RD Sevnica Milan Baša (na posnetku v rokah s približno 4 kg težkim krapom) pravi, da je predviden še en izlov rib za Loke in da so ribiči zapisali v svoj letni plan tudi nabavo avtomobila in nove cisterne, ker morajo zdaj precej improvizirati in uporabljati svoja vozila za pomembno poslanstvo pri ohranjanju ribjega zaroda v naših rekah, potokih in ribnikih. Lani so ribiči v svoji ribogojnici na Lazah vzgojili okrog 700.000 podusti, letos računajo na 500.000 podusti in platnic ter 15.000 postrvi. Prihodnje leto bodo pričeli še z vzgojo klenov. (Foto: P. Perc)

Z mopedi na propeler čez Slovenijo

V dveh dneh preleteli 900 km, porabili 250 l goriva in bili v zraku 11 ur - Na sprejemu je imel slavnostni nagovor kočevski župan dr. Petrovič

Trije piloti motornih zmajev smo se 23. julija ob 6.15 podali na prvi oblet Slovenije z motornimi zmaji. Temeljite zemeljske priprave smo opravili že dan pred poletom. Polet smo pričeli na Vzletišču Požar v Kočevju naslednji piloti: Peter Požar (50) iz Kočevja, Janez Rak (49) iz Tacna pod Šmarno Goro in Franci Novak (30) iz Cerknice.

Leteli smo prek kočevskega Roga, na levi strani smo si lahko ogledovali Suho krajino, desno od nas pa se je razprostirala Bela krajina. Polet smo nadaljevali ob robu Novega mesta, mimo Trdinovega Vrha nad reko Krko, proti Krškemu polju in pristali blizu nuklearke na vzletišču Krila Krško. Po krajšem postanku smo nadaljevali polet proti Ptuju, za orientacijo pa nam je služila markantna gora Boč. Kmalu se nam je odprlo Ptujsko polje, kjer smo pristali na športnem letališču Moškranjci s krajšim postankom.

Z našim poletom smo nadaljevali v smeri Prlekije. Tu smo se odločili za pristanek v Iljaševcih na dvorišču našega gostoljubnega letalskega prijatelja Jožeta Gajsarja. Jože je naše zmaje oskrbel z gorivom, mi pa smo se ob prijetnem klepetu okrepčali v njegovi domačiji. Zopet smo poleteli na pot, Jože pa nas je vodil naprej, do športnega letališča pri Murski Soboti. Naprej smo nadaljevali pot zopet sami prek Radenc, Negove, Gradišča in Maribora - mimo Pohorja. Ker pa je bila ura že prek poldneva, so nas pošteno premetavali popoldanski vetrovi in termični stebri.

Končno smo le pristali v Slovenj Gradcu. Tu smo se lahko odpočili in počakali, da so se nepredvidljivi vetrovi umirili. Poleteli smo ob 19. uri in 30 minut prek Kamniško-Savinjskih Alp v Lesce. V Lescah smo se oskrbeli z gorivom in hrano ter prenočevali na prostem, pod krilom svojega motornega zmaja, seveda v spalni vreči. Zgodaj zjutraj smo štartali proti Triglavu na 3000 metrih višine, se malo spustili in točno ob šesti uri obleteli Aljažev stolp. Planinci, ki so stali ob njem, so nam veselo mahali v pozdrav. Kmalu se nam je pokazala, v globinah pod nami, dolina Soče. Ob pol sedmih smo pristali na bovškem športnem letališču. Ker je Bovec vrezan med gorami, je odmeval hrup naših motorjev bolj, kakor bi si želeli, zato se vsem gostom in domačinom, ki smo jih zbudili v tihem in prijetnem nedeljskem jutru, iz srca opravičujem.

Po krajšem počitku smo nadaljevali polet proti Žagi, po dolini Soče navzdol. Zopet se je začel nemiren polet s premetavanjem, saj je že pričela pihati burja. Nadaljevali smo polet, pod nami pa so se vrstili Kobarid, Tolmin, Nova Gorica. Tu pa se nam je Janez oddaljil in ker je bila burja čedalje močnejša, sva ga s Francijem kmalu izgubila z vidika. Leteli smo dalje prek Krasa, burja pa je postala krivec za kršenje italijanskega zračnega prostora. Francija in mene je namreč zaneslo proti Italiji, tako da sva z desnimi krili dobesedno "porajsala" italijanski zračni prostor.

Kljub mednarodnem incidentu smo nadaljevali polet proti Portorožu, kjer se je burja malo umirila. Pristali smo v brezveterju na mednarodnem letališču Portorož ob osmi uri in 40 minut. Takoj po pristanku sva panično začela opazovati obzorje v smeri, od koder sva pričakovala Janeza. V tem času sva se morala znebiti tudi oblečene garderobe, ki nam je prišla prav na Triglavu, za Portorož pa je le pretopla. Po tem manevru sva s Francijem odšla proti letališki zgradbi, da telefonirava na letališče v Ajdovščini, če je morda tam pristal zaradi burje Janez Rak. Tedaj pa se je zelo nizko prikazal zmaj. In to iz smeri mejnega prehoda s Hrvaško. Tako je tudi Janezu uspelo, sicer z osem minutno zamudo, srečno pristati. Odleglo nama je.

Na mednarodnem letališču Portorož smo opravili letališke formalnosti, se oskrbeli z gorivom in nekaj po enajsti uri dopoldan zopet poleteli prek Črnega Kala in Divače proti Notranjski. Tu pa so se začele prave težave. Burja se je močno okrepila in premetavalo nas je v vse možne smeri. Srečno smo prileteli mimo Nanosa in Postojne. Kmalu smo zagledali izsušeno Cerkniško jezero. Pristali smo ob 12. uri in 30 minut na vzletišču Marof pri Cerknici. In moram priznati, bili smo precej utrujeni in dodobra izčrpani, saj smo se uro in pol borili z ne preveč nežno primorsko burjo. Zasidrali smo svoje leteče konjičke in Franci nas je, kot domačin, lepo pogostil. Po okrepčitvi smo se vrnili k svojim zmajem ter počivali v senci kril.

Ob pol osmih zvečer smo odleteli prek Bloške planote, Sodražice in Ribnice proti Kočevju ter nekaj minut po osmi uri srečno pristali na vzletišču Požar v Kočevju. Tu nas je pričakalo precejšnje število kočevarjev. Slavnostni nagovor je imel kočevski župan dr. Mihael Petrovič.

V dveh dneh smo preleteli približno devetsto kilometrov, bili v zraku enajst ur in porabili 250 litrov goriva.

PETER POŽAR

• Da je res lepa in to še kako ta naša mala država, smo imeli priložnost videti iz zraka, saj smo leteli sorazmerno nizko, le 300 do 400 metrov nad tlemi in tudi dokaj počasi, le 80 km/h. Človek si lahko samo želi ogledati ta relief Slovenije v naravi. Leteli smo nad vsemi našimi lepimi pokrajinami in po vseh vzletiščih in letališčih so nas lepo sprejeli, za kar se jim ob tej priložnosti zahvaljujem. Zahvaljujem pa se tudi našim pokroviteljem: generalnemu pokrovitelju Zavarovalnici Triglav, HKS banki Kočevje, radiju UNIVOX, cvetličarni POŽAR, gostilni JASENC in gostilni LOVŠIN Pri Jezeru.

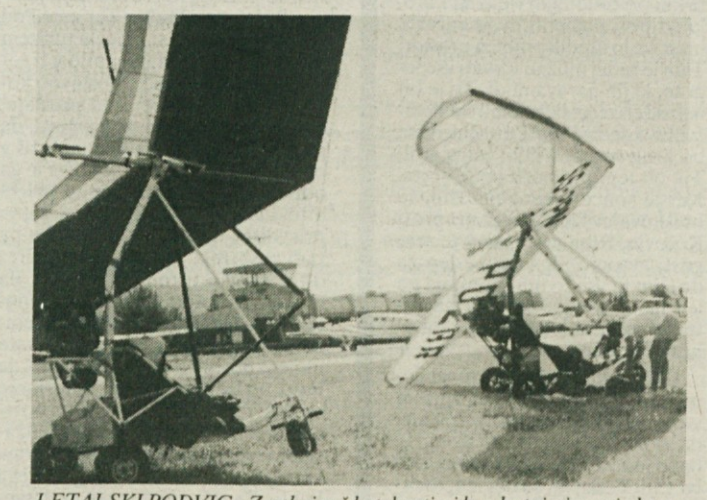

LETALSKI PODVIG - Z nekaj več kot desetimi kvadratnimi metri platna obleteli vso državo

Pričakujem vse mogoče, a kot optimist

Iz daljšega intervjuja z mag. Jožetom Borštnarjem, direktorjem pooblaščene družbe za upravljanje Pulsar in pooblaščene investicijske družbe z istim imenom - Kaj kot ekonomski strokovnjak svetuje lastnikom certifikatov

Poletje se bo počasi prevesilo v jesen, ki si jo bodo mnogi Slovenci zapomnili kot čas usodne odločitve kam naložiti svoj lastninski certifikat. V jesenskih mesecih lahko pričakujemo najostrejšo medijsko vojno za certifikate in hkrati najširšo ponudbo privatizacijskih delnic. Srečevali se bomo s ponudbo delnic kakih 30 pooblaščenih investicijskih družb in vsaj petih večjih podjetij, ki se bodo odločila za javno prodajo svojih delnic. V današnji številki našega časopisa se bomo pogovorili z Jožetom Borštnarjem, mag. ekonomije, ki je direktor Pooblaščene družbe za upravljanje Pulsar d.o.o. in Pooblaščene investicijske družbe Pulsar d.d..

Mislim, pravi za začetek g. Borštnar, da so zares neodvisne samo tri pooblaščene družbe za upravljanje. To so Nika, Certius in Pulsar. Vse druge družbe za upravljanje in njihove investicijske družbe so vpete v bančne ali zavarovalniške mreže. Ali je to dobro ali slabo, bo pokazala prihodnost. Osebno sem zelo zadovoljen z našo neodvisnostjo, ker vem, da bomo popolnoma prosti pri izbiri svojih naložb.

• Kakšne naložbe mislite oblikovati z zbranimi certifikati?

Po zakonu moramo zbrane certifikate vložiti v vsaj deset različnih podjetij, mislim da bomo sredstva vložili v pet velikih in 10 manjših podjetij. Naložbeno strategijo imamo popolnoma jasno: sredstva bomo vlagali v farmacevtsko industrijo (Lek in Krka), v pivovarne (Union in Laško), v Terme Čatež in druga slovenska zdravilišča, ter v podjetja iz panoge organske kemije. Sredstva nameravamo vložiti v podjetja, ki so bila že dosedaj dobro vodena in jih ne mislimo aktivno upravljati.

• Kako ste lahko prepričani, da boste oblikovali prav takšne naložbe?

Sedaj je že znano, da bo Sklad republike Slovenije za razvoj prodajal privatizacijske delnice v paketih na javnih dražbah. Na dražbi bomo zviševali ceno toliko časa, da bomo uspeli kupiti željene pakete. Velika podjetja bodo prodajala po kosih (v več paketih), tako da mislim, da ne bomo imeli problemov. Seveda ne mislimo pretiravati glede cene pa tudi delnice dobrih podjetij iz kakšne druge panoge bomo kupili.

• Kot majhna družba ste močno prisotni v dolenjski regiji, to gotovo ni naključje?

Malo sem čustveno vezan na območje od Trebnjega do Sevnice, na dolino Mirne, ker je moja mama iz teh krajev in imam vikend v vasi Vrhek blizu Krmelja. Tam se počutim kot doma in mogoče bom še kdaj živel tam.

• Kako velika bo pravzaprav vaša investicijska družba?

Razpis je praktično odprt. Kot cilj smo si zastavili glavnico v višini 2 milijardi tolarjev, to je okoli 25 milijonov DEM. Vendar bo Agencija za trg vrednostnih papirjev dovoljevala tudi povečanje glavnice v toku vpisovanja delnic, tako da lahko naberemo tudi do 10 milijard tolarjev. Če bo odziv javnosti dober, bomo ustanovili še eno investicijsko družbo, saj ocenjujemo, da se bo privatizacija in tovrstno vplačevanje delnic raztegnilo čez celotno leto 1995.

• Kdaj pa bo mogoče vaše delnice prodati na borzi oz. zamenjati za gotovino?

To je odvisno od odločitev državnih organov. Podobno kot so hkrati podelili dovoljenja kakim 20 družbam za upravljanje, bodo verjetno tudi spustili na borzo vse hkrati. Prej

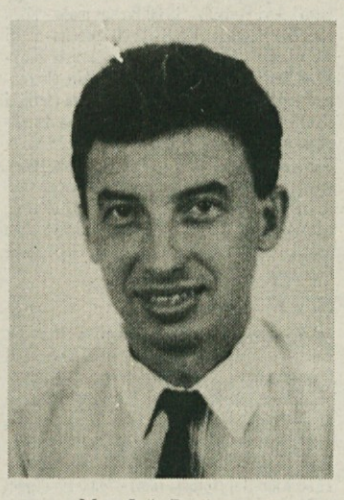

Mag. Jože Borštnar

bodo prišla na borzo podjetja, ki so se oz. se bodo odločila za javno prodajo delnic in ki so zainteresirana za kotacijo delnic na borzi. Izpolnjena morata biti oba pogoja. To bodo Lek, Krka, Pivovarne, Terme Čatež, Rogaška, ipd. Mislim, da si tudi v Trimu Trebnje želijo čim prej priti z delnicami na borzo. Investicijske družbe bodo po zakonu obvezno morale z delnicami na borzo, vendar bo to malo kasneje, po mojem konec leta 1995 ali v letu 1996.

• Strokovnjaki zaradi tega pričakujejo velik padec cen?

Pričakujejo vse mogoče. Velik padec cen, porast obrestnih mer, vdor tujega kapitala, ipd. V resnici nihče ne ve, kaj bo prihod velike količine novih delnic povzročil na borzi. Osebno sem optimist, ker je za Slovenijo povezovanje z Evropsko skupnostjo edina alternativa. Vendar to pomeni tudi svoboden pretok kapitala in tuji analitiki zelo dobro ocenjujejo potek privatizacije v Sloveniji in gospodarsko prihodnost Slovenije.

• Prej ste bili zaposleni v SKB banki, kakšne izkušnje ste si nabrali v vašem poslu?

Tam sem bil zaposlen deset let, od tega sem delal z vrednostnimi papirji od vsega začetka teh poslov, kake štiri leta. Že leta 1988 so začeli pošiljati svoje sodelavce na izobraževanje v tujino. Mene so poslali za mesec dni v neko banko v Stockholm. Tam financirajo naložbe z izdajo obveznic in pripravil sem projekt izdaje obveznic, še preden je bilo to v Jugoslaviji sploh mogoče. Ko je oblast to dovolila, smo jih natisnili in prodajali, odkupili smo celo emisijo obveznic Mesta Ljubljana, izdali delnice in jih spravili na borzo.

• Kako to, da ste potem odšli med privatnike?

Kot privatnik lahko več zaslužiš in lažje trguješ z vrednostnimi papirji. Privatnik sem bil le eno leto. Ustanovitelji Pulsarja so me najeli, da jim ustanovim to firmo in ker primanjkuje tovrstno izobraženih kadrov, so me postavili še za direktorja družbe. Kasneje sem v privatizaciji videl izziv.

• Kam pa ste vložili svoje certifikate?

Vložil sem jih v Lek. Tisto kar so mi vrnili, bom pa vložil v investicijsko družbo Pulsar.

JOŽEFA MURČEHOJIČ
Trebnje

"MAVRIČARJI" BREZ CILJA

Pred nekaj dnevi sem se peljala mimo Občic v Belo krajino. Na posekani gozdni jasi sem zagledala avtomobile s tujimi registracijami, okoli njih pa nenavadne ljudi, Mavričarje. O njih sem kasneje veliko premišljevala in se spraševala, v čem vidijo svojo prihodnost in ali se sploh zavedajo, kaj počnejo. Ker tako izgubljeno tavajo po gozdu, se mi zdijo kot obiskovalci z drugega planeta. Oblečeni so v pisana oblačila in imajo dolge lase. Umazani in goli so se razkazovali ob cesti. Po mojem mnenju sploh nimajo zastavljenih ciljev. Le zakaj si ne priskrbijo pravega dela in mislijo na boljši jutri? Mogoče se bodo tega zavedli, ko bodo ostareli. Mislim, da bi se morali ravnati po pravilu, da je življenje le eno, zato ga je potrebno čim bolj pametno in pravilno izkoristiti.

MOJCA IVKOVIČ
Hinje

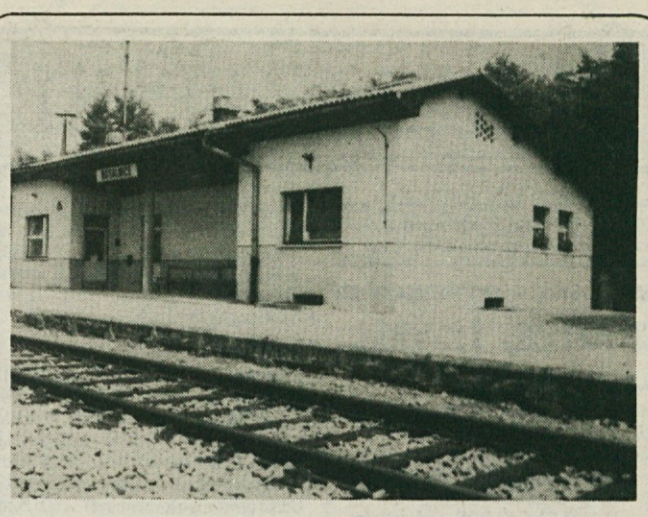

POSTAJA SAMEVA - Od letošnjega maja se vlak tu ne ustavlja več. (Foto: Nataša Stubler)

Rosalnice ostale brez vlaka

Na območju med mednarodnim mejnim prehodom in mejno črto se vlak po predpisih ne sme ustaviti

ROSALNICE - 80 let se je v vasi, dva kilometra oddaljeni od Melike, ustavljal vlak, ki je nato hitel naprej proti Karlovcu. Rosalničani so se zavedali, da pomeni imeti železniško postajo v vasi nekaj več in bili so ponosni nanjo.

Po osamosvojitvi Slovenije, ko je v Metliki nastal mednarodni mejni prehod, so se Rosalnice znašle na ozemlju med mednarodnim mejnim prehodom in mejno črto - reko Kolpo. Vlak za Karlovac pa je postal mednarodni. O tem pa 13. člen Zakona o nadzoru državne meje pravi: "Vlak v mednarodnem prometu, ki prihaja v državo, se ne sme ustaviti na delu proge med mejno črto in mejnim prehodom, razen v primeru višje sile." To, da kakšen Rosalničan želi vstopiti na vlak, verjetno ne pomeni "primera višje sile" in zato vlak v Rosalnicah ne ustavi več. Do letošnjega maja so se cariniki in policisti še pripeljali iz železniške carinske postaje v Metliki na postajo v Rosalnicah in pregledovali vlake, ki so pripeljali s Hrvaške. Sedaj jim te poti ni potrebno več delati, kajti vlak preprosto pelje mimo Rosalnic in se ustavi šele v Metliki.

Vendar pa tu ne gre le za Rosalničane. Branko Butala, šef železniške postaje v Metliki, je povedal, da so postajo v Rosalnicah največ uporabljali delavci iz Hrvaške, ki so zaposleni v rosalniških podjetjih Komet in Kolpasan, ki stojita malo bliže Rosalnicam kot Metliki. Ti sedaj izstopajo na postaji v Metliki in se do Kometa ali Kolpasana odpravijo kar peš po železniški progi. Najbrž pa tudi rosalniškim šolarjem, ki se vozijo po znanje v Novo mesto, zgodaj zjutraj ni prijetno pešačiti do postaje v Metliki.

Na žalost drugega vlaka kot tistega, ki gre v Karlovac, do Rosalnic ni. Branko Butala je sicer že dal pobudo za vmesni vlak, ki bi vozil do Rosalnic, vendar do uresničitve za enkrat še ni prišlo. Če bi bilo več takih Rosalničanov, ki bi se zavzeli za svojo železniško postajo, kot tisti gospod, ki je pred dnevi prišel v naše uredništvo, zaradi česar je ta članek tudi nastal, bi mogoče čez čas na progi skozi Rosalnice zavore spet zacvilile.

J. BOŽIČ

Malka kot ena sama pesem

Ob 88-letnici soteške pevke Malke Korčetove

Pomlad je že davno prišla in trta je že odcvetela, ko je leta 1930 prišla v našo vas Gabrje ob Krki iz Podhoste Malka, ki je prinesla poleg delavnih rok še izjemno ljubezen do petja. Brez pesmi naši ljudje ne bi vzdržali v težkih časih. Peli so jo ob žetvi, košnji, trgatvi; skratka ob delih, pri katerih so si družno pomagali, saj jih je ob takih priložnostih prav pesem povezovala.

Malka je tako prišla v tistih težkih časih za "tamlado" k Červanovim, kot se je po domače reklo Korčetovim. Tu ni bila bogatija, ker je bila njihova hiša po delih pripeljana, ko se je fratarstvo prenehalo, iz Červanove frate v Gabrje, in v njej Malka še danes stanuje. Čeprav je imela hiša le dva konca in kuhinjo ter jih je bilo pri hiši osem, so živeli v slogi. V hiši in okoli nje je vladala čistoča in red kot še danes.

Kar je Malka najbolj pogrešala na novem domu, je bila pesem. Ni minilo veliko časa, že so jo cerkveni pevci povabili v svoj zbor, saj je glas o njenem lepem petju segal daleč okoli. Soteški zbor ni pel samo v cerkvi, ampak tudi na raznih vaških slovesnostih, porokah, pogrebih in spevoigrah, ki so dobila veliko priznanj. Glasbeni strokovnjaki so o Malki Korče in Pavli Dular menili, da je velika škoda, da se takim talentom ni mogla omogočiti višja pevska izobrazba. Malka in Pavla pa nista želeli slave, bila sta srečni, da sta s svojimi glasovi navduševali ljudi. Malka je povila štiri otroke in vsi so bili glasbeno nadarjeni ter so kasneje prepevali v mladinskem pevskem zboru Soteški slavčki.

Ob raznih žegnanjih in romarskih poteh je v cekvico sv. Erazma prihajala velika množica romarjev, še posebej zaradi soteških pevcev. Ti so morali zapet, ko je bilo konec obreda, njim pa je pritegnila vsa zbrana množica. Iz teh lepih melodij se je jasno slišal sopran Malke Korčetove.

Njen mož, ki je tudi pel v zboru, je padel v partizanih. Za njegov grob Malka ne ve. Kljub letom pa ni osamljena. Obiščejo jo otroci in ji postorijo tisto, česar več ne zmore sama. Če pa bi se zbrali pravi pevci, bi tudi še zapela. V spominu ima še veliko pesmi, ki so danes šle že v pozabo. Malo njenih vrstnic je še živih, od takratnih pevcev pa ni, razen nje, nikogar več. Pove še, da smo danes ljudje preveč odtujeni. Ni več časa za pravi pogovor, za smeh, za narodno slovensko pesem.

"Na koncu svoje življenjske poti se ljudje radi ali neradi poslovimo. Včasih smo pretirano navezani na to življenje, pride pa trenutek, ko se pred nami odpre večnost. Zagotovo je tam tudi pesem."

TONE VIRANT

SOTEŠKI PEVCI - Pevski zbor ob ustanovitvi. V sredini Malka Korče.

"Je..m ti tako odprto mejo!

Pogovor pod trto

BOSLJIVA LOKA - V Bosljivi Loki so lepo obnovili zasebno trgovino Ana in občutno povečali prodajni prostor. Prometa je kar precej, saj je na Hrvaškem marsikaj dražje kot v Sloveniji. Tu se oskrbujejo še taborniki, ki tabore v bližnjih Mirtovičih. Pred trgovino pa v prijetni senci trte ob mizi modrujejo ljudje, s te in one strani Kolpe. Prisluhnimo jim!

Najprej je nekdo dejal, da očitno prihaja sem precej kupcev iz Hrvaške zato, ker je tam vse dražje. Vikendar z drugega brega, sicer Zagrebčan,.se s tem ni strinjal. Dejal je le, da na Hrvaškem primanjkuje blaga.

Potem je drugi Hrvat povedal, da je kupil na slovenskem bregu Kolpe kubik desk, ki jih nujno potrebuje, zdaj pa ne ve, kako jih bo prepeljal le nekaj kilometrov daleč, saj je vmes meja in bi s tovorom moral prek carinske postaje več 10 km daleč.

Tretji je pridal, da je velika neumnost, če bosta v Kolpski dolini dve cesti: po slovenskem in hrvaškem bregu Kolpe. S tem pa se ni strinjal šofer kočevskega Trgoprometa, ki je takrat pripeljal za trgovino Ano robo, in je dejal:

"Je..m ti tako odprto mejo, kjer te za vsakim grmom čaka policaj!"

Nato pa je povedal še o nevšečnostih, na katere naleti pri vožnji po hrvaških cestah. Cesta po slovenski strani mora biti, pa naj stane, kolikor hoče!" je pribil.

Domačin, sosed, pa je povprašal, kdaj bo končno le dograjen cestni odsek od Mirtovičev do Srobotnika, ko bo osilniška dolina končno povezana po slovenskem ozemlju s Slovenijo. Odgovora ni vedel noben, kasneje pa nam je predsednik KS Osilnica dr. Stanko Nikolič o tem dejal: "Potrebna dokumentacija za ta, 1.200 m dolgi cestni odsek je že sprejeta in tudi dela so oddana zasebnemu podjetju Lesdog, ki je delalo tudi cesto od Petrine do Srobotnika. Če bo šlo vse po sreči, se bodo dela začela še pred koncem tega meseca in bodo dokončana v dveh mesecih. Zagotoviti je treba le še ves denar in podpisati ustrezne pogodbe, kar pa ni nepremostljiva ovira. Za ceste ob Kolpi zbiramo tudi prostovoljne prispevke na žiro račun 51300-780-10147 pri SDK Kočevje."

J. PRIMC

Pozabljen (Luzarjev) vodnjak

Čakajoč na vodo

GABRJE - Luzarjevi iz Gabrja, ki so se v današnji čas pretolkli brez vodovoda v hiši, so 4. avgusta letos naročili pri novomeških poklicnih gasilcih vodo. Gasilci pač vozijo vodo in Luzarjevi si jo dajo pripeljati vsakič, ko jim je zmanjka v domačem vodnjaku. Čeprav so gasilci napovedali, da bodo vodo dostavili tega dne ob sedmih zvečer, cisterne z vodo ni bilo v Gabrje. Luzarjevi so zato v petek spet prosili gasilce, če bi jim pripeljali vodo in gasilci so rekli, da bo cisterna z vodo v Gabrju do 16. ure. Iz petka je potem nastala sobota, vendar Luzarjev vodnjak je bil še zmeraj prazen.

Luzarjevi niso bili in niso veseli tokratnih praznih obljub poklicne gasilske enote, ki je drugače mož beseda. "Čakali smo vodo. No, potem smo se morali znajti po svoje, ker je ni bilo. Gasilci so naredili to napako, da so obljubili, da bodo pripeljali vodo. Naj bi rekli, da je ne morejo, pa bi mi takoj ukrenili kaj drugega. Ker so obljubili, smo jih čakali. Ko smo šli okrog po delu, smo celo najeli tuje ljudi, da so z našim hišnim ključem čakali na cisterno, da bi lahko odprli gasilcem vrata," pravijo Luzarjevi.

Da bo res voda, so bili Luzarjevi tako trdno prepričani, da so že šli domov, ko so s travnika videli, da proti Gabrju pelje neka cisterna z vodo, in sicer približno ob tistem času, ko naj bi vodo peljali v njihov vodnjak. Izkazalo se je, da je cisterna obšla Gabrje in nadaljevala pot na Gorjance.

Kako je z zadevo, smo povprašali v Gasilsko reševalni center Novo mesto. Povedali so, da so odpeljali vodo Luzarjevim, vendar so jo ti odpovedali, ko je bila cisterna na poti. Toda gasilci so tudi priznali, da je minilo dva dni od naročila do takrat, ko je šla na pot cisterna z vodo za Luzarjeve. Do zamude je prišlo, ker Gasilsko reševalni center preprosto ni mogel odpeljati vode, in sicer zaradi preobilice dela pri organizaciji evropskega prvenstva v triatlonu. Za sodelovanje pri tej športni prireditvi so gasilci izvedeli šele dan pred prireditvijo, kot so nam pojasnili v gasilskem centru.

Če torej gasilci zaradi triatlona niso uspeli pripeljati iz Novega mesta v Podgorje niti kapljice vode, so bili skupaj z vsemi drugimi aktivisti res zagreti za športno prireditev. To se pravi, da je v novomeškem okrožju še zmeraj živ duh aktivizma in udarništva. Kaj ko bi se enkrat ljudje s tem duhom zbrali in šli v Podgorje zgradit vodovod do hiš, ki jih oblasti ob koncu 20. stoletja še niso osrečile z vodovodom. Najbrž ne bo te akcije. Tovarišija, ki bi lahko rekla: "Gospodje, pojdimo v Podgorje zgradit vodovode," je najbrž že pozabila, kako je pila iz vodnjaka. Čeprav so v njej gasilci in med njimi Podgorci, ki so se v otroštvu nacejali s kapnico.

M. L.

Rože nikoli ne odrastejo

Veronika in Tone Grdanec imata veliko rož

SMOLENJA VAS - Veronika in Tone Grdanec iz Smolenje vasi pri Novem mestu spadata med tiste srečneže, ki lahko po mili volji sadijo rože. Ker imata oba rože tudi zares rada, se balkon njune hiše malodane šibi pod cvetjem. V rože in zelenje sta odela tudi vrt pod balkonom in okoli hiše. Ljudje, ki hodijo mimo, so telefonirali v uredništvo Dolenjskega lista, da je Grdančev balkon tudi letos eden najlepših daleč naokoli. Ko je prišlo še pismo s podobnim sporočilom, smo se odpravili h Grdančevima.

Veronika je rekla, da je bila letos dalj časa v mavcu in da so bile njene rože že malo pod vprašajem. Toda vse je šlo po sreči in rože so se razbohotile, da je veselje.

Pri sajenju rož menda ne pomaga nikakršno čarobno navodilo, če ni zraven srca. "Nimam skrivnosti, ampak ljubečo roko, ker imam nadvse rada rože. No, res je, da rože pomenijo tudi precejšnjo naložbo. Če želiš imeti rože, moraš imeti poleg veselja tudi primerno zemljo, gnojilo," je rekla Veronika.

Rože so za okras, hkrati pa so lahko človeku tudi tiha prijateljska družba, ki po svoje hvaležno poplača trud. "Otroci odrastejo, rože ne odrastejo, rože so vsako leto znova tu," se je malce užalostila Veronika. Potem je povedala še nekaj o tem, zakaj imata s Tonetom, spretnim zidarjem, rože. "Eni ljudje so bolj za druge stvari, midva pa imava to. Spoštujeva rože. Rože, čistoča in mir v hiši - to te gor drži," je Veronikino preprosto pravilo, kako se da uspešno upreti neizprosnemu urniku življenja.

Grdančeva sta veselje do zelenja najbrž prinesla s seboj iz čateške fare, iz Cerine, od koder sta preko nekaterih življenjskih postaj prišla v Smolenjo vas. Že kot kmečka otroka sta videla, da je eno zelenje žlahtnejše kot drugo, saj so na njivi okopali na primer krompir, medtem ko so spulili osat in slak. Ampak že takrat sta menda začutila, da je tudi plevel po svoje lep in da ga je zato potrebno spuliti z nekim spoštovanjem. In iz tega spoštovanja je najbrž vzklilo njuno iskreno veselje z rožami.

Ob zatonu letošnjega poletja bosta Grdančeva poskrila cvetlične ločke pred bližajočo se zmrzaljo. Drugo leto se bo ponovila njuna cvetlična zgodba. "Dokler bova mogla, jih bova gojila. Potem pa nas bo zmanjkalo," je rekla Veronika, ko smo v njuni vrtni uti pod slamnato streho med stoterimi grozdi kramljali o neminljivosti rož.

M. LUZAR

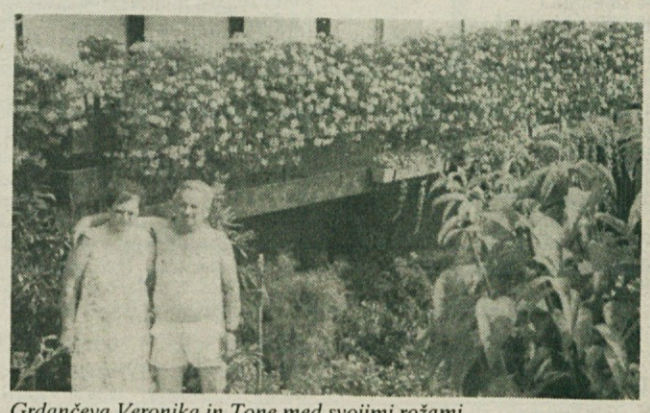

Grdančeva Veronika in Tone med svojimi rožami

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 11. VIII.

SLOVENIJA 1

9.15 - 0.20 TELETEKST
10.05 VIDEO STRANI
9.50 TEDENSKI IZBOR
10.05 ŠTIRJE FANTJE MUZIKANTJE
10.40 VIDEOŠPON
11.40 ČLOVEŠKI ROD, angl. poljudnoznan. serija, 1/12
12.05 TUŠITALA, angl.-avstral. nadalj., 1/6
13.00 POROČILA
16.30 GOSPODARSKA ODDAJA, ponovitev
17.20 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
18.00 DNEVNIK 1
18.10 OTROŠKI PROGRAM
ZMIGAJ SE!, športna oddaja za mlade, 8/8
18.30 RISANKA
18.40 PRVI USPEHI
18.45 ŽE VESTE
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 GOZDARSKA HIŠA FALKENAU, nemška nadalj., 8/13
21.05 SPUST SKOZI GRAND CANYON, amer. dok. oddaja
22.00 POLETNI NAVDIH, turistična oddaja
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
22.45 GLEDALIŠČE RAYA BRADBURYJA, kanadsko-novozel. naniz., 4/24
23.15 DEJANSKO STANJE, angl. nadalj., 3/3

SLOVENIJA 2

11.15 - 23.00 Teletekst
11.30 Video strani - 12.05 Ciklus filmov Raula Walsha: Opolnoči zatrobi rog (amer. film) - 13.20 Tedenski izbor: Svet poroča; 13.50 Iz dobrega gnezda (nemška nadalj., 6/13); 14.45 Mojstrovine: Louvre (angl. dok. oddaja) - 15.35 Sova (ponovitev): Popolna tujca (amer. naniz., 22/22); 16.05 Dejansko stanje (angl. nadalj., 2/3) - 16.55 SP v košarki - 18.15 EP v atletiki - 20.40 Krila nad svetom (kanadska dok. nadalj., 6/9) - 21.30 Umetniški večer: Portret Janeza Bernika (ponovitev)

A KANAL

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 228. dela amer. nadalj.) - 13.05 Call selection (ponovitev) - 13.40 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.35 Na velikem platnu - 16.50 Album show (ponovitev glasbene oddaje) - 17.40 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 18.10 Beverly Hills 90210 (ponovitev 19. dela amer. naniz.) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (229. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (glasbena oddaja) - 20.40 Pred poroto (3. del. amer. naniz.) - 21.10 Poročila - 21.20 Odred pravice (amer. film) - 23.00 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 23.50 Na velikem platnu - 0.05 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

7.50 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mlade - 11.00 Poletni šolski program - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtnica (serijski film) - 12.40 Monofon - 13.15 Terra X (dok. serija) - 14.00 Alo, alo (humor. serija) - 14.30 Življenje na severu (serijski film) - 15.20 Ljubezen med lopovi (amer. film) - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Iz tujskega življenja - 21.00 Nocoj z vami (zabavnoglasbena oddaja) - 21.45 Poročila - 21.50 Izzivi hrvaškega turizma - 22.35 S sliko na sliko - 23.20 Večer ob glasbi - 0.20 Poročila v nemščini - 0.25 Sanje brez mej

HTV 2

14.20 Video strani - 14.35 TV koledar - 14.45 Skrivnosti (serijski film) - 15.30 Vrnitev v Eden (serijski film) - 16.15 SP v košarki - 17.15 EP v atletiki - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Ogenj v srcu (humor. serija) - 20.45 Vrnitev v Eden (serijski film) - 21.30 Amer. film - 22.50 Metalmania

PETEK, 12. VIII.

SLOVENIJA 1

8.45 - 1.55 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 TEDENSKI IZBOR
10.10 ČUDEŽNA LETA, amer. naniz., 4/8
10.35 LOGANOV BEG, amer. film
12.25 ŽE VESTE
13.00 POROČILA
13.50 OMIZJE, ponovitev
18.00 DNEVNIK 1
18.10 OTROŠKI PROGRAM
VRTILJAK, mehiška nadalj., 12/28
ZGODBE O POLUHCU, lutkovna igrica, 6/12
18.45 ZNANJE ZA ZNANJE
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 KORENINE SLOVENSKE LIPE, ponovitev 5. oddaje
20.45 OBMEJNI POLICAJ, amer. film
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
22.40 TRPKI SADEŽI, avstral. nadalj., 1/2
0.15 BRANE RONČEL IZZA ODRA

SLOVENIJA 2

12.45 - 23.10 Teletekst
13.00 Video strani - 13.20 Tedenski izbor: Film tedna: Mesto upanja (amer. film) - 15.25 Sova (ponovitev): Gledališče Raya Bradburyja (kanadsko-novozel. naniz., 4/24); 15.55 Dejansko stanje (zadnji del angl. nadalj.) - 16.50 SP v košarki - 18.10 EP v atletiki - 20.40 Podeželski utrip (angl. naniz., 7/10) - 21.30 Moški, ženske - 22.30 Slovenski kvintet trobil

A KANAL

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 229. dela amer. nadalj.) - 13.05 Magnetoskop (ponovitev) - 13.50 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.05 Na velikem platnu - 16.20 Ameriških deset - 16.50 Pred poroto (ponovitev 3. dela amer. naniz.) - 17.20 Odred pravice (ponovitev filma) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (230. del am. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.30 Beverly Hills 90210 (20. del amer. nadalj.) - 21.20 Poročila - 21.30 Teden na borzi - 21.40 Razcepljeni (amer. film) - 23.15 Devlinova zveza (12. del am. naniz.) - 0.05 Album show (glasbena oddaja) - 0.50 Erotični film

HTV 1

7.50 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke - 11.00 Poletni šolski program - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtnica (serijski film) - 12.40 Monoplus - 13.15 Terra X (dok. serija) - 14.00 Alo, alo (humoristična serija) - 14.30 Življenje na severu (serijski film) - 15.20 Margaret Bourke White (amer. film) - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Latinica - 21.10 Ne joči, saj je samo nevihta (amer. film) - 22.55 Poročila - 23.00 S sliko na sliko - 0.00 Poročila v nemščini - 0.05 Sodobni poljski film - 1.35 Sanje brez mej

HTV 2

15.20 Videostrani - 15.35 TV koledar - 15.45 Skrivnosti (serijski film) - 16.35 Vrnitev v Eden (serijski film) - 17.15 EP v atletiki - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Beverly Hills (serija za mladino) - 21.00 Guns žn' Roses - 22.15 Shanonova igra (serijski film) - 23.00 Hit depo - 0.25 SP v košarki

SOBOTA, 13. VIII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.40 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 TEDENSKI IZBOR:
10.10 RADOVEDNI TAČEK
10.30 COBI IN PRIJATELJI, španska risana serija, 7/13
10.55 ZMIGAJ SE!, športna oddaja za mlade, 8/8
11.15 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.45 KLEMENTINA, franc. risana serija, 6/6
13.00 POROČILA
15.55 OBMEJNI POLICAJ, ponovitev amer. filma
17.25 BOJ ZA OBSTANEK, angl. poljudnoznan. serija, 8/20
18.00 DNEVNIK 1
18.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
19.00 RISANKA
19.14 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 UTRIP
20.25 SANJE O BELEM BOŽIČU: PORTRET IRVINGA BERLINA
21.20 PRED SEDMIMI IGRAMI BREZ MEJA
21.25 KARAOKE, razvedrilna oddaja TV Koper
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA:
TRPKI SADEŽI, zadnji del avstral. nadalj.

SLOVENIJA 2

7.35 - 5.00 Teletekst
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 13.30 Novi ljubljanski godalni kvartet - 14.00 Tedenski izbor: Poletni navdih; 14.20 Gozdarska hiša Falkenau (nemška nadalj., 8/13) - 15.10 Sova (ponovitev): Trpki sadeži (avstral. nadalj., 1/2) - 16.45 Športna sobota: SP v košarki; 18.05 EP v atletiki; 20.30 SP v košarki (polfinale) - 22.20 Filmska magija (avstral. dok. serija, 1/9) - 22.45 Sobotna noč: Šank rock v živo; Ob 25-letnici festivala v Woodstocku (1. del) - 2.55 SP v košarki (polfinale)

A KANAL

7.00 Borza dela - 9.00 CMT - 10.05 Teden na borzi (ponovitev) - 10.15 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 11.00 Devlinova zveza (12. del) - 14.30 Borza dela - 17.05 ITV - Begunska televizija - 17.30 Razcepljeni (ponovitev filma) - 19.00 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 19.30 Učna leta (ponovitev 21. dela am. naniz.) - 20.00 Vreme - 20.05 Slovenija rock '94 (reportaža) - 20.35 Učna leta (22. del amer. naniz.) - 21.00 Evropa (nemška drama) - 23.00 Vreme - 23.05 Smithsonian (ponovitev 3. dela amer. dok. naniz.) - 0.05 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

7.55 TV spored - 8.00 TV koledar - 8.10 Poročila - 8.15 Knjiga o džungli (angl. film) - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.05 Oddaja resne glasbe - 13.10 Prizma (večnacionalni magazin) - 13.55 Poročila - 14.00 Katoliška cerkev in Hrvati zunaj domovine (dok. oddaja) - 14.45 Me je kdo iskal? - 15.25 Dirigenti in muzikanti (dramska serija) - 16.25 Hišni ljubljenci - 17.00 Beverly Hills (serija za mladino) - 17.45 TV razstava - 17.55 Poročila - 18.00 Televizija o televiziji - 18.30 Santa Barbara (amer. nadalj.) - 19.15 Na začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Zbogom, policajček (franc. film) - 21.45 David Lean in Robert Bolt (dok. film) - 22.40 Poročila - 22.45 Športna sobota - 22.50 S sliko na sliko - 23.50 Poročila v angleščini - 23.55 Sanje brez mej

HTV 2

15.30 TV spored - 15.35 TV koledar - 15.45 To je ljubezen (humor. serija) - 16.10 SP v košarki - 17.10 EP v atletiki - 20.15 Naravni svet (dok. serija) - 21.05 CRO pop rock - 21.55 Nočna izmena: Življenje na severu; Caddyshack I (amer. film)

NEDELJA, 14. VIII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.40 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.15 OTROŠKI PROGRAM
10.15 ŽIV ŽAV, ponovitev
11.05 ČUDEŽNA LETA, amer. naniz., 6/8
11.30 REVIJA MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.35 BOJ ZA OBSTANEK, angl. poljudnoznan. serija, 8/20
13.00 POROČILA
13.05 PODEŽELSKI UTRIP, ponovitev angl. naniz., 7/10
15.05 PRIDITE V LAS VEGAS, amer. film
17.00 KRILA NAD SVETOM, ponovitev kanadske dok. nadalj., 5/9
18.00 DNEVNIK 1
18.10 JEEVES IN WOOSTER, angl. naniz., 10/11
19.00 RISANKA
19.20 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ZRCALO TEDNA
20.25 IGRE BREZ MEJA: AJDOVŠČINA V ITALIJI
21.55 ZGODOVINA 12 EVROPSKIH DRŽAV, angl. dok. serija, 8/12
22.30 DNEVNIK 3, VREME
22.45 SOVA
MESTNE ZGODBE, amer. nadalj., 5/6
DOKAZI, amer. naniz., 1/16

SLOVENIJA 2

7.35 - 1.40 Teletekst
Opomba: 13.00 EP v atletiki: maraton (posnetek) + prenos; 17.35 F-1 za VN Madžarske
7.50 Videostrani - 8.00 Euronews - 10.30 Tedenski izbor: Portret Irvinga Berlina - 11.20 Sova (ponovitev): Trpki sadeži (zadnji del avstral. nadalj.) - 13.00 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Ime mi je Drago Ulaga - 20.25 Ljubezen (amer. film) - 21.55 SP v košarki (finale) - 23.45 Športni pregled - 0.30 Posnetki športnih dogodkov

A KANAL

9.05 Tom Sawyer (risani film) - 10.00 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 10.30 Evropa (ponovitev filma) - 12.30 Helena - 18.05 Tom Sawyer (risani film) - 19.00 Beverly Hills 90210 (ponovitev 20. dela) - 20.00 Vreme - 20.05 Smithsonian (4. del amer. dok. naniz.) - 21.00 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 21.45 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 22.35 Tropska vročica (10. del amer. naniz.) - 23.20 CMT

HTV 1

7.50 TV spored - 7.55 TV koledar - 8.05 Poročila - 8.10 Angl. film - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke - 12.00 Poročila - 12.05 Plodovi zemlje - 12.55 Oddaja narodne glasbe in običajev - 13.25 Mir in dobro - 13.55 Duhovni klic - 14.00 Poročila - 14.05 Oliver Twist (avstral. mladinski film) - 15.50 Opera Box - 16.20 Samostrel (serijski film) - 16.45 Srečni dnevi (serijski film) - 17.10 Poročila - 17.20 Malo življenja, malo ljubezni (amer. film) - 18.50 Risana serija - 19.15 TV fortuna - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Po vrnitvi (serijski film) - 21.05 Split in cocerto (zabavnoglasbena oddaja) - 22.05 Poročila - 22.10 Medvednica (dok. oddaja) - 22.45 Šport - 23.05 S sliko na sliko - 0.05 Poročila v nemščini - 0.10 Sanje brez mej

HTV 2

13.10 TV koledar - 13.20 CRO pop rock - 14.05 EP v atletiki - 16.20 SP v košarki (polfinale) - 17.30 F-1 za VN Madžarske - 18.30 Pozejdonovi vrtovi (dok. serija) - 19.20 Risani film - 19.30 Dnevnik - 20.15 Črno-belo v barvah: Elvis Presley; Poročila iz zgodovine; Izbiramo glasbo; Beach Boys; Herbie Man

PONEDELJEK, 15. VIII.

SLOVENIJA 1

7.45 - 23.55 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.30 TEDENSKI IZBOR
8.30 HUCKLEBERRY FINN IN NJEGOVI PRIJATELJI, koprod.nadalj., 18/26
8.55 KORENINE SLOVENSKE LIPE, 5. oddaja
9.15 ZNANJE ZA ZNANJE
11.15 POLETNO GLEDALIŠČE, amer. film
13.00 POROČILA
14.55 TEDENSKI IZBOR
UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
16.20 MOŠKI, ŽENSKE
17.20 DOBER DAN, KOROŠKA
18.00 DNEVNIK 1
18.10 OTROŠKI PROGRAM
18.40 UNIVERZITETNI RAZGLEDI
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 MEDNARODNA OBZORJA: HRVAŠKA
21.15 HUDA KRI, nemška nadalj., 2/4
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA
NA DRUGI STRANI MAVRICE, angl. naniz., 8/8
DOKAZI, amer. naniz., 2/16

SLOVENIJA 2

12.35 - 23.10 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.25 Tedenski izbor: Igre brez meja, Forum, Utrip, Zrcalo tedna - 18.05 Sova (ponovitev): V avtobusu (35. epizoda angl. naniz.); 18.30 Dokazi (amer. naniz., 1/16) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Otrok za dediščino (1. del franc. drame) - 21.05 R & R (znan. oddaja) - 21.35 Naravoslovna fotografija - 22.00 Brane Rončel izza odra

A KANAL

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 230. dela) - 13.05 Pozitiv + (ponovitev) - 13.35 Helena - 14.10 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.25 Na velikem platnu - 16.40 Poslovni dosje (22. del amer. serije o managementu) - 17.15 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 18.05 Tropska vročica (ponovitev 10. dela amer. naniz.) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (231. del am. nadalj.) - 20.00 Popspot (kontaktna glas. oddaja) - 20.40 Brlog (25. del španske serije) - 21.10 Vreme - 21.15 Londonski pločniki (angl. komedija) - 22.50 Ameriških deset (glasb. oddaja) - 23.25 Na velikem platnu - 23.40 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

7.50 TV program - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 9.55 Poročila - 10.00 Prenos maše - 11.30 Narodna glasba in običaji - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtnica (serijski film) - 12.40 Terra X (dok. serija) - 13.25 Alo, alo (humor. serija) - 13.55 Življenje na severu (serijski film) - 14.40 Amer. film - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Hrvaška in svet - 20.55 Striček Vanja (ruska drama) - 22.15 Poročila - 22.20 Dok. oddaja - 22.50 Cerkve v Zagrebu - 23.00 S sliko na sliko - 0.00 Poročila v angleščini - 0.05 Sanje brez meja

HTV 2

16.10 Videostrani - 16.20 TV program - 16.25 TV koledar - 16.35 Konjeništvo - 16.55 Skrivnosti (serijski film) - 17.40 Po vrnitvi (serijski film) - 18.25 V nasprotni svetlobi: Potovanje po Italiji (dok. serija) - 18.55 Stan in Olio (humor. serija) - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.15 Vrnitev v Eden (serijski film) - 21.05 Konji (dok. serija) - 22.00 Klub Raj (serijski film) - 23.00 Električni kavboj

TOREK, 16. VIII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.25 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.30 TEDENSKI IZBOR
10.30 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.00 OTROŠKA ODDAJA
11.35 UNIVERZITETNI RAZGLEDI
12.05 FILMSKA MAGIJA, avstral. dok. serija, 1/9
12.30 REVIJA MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV
13.00 POROČILA
14.45 TEDENSKI IZBOR
SOBOTNA NOČ
16.10 IME MI JE DRAGO ULAGA
16.35 ŠPORTNI PREGLED
17.20 MOSTOVI
18.00 DNEVNIK 1
18.10 OTROŠKI PROGRAM
18.40 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 MOJSTROVINE - PRADO, MADRID, ponovitev
21.05 IZ DOBREGA GNEZDA, nemška nadalj., 7/13
22.00 SVET POROČA
22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 SOVA
LAHKO NOČ, LJUBICA, angl. naniz., 3/6
DOKAZI, amer. naniz., 3/16

SLOVENIJA 2

12.35 - 23.10 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 17.30 Tedenski izbor: Ljudje in zemlje - 18.05 Sova (ponovitev): Na drugi strani mavrice (angl. naniz., 8/8); 18.30 Dokazi (amer. naniz., 2/16) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Tusitala (angl.-avstral. nadalj., 3/6) - 21.10 Svet na zaslonu - 22.00 Videošpon

A KANAL

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.25 Luč svetlobe (ponovitev 231. dela amer. nadalj.) - 13.05 Popspot (ponovitev) - 13.45 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.45 Na velikem platnu - 17.00 Brlog (ponovitev 25. dela šp. naniz.) - 17.30 Londonski pločniki (ponovitev filma) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (232. del) - 20.00 Rodeo (glasbena oddaja) - 20.40 Državnik novega kova (15. del angl. satirične naniz.) - 21.10 Poročila - 21.20 Škandalozno odkritje (amer. krim.) - 23.00 Dan po jutrišnjem (13. del amer. dok. serije) - 23.35 Na velikem platnu - 23.50 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mlade - 11.00 Poletni šolski program - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtnica (serijski film) - 12.40 Monofon - 13.10 Dežela orlov (dok. serija) - 14.00 Alo, alo (humor. serija) - 14.30 Življenje na severu (serijski film) - 15.20 Strupeni bršljan (amer. film) - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Kuruzna pot (dok. oddaja) - 20.50 V velikem planu - 22.20 Poročila - 22.25 Akustikoteka - 23.00 S sliko na sliko - 0.00 Poročila v nemščini - 0.05 Sanje brez meja

HTV 2

16.25 Video strani - 16.35 TV program - 16.40 TV koledar - 16.50 Skrivnosti (serijski film) - 17.35 Vrnitev v Eden (serijski film) - 18.20 Konji (dok. serija) - 19.30 Dnevnik - 20.15 V večernem hladu (humor. serija) - 20.45 Vrnitev v Eden (serijski film) - 21.30 Pozejdonovi vrtovi (dok. serija) - 22.20 Vrnitev Sherlocka Holmesa (serijski film)

SREDA, 17. VIII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.05 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.15 OTROŠKI PROGRAM
SKOK MED ZVEZDE, angl. naniz., 6/14
10.40 TEDENSKI IZBOR
10.40 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
11.10 R & R
11.40 ZGODOVINA 12 EVROPSKIH DRŽAV, angl. dok. serija, 8/12
12.10 OTROK ZA DEDIŠČINO, franc. drama, 1. del
13.00 POROČILA
18.00 DNEVNIK 1
18.10 OTROŠKI PROGRAM
COBI IN PRIJATELJI, španska risana serija, 13/13
18.35 MORSKI ZAKLADI
18.50 ČLOVEŠKI ROD, angl. poljudnoznan. serija, 2/12
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 FILM TEDNA:
LJUBEZEN DO POLNOČI, amer. film
22.05 POLJUBI ME, LJUBEZEN MOJA
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
GRACE NA UDARU, amer. naniz., 1/22
DOKAZI, amer. naniz., 4/16

SLOVENIJA 2

12.35 - 1.00 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 16.20 Tedenski izbor: Huda kri (nemška nadalj., 2/4); 17.05 Mednarodna obzorja: Hrvaška - 18.05 Sova (ponovitev): Lahko noč, ljubica (angl. naniz., 3/6); 18.30 Dokazi (amer. naniz., 3/16) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Športna sreda: Zuerich: GP v atletiki - 23.00 Omizje

A KANAL

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 232. dela) - 13.05 Rodeo (ponovitev) - 13.50 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.15 Na velikem platnu - 16.30 Državnik novega kova (ponovitev 15. dela angl. naniz.) - 17.00 Škandalozno odkritje (ponovitev filma) - 18.40 Male živali - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (233. del) - 20.00 Call selection (kontaktna glasbena oddaja) - 20.30 Slavni fantje (1. del angl. nadalj.) - 21.20 Poročila - 21.30 Karma (kontaktna oddaja o duhovnosti) - 22.15 Album show (glasbena oddaja) - 23.00 Dance session (oddaja o plesu) - 23.35 Na velikem platnu - 23.50 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mlade - 11.00 Poletni šolski program - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtnica (serijski film) - 12.40 Monofon - 13.15 Dežela orlov (dok. serija) - 14.05 2,4 otroka (humor. serija) - 14.35 Življenje na severu (serijski film) - 15.25 Obala Kona (amer. film) - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Dok. oddaja - 21.00 Politični magazin - 21.45 Poročila - 21.50 Oddaja o kulturi - 22.45 S sliko na sliko - 23.45 Poročila v angleščini - 23.50 Sanje brez meja

HTV 2

16.35 Video strani - 16.45 TV program - 16.50 TV koledar - 17.00 Skrivnosti (serijski film) - 17.45 Vrnitev v Eden (serijski film) - 18.30 Pozejdonovi vrtovi (dok. serija) - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 19.55 Zuerich: mednarodni atletski miting - 23.00 Vrnitev v Eden (serijski film) - 23.45 Težak dan za kraljico (franc. film)

KARAOKE SHOW

na terasi Gostišča HRIBAR (motel) Trebnje

v soboto, 20.8.94, ob 20. uri.
Glasbo izvaja skupina MAGIC

Prijave in informacije vsak dan v gostišču Hribar (telefon 44-018)

94,6 MHz
RADIO SRAKA

ČETRTEK, 11.8.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 17.00 Obrtniki in podjetniki - 19.00 Rockovnik - 22.00 Hard & Heavy

PETEK, 12.8.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.30 Grmski vulkan - 17.00 Srakin TV izbor - 18.00 13 groznih - 19.00 Ne joči, petek! (kviz z evergreeni)

SOBOTA, 13.8.

5.30 Dobro jutro - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00 Ribiška oddaja - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Lovci v studiu - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.15 Godec v studiu - 17.00 Šraka ima dolgi rep - 18.00 Obisk - 20.00 Čestitke - 21.00 Srakina veselica

NEDELJA, 14.8.

8.00 Dobro jutro - 9.30 Oddaja za čebelarje - 10.00 Mali oglasi - 11.00 Vinogradniška oddaja - 12.00 Čestitke, mali oglasi in domača glasba - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 19.00 Cinca Marinca: slovenske popevke - 22.30 Ves ta jazz

PONEDLJEK, 15.8.

5.30 Domača glasba -6.45 Kmetijski nasveti - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.30 Popevka tedna - 17.00 Aktualna oddaja - 20.00 Glasbena oddaja - 23.00 Koncert: Abdel Aziz el Mubarak

TOREK, 16.8.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.30 Nagradni kviz: Vsi znamo vse - 19.00 Večerni program - 22.00 Glasbene novosti - 23.00 Lestvica 3 tri III

SREDA, 17.8.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 16.00 Balkan ekspres - 17.00 Borza dela - 20.00 Sračje gnezdo - 22.00 Glasbene oddaje

studio D
103 MHz

ČETRTEK

4.30 - 8.00 Jutranji program - 8.00 Napoved - 11.00 Avtotimes - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 13.30 Vreme in mi - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.30 Minute s klasiko - 17.30 Planinski kotiček - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Večerni program, oddaja o filmski glasbi

PETEK

4.30 - 8.00 Jutranji program - 8.00 Napoved, oglašanje s terena - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Večerni program, lestvica diskoteke Pacific

SOBOTA

7.30 Začetek, horoskop - 8.30 Glasba je življenje - 9.30 Neznano o znanem - 10.00 Kuharski recept - 11.00 Evropa ta teden - 11.45 - Na sončni in senčni strani Gorjancev - 12.00 BBC, osmrtnice - 13.30 Čestitke - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.30 Voluhar ekspres - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Večerni program

NEDELJA

7.30 Začetek - 7.45 Horoskop - 8.00 Duhovna misel - 8.30 Kmetijska oddaja - 11.00 Mali oglasi - 12.30 Čestitke - 19.00 Glas evangelija - 19.30 - 24.00 Večerni program, oglašanje s terena

PONEDELJEK

4.30 - 8.00 Jutranji program - 8.00 Napoved, priložnostne oddaje - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 - 17.00 Lestvica NZ glasbe - 17.30 Zdravstvena oddaja - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Rezerviran čas

TOREK

4.30 - 8.00 Jutranji program - 8.00 Napoved - 8.30 Svetovalna oddaja - 9.30 Minute s klasiko - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.30 Oddaje S. Mihelčiča - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Večerni program, Rock studio, Altergodba, MKC

SREDA

4.30 - 8.00 Jutranji program - 8.00 Napoved - 9.30 Kulturni pregled - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.30 Čestitke - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Večerni program

Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

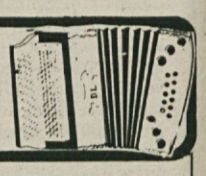

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado JERNEJI JAKLIČ iz Velike Bučne vasi. Nagrajenki čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden naslednja:

1 (3) Svetli mesec - ANS. VIGRED
2 (4) Henčkov Abraham - ANS. HENČEK
3 (2) Srce - ANS. SIMONA LEGNARJA
4 (5) Stara vrba - ANS. SLAVČEK
5 (1) Medved na obisku - ANS. PETRA FINKA
6 (7) Sreča - ANS. VIHARNIK
7 (9) Odmev - BISTRIŠKI ODMEV
8 (6) Srečen le s teboj - ANS. ŠIBOVNIK
9 (8) Dan pri meni - ANS. ŠTIRJE KOVAČI
10 (-) Tam, kjer je ljubezen - FRANC KORBAR

Predlog za prihodnji teden: Vso srečo si mi dal - FANTJE TREH DOLIN

KUPON ŠT. 32

Glasujem za_____

Moj naslov_____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

KMEČKA DRUŽBA

Kaj?

Svoj certifikat lahko zaupate Kmečki družbi.

V Kmečki družbi bomo s tako zbranimi certifikati premišljeno in gospodarno kupovali delnice perspektivnih in strateško pomembnih podjetij iz vse Slovenije, s čimer bomo zagotovili, da bo vaš certifikat varno in donosno naložen.

Vaša Kmečka družba.

Kmečka družba za upravljanje investicijskih skladov d.d., Miklošičeva 4, Ljubljana, tel.: 061/ 132 60 47.

CERTIFIKATI

KMEČKA DRUŽBA

Zakaj?

Privatni delniški kapital več kot 500 oseb iz vse Slovenije.

Premišljena investicijska politika.

Strateške povezave z znanostjo.

Široko zaledje na terenu.

Vseslovenska poslovna strategija.

Vaša Kmečka družba.

Kmečka družba za upravljanje investicijskih skladov d.d., Miklošičeva 4, Ljubljana, tel.: 061/ 132 60 47.

CERTIFIKATI

KMEČKA DRUŽBA

Kje in kdaj?

Po vsej Sloveniji od 1. avgusta dalje v poslovalnicah Slovenske zadružne kmetijske banke, Hranilno kreditnih služb, PM&A ter v vseh poštah.

V vaši Hranilno kreditni službi pa nam certifikat lahko zaupate tudi na izplačilni dan za mleko.

Vaša Kmečka družba.

Kmečka družba za upravljanje investicijskih skladov d.d., Miklošičeva 4, Ljubljana, tel.: 061/ 132 60 47.

CERTIFIKATI

POSAVSKA BANKA d.d. KRŠKO

V ciljih poslovne politike Posavske banke d.d. Krško **banka**

- **znižuje obrestne mere za kredite** podjetjem, obrtnikom in občanom
- **nudi devizne kredite za uvoz** podjetjem in obrtnikom

Prav tako bo v kratkem Posavska banka d.d. Krško dopolnila svojo ponudbo storitev z bankomatom v Brežicah in Sevnici.

PRIJAZNO VAS PRIČAKUJEMO V SVOJIH ENOTAH

LB - Posavska banka d.d. Krško

PIONIR

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE »PIONIR« p.o. Novo mesto

razpisuje prosta delovna mesta za

TESARJE, ZIDARJE, ŽELEZOKRIVCE, STROJNIKE IN GRADBENE DELAVCE

K sodelovanju vabimo delavce, ki so pripravljeni prevzeti dela doma (na področju Novega mesta, Ljubljane in Krškega) ter v tujini.
Podjetje zagotavlja zadovoljive plače, možnosti strokovnega in poklicnega izobraževanja, napredovanja na zahtevnejša delovna mesta in druge ugodnosti.

Prijave sprejema kadrovska služba GIP »PIONIR«, Kočevarjeva 1, 68000 Novo mesto, deset dni po objavi.

ADRIATIK® d.o.o. **PRODAJA VOZIL**

Smrečnikova 45 (vrtnarija)
Novo mesto
Tel./fax: 068/324-424

CORSA, ASTRA, VECTRA, OMEGA

in ostali tipi Oplovih vozil

na 4-letni kredit s pologom ali brez.
Ugoden leasing!

ZA MENE IN MOJO DRUŽINO GRE!

S HRAM

DRUŽBA ZA UPRAVLJANJE D.D.
GOSPOSVETSKA 5, LJUBLJANA

Vpis certifikatov že poteka od 25.07.1994 dalje na več kot 600 vpisnih mestih po celotni Sloveniji.

Informacije dobite: S HRAM, Gosposvetska 5 tel. 061/ 133 40 29; SVEMA, Ljubljana tel. 061/ 125 62 93; Medvešek Pušnik, Ljubljana tel. 061/ 140 30 10; Gospodarski forum, Ljubljana tel. 061/ 125 80 01; Consulting Koper tel. 066/ 61 690, 67 272, 67 273; ABE Marketing, Trbovlje tel. 0601/ 24 065, 27 333; Odvetnik Logar, Ljutomer tel. 069/ 83 116

kobra
mobitel
68310 ŠENTJERNEJ, tel.: 068/ 42-118

AVTOMEHANIKA VIDRIH
SERVIS IN PRODAJA
68222 Otočec, Šentpeter 51, tel.: 068/85-180

NISSAN

POSEBNA PONUDBA: NISSAN SUNNY 1,4 3 vrata — najcenejši v Sloveniji 1.808.000 SIT

PONOVNO NA ZALOGI: NISSAN SUNNY 1,4 SLX 4 vrata in 5 vrat
PICK UP 2,5 DIESEL

VITA,
marketing, trgovina in šport, d.o.o.
Baragov trg 1
68210 TREBNJE

RAZPIS

Iščemo mladega, kreativnega,športno usmerjenega komercialista za prodajo športnih artiklov in trženje dejavnosti športnega centra.

Od kandidata pričakujemo:
- najmanj srednješolsko izobrazbo
- vozniški izpit
- osnovna poznavanja športnih artiklov

Informacije: tel. **(068) 44-990**
(068) 45-750

FIAT GRIL

SERVIS in PRODAJA VOZIL,
Slavko Gril, Dol. Kamence 46 B,
NOVO MESTO, tel.: 068/28-714

NOVO NA TRŽIŠČU
PIAGGIO PORTER od 17.000 DEM dalje

Možen nakup vozil na kredit ali leasing.
V trgovini FIAT GRIL so vam vedno na voljo originalni rezervni deli!

DEŽURNE TRGOVINE

V **soboto, 13. avgusta,** bodo odprte naslednje prodajalne živil:

• **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Market, Ragovska
od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
od 8. do 17. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas
od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče
od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela

• **Šentjernej:** od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Samopostrežba

• **Dolenjske Toplice:** od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Vrelec

• **Žužemberk:** od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market

• **Straža:** od 7. do 13. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba

V **nedeljo, 14. avgusta,** bodo odprte naslednje prodajalne živil:

• **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna, Glavni trg, market Ragovska, market Drska, market Kristanova, nakupovalni center Drska, samopostrežba Mačkovec
od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
od 8. do 12. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas
od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
od 8. do 14. ure: trgovina Sabina Stopiče
od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru
od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

Srednja kmetijska šola "Grm" Novo mesto
Sevno na Trški gori 13, Novo mesto

razpisuje

naslednji prosti delovni mesti:

- **računovodja**

  Pogoji:
  - najmanj višja izobrazba ekonomske ali druge ustrezne smeri,
  - 3 leta delovnih izkušenj na področju računovodstva,
  - poskusno delo 3 mesece.

  Začetek dela 15.9.1994

- **učitelj slovenskega jezika in književnosti**
  za nedoločen čas

  Pogoj: profesor slovenskega jezika in književnosti

  Začetek dela: 1.9.1994

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov šole 15 dni po objavi razpisa.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri pisno obvestili 15 dni po izteku roka za prijavo.

KRI REŠUJE ŽIVLJENJE!

TRANSFUZIJSKI ODDELEK NOVO MESTO

ODVZEM VSAK TOREK IN ČETRTEK

od 6. ure do 9.30

Boste dopustili, da o usodi vašega certifikata odločajo drugi ali celo naključje. VERJETNO NE.

VIZIJA

je s svojim znanjem in pogledom vnaprej pripravila za vas možnost, da certifikat vložite v VIZIJO, ki je doma v vašem kraju.

VIZIJA — VAŠ POGLED V PRIHODNOST

VIZIJA

Vizija, družba za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novo mesto

VIZIJA

VAŠE CERTIFIKATE SPREJEMAMO NA VPISNIH MESTIH:

— na sedežu zavarovalnice TILIA d.d. Novo mesto in vseh njenih predstavništvih in agencijah v Sloveniji;
— na poštah in njihovih enotah v Novem mestu, Črnomlju, Sevnici, Krškem, Trebnjem, Metliki, Brežicah in Kočevju;
— pri podružnicah SDK v Ljubljani, Novem mestu, Krškem in Kočevju

zavarovalnica tilia d.d.
novo mesto

Tanin

LASTNIKI KOSTANJEVIH GOZDOV

Kostanjev les se lahko seka tudi poleti. Ves les vam bo odkupil TANIN SEVNICA, če sami nimate možnosti poseka, vam to napravimo mi. Dodatne informacije lahko dobite na tel. številkah 0608/41-349 ali 41-044.

MIKO

MIKO — Saloni pohištva — barve laki in keramika

AKCIJSKA PRODAJA

KERAMIKA: DOMAČA OD 600 SIT DALJE
UVOŽENA OD 990 SIT DALJE
VRTNE GARNITURE PO 5.380 SIT
UVOŽENE VZMETNICE OD 9.405 SIT DALJE
KUHINJSKI STOLI OD 4.390 SIT.

NAKUP DO 9 OBROKOV.
NUDIMO VAM ŠE OSTALE VRSTE POHIŠTVA, KERAMIKE, ORODJA ZA KERAMIČARJE, SANITARNE KERAMIKE, BARVE LAKI...

SALONI MIKO:
Resljeva c. 2, Novo mesto
Milavčeva 89, Brežice
CKŽ 100, Krško
Boštanj — obrtna cona
NHM 17, Sevnica

MANA turistična agencija

Kandijska 30, Novo mesto
tel.: 321-115, 28-136

OBVESTILO
prizadetim v občini Črnomelj od neurja s točo

Od torka, 16. 8., lahko prijavite škodo, ki je nastala po neurju s točo v občini Črnomelj. Obrazce dobite v trgovini Kmetijske zadruge v Semiču, na Kmetijski svetovalni službi v Črnomlju ali na občini Črnomelj (kmetijski referat).
Škodo na objektih lahko prijavite na občini Črnomelj (referat za komunalno infrastrukturo).
Rok prijave škode je do 25. 8. 1994.

Salon pohištva in stanovanjske opreme

»DOMLES«
Jedinščica, Novo mesto (bivša vojašnica v Pogancih)

Pohištvo in stanovanjska oprema vseh priznanih slovenskih proizvajalcev na enem mestu po konkurenčnih cenah!

Prisrčno vabljeni!

Vabimo vas na otvoritev lokala

BIFE REZELJ

v Športni dvorani Marof
v petek, 12. 8. 1994, ob 12. uri

in

SUHA KRAJINA COMMERCE
Dvor pri Žužemberku 53/a

ORGANIZIRA AKCIJSKO PRODAJO POHIŠTVA
v Športni dvorani Marof
od 12. 8. 1994 do 20. 8. 1994
od 9. do 20. ure

— sedežne garniture	— kredence
— spalnice	— komode
— dnevne sobe	— jogiji
— otroške sobe	— vitrine
— pohištvo v kmečkem stilu	— jedilni koti
— klubske mize	— vrtne garniture
— prešite odeje	— različni stoli

Nudimo vam ugodne popuste na gotovinsko plačilo!
POZOR!! Ugodni kreditni pogoji na 6 do 11 obrokov!
V petek, 12. 8. 1994, vas bo v večernih urah zabaval ansambel GAMS.
Vljudno vabljeni v Športno dvorano Marof!

Vsi člani društva RONI so vabljeni na otvoritev BIFEJA REZELJ in razstave SUHA KRAJINA COMMERCE, ob 16. uri sestanek društva.

KNJIGOVODSKI SERVIS
DOKAPITALIZACIJE
- p.e. Novo mesto
- p.e. Kostanjevica na Krki
Inf. na tel. (0608) 87-194

PRENOVA OKEN
Nova okna v stare okvirje po novem sistemu brez poškodb fasade in ometa ter druga mizarska dela po naročilu izvaja
MONTLES BOŽIČNIK,
tel.: (0608) 82-945

V SPOMIN

Žalostno se spominjamo 10. avgusta, ko nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, stara mama

FRANČIŠKA TURK

iz Gor. Mokrega Polja

Le grob tvoj so naša srečanja s teboj, spomin na te v naših srcih vedno bo živel.

Vsi, ki smo te imeli radi

POGREBNE STORITVE SONJA NOVAK

SONJA NOVAK
Aškerčeva ul.
(Regerške košenice)
68000 Novo mesto
tel./fax: 068/341 134

Nudimo vam kompletne storitve v zvezi s pokojniki.
Dežurna služba 0 - 24 h
tel. 068/341 134, mobitel: 0609 623 211

ZAHVALA

V 36. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi sin, brat, stric in nečak

MIRKO HRASTAR

s Pluske pri Trebnjem

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče. Zahvala velja tudi dr. Žnidaršiču, ki je dolga leta z razumevanjem blažil bolečine našemu Mirku, g. kaplanu za opravljen obred, pevcem za pesmi pri obredu, govorniku Stanetu Jarcu za poslovilne besede ob odprtem grobu in kolektivu AMZS TB Otočec. Hvala vsem, ki ste kakor koli pomagali in Mirka tako številno pospremili na prerani zadnji poti.

Vsi njegovi najbližji

ZAHVALA

Ob smrti mojega moža

HASANA CIVIĆA

iz Stražna 14, Mačkovec

se prav lepo zahvaljujem vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem za podarjeno cvetje, sveče ter spremstvo ob pogrebu. Iskrena hvala g. župniku Toriju za spremstvo in občutene besede slovesa. Posebej se zahvaljujem Pajičevim za vso pomoč in naklonjenost.

Žena Ivanka v imenu vseh sorodnikov

ZAHVALA

vsem in vsakemu posebej za velike in majhne pozornosti, ki ste nam jih izkazali ob tako nenadni izgubi naše drage mame

FRANČIŠKE STRUGAR

Hvala sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, Zvezi borcev, Emoni, Ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo, Elektru Novo mesto in ge. Palčičevi.

Njeni najbližji

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat, stric in tast

JOŽE RUS st.

Meniška vas 71

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sočutje in darovali veliko cvetja. Posebna zahvala velja sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem, GG Podturen, tovarni Bor iz Dolenjskih Toplic za darovano cvetje. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, g. Jazbecu za poslovilne besede ter vsem, ki ste našega ata pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 45. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustila naša draga žena, mati in babica

TEREZIJA ŠALAMON

roj. Plazar

iz Gabrja 3 pri Tržišču

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala g. župniku iz Tržišča za lepo opravljen obred, poslovilnim besedam g. Gutmana v imenu kolektiva Miko in vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Vsem iskrena hvala!

Žalujoči: mož Tine, sin Jurij z družino, mama Terezija in vsi ostali

ZAHVALA

Učila si nas pesmi, vero,
zate bil vsak božji je otrok,
ni ti bilo težko delo,
dobrota šla je s tabo v grob.

V 70. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, teta in tašča

ALBINA KRAŠOVEC

iz Vel. Brusnic 74

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in denar za maše. Lepa hvala pevskemu zboru, govorniku za poslovilne besede, Petrolu Ločna–Bršljin, Industriji obutve. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen obred in vsem, ki ste našo mamo spremili v tako velikem številu na zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Se prehitro je izteklo
število tvojih dni.
Hčerka draga, mami preblaga,
zakaj med nami več te ni?

Mnogo prezgodaj nas je v 54. letu zapustila naša najdražja

MARTINA VIRANT

iz Hrastovice

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala podjetjem Dolenjka Novo mesto, Agraria cvetje Brežice, SŽ Novo mesto in OŠ Mokronog. Posebna zahvala pevskima zboroma ter gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

Celo življenje si garal,
vse za hišo in družino,
sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.

V 63. letu starosti nas je za vedno zapustil naš ljubljeni mož, oče, brat in stari oče

VIKTOR ŽELJKO

upokojeni železničar iz Meglenika pri Trebnjem

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in podjetju Akripol, CP Trebnje in ŽTP Trebnje in vsem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in maše., g. kaplanu za opravljen obred, pevcem in vsem, ki ste pokojnega v velikem številu pospremili na zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj,
vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša
od življenja.

V 56. letu starosti nas je po težki in dolgotrajni bolezni zapustila naša draga

MARIJA KOLENC

roj. Vrana (13.11.1938)

Selo pri Mirni

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom za podarjene vence, sveče, maše in cvetje ter izrečeno sožalje. Lepa hvala g. župniku, pevcem in govornici za ganljive besede. Posebna zahvala dr. Presetnikovi iz bolnišnice Petra Držaja, osebni zdravnici dr. Ptičarjevi ter patronažni sestri Simončičevi za vsakodnevno potrpežljivost. Zahvala velja tudi sodelavcem Iskre Mokronog, Rdečemu križu, GD Selo in vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Če cvet bi moč imel,
telo bi tvoje oživel,
ker pa usoda moč ima,
pokliče te
v kraljestvo stvarnika,
ko orješ, seješ, ko kosiš,
ko bližnjemu kaj dobrega storiš.
(sin Jože)

V 82. letu starosti je umrla naša mama, stara mama, babica, teta, botra, tašča

JOŽEFA PEPCA GRGOVIČ

roj. Divjak

šivilja iz Gor. Brezovice 9, Šentjernej

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem za pomoč in tolažbo v dneh hudega trpljenja. Vsem, ki ste nam ustno ali pisno izrekli sožalje, vaščanom mamine rojstne vasi Mihovice za obisk ob slovesu iskrena hvala. Hvala vsem sosedom za nesebično pomoč v težkih trenutkih, vsem darovalcem čudovitih vencev, cvetja, sveč in številnih sv. maš. Posebna zahvala zdravnikom ZD Šentjernej, posebno dr. Baburiću za večletno zdravljenje, dekanu Tonetu Trpinu za pogrebni obred in ganljive besede ob slovesu, sodelavcem kolektivov Pio Šentjernej, Hotel Sremič, restavraciji Pod Gorjanci, Kostanjevica na Krki, Varnosti Novo mesto, Šentjernejski godbi in pevcem cerkvenega moškega zbora za ganljivo petje in melodije ob odprtem grobu, kolektivu Dolenjske pekarne in dir. g. Muhiču za izkazano pozornost.

Vsi njeni

ZAHVALA

Življenje celo si garal,
vse za dom in zemljo dal,
le sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.

Ob boleči izgubi našega dragega brata, strica, svaka, nečaka, bratranca in botrčka

JOŽETA KERNA

iz Celin 4 pri Raki

se z neizmerno žalostjo v srcih iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in gasilskemu društvu za pomoč in oporo v najtežjih trenutkih,za izrečeno pisno in ustno sožalje, za podarjeno cvetje, sveče in sv. maše ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo sosedom Tonetu, Andreju in Gregorju Kralju, GD Raka in Smednik ter kolektivom Kremen, Alpves in Pinterič. Zahvaljujemo se g. župniku za lepo opravljen obred in govornikoma za besede slovesa. Vsem in vsakemu posebej se še enkrat iskreno zahvaljujemo.

Žalujoči: brat Martine, sestre Lojzka, Toni in Tilka z družinami ter Minka z možem in vsi, ki so ga imeli radi

tedenski koledar

Četrtek, 11. avgusta - **Klara**
Petek, 12. avgusta - **Jasna**
Sobota, 13. avgusta - **Poncijan**
Nedelja, 14. avgusta - **Demetrij**
Ponedeljek, 15. avgusta - **Marija**
Torek, 16. avgusta - **Rok**
Sreda, 17. avgusta - **Jacint**

LUNINE MENE
14. avgusta ob 7.57 - **prvi krajec**

kino

BREŽICE: 11. in 12.8. (ob 20.30) komedija Nova zaseda. 13. in 14.8. (ob 18.30 in 20.30) ter 15.8. (ob 20.30) film Policaj iz Beverly Hillsa - 3.

ČRNOMELJ: 12.8. (ob 10. in 21. uri) ameriški glaseni film The Doors. 13. in 14.8. (ob 21. uri) ameriška psihološka drama Na razpotju.

KOSTANJEVICA: 12.8. (ob 20. uri) akcijski kriminalni film Pobeg. 13.8. (ob 20. uri) romantična komedija Dave. 17.8. (ob 20. uri) ameriški glasbeni film The Doors.

KRŠKO: 12. (ob 20. uri) in 14.8. (ob 18. uri) ameriška drama Philadelphia.

METLIKA: 12.8. (ob 21. uri) ameriška psihološka drama Na razpotju. 14.8. (ob 21. uri) ameriški glasbeni film The Doors.

NOVO MESTO: 11.8. (ob 10. uri) matineja Domoljubne igre. Od 11. do 15.8. (ob 19. in 21. uri) premiera komedije Hokus pokus. 16.8. (ob 10. uri) matineja Jurski park. 16. in 17.8. (ob 19. in 21. uri) komedija Nova zaseda.

film

• ***ČAROVNICE SE VRAČAJO*** *(Hokus-pokus, komedija, od 11. do15. avgusta v Domu kulture, Novo mesto)*

Nekoč so živele čarovnice! Pravzaprav jih je kar mrgolelo, vsaj v srednjem veku. Vendar se kakšna najde tudi dandanes. Kako se v kaj takega verodostojno prepričati? Za razliko od starih časov, ko so čarovniško mitologijo ljudje prenašali le ustno in ob grmadah, danes tem namenom služi najpogosteje film. In če smo se copništva včasih bali, se ob njem zadnja desetletja le še režimo.

Na pragu tretjega tisočletja, v dobi visoke tehnologije, ki pometa s še zadnjimi ostanki starodavnih spiritualizmov in vraž, se v mestecu Salem, Massachusetts, USA, zberejo tri dokaj - vsaj 300 let - stare družabnice. To je čudovito zloben copniški trio: Bette Midler, Sarah Jessica Parker in Kathy Najimy. Punce niso bile na delu že od 17. stoletja, ko so bile obešene zaradi hudobnih čarovnij. Zato jih velja razumeti, če jih čedno manikirani nohti (13 cm) oz. prsti že hudo srbijo (srb, srbeti, SR Srbija). Njihov načrt je morda nekoliko pretiran in nenavaden, vsekakor pa še vedno dovolj gurmanski: pojesti vse otroke v mestu. Punce namreč nadaljnjih nekaj stoletij ne mislijo vsakodnevno zapravljati za špecerije, mimogrede pa bi se rade meščanom tudi maščevale za storjene krivice. Pišemo seveda o krivicah, katerih povzročitelji so prapraprapraprapraprastarši današnjih prebivalcev. Sicer je pa to čisto vseeno, "nekdo bo kriv in basta", so odločna dekleta.

Veliko efektov, nevarne noči, mračni ambienti in recepti kot "potrebujemo tri pasje jezike, netopirjev puh, sedem žabjih nogic, okrasimo z devetimi očesi" poskrbijo za počutje, ki ga ne pozabite prav zlahka.

TOMAŽ BRATOŽ

kmetijski stroji

KOMBAJN SK 80, dobro ohranjen, z drobilno ploščo in adapterjem, prodam. ☎ 85-422. 6526

POTOPNI hladilnik za mleko z bazenom, 200 l, prodam. ☎ 23-487. 6527

SILAŽNI KOMBAJN Zmaj, sadni mlin, nahrbtno škropilnico prodam in kupim črno - belo kravo. ☎ (0608)82-597. 6555

SILOKOMBAJN MENGELE prodam. ☎ (068)73-286. 6558

SILOKOMBAJN ter hladilnik za mleko in pajek za seno prodam. ☎ (068)76-381. 6595

TRAKTORJA ZETOR 6011 in Zetor 3511 S ugodno prodam. ☎ 85-734. 6601

FREZO Labin Progres, 8 KS, nerabljeno, prodam za 130.000 SIT. ☎ (068)65-707. 6607

TRAKTOR Ferguson, 39 KM, prodam. ☎ 76-373. 6613

TRAKTOR ZETOR 5245 ugodno prodam. ☎ (0608)33-319. 6617

GORSKI TRAKTORJI Caron, 42 KM in 27 KM, traktorji Ferrari 26 in 33 KM, kosilnice BCS, nakladalke 12 in 15 m3, sadilci sadik Sfoggia. Možnost ogleda in nakupa na Gorenjskem sejmu v Kranju. ☎ (064) 622-575. 6625

DOBAVA TAKOJ. Hladilci za mleko 100 in 150 l, kosilnice Gaspardo, dvojni rez in žitne sejalnice, pnevmatske sejalnice za koruzo Sfoggia, freze in vrtavkaste brane Maschio. Popolna ponudba namakalnega sistema Poggia Carnevali. Ugodne, znižane cene. ☎ (064)622-575. 6626

TRAKTOR DEUTZ 55 A s kabino, letnik 1989 ter rabljene viličarje 1.5, 2 in 2.5 t prodam. ☎ (064)622-311. 6627

NAKLADALKO, 35 m3 in kiper prikolico, 6 t, prodam. ☎ (068)45-667. 6639

PAJKA 340 SIP in več telet, starih do 10 dni, kupim. ☎ 25-083. 6680

kupim

KVALITETNO balirano seno kupim. ☎ 25-816. 6586

TRANSPORTNI TRAK za silažo kupim. ☎ (068)44-685. 6592

UČBENIKE za prvi letnik gimnazije kupim. ☎ 24-927. 6635

motorna vozila

126 P, letnik 1988, prevoženih 38.000 km, rdeč, proda prva lastnica. Kužnik, Rumanja vas, ☎ 85-454. 6514

RAHLO KARAMBOLIRAN R 4, letnik 1987, prodam. ☎ 43-509. 6520

SUZUKI SAMURAJ, mehka streha, registriran do 4/88, prodam. ☎ (0608)21-407. 6523

R 4, letnik 1988, prodam po ugodni ceni. ☎ 45-380. 6529

126 P, letnik 1991, registriran do 1/95, prevoženih 32.000 km, prodam. ☎ 86-112. 6535

JUGO KORAL 45, letnik 1988, ugodno prodam. Josip Juranič, Pod vinogradi 33, Straža, ☎ 84-800. 6536

ALFA ROMEO 33 1.3, letnik 1987, prodam. ☎ 21-972. 6543

R 4 TL, letnik 1980, registriran do 20.2.1995, prodam. Cesar, Rdeči kal 8, Dobrnič. 6548

Z 128, rdeče barve, nikoli karambolirano, letnik 1988, prodam ali menjam za lado. ☎ (0609)621-512. 6560

AVTOMATIC, starejši, ugodno prodam. ☎ 25-028. 6564

JUGO 65, bele barve, letnik 1989, lepo ohranjen, prodam. Mušinovič, Slavka Gruma 40. 6568

OPEL KADETT, letnik 1978, dobro ohranjen, prodam. ☎ (061)1271-116. 6571

Z 101 GTL 55, letnik 1986, registrirano do 6/95, prodam. ☎ 42-849. 6572

JUGO 45 KORAL, letnik 1989, prevoženih 43.000 km, registriran do 3/95, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068)27-038. 6573

126 P, letnik 1989, prodam. ☎ (068)84-573. 6574

R 5 CAMPUS, letnik 1992, 3V, prodam. ☎ 20-296. 6583

FIAT TEMPRA 1.4, letnik 12/92, 10.000 km, kovinske barve, prodam za 16.990 DEM. Možen kredit ali zamenjava. ☎ (0608)87-454, (0609)614-571. 6584

HYUNDAI GLS, letnik 1991, odlično ohranjen, garažiran, sive kovinske barve, vlečna kljuka, prevoženih 47.000 km, prodam. ☎ (068)324-220, od 9. do 19. ure. 6585

Z 101, letnik 1986, prodam. Ivan Gazvoda, Vinja vas 37, Novo mesto. 6590

Z 101, letnik 1986, rahlo karambolirana leva vrata, prodam. Andrej Nadu, Lajkovec 1, Tržišče. 6597

JUGO 45, letnik 4/89, registriran do 4/95, prodam. ☎ 65-744. 6598

Z 101, letnik 1987, registrirano do 6.7.1995, prodam. Marjan Škrbec, Ratež 29 b, Brusnice. 6603

ŠKODO FAVORIT GLX, rdeče barve, z dodatno opremo, prodam. V račun vzamem manjši dobro ohranjen starejši avto. ☎ (0608)82-839. 6606

Z 101, letnik 1988, ugodno prodam. ☎ (068)57-247. 6616

AX TRE 1.1 I Citroen, nov, z veliko dodatne opreme in R 4 GTL, letnik 1988, prodam. ☎ (068)50-014. 6621

126 P, letnik 1987, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)20-584. 6623

126 P, letnik 12/81, registriran do 30.12.1994, 72.000 km, prodam za 35.000 SIT. ☎ (061)853-601. 6632

FIAT UNO 60 S, letnik 1986, registriran do 5/95, bel, kot nov, prodam. ☎ (0608)75-851. 6636

SAMARO, letnik 1992, prodam. ☎ (068)45-634. 6638

TOVORNI AVTO TAM 130 T 10, letnik 1982, aluminijaste stranice, dolžine 6.10 m, s cerado, ugodno prodam. ☎ (068)57-183.

GOLF, letnik 1988, rahlo karamboliran, motor v okvari, prodam. Franc Lužar, Mačkovec 36 (Stražna 7). 6646

JUGO 45 in lado samaro prodam po zelo ugodni ceni. ☎ 51-449. 6651

RAHLO KARAMBOLIRANO Z 101, letnik 1987, prodam. Matjaž Švajger, Dragatuš 25. 6654

VOLVO 740 GLE diesel, z vso dodatno opremo, letnik 1985, registriran za celo leto, zelo lepo ohranjen, prodam. ☎ (0608)67-041. 6661

R 5 CAMPUS, letnik 12/92, tonirana stekla, prvi lastnik, prodam. ☎ (0608)62-687. 6662

Z 128, letnik 1984, zelo dobro ohranjeno, registrirano do 3/95, prodam. ☎ 28-966.

AVTOBUS TAM 130 A 8 in mini bus TAM 80 A 6 prodam. ☎ (0608)79-691.

UNO 45Y, letnik 1991, registracija do5/95, prodam. Cena 8.600 DEM in **ALFO 1.5TI**, cena 8.000 DEM, letnik 1987. ☎ (068) 23-065.

FIAT TIPO, letnik 11/88, registriran do 8/95, oprema ABS,klima, servo volan, centralno zaklepanje, prodam. ☎ (068)85-038. 6666

LADO 1300 KARAVAN, letnik 1986, prevoženih 96.000 km, garažirano, v dobrem stanju, prodam za 2500 DEM. Franc Tomše, Globočice 8, Krška vas. 6671

SAAB V -4, letnik 1976, registriran do 7/95, rdeč, prodam, ☎ 85-975. 6672

VESPO PX 200 E, letnik 1987, z veliko dodatne opreme ter avtomatik ugodno prodam. Aba Rajšek, Simončičeva 2, Trebnje. 6676

ŠKODO 100, letnik 1971, dobro ohranjeno, registrirano do julija 1995, prevoženih 56.000 km, poceni prodam. ☎ (068)23-098. 6679

obvestila

ŽALUZIJE, rolete in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ 44-662. 5152

NESNICE, mlade jarkice, 4 mesece stare, rjave, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo od 13. ure dalje vsak dan in dajejo vse informacije; Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, ☎ (068)67-578 in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567. 6160

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Šenovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375.

preklici

OPOZARJAM MARJETO GRUDEN iz Dobruške vasi 16, da preneha z lažnimi besedami in jih javno prekliče, sicer jo bom sodno preganjala. Dragica Hočevar. 6562

posest

STANOVANJSKO HIŠO, 9.2 x 7.6 m, z zemljiščem 1000 m2, v Beli cerkvi, prodam. ☎ (068)73-145. 6515

DVE PARCELI gozda, 25 in 27 a v Mehovem, travnik, 11 a in njivo, 16 a, na Težki vodi, prodam. ☎ (061)137 6049. 6516

STARO HIŠO, opremljeno, primerno za vikend, 34 a zemlje, vmes vinograd, vse ob hiši ob Kopli v Beli krajini, prodam. Možnost odkupa njive in gozda. Kučar, Podzemelj 20, Gradac. 6534

NJIVO, 40 a pri Dobličah, dve parceli 1000 m2, primerni za vikend, obdelan vinograd, vse ob cesti, elektrika, poceni prodam. Ana Buljan, Maverlen 17, Črnomelj. 6538

MEŠAN GOZD, 1.6 ha v bližini Trebnjega, prodam. ☎ (068)44-864. 6552

STANOVANJSKO HIŠO do četrte gradbene faze na Otočcu, prodam. ☎ (068)43-574. 6557

VIKEND na Malkovcu, Pavlova vas 35, prodam. ☎ (061)267-101. 6609

V BLIŽINI Krškega vzamem v najem hišo z gospodarskim poslopjem ali samo poslopje. ☎ (0608)34-834. 6610

STAREJŠO HIŠO z gospodarskim poslopjem, 5 ha zemlje in nekaj gozda v okolici Brestanice, prodam. ☎ (0608)70-092. 6631

GRADBENO PARCELO, 2000 m2, 800 m do Kolpe - Adlešiči, komunalni priključki na parceli, prodam. ☎ (068)57-800. 6641

VIKEND z vinogradom, asfalt, elektrika, voda, vinograd na žici, prodam. ☎ (068)48-591. 6642

V CENTRU Novega mesta prodam hišo, primerno za poslovno dejavnost. ☎ (0608) 87-254. 6647

V SEVNICI prodamo enonadstropno hišo, visoko podstrešje, velik vrt, plin, KATV. ☎ (0608)82-114. 6663

V BOŠTANJU pri Sevnici prodam novejšo eno do dvostanovanjsko hišo. ☎ (0608)81-992. 6668

HIŠO v Novem mestu ali bližnji okolici, lahko nedograjeno, kupim. Šifra: »HIŠA«. 6678

HIŠO z velikim vrtom in gozdom na Raki prodam. Šifra: »VINSKA TRTA«. 6681

prodam

RABLJEN masivni kavč in starejši kuppersbusch, širine 40 cm, ugodno prodam. ☎ 27-593, popoldan. 6517

OVERLOCK PFAFF in Singer, nova, nerabljena, z garancijo, prodam na obroke in dostavim. ☎ (064)215-650. 6522

VRTALNO PIŠTOLO za kamen RK 18 poceni prodam. Bršljin 50, ☎ 21-021. 6524

KOTNO sedežno garnituro, 2 tabureja in otroško sobo z dvema ležiščema prodam. ☎ 65-067. 6525

100 M2 polnila z nosili (monta) prodam. Na griču 6, Dolenjske Toplice. 6530

HLADILNIK, star 3 leta, prodam. ☎ 324-377. 6532

CERTIFIKATE v skupni vrednosti 900.000 SIT ugodno prodam. ☎ (068)48-526. 6537

STREŠNO OPEKO, 1500 kom., novo, prodam po 20 SIT/kom. ☎ 65-364. 6539

MIZARJI! Izdelujemo in prodajamo lesnoobdelovalne stroje, mizarske kombinirke (5 operacij), skobeljnike, mizne rezkarje, stroje za ladijski pod, samostojne vrtalnike, kopirne stružnice. ☎ (068)60-576, (068)59-090. 6542

DIATONIČNE HARMONIKE, duri Gis, Cis, Fis, stare 3 leta, prodam za 1650 DEM s kovčkom. Alojz Avguštin, Hrib pri Orehku 8. 6544

MIO STANDART univerzal obdelovalni stroj za obdelavo lesa, prodam. ☎ (068)23-355. 6546

ŠKOTSKE OVČARJE, čistokrvne, 3 barvne, brez rodovnika, prodam. ☎ (0608) 75-114. 6547

SUHE smrekove plohe, debeline 8 cm, prodam. ☎ 25-809. 6550

CERTIFIKATE v vrednosti 400.000 SIT prodam. ☎ (068)65-420. 6551

SMREKOV OPAŽ, suh, vseh dolžin, po 520 SIT z dostavo, prodam. ☎ (063)33-343. 6553

SUHE prekajene domače šunke prodam. ☎ 60-137, zvečer. 6554

ZELO ohranjeno ostrešje prodam po zelo ugodni ceni. ☎ (061)777-014. 6556

KOMPLETNO OPREMO za par konj, obnovljene rosefrei komate in 15 colski voz, ugodno prodam. Franc Okorn, Stična 72, Ivančna Gorica. 6561

6 M3 klanih mešanih drv ugodno prodam. ☎ (068)27-993. 6563

BOJLER za kopalnico na trda goriva, 80 l in brunarico, ugodno prodam. ☎ 47-724. 6565

SOD, 1000 l, nov, rabljen 4 sezone, prodam za 20.000 SIT. ☎ 56-038. 6566

DNEVNO SOBO ugodno prodam. ☎ (068)53-217. 6569

KNJIGE za osmi razred in skoraj novo pony kolo prodam. ☎ 86-205. 6570

ČISTOKRVNE mladiče dobermane, stare 2 meseca, ugodno prodam. Vinko Štajer, Križišče 3, Raka. ☎ (0608)75-307. 6580

RABLJENO usnjeno sedežno garnituro ugodno prodam. ☎ 20-426. 6581

TELICO, brejo 5 mesecev in pralni stroj, skoraj nov, prodam. ☎ 87-196. 6582

MIZARŠKO tračno žago prodam. ☎ (068)73-631. 6593

MALO RABLJENO 80 - basno harmoniko Melodija s kovčkom prodam. ☎ 44-348, popoldan. 6594

CERTIFIKATE prodam. ☎ 87-554. 6596

MIZO in fotelj poceni prodam. ☎ 21-263. 6600

CERTIFIKATE v vrednosti 1.040.000 SIT prodam po polovični ceni. ☎ 50-074. 6602

HIDROFOR, 80 l, 3 fazni tok, malo rabljen, prodam. ☎ 76-554. 6604

PLESNE EVERGRINE na 15 LP ploščah s plesnim ritmom za latinskoameriške in standardne plese prodam. ☎ (068)45-768. 6611

TELICO v A kontroli, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (061)787-469. 6619

TRAKTORSKO PRIKOLICO za prevoz živine prodam. Alojz Jurak, Dol. Kamence 71, ☎ 28-144. 6622

PERZIJSKE MUCE prodam po 5.000 SIT. ☎ 25-632. 6624

PREDNJI ODBIJAČ za škodo favorit prodam. ☎ (068)78-042. 6628

GARDEROBNO OMARO, vitrino, fotelje, klubsko mizico, skupaj ali po kosih, ugodno prodam. ☎ (068)59-151. 6629

KVALITETNO rdeče vino cviček in šmarnico poceni prodam. ☎ (0608)31-208. 6630

KOZE PO IZBIRI, dobre dojilje, razplodno bogate prodajamo. Cene različne (6 DEM/kg). ☎ 57-271, Mlin Krasinec. 6633

OPEČNE POLNILCE za gradnjo plošče prodam 30 odst. ceneje. ☎ (068)26-075. 6637

STROJE za izdelovanje lesenih žlic ugodno prodam. Tržišče zagotovljeno. Albin Košmerl, Retje 26, Loški Potok. 6644

PEČ NA PETROLEJ in 50 l goriva ter kombinirano peč prodam. ☎ 43-820. 6645

ČISTOKRVNE mladiče dobermane, stare 2 meseca, prodam. Vinko Štajnar, Križišče 3, Raka. 6648

FITNES OPREMO, novo, izredno ugodno prodam ali menjam. ☎ (068)45-358. 6649

VINO laški rizling in belokrajsko belo prodam. ☎ (068)59-056. 6650

ZELO MOČNE gajbe za krompir po 450 SIT (po 400 SIT nad 10 kom.) prodam. ☎ 20-529. 6652

DIATONIČNO HARMONIKO, H, Es, As, malo rabljeno, prodam. Judež, Veliki Orehek, Stopiče. 6655

VINO CVIČEK, tudi manjše količine, prodam po ugodni ceni. Bele, Šmolenja vas 30, Novo mesto. 6657

GLASBENI CENTER Nordmende, na daljinsko upravljanje, zelo ugodno prodam. ☎ (068)22-423. 6658

LOVSKO PUŠKO model Brno ZH 324, kalibra 16 x 7 x 57 R. ☎ 27-481, po 21. uri. 6659

TELICO, staro 16 tednov ter samonakladalno prikolico, 20 m3, prodam. ☎ (068)40-226. 6660

NARAVNI, domači izvleček iz kopriv, orehov, česna (mešanica) proti prhljaju in izpadanju las, prodam. Marija Kožar, Prapretno 1, 61433 Radeče. 6667

GUMI VOZ in prešo na kamen prodam. ☎ (0608)77-246. 6669

CERTIFIKATA v vrednosti 450.000 SIT prodam. ☎ (068)45-451. 6670

PRAŠIČA, težka cca 140 kg, ugodno prodam. Šinko, Gorenja Brezovica, Šentjernej. 6673

VEČ brejih kobil, zapravljivčka, (kot nov) in kamion Z 615 AN, vozen z B kategorijo, prodam. Pavla Tomc, Trata 7/24, ☎ (061)852-577. 6675

STARO OROŽJE, lovsko puško petelinko pa na dovoljenje za posest, prodam. ☎ 26-602. 6677

PRODAM v Hmelčiču pri Mirni Peči starejšo zidanico z bivalnim prostorom, elektrika, voda, delno vinograd in sadovnjak. Rezelj Alojz, Postaja 29, Mirna Peč.

razno

MOTORNA KOLESA Tomos popravljamo. ☎ (068)322-364. 6211

AVTOALARMI GT, avtoakustika, centralno zaklepanje. Prodaja in montaža. Marem elektronika, Jedinščica 25, Novo msto, ☎ (068)322-980. 6518

POSLOVNI PROSTOR v Sevnici, 75 m2, primeren za mirno obrt ali skladišče, prodam. ☎ (0608)81-407, od 18. do 20. ure.

MESNICO - prodajalno v Novem mestu, oddam v najem. Možnost tudi druge dejavnosti. ☎ 22-617. 6545

NAGROBNE SVEČE z dostavo na dom nudimo po ugodnih cenah. ☎ (068)323-390. 6588

V ČRNOMLJU oddam nov poslovni prostor v velikosti 210 m2, z velikim parkirnim prostorom, telefonom, primeren za vsako dejavnost ter cca 400 m2 poslovnih prostorov na podstrešju stavbe za lažje dejavnosti. Naslov v oglasnem oddelku.

LIKAM, čistim, pospravljam ter šivam v Trebnjem in okolici. Imam lasten prevoz. ☎ (061)558-321. 6608

JELOVE ODPADKE oddam. Mizarstvo Milič, Šranga 43, Mirna Peč, ☎ 78-066. 6614

V METLIKI pri Gala centru oddam poslovne prostore. ☎ 60-121. 6634

LJUBITELJEM psov podarim mladega psička. ☎ 42-782. 6640

BREZPLAČEN način proučevanja Svetega pisma. Pišite na naslov: Dopisna svetopisemska šola, p.p.22, 61105 Ljubljana 5. 6653

SERVIS CANDY. Janez Močnik, Kraljova 17, Novo mesto, ☎ 22-668. 6656

PREVOZE tovora in oseb s kombijem C 25 D doma in v tujini opravljamo. ☎ (068)49-226. 6674

INTERESENTE za odvoz pomij iščemo. ☎ 321-685. 6683

službo dobi

MIZARJA zaposlim. ☎ (0609)619-834. 6528

V OKOLICI Črnomlja redno zaposlimo mlado dekle za delo v strežbi. Nudimo tudi stanovaje. ☎ (068)52-530. 6540

HONORARNO ZAPOSLIM tri osebe. ☎ (0608)32-844, po 18. uri. 6575

DELAVCA za bager Pokline ali za rovokopač JCB ter delavca za v avtopralnici zaposlim. Anton Kocjan, Velika Cikava 16, ☎ 23-786. 6579

NATAKARICO v kava baru zaposlim. ☎ (068)321-172. 6587

SERVIS za čiščenje objektov zaposli delavca, starega do 25 let z vozniškim izpitom. ☎ 28-572, od 15. do 16. ure, 25-656. 6599

TAKOJ ZAPOSLIM KV ključavničarja z najmanj 5 let delovne dobe iz z izkušnjami kot stavbni in strojni ključavničar. JO - PO ključavničarstvo, Jože Počrvina, Jurka vas 24, ☎ 68-351, Straža. 6612

DELAVCA v mizarski delavnici zaposlim. Mizarstvo Miklič, Šranga 43, Mirna Peč. 6615

DELAVCA na mizarskih strojih takoj zaposlimo. Mizarstvo Jurkovič, Straža, ☎ (068)84-633, od 6.30 do 7. ure in od 14. do 14. 30. ure. 6682

IŠČEMO snažilko za čiščenje bifeja v Športni dvorani. ☎ 322-941.

stanovanja

V NOVEM MESTU prodam novo stanovanje, 33 m2, s centralno kurjavo, takoj vseljivo. Fink, Jakčeva 18, Novo mesto, zvečer. 6519

TRISOBNO STANOVANJE v Brežicah za dobo najmanj 5 let, s predplačilom enega leta, nujno najamem. ☎ (0608)624476, od 8. do 15. ure. 6521

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE na Cesti herojev s telefonskim priključkom, prodam. ☎ 24-362. 6533

GARSONJERO v Trebnjem oddam. ☎ 43-001. 6541

OPREMLJENO STANOVANJE v Novem mestu ugodno prodam. Ogled vsak dan. ☎ 27-805. 6549

MLADA DRUŽINA išče najemniško stanovanje ali stanovanjsko hišo v Trebnjem - ali okolici. ☎ (068)45-723. 6559

ENOSOBNO STANOVANJE s telefonom in centralno kurjavo prodam. Možen tudi kredit. ☎ 47-259. 6567

DVOSOBNO STANOVANJE, 52 m2, prodam. ☎ 86-106. 6576

ENOINPOLSOBNO STANOVANJE, 47 m2, ugodno prodam. ☎ 321-265. 6577

V KRŠKEM ali okolici najamem neopremljeno stanovanje (lahko tudi Sevnica ali Brežice). ☎ 21-539, v četrtek in petek do 12. ure. 6578

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE prodam. ☎ 324-270, dopoldan in 28-974, popoldan. 6589

V KRŠKEM prodam dvoinpolsobno stanovanje ali menjam za starejšo hišo izven Krškega do 10 km. ☎ (0608)34-834. 6605

ENO - ALI DOVOSOBNO STANOVANJE v Trebnjem ali okolici najamem. ☎ 44-472. 6618

Avtohiša Berus
servisno prodajni center
Velika Cikava 23,
Novo mesto
tel.: 068/25-098,
fax: 068/25-641
● Pooblaščena prodaja vozil Volkswagen — Audi
● **Posebna ponudba:** možnost nakupa testnih vozil po zelo ugodnih cenah
Test novega modela AUDI A6.

TRADICIONALNI
GORENJSKI SEJEM
KRANJ, 12. - 21.8.'94
VEČERNI ZABAVNI PROGRAM

AVTOMEHANIKA Vidrih
Otočec, telefon 068/85-180
Na zalogi imamo naslednja rabljena vozila:
— **SUZUKI MARUTI**, maj 1993, 5800 km, cena 9000 DEM
— **ZASTAVA 128**, letnik 1987, 50.000 km

OBVEŠČAMO naročnike malih oglasov, da se mali oglas, ki presega 15 besed, **DOPLAČA**, in sicer vsaka nadaljnja beseda **100 SIT.**

LERAN, d.o.o.
Novo mesto, Lebanova 24
Prodamo:
hiše: v Novem mestu, v Rumanji vasi, Soteski, na Dvoru, v Žužemberku, Gradišču, Trebnjem, Gazici, Šentjerneju, Telčah — Križu, Zaplazu pri Čatežu, Smolenji vasi, Malem Slatniku, Vavti vasi, Hrastju pri Šentjerneju, Gorenju pri Kočevju, Dol. Boštanju, Vel. Lipovcu, Rebri, Vrhu nad Šentrupertom, Gradišču-Primskovo, Kopru, Brežicah, Radni vasi, Stopičah, Lutrškem selu, Rosalnicah, Gor. Kamnju;
stanovanja: v Novem mestu, na Mirni, v Krškem, Črnomlju, Žužemberku;
lokale: trgovino v obratovanju, v Novem mestu, trgovske lokale: v centru Novega mesta, Črnomlju, slaščičarno in trgovino na Mirni;
poslovno-trgovsko stavbo v Kostanjevici in Mirni;
poslovne prostore za pisarne ali storitveno dejavnost: na Trdinovi ulici v Novem mestu;
vikende: v Semiču, na Osojniku, v Soteski, Tanči Gori, Brezovici pri Metliki, Zaplazu, Gabrju, Vinici, Zagradu pri Škocjanu, Gornjem Zabukovju pri Trebelnem, Gačah;
parcele za gradnjo: v Dol. Maharovcu, Novem mestu, Žužemberku, Trški gori, Gor. Laknicah, na Jarčjem Vrhu pri Bučki, na Vrhu nad Šentrupertom, v Trebnjem, Selih pri Dol. Toplicah, v Mihovcu pri Podgradu
Tel./fax 068-322-282, od 8. do 19. ure.

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: ***Dolenjski list Novo mesto, p.o.***
UREDNIŠTVO: ***Drago Rustja*** *(direktor in glavni urednik),* ***Marjan Legan*** *(odgovorni urednik),* ***Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dorniž, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj*** *(urednik Priloge),* ***Pavel Perc*** *in* ***Igor Vidmar.***
IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka ***110 tolarjev;*** *naročnina za 3. trimesečje* ***1.350 tolarjev;*** *za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd.* ***2.700 tolarjev;*** *za tujino letno* ***40 USD*** *ali* ***70 DEM*** *oz. druga valuta te vrednosti.*
OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase ***1.600 tolarjev,*** *na prvi ali zadnji strani* ***3.200 tolarjev;*** *za razpise, licitacije ipd.* ***1.800 tolarjev.***
ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: ***52100-603-30624.*** *Devizni račun št.:****52100-620-970-25731-128-4405/9*** *(LB-Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).*
NASLOV: ***Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni:*** *uredništvo in računovodstvo* ***(068) 323-606, 324-200;*** *ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij* ***323-610;*** *mali oglasi in zahvale* ***324-006; telefax 322-898.***
Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega organa spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.
Računalniški časopisni stavek: ***Dolenjski list Novo mesto, p.o.*** *Prelom in filmi:* ***Grafika Novo mesto, p.o.*** *Tisk:* ***Ljudska pravica, Ljubljana.***

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu (za naročnike, samo enkrat mesečno)

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Ime in priimek: . . . . . .
Ulica in kraj: . . . . . .
Pošta: . . . . . .
Naročniška številka: . . . . . **Podpis:**
Datum: . . . . . .

EMINENT d.o.o.

Dol. Kamence 61
68000 Novo mesto
tel./fax: 068/323-902

AVTOSALON HYUNDAI
Kandijska 14, Novo mesto
tel. 068/28-950

PE KRŠKO
CKŽ 51, Krško
tel. 0608/22-950

PE Črnomelj
Belokranjska 16
tel. 068/51-378

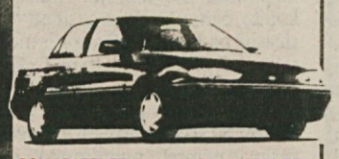

PONY PARTNER	že za 16.990 DEM
PONY SEDAN 1.5 LSi	že za 19.750 DEM
LANTRA 1.6 GLSi	že za 26.200 DEM
SCOUPE 1.5 LSi	že za 26.500 DEM
SONATA 1.8 GLSi	že za 30.500 DEM

V vseh avtomobilih Hyundai je že nekaj časa vgrajen sodoben 3-kanalni katalizator.
To je prispevek Hyundai-a k čistejšemu okolju.

HYUNDAI
VEDNO NA DOBRI POTI

»Center za socialno delo Trebnje kot zakoniti zastopnik mladoletne Marjance LUNDER iz Gor. Zabukovja 9, Trebelno, prepoveduje Meti Lunder prodajo premičnin, ki so last mladoletne Marjance. Vse morebitne kupčije, ki bodo sklenjene z Meto Lunder, bodo neveljavne, premičnine pa zasežene.«

ADRIATIK d.o.o.

Smrečnikova 45 (vrtnarija)
Novo mesto
Tel./fax: 068/324-424

PRODAJA VOZIL

KREDITI, TUDI BREZ POLOGA
LEASING

ODPRAVITE plešavost za vedno! Lipohair - svetovni hit. ☎(061) 57-18-75.

SALON RENATA
Nega
in podaljševanje nohtov
žensko frizerstvo
RENATA ŠTIH
tel. 068/28-138
Jedinščica 18, Novo mesto

Hujšanje in odprava celulita z akupunkturno napravo MC-702 je hitro in neboleče. Možno shujšati 20 kg v mesecu dni. Cena naprave je 8.700 SIT. Zahtevajte prospekte. Sinkopa medicinske naprave, 64274 Žirovnica 87, tel.: (064) 802-274, (0609) 618-775

Za uspešnost naložbe jamči

NACIONALNA FINANČNA DRUŽBA

Pooblaščena družba za upravljanje investicijskih skladov

Obveščamo prebivalce Dolenjske, Posavja in Bele krajine, da smo pričeli vpisovati delnice v

DOLENJSKI INVESTICIJSKI SKLAD

Delnice lahko vpišete in vplačate z lastninskimi certifikati v vseh poslovnih enotah in agencijah

DOLENJSKE BANKE, A- banke in zavarovalne družbe ADRIATIC.

S seboj prinesite certifikat in osebni dokument - EMŠO. V primeru, da vpisujete delnice za druge osebe priložite veljavno pooblastilo.

NAKAZNICE IN POOBLASTILA SO VAM NA VOLJO NA VSEH VPISNIH MESTIH.
Dodatne informacije na telefon 324 213 in na vseh vpisnih mestih.

Prodajate ali kupujete, dajete v najem, želite najeti
stanovanjsko hišo, zidanico, vikend, stanovanje, zemljišče, poslovni prostor?

Kličite: 068/60-667, od 8. do 12. ure.

atm graf d.o.o.

Partizanski trg 5
Metlika

AVTOCENTER — »PROTRG«

FIAT LANCIA

Podbevškova 4, Cikava
68000 Novo mesto
tel. 068/26-077 ali 44-218, 44-244

URADNI PRODAJALEC ZA DOLENJSKO

PIONIR AVTOHIŠA
Servisno prodajni center
Ločna 48,
68000 Novo mesto

RENAULT

- prodaja celotnega programa RENAULT
- krediti na 4 leta, leasing
- odkup in prodaja rabljenih vozil

Večje število vozil še po starih cenah s takojšnjo dobavo!
Tel. 068/324-533

M V Avtokleparstvo Avtoličarstvo
Milan Velkavrh,
Prečna 79, Novo mesto
Delavnica: 068/321-063
Doma: 068/24-245

Nudimo:
- vsa avtokleparska dela
- avtoličarske storitve

NOVO
- elektronska optika podvozja FMC
- mešalnica avtolakov I C I — svetovno znana kvaliteta
- v delavnici nova telefonska št. 068/321-063
- iščemo samostojnega mehanika

Popravljamo vse vrste vozil: VW, Renault, Ford, Opel, Hyundai, Škoda

Zaupajte kvaliteti in nam!

HOČEVAR AGROTRGOVINA d.o.o.
Dol. Težka voda 7b
68000 Novo mesto
Tel. Fax: 068/43-735

Cenjene stranke obveščamo, da bo od **15. 8. 94 do 27. 8. 94** ZARADI LETNEGA DOPUSTA zaprta mesnica na Težki vodi.
Odkupa živine v tem času ne bo.

HOČEVAR
Agrotrgovina d.o.o.

pogovori o družini
ob ponedeljkih od 18. do 20. ure
na telefonu (068)26-005

Mesarija na kmečkem dvorišču
vam nudi vsak petek popoldne in soboto dopoldne domače goveje oziroma junčje meso po ugodnih cenah.

Se priporoča Slavko Košak, Dol. Maharovec 21, Šentjernej, tel. 068/42-366

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu **41**

vsak dan
ob 19. in ob 21. uri
NOVICE,

vsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
in NOVICE ob 21.30

vsako soboto tedenski pregled
OD SOBOTE DO SOBOTE
in
mladinska oddaja MKC TV

vsak ponedeljek po NOVICAH
ŠPORTNI PREGLED

VULKANIZERSTVO

VIDIC SERVIS

- VULKANIZACIJA
- AVTOOPTIKA
- PRODAJA AVTOGUM

Ljubljanska 91, Novo mesto
Tel./fax 068 324 361

Trgovina
MELITA Škocjan
nudi sezonsko znižanje od 15. — 30. avgusta.
Se priporočamo!

Avtomobili "v korist konjski izobražbi"

Šele 85 let je minilo, kar so tudi v naših krajih javno proglasili avtomobil za "cestnega nasprotnika konjev". Danes se bo taki novici skoraj vsakdo samo nasmehnil, toda ***Dolenjske novice*** *so 16. aprila 1909 objavile med Dopisi takole pismo:*

"Iz Št. Jerneja. - Z napredovanjem 20. stoletja se vidi tudi po Dolenjskem, sicer samo šele po državnih cestah po letu, ob večjih praznikih cestni nasprotnik konjev, automobil, katerega se vsi mladi in stari konji boje. Voznik je večkrat v smrtni nevarnosti, voz se navadno razbije, mladi konji pa, kateri se vsakikrat splašijo, velikokrat zdravi domov ne pridejo. Te praznike se je tudi taka nesreča pri Št. Jerneju zgodila, pri kateri se je ena kočija čisto razbila. Osebe, katere so bile v vozu, so pravočasno odskakale.

Ta slučaj pa ni prvi, takih je že več. Znano je, da so bili konji, kateri so bili v Št. Jernejskem žrebetišču poleg državne ceste v prostem zrejeni, brez plašljivosti, in tudi prvo vprezanje ni delalo pri teh žrebetih nikake težave.

Umestno bi toraj bilo, da bi poklicani deželni krogi z podporo kmetijskega in vojniškega ministerstva, na katero zadnje se pri reji konjev in izbiranju žrebcev na Dolenjskem največ ozir jemlje, nakupili en automobil, kateri bi se po skupnih pašnikih (gmajnah) lahko včasih v korist konjski izobražbi prevažal. Prepričani smo, da bi tudi konjerejci sami ob sebi včasih svoje konje v izobrazbo in v ogib daljnih nesreč prepeljali.

Gorni automobil bi se lahko po vseh kranjskih konjerejskih krajih za vajo konj rabil. Lahko mogoče, da se kaka automobilska firma najde, katera bi to vajo za reklamo prevzela."

Za Labodove bluze: odlično!

Nekdaj v srajcah, zdaj tudi v bluzah vodilni slovenski proizvajalec

V novi številki glasila Labod lahko med drugimi zanimivostmi preberemo prijetno novico, ki jo je listu dal njihov g. Božo Verstovšek: "Zadnja sezona potrjuje, da je Labodova ambicija - postati tudi v bluzah vodilni slovenski proizvajalec, dosežena. Do sedaj so bile na tem mestu že naše srajce."

Zdaj v Labodu bluz ne izdelujejo več na zalogo, kar je predrag način obratovanja. Celoten proizvodni krog od nabave blaga do pošiljanja bluzic trgovinam se zdaj obrne v enem mesecu. Čim so bluze poslane v skladišče, je že potrebna odprema. Tako dobe trgovine bluze najkasneje 24 ur po končanem delovnem nalogu.

Preseneča tudi podatek Tine Juršič iz Labodove prodaje, ki trdi, da "so naše bluze sicer drage, toda cena je šele na 3. mestu pri tehtanju meril. Najpomembnejši je rok dobave, sledi kakovost in nato šele cena". Marsikdo še ne ve, da je v Labodovih cenah občuten delež v pomožnem materialu. Primer je bluza, kjer so samo gumbi vredni 3.000 tolarjev! "Gre za izdelke, ki zahtevajo tak odnos, kot da bi delali z najfinejšim kristalom ali porcelanom."

V Labodu ne poznajo vračanj poslanega blaga. Zasebne trgovine sproti plačujejo kupljeno blago. Glede serij v proizvodnji, ki pri nekaterih atraktivnih modelih ne prenesejo ponavljanj, pa v Labodu trdijo tole:

"Delovni nalogi so majhni, na primer pri izrazitejših vzorčastih tkaninah. Pri enobarvnih bluzah so nekoliko večji, segajo od 200 do 600 kosov v šestih številkah in tja do 10 barv. Ponavljanja torej skorajda ni."

Tg

• *Najvarnejše bogastvo je imeti kar najmanj potreb. (Werfel)*

GLASBA JE ŽIVLJENJE

Lepo pozdravljeni, prijatelji naše rubrike! V teh vročih poletnih dneh verjetno ne razmišljate preveč o modi, čeprav se neusmiljeno bliža jesen, ko se bomo zopet trudili čim bolj ugajati.

V sobotni oddaji Glasba je življenje bom gostila direktorja M cluba Marjana Gaberška, s katerim se bova pogovarjala o povezanosti mode in glasbe. Marjan Gaberšek bo povedal kakšno pikro na račun oblačenja naših glasbenikov, o vplivih glasbe na modo oziroma obratno, o možnostih oblačenja pri nas, morda pa bo tudi zapel kakšno o modi.

Še tri oddaje nas ločijo od finalnega žrebanja v nagradni igri ob 130-letnici pivovarne Union, ko bo prekrasno gorsko kolo dobilo novega lastnika. V boben sreče bomo vrgli vse dopisnice in morda se boste prav vi odpeljali iz Ljubljane s kolesom.

Ta teden bosta po dve majici dobila Jože Štimac iz Vasi in Ivan Jakše iz Novega mesta. Čestitamo!

Tof pa je o modi zapisal:

Mini moda, mini krilo
kot prispodoba naše družbe je;
če malo bolj se skloniš,
celo vidiš, kam vse to gre.

Se slišimo v soboto! Kje? V oddaji Glasba je življenje, vendar!

Simona H_2O

KARAOKE NA STUDIU D

Če želite sodelovati v ponedeljkovi oddaji »Hvala bogu, ponedeljka je konec«, izpolnite prijavnico in jo pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, Novo mesto, s pripisom »ZA RADIJSKE KARAOKE«.

Ime in priimek .....

Naslov .....

Telefon .....

DOLENJSKI LIST

Vaš oglas na pravem mestu

tel. 068/323-610
fax: 068/322-898

JELOVICA
Ul Škofja Loka, tel.:064/631-241, fax:064/632-261

Vam nudi
na Gorenjskem sejmu v KRANJU
od 12. do 21. avgusta '94
in na prodajnih mestih JELOVICE v Sloveniji:

za OKNA, VRATA, SENČILA, mont.STENE, prenovo OKEN
10% got. popust
+5% sejemski popust

za stanovanj. in počitniške HIŠE
5% got. popust
+3% sejemski popust

NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel./fax: 068/323-444
METLIKA, Cesta XV. brigade, 068/58-716
KRŠKO, CKŽ 21, 0608/21-236

TREMEX Trebnje
KERA TRADE Zagorje ob Savi
MK TRGOIMPEX Kočevje

...obiščite nas na GS

PORTRET TEGA TEDNA

Andrej Švent

Le redko kdo, ki ga šport vsaj malo zanima, te dni ni slišal za Andreja Šventa, človeka, brez katerega v Novem mestu za triatlon niti slišali ne bi, kaj šele, da bi bili priča tekmovanju kakršno je evropsko prvenstvo. "Ne vem, vprašaj Andreja." je bil stavek, ki smo ga te dni lahko največkrat slišali. Pa ne da njegovi sodelavci ne bi ničesar vedeli. Vsak je imel pač svojo zadolžitev, medtem ko je Andrej držal prav vse niti v svojih rokah. Vsaka odločitev je nosila njegov pečat.

Ko smo Andreja po koncu tekmovanja zaprosili za pogovor, najprej niti slišati ni hotel, da bi bil naš portretiranec. "Jaz sem bil že velikokrat v časopisu, pa na radiu in televiziji tudi. Naredi izjemo in v Portretu tega tedna predstavi vse organizatorje, vsak izmed njih je dal vse od sebe, vsi so zaslužni, da se je vse izteklo, kot smo si želeli." je dejal. Vendar tokrat k sreči le ni obveljala njegova.

Čeprav je po poklicu diplomirani gradbeni inženir, je bil vedno tesno povezan s športom - bil je učitelj smučanja, zvezni košarkarski sodnik in trener novomeške ženske košarkarske ekipe, rad je tekel in plaval, s kolesom se je večkrat podal na dolga in zahtevna potovanja... "Ko sem leta 1985 slišal za triatlon, sem takoj vedel, da je to šport, ki mi je pisan na kožo. Udeležil sem se blejskega tekmovanja, ki je bilo približno enako dolgo kot novomeško. Brez posebnih priprav sem premagal progo, na cilj pa prispel popolnoma izčrpan. Stvar me je prevzela in začel sem resneje trenirati, čeprav za športnika nisem bil več v rosnih letih.

Vendar stvar ni trajala dolgo. Jaka, najstarejši izmed treh sinov, si je sprva sposodil in nato prisvojil moje kolo. Odločil sem se, da se ne bom več posvečal le sebi, temveč da bom svoj prosti čas posvetil njemu. Triatlonskih tekmovanj za otroke takrat v Sloveniji ni bilo. Če sem hotel, da bi se moj otrok ukvarjal s športom, ki ga je vzljubil, in se v njem meril s svojimi vrstniki, sem moral pripraviti tekmovanje. Na pomoč so mi priskočili prijatelji iz Dolenjskih Toplic in že prvi otroški triatlon je imenitno uspel. Jaka je dobil tekmece, triatlon pa domovinsko pravico v Sloveniji, saj smo kmalu zatem ustanovili tudi triatlonsko zvezo, v Novem mestu pa klub. Pred desetimi leti je bil triatlon v Sloveniji množična rekracija. Danes se tekmovanj udeležuje sicer nekoliko manj ljudi, vendar so rezultati bistveno boljši.

Potem ko so na Bledu nehali s triatlonom, pri nas ni bilo tekmovanj na srednjih razdaljah, zato smo tako tekmo pred dvema letoma pripravili v Novem mestu, kar so slovenski triatlonci sprejeli z velikim veseljem. Prijavili smo se za organizacijo tekme evropskega pokala, ki je lani zelo lepo uspela, kar je bil pogoj, da smo letos na precej spremenjeni progi lahko pripravili evropsko prvenstvo. Pri organizaciji tekmovanj je do sedaj sodelovalo mnogo ljudi, šele lani pa se je s člani kluba - povečini so to starši mladih tekmovalcev - oblikovala stalna ekipa, ki je prevzela najodgovornejše naloge. Čeprav je vsak izmed njih naredil zelo veliko, bi rad posebej omenil le eno ime - naša znanka Ljubljančanka Iva Žetko. Pred osmimi meseci je prevzela mesto sekretarke in brez nje tekme ne bi bilo, ali pa bi bila povsem drugačna."

Tak je Andrej Švent. Ne govori rad o sebi in raje pove kaj lepega o ljudeh, ki ga obkrožajo in mu pomagajo uresničiti za nekoga morda nore, zanj pa povsem vsakdanje zamisli. Kaj bo naredil sedaj, najbrž ne ve nihče, čeprav mu je med pogovorom ušlo, da je novomeška ekipa sposobna organizirati... O tem kdaj drugič.

IGOR VIDMAR

Za "mavričarji" ni ostalo le ogorčenje

Ugotovitve poznavalcev gozda in narave po odhodu članov gibanja Mavrica, ki jase in gozda niso zapustili tako kot so obetali - Evropi se s takimi potezami prodajmo na najslabši možni način - Prihodnje leto na Češko

Pripadniki gibanja Mavrica, ki so se 8. julija pričeli zbirati na jasi v Ponikvah pod Mirno goro v črnomaljski občini in jih je bilo okrog 20. julija po ocenah že dva do tri tisoč, so v začetku avgusta začeli zapuščati svoj poletni tabor. 3. avgusta jih je bilo le še nekaj deset, njihova naloga pa, da počistijo, kar je še ostalo za njimi. Pa res ne bodo ostale nikakršne sledi?

Eden od udeležencev srečanja, ki očitno namerava vztrajati do konca, zatrjuje, da ni na Ponikvah po dobrih treh tednih "obleganja" nekaj tisoč ljudi prav nič drugače kot takrat, ko so prišli. Po deževju bo po njegovem vse zopet kot nekdaj. A s tem se nikakor ne strinjata ne revirni gozdar s Planine Franc Janež ne Ciril Štrumbelj, vodja gojitvenega lovišča "Medved", ki upravlja z Rogom.

V navodilih za zdravje, varnost ter nasploh življenje "mavričarjev" v naravi je natančno zapisano, kako naj se obnašajo, da bodo čim manj oskrunili naravo, katere ljubitelji so. Vsaj tako zatrjujejo. Po tistem, kar je bilo še opaziti, ko je večina "mavričarjev" odšla in kar je Franc Janež opazoval vse dni njihovega bivanja, pa ni moč reči, da vse, kar je zapisano, tudi drži. Res je, da bi bilo lahko še slabše, drži pa tudi, da teh ljudi v Ponikve nikoli ne bi bilo, če bi le veljala kakšna pravila in zahteve, saj so se naselili ilegalno, brez kakršnega koli dovoljenja.

Četudi se "mavričarji" otepajo oznake, da so turisti, je Ciril Štrumbelj prepričan, da je Slovenija prav z njihovim prihodom odprla vrata svoje države socialnemu turizmu. "To je posmeh slovenski naravi in slovenskemu ponosu ter hkrati ponižanje za državo, ki je tokrat padla na izpitu. Dokaz za to je, da so bili vsi od republiške do občinske vlade in pristojnih ministrstev proti temu srečanju na Ponikvah, pa vendar je prišlo sem nekaj tisoč ljudi. Evropi smo se prodali na najnižji možni način, po drugi strani pa smo razmišljali, kako bi Evropa reagirali, če bi te ljudi razgnali," ne more skrivati ogorčenja Štrumbelj.

Priznava, da Ponikve same sebi niso namen, a bi jih morali uporabljati z razumom. Je že tako, da znamo stvari ceniti šele, ko jih izgubimo. Tako je, upajmo, tudi ta primer odgovorne naučil, da bodo Ponikve v prihodnje primerno zaščitili. Kvaliteta tega dela Roga je namreč prav v tem, da ni poseljen, zato so pogoji za življenje nekaterih živali, ki jih drugod v Evropi ni. To je najlepši ženitovanjski prostor za jelenjad, življenjski prostor volka, risa, v okolici so medvedji brlogi. "Če hočemo imeti divje živali, jim moramo zagotoviti mir. Zanimivo je, da za urbano okolje imamo norme: vprašanje je, koliko časa bi stali šotori na primer v ljubljanskem Tivoliju. Za naravo pa ni nikakršnih norm in nekateri mislijo, da je njeno bogastvo v neizmernih količinah. To je le dokaz več, kako je potrebno takšne površine zaščititi s parkovnim varstvom, kajti takšna ljubezen do narave, kot jo ima Mavrica, vodi v uničenje," pravi Štrumbelj, ki zatrjuje, da nima nič proti "mavričarjem", ki so uporniki proti civilizaciji, ki jo priznava večina ljudi, vendar naj svoje ideologije ne razširjajo na račun naše narave.

Vsak dan je spremljal, kaj se dogaja na jasi in okrog nje revirni gozdar Franc Janež, ki sicer že štiri desetletja skrbi za tukajšnje gozdove in katerega velika zasluga je, da jase v Ponikvah ni zarasel gozd in da se je še ohranila neokrnjena narava. Zato ne čudi, da je v začetku avgusta z bolečino v srcu opazoval okolico nekdanje kočevarske vasi, ki so jo Kočevarji imenovali Cvetoči travnik. Sam pa pravi, da je prav ta dolina cvet Slovenije. Poleg poteptane trave in uničene gozdne podrasti so "mavričarji" pustili sledi celo v naravnem rezervatu na severnem pobočju nad vasjo, ki ga ima Gozdarski inštitut za raziskave. Nekaj dreves je bilo namreč na sveže posekanih. Za kurjavo so nabirali suhljad, katere prekomerno odnašanje tudi ni zaželjeno.

Četudi je Mavrica v navodila napisala, naj vsak ob odhodu odnese s seboj vrečo smeti, jih je bilo v začetku avgusta na Ponikvah še velik kup. Jasa je bila sicer čista, Janež pa je vedel povedati, da je v gozdu še veliko smeti. Predvsem pa človeških odpadkov, za katere očitno niso zadostovale le za v ta namen izkopane luknje, saj je moč sklepati, da je bila na pohodu tudi diareja. Toda kakor koli že, očitno je, da so se imeli "mavričarji" na Ponikvah kar prijetno. Bo tako tudi prihodnje leto na Češkem, kamor so že poslali "slednike", ki iščejo primeren prostor? V hudem neurju, ki so ga preživeli v Sloveniji, se jim je namreč "preblisknilo", da bo naslednje srečanje v tej vzhodnoevropski državi. Najbrž ni povsem naključno, da se jim ni "prikazala" katera od zahodnih držav, kjer so norme o obnašanju v naravi precej strožje.

M. BEZEK-JAKŠE

OBRED MAVRIČARJEV - Mavričarji, ki se jih je na jasi na Ponikvah zbralo več kot 2.000, pripadali pa so kar 26 različnim narodnostim, so se dvakrat na dan zbrali takole v krogu pri svojih obredih. Ko jih je pretekli teden ostalo le še nekaj, ki so pospravljali še zadnje "spominčke" na to v slovenski javnosti precej sporno srečanje, so na jasi še vedno v krogih stali obredni kamni. Očitno so jih pospravili prav nazadnje. (Foto: M. B.-J.)

Medvedje prihajajo celo v vasi

RIBNICA - 2. avgusta proti večeru je prišel medved čez travnike in sadovnjake v Dolenjo vas, odhlačal mimo hiše Antona Bojca naprej skozi vas in nato v gozd. Že prej je ta ali pa morda drugi medved šaril po Nemškem Brezju, ki je takorekoč predmestje Ribnice.

Medved je obiskal tudi Bukovico in se ob cesti pri neki hiši podelal v muldo. V Zadolju pa vidiš medvedjo družino vsak dan. Pravzaprav se prihaja tja napajat medvedka z mladiči. Medvede je videti tudi v Mali gori in pri Sv. Ani.

"Lovci opažamo, da so se medvedje - odkar so bolj zaščiteni in je zmanjšan njihov odstrel - zelo razmnožili, saj nanje naletiš tako rekoč na vsakih nekaj km. Seveda smo lovci za varovanje medveda, čeprav dela vedno večjo škodo, vendar nismo za to, da bi varovali medvede za Italijane in Avstrijce. Gobarje je strah medvedov, vendar pravih ukrepov za povečanje odstrela ne bo, dokler se ne bo zgodila kakšna huda nesreča, kot je bila tista pred nekaj leti, ko je v Strugah medved umoril domačinko, ko je v gozdu nabirala gobe. Tisti medvedek, ki so ga odstrelili, je tehtal le 60 kg, zdaj pa se sprehajajo tod okoli precej težji in večji medvedje," je za naš list povedal predsednik Lovske družine Ribnica Andrej Klemenc.

J. P.

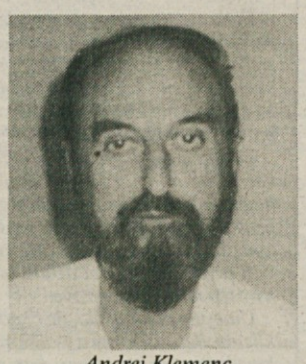

Andrej Klemenc

Mrcina je spet udarila

V noči na 7. avgust je medved napadel ovce tako rekoč sredi Podpreske - Ljudje so vse bolj preplašeni

PODPRESKA - V noči od 6. na 7. avgust je medved napadel ovce last Olge Vesel tako rekoč sredi vasi Podpreska, tik stanovanjske hiše in gospodarskega poslopja. Vaščani so slišali močan laež psov, ki jih imajo za strašenje druge divjadi, vsem pa se zdi zadnji dogodek grozeč ob že tako veliki ogroženosti te in sosednjih vasi.

Lovski čuvaj g. Goza, ki skrbi za to lovišče, je nedvomno ugotovil, da je to storil medved. Lastnica bo seveda zahtevala odškodnino. Sosed Stane Dolmin pravi: "Če so medvedje zaščiteni, imamo tudi mi vso pravico zahtevati zaščito za naše pridelke in za ljudi, ki se boje peš iz vasi v vas pri belem dnevu. Tu pa je še škoda, ki jo dela druga divjad. Lovska zveza ima premalo posluha za naše težave. Nekaj bo treba ukreniti tako ali drugače!"

Vaščani pravijo, da jim je upravitelj lovišča obljubil, da bo ponoči pazil, streljati pa tako ne sme. Sam pravi, da je v celem kočevskem lovitvenem območju, ki je ogromno in sega vse do Dolenjskih Toplic, za odstrel določenih 36 medvedov. Računajo pa, da jih je vsaj štirikrat toliko.Tej zadnji številki pa domačini ne verjamejo in prisegajo na nekajkrat višje številke. Lovske družine bi morale imeti večja pooblastila zlati tam, kjer je medved vsakdanja mora. Prav LD Draga-Trava je imela letos dovoljenje za odstrel ene živali, ki je že padla, sosednja potoška pa nobenega.

A. KOŠMERL

ZA MEDVEDOM ŠE LEŠNIKAR

PODPLANINA - "Lovska zveza bi morala nekaj ukreniti, saj nam medvedje, ki so menda prišli iz Like, pri belem dnevu delajo ogromno škodo na že tako težko obdelovanih strminah. Včasih se je medved pojavil na jesen, ko je zorelo sadje, v zadnjem času pa si ljudje na večer ne upajo ven," pravijo vaščani Podplanine, kar pa velja za vse dragarsko in potoško območje. Pojavil se je tudi ptič lešnikar, ki ni avtohtona vrsta ptic. Škodo dela predvsem tistim, ki v Čabranki in pritokih goje ribe. Samo mreža prepreči popolno iztrebitev ribjega zaroda in odraslih rib.

A. K.

Halo, tukaj je bralec DOLENJCA!

Cvička v Ljubljani ni moč dobiti - V Beli krajini ji delajo škodo na vikendu - Zakaj ljudje ne spoštujejo pravic invalidov - Skozi Kostanjevico teče gnojnica

Prva nas je poklicala **Jožica Petrič iz Črnuč.** Pohvalila je naš časopis, najbolj pa so ji všeč reportažni zapisi "Naše korenine". Povedala nam je, da pogreša recepte za dobrote iz belokranjske domače kuhinje in nam obenem potožila, da v njihovem koncu ni gostilne, v kateri bi človek lahko dobil toliko opevani cviček. "Le primorskega točijo, zato v Dolenjca zapišite, naj dolenjski vinogradniki enkrat pripravijo pokušino svoje kapljice tudi v Ljubljani," je še pribila in se poslovila. Od članov društva vinogradnikov Dolenjske smo izvedeli, da je bil letos cviček predstavljen v Ljubljani kar dvakrat, v gostilnah pa ga res največkrat nimajo.

Dolgoletna naročnica se je pritožila nad zlikovci, ki ji v vikendu v Beli krajini neprestano delajo škodo. Polomili so ji sadike, zažgali sadno drevje, zamazali vrata, vdrli v vikend in poškodovali razne stvari. O početju je obvestila policijo, ki pa ni ukrepala. Želi, da o tem početju zve javnost. Vsi Belokranjci niso tako dobri in gostoljubni ljudje, kot se radi hvalijo.

Član društva paraplegikov iz Prečne se sprašuje, zakaj pajek ne odvaža vozil, ki so brez ustrezne nalepke parkirana na mestih namenjenih invalidom. Predvsem gre za parkirne prostore pred zdravstvenim domom in bolnišnico, pred Elektrotehno na Glavnem trgu in pred zavarovalnico Tilia. "Ko bi ljudje vedeli, kakšne težave imamo, ko moramo parkirati daleč od mesta, kamor smo namenjeni," je v imenu vseh invalidov povedal s prosečim glasom.

Vesna Jerič iz Straže sprašuje pristojne, kateri zakon določa, da mora voznik, ki je nepravilno parkiral in se je poleg njegovega vozila ustavil pajek, plačati polovično ceno odvoza, pa čeprav mu vozila še niso naložili. Poleg tega je treba plačati takoj in v gotovini. Nesrečnemu vozniku ne dovolijo, da bi svoje vozilo umaknil, če pa bi se napotil na banko po denar, bi mu avto verjetno odpeljali.

Niti **Marjan Erjavec** ni zadovoljen s pajkom in obenem odgovarja Petru iz prejšnjega "Haloja", ki je v svojem navdušenju spregledal, da pajek, kadar nalaga avtomobile, ki po njegovem mnenju nikakor ne motijo prometa, s ceste nasproti novomeškega doma kulture, za nekaj časa popolnoma zapre promet, kar se zgodi večkrat na dan.

T. J. iz Dolenjcev je pohvalil Cestno podjetje, ki domačim gasilcem ni dovolilo prekopati ceste. Gasilci so se zaradi tega lotili vrtanja luknje pod cesto in pri tem na cesti napravili izboklino še najbolj podobno "ležečemu policaju" v Dolenjskih Toplicah.

Butarjeva iz Kostanjevice ni zadovoljna s poročilom o stanju reke Krke, v katerem smo v našem časopisu zapisali, da je Krka v Karlčah pri Kostanjevici primerna za kopanje. Pravi, da je reka, od katere je v mnogočem odvisen Kostanjeviški turizem, letos močno umazana - prava gnojnica - in da tega niso krive le fekalne bakterije. Lani je bila Krka avgusta še čista in če se ne da poiskati in kaznovati onesnaževalcev, naj poskusijo najti vsaj tiste, ki so zaslužni, da je Krka včasih čista. Zastrupljati reko je po njenem mnenju v nebo vpijoč greh.

Novomeščanko Jožo T. bode v oči, da ljudje, ki skrbijo za izobešanje osmrtnic, le-teh včasih ne odstranijo pravočasno.

I. V.

●●●

VSTOPNICE BODO ŽREBALI

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Do 10. septembra bo na zunanjem kopališču potekala akcija "Nagrada za zvestobo", v kateri bodo žrebali vstopnice obiskovalcev. Če boste pri izhodu iz kopališča v nabiralnik vrgli vstopnico, boste z malo sreče pri žrebanju lahko prejeli motor Vespo, barvni televizor, izdelke tovarne Labod v vrednosti 1.000 nemških mark, turistično potovanje po Zahodni Evropi ali sedem-dnevni oddih v strunjanskem hotelu Svoboda. Žrebanje bo 10. septembra na zabavno - glasbeni prireditvi v Šmarjeških Toplicah. Jutri, 12. avgusta, pa se bo v Šmarjeških Toplicah ob štirih popoldan pričel Kalimerčkov živ - žav. Z igrami ob in v vodi bosta otroke zabavala Mojca in Kalimero, poleg tega se bo še pelo in plesalo, izžrebali pa bodo tudi srečneža, ki bo odpotoval v Gardaland.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. ***Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.***

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIGODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Tudi jaz sem v likvidaciji

Miloš Novković, doma iz Vojniča v Kordunu, je pred zadnjo vojno delal kot pek pri Flajšmanu v Metliki.

V letih krize, ki je zajela vso Jugoslavijo, so trgovski potniki tudi po hišah prodajali blago za obleko. Navadno na obroke, saj ljudje za takojšen nakup niso imeli denarja.

Tako si je tudi Novković kupil obleko na obroke. Ko pa je bilo treba plačati prvi obrok, ni imel denarja. Tudi za drugega in tretjega ne.

Zato so prihajali opomini, vedno strožji, zadnji z grožnjo, da bodo terjatev izročili odvetniku. Zraven je bil pripis:

"Ker je firma v likvidaciji, zadnjič prosimo za takojšnje plačilo!"

Na vse to je dolžnik prav na kratko odgovoril:

"Tudi jaz sem v likvidaciji. Beležim z odličnim spoštovanjem!

Miloš Novković"

Nenavadni recept

V vojnem času je bilo težko za meso in ga je bilo mogoče dobiti le na živilske karte. Pa je slikar Riko Debenjak pod roko staknil primeren kos govedine in povabil v svoj atelje na Mirju nekaj prijateljev na golaž.

Ni bilo kaj reči: žena Berta je bila pri kuhi spretna in kmalu je po ateljeju omamno zadišalo.

"Riko, krožnike pripravi! Še malo vina vlijem za boljši okus!"

In je segla na polico in v golaž vlila - petrolej.

Kot je bilo žalostno, da je tako dobra jed šla po zlu, je Riko resno-veselo pripomnil:

"Berta, takega golaža pa še kuharska knjiga častite matere Felicite Kalinšek ne premore. Kar patentiraj ta svoj recept!"

Starost v humorju

Zbral: Bojan Ajdič

Frizerska

Vajenec je prvič bril starejšega moža. Čez čas pravi možak:

"Prinesi mi, prosim, kozarec vode!"

"Ali ste postali med britjem žejni?" je vprašal vajenec.

"Ne, ne," odgovarja možakar, "hočem se samo prepričati, če imam po tvojem britju sploh še glavo."

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Otroci in starši, ki imate kakršne koli težave, lahko pokličete na telefonsko številko 068 341-304, v četrtek med 19. in 21. uro. Na vaš klic bo čakala socialna delavka Ivanka Vene. Ob ponedeljkih med 18. in 20. uro pa so na telefonski številki (068)26-005 pripravljeni prisluhniti vsem, ki se želijo pogovarjati o družini.

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. uro ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je 068 44-293.